[Titlu]

Lucia

[Titlu]

Lucia

RAYNOR WINN

DRUMUL DE SARE

Original: The Salt Path (2018)

Traducere din limba engleză de

Mihaela Ioncelescu

EDITURA ACT ŞI POLITON

— 2024 —

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României WINN, RAYNOR

Drumul de sare / Raynor Winn;

trad.: Mihaela Ioncelescu.

— Bucureşti: ACT şi Politon, 2024

ISBN 978-630-303-289-4

I. Ioncelescu, Mihaela (trad.)

159.9

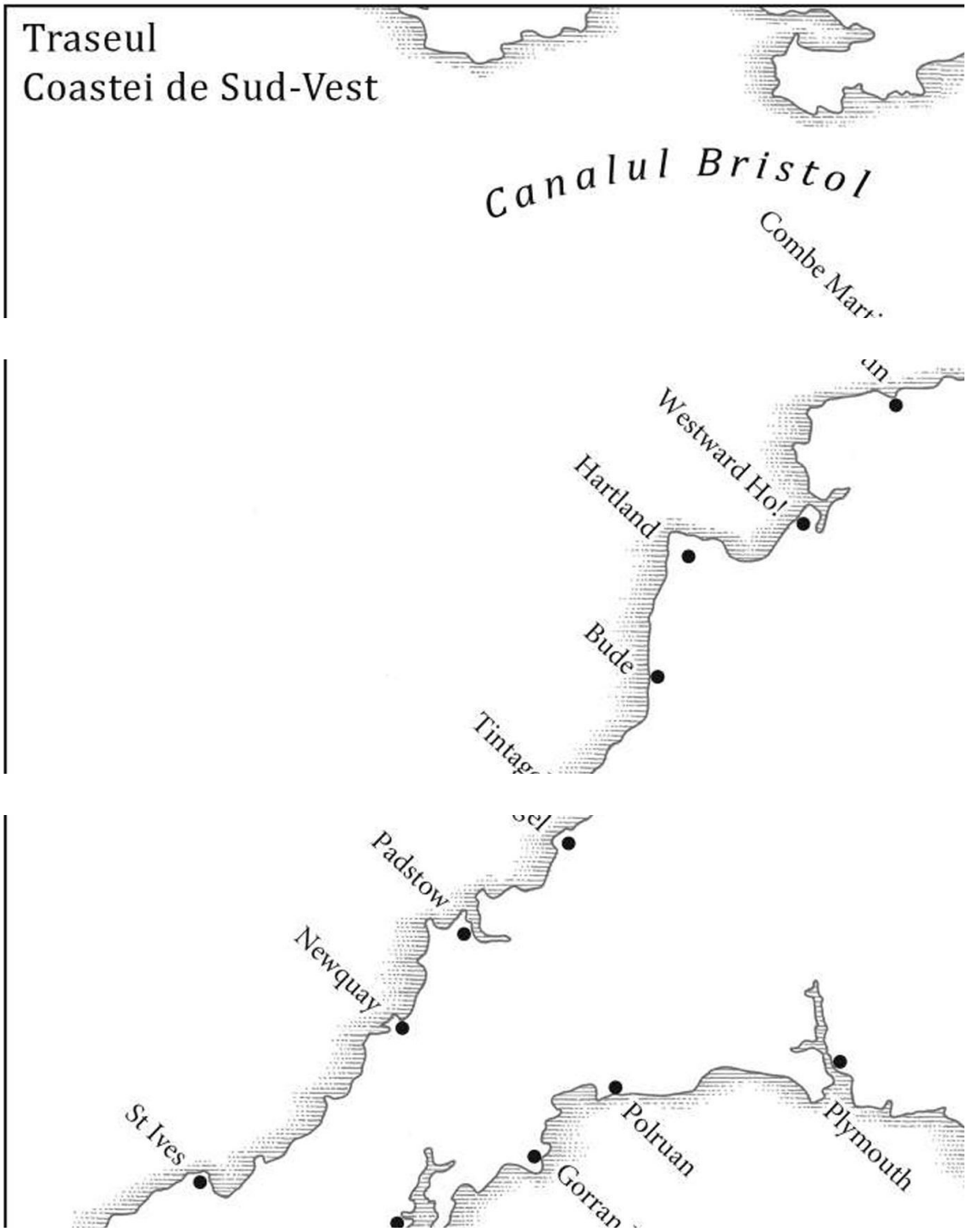
Traseul
Coastei de Sud-Vest
Canalul Bristol
Combe Marr
Westward Ho!
Hartland
Bude
Padstow
Newquay
St Ives
Polruan
Plymouth
Gorran

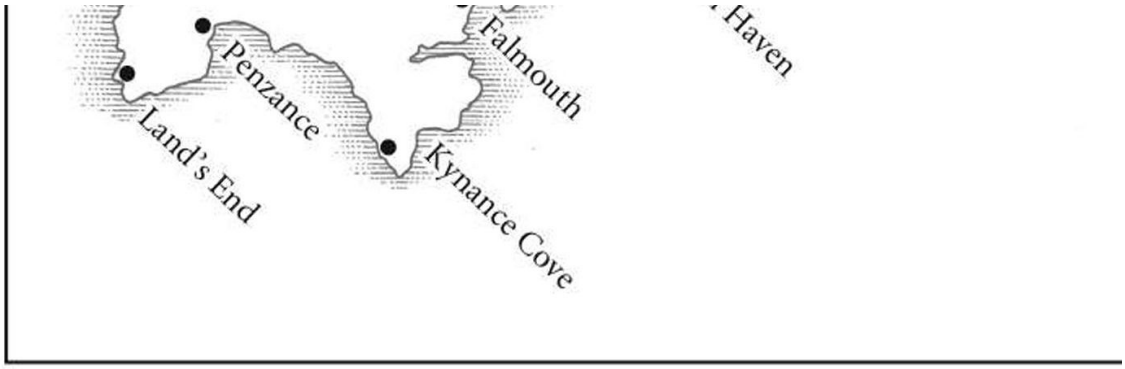
Penzance
Falmouth
Land's End
Kynance Cove

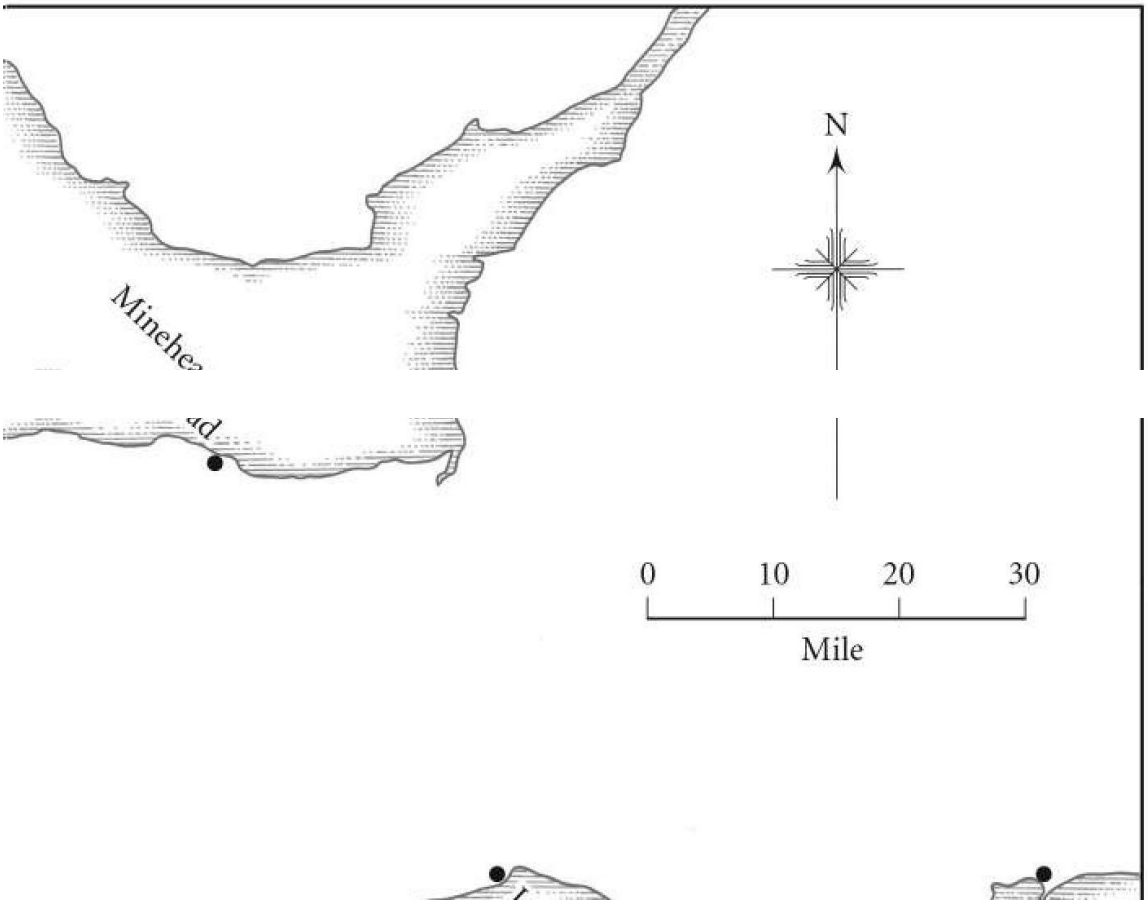
N
0
10
20
30
Mile

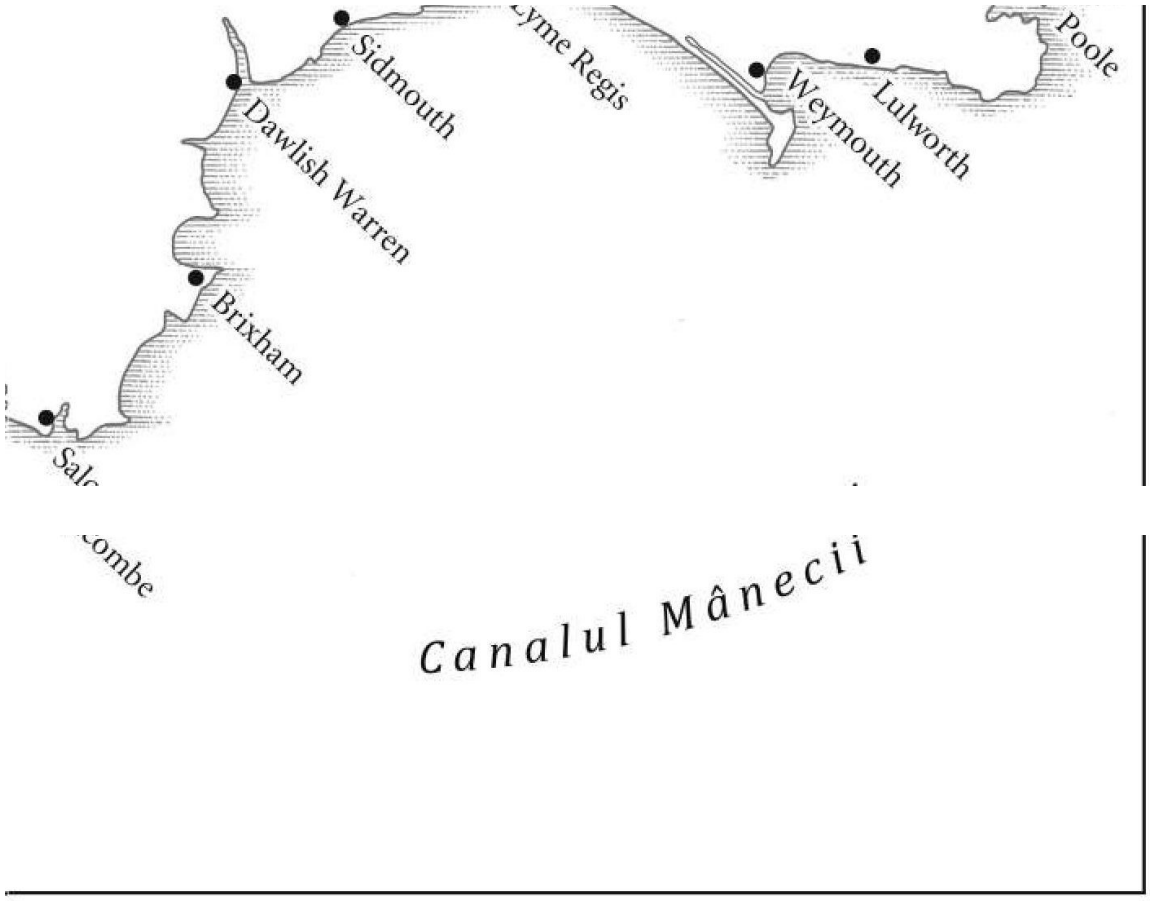

Pentru echipă

Prolog

Nimic nu se aseamănă cu sunetul valurilor care se sparg de țărm în apropierea ta. Vuietul de fond este inconfundabil, acoperit de plescăitul valului care atinge solul, iar apoi de zgomotul de aspirație al apei în retragere. Era întuneric, abia dacă se zărea un strop de lumină, însă chiar şi fără să-l văd recunoşteam puterea fluxului şi ştiam că trebuie să fie aproape. Am încercat să gândesc logic. Ne montaserăm cortul mult mai sus de linia mareei înalte; plaja cobora la picioarele noastre, iar nivelul apei se afla la o distanță

considerabilă: nu avea cum să ajungă până la noi; eram în siguranță. Mi-am pus din nou capul pe puloverul făcut sul, cu gândul să adorm. Ba nu, nu eram în siguranță, eram departe de a fi în siguranță. Plescăitul şi zgomotul de aspirație nu veneau de jos, se auzeau chiar aici.

Bâjbâind prin lumina neagră-verzuie, am dat în lături faldurile cortului. Razele lunii nu treceau de vârful stâncii, lăsând plaja cufundată în beznă totală, însă ilumina valurile care se spărgeau şi se transformau în spumă, în timp ce apa curgea deja pe limba de nisip care se termina la doar un metru de cortul nostru. Am scuturat sacul de dormit de lângă mine.

— Moth, Moth, vine apa!

Ne-am îndesat în rucsacuri lucrurile mai grele, ne-am pus bocancii în picioare, am smuls țăruşii de oțel şi am ridicat cortul cu totul, aşa montat cum era, cu sacii de dormit şi hainele noastre înăuntru, cu folia de sol târându-se pe nisip.

Am traversat plaja cu paşi grăbiți asemenea unui crab verde gigantic, îndreptându-ne spre ceea ce noaptea trecută

fusese un firicel de apă dulce ce se vărsa în mare, iar acum se trans formase într-o albie adâncă de un metru, în care apa mării se învolbura spre stânci.

— Nu-l mai pot ține aşa sus! O să se ude sacii de dormit.

— Mai fă un efort, altfel n-o să se ude doar sacii...

Ne-am întors în goană în locul de unde plecaserăm. Când apa s-a retras, am văzut că albia se micşora, ajungând la numai 30 de centimetri adâncime. Am alergat înapoi spre plajă.

Valurile se spărgeau mult dincolo de stânci şi apa se îndrepta cu viteză spre noi.

— Aşteptăm contracurentul, apoi fugim până de cealaltă

parte a albiei şi o luăm în sus pe plajă.

Eram impresionată. Acest bărbat care, în urmă cu doar două luni, abia putea să se îmbrace fără ajutor, stătea acum pe o plajă în indispensabili, ţinând deasupra capului un cort desfăcut şi un rucsac în spinare, strigând la mine să fug.

— Fugi, fugi, fugi!

Am alergat prin apă ținând cortul deasupra capetelor şi am luat-o cu disperare în sus pe plajă, în timp ce apa venea în urma noastră, iar contracurentul încerca să ne tragă în mare.

Împleticindu-ne în nisipul fin, cu bocancii plini de apă

sărată, am trântit cortul la baza stâncii.

— Nu cred că stâncile astea sunt stabile. Ar trebui să ne mutăm mai departe.

Poftim? Cum putea să fie atât de precaut la ora 3

dimineața?

— Ba nu.

Merseserăm 391 de kilometri, dormiserăm în aer liber vreme de 36 de nopți şi ne hrăniserăm cu mâncare uscată

în mare parte din timp. Ghidul turistic South West Coast Path (Traseul Coastei de Sud-Vest) spune că, pentru a ajunge în punctul în care ne găseam, era nevoie de 18 zile, şi dădea indicații exacte cu privire la mâncărurile delicioase şi la locurile de pe traseu unde puteam găsi un pat moale şi apă caldă. Şi intervalul de timp, şi confortul de care vorbea ne erau complet inaccesibile, dar nu-mi păsa. Moth alerga pe plajă, sub clar de lună, într-o pereche de indispensabili jerpeliți pe care îi purta de cinci zile, ținând deasupra capului un cort complet montat.

Era un miracol. Nici nu puteam spera la ceva mai bun.

Începea să se crape de ziuă în Golful Portheras în timp ce ne împachetam rucsacurile şi pregăteam ceaiul. Ne aştepta o nouă zi. O nouă zi de mers. Mai aveam doar 622 de kilometri.

Partea întâi

În lumină

O, muză, cântă-mi mie pe bărbatul Viteaz şi iscusit, care-ntr-o vreme, Când el cu măestria lui făcuse

Pustiu din ziduri sfinte de la Troia [...][1]

Homer, Odiseea

1 Homer, Odiseea, cântul I, trad. De George Murnu, Editura Univers, Bucureşti, 1971. (n. Trad.)

1

Colbul vieții

Mă aflam sub scară atunci când am luat hotărârea să

pornesc la drum. În momentul acela, nu analizasem cu atenție ideea de a parcurge pe jos 1.013 kilometri cu un rucsac în spate, nu mă gândisem cum aveam să-mi permit, că aveam să campez în sălbăticie vreme de aproape 100 de nopți sau ce aveam să fac după aceea. Şi nici nu îi spusesem celui care îmi era parte ner de viață de 32 de ani că avea să vină cu mine.

Cu câteva minute înainte, ascunşi sub scară, mi se păruse o idee bună. Bărbații în negru începuseră să bată la uşă la 9 dimineața, însă noi nu eram pregătiți. Nu eram pregătiți să renunțăm. Eu mai aveam nevoie de timp: încă o oră, încă o săptămână, încă o viață. N-avea să fie niciodată

suficient timp. Aşa că ne ghemuiserăm împreună sub scară, lipiți unul de celălalt, vorbind în şoaptă ca nişte şoricei speriați, ca nişte copii năzdrăvani, aşteptând să fim descoperiți.

Executorii s-au dus în spatele casei, au bătut la ferestre şi au încercat toate încuietorile, căutând o intrare. L-am auzit pe unul dintre ei urcându-se pe banca din grădină, forțând lucarna de la bucătărie şi strigând. Atunci am văzut cartea într-o cutie de carton: Five Hundred Mile Walkies2. O

citisem pe la douăzeci şi ceva de ani; era povestea unui om care a străbătut pe jos Coasta de Sud-Vest împreună cu câinele lui. Moth era ghemuit lângă mine, cu capul lipit de genunchi, cu brațele strânse în semn de autoapărare, de suferință, de teamă şi de mânie. Mai ales de mânie. Viața 2 Mark Wallington, Five Hundred Mile Walkies (Plimbări de cinci sute de mile). (n. Trad.)

luase toată muniția posibilă şi o aruncase asupra lui cu toată puterea, în trei ani de luptă neîntreruptă. Era extenuat de mânie. Mi-am pus o mână pe capul lui. Mângâiasem părul acela pe când fusese lung şi blond, plin de sare de la apa mării, de buruieni şi de tinerețe; apoi castaniu şi scurt, plin de

tencuială şi de plastilina copii lor; iar acum argintiu, mult mai subțire, plin de colbul vieții noastre.

L-am cunoscut pe când aveam 18 ani; acum am 50. Am reconstruit împreună o fermă în ruină, am refăcut fiecare pe rete, fiecare piatră, am crescut legume şi găini şi doi copii, am construit o căsuță pentru oaspeți, ca să le arătăm stilul nos tru de viață şi să ne plătim facturile. Iar acum, când vom ieşi pe uşa aia, toate vor rămâne în urmă, totul va fi terminat, sfârşit, isprăvit.

— Am putea să o luăm la pas.

Era ridicol să spun aşa ceva, şi totuşi am spus-o.

— Să o luăm la pas?

— Da, să mergem efectiv pe jos.

Putea oare Moth să meargă? În definitiv, nu era decât un drum de coastă; nu trebuia să fie prea greu şi puteam să

mergem încet, punând un picior în fața celuilalt şi urmărind harta.

Aveam nevoie disperată de o hartă, de ceva care să îmi arate calea. Aşa că, de ce nu? Nu putea să fie prea greu.

Posibilitatea de a merge pe toată coasta de la Minehead până în Somerset, trecând prin nordul Devonului, Cornwall şi sudul Devonului, până la Poole în Dorset, mi se părea aproape fezabilă. Totuşi, în momentul acela, ideea de a traversa dealuri, plaje, râuri şi mlaştini era la fel de îndepărtată şi greu de conceput ca şi ideea de a ieşi de sub scară şi a deschide uşa. Era ceva ce putea fi făcut de altcineva, nu de noi.

Însă deja reconstruiserăm o ruină, învățaserăm să

reparăm instalații, crescuserăm doi copii, ne apăraserăm în

fața judecătorilor şi a avocaților plătiți regeşte, aşadar, de ce nu?

Pentru că am pierdut. Am pierdut procesul, am pierdut casa şi ne-am pierdut pe noi.

Am întins mâna ca să iau cartea din cutie şi m-am uitat la copertă:

Five Hundred Mile Walkies. Părea un plan idilic.

Atunci nu mi-am dat seama că traseul Coastei de Sud-Vest era necruțător, că echivala cu urcarea pe Muntele Everest de aproa pe patru ori, că însemna să parcurgem pe jos 1.013 kilometri pe o potecă adesea nu mai lată de 30 de centimetri, să dor mim în sălbăticie, să trăim în sălbăticie, să reflectăm la fiecare acțiune dureroasă care ne adusese până aici, în acest moment, în ascunzătoare. Ştiam doar că

trebuia să mergem pe jos. Iar acum nu mai aveam de ales.

Am întins mâna după cutie, şi ei ştiau că suntem acasă, mă

văzuseră, nu mai era cale de in toarcere, trebuia să plecăm.

În timp ce ne târam să ieşim din întunericul de sub scară, Moth s-a întors spre mine.

— Împreună?

— Întotdeauna!

Stăteam în fața uşîi de la intrare, în timp ce, de partea cealaltă, executorii aşteptau să ne schimbe încuietorile, să

ne interzică vechea noastră viață. Eram pe cale să părăsim casa slab iluminată, veche de secole, care ne adăpostise ca un co con timp de 20 de ani. Odată ieşiți pe uşă, nu mai puteam să privim înapoi.

Ne-am prins de mână şi am ieşit la lumină.

2

Înfrânți

Oare drumeția noastră a început în ziua aceea, sub scară,

sau în ziua în care am coborât din furgoneta unei prietene, în Taunton, şi am rămas în ploaie, pe marginea drumului, cu rucsacurile pe asfalt? Sau poate că începuse de ani întregi, aşteptând la orizont ca să se dezlănțuie asupra noastră atunci când nu mai aveam nimic de pierdut?

Ziua aceea în clădirea tribunalului a fost sfârşitul unei lupte de trei ani, însă lucrurile nu se sfârşesc niciodată aşa cum te aştepți. Când ne-am mutat la ferma din Țara Galilor, soarele strălucea, copiii alergau în jurul nostru şi aveam toată viața înainte. O movilă de pietre părăsită într-un loc izolat, la poalele munților. Ne-am pus tot sufletul în renovarea ei, muncind în fiece clipă liberă, în vreme ce copiii creşteau pe lângă noi. Era căminul, afacerea şi sanctuarul nostru, şi nu mă aşteptam ca totul să se sfârşească într-un tribunal sordid şi întunecat, lângă o sală de jocuri. Nu mă

aşteptam să se sfârşească în timp ce stăteam în fața unui judecător şi îi spuneam că a înțeles greşit. Nu mă aşteptam să port geaca de piele pe care mi-o dăruiseră copiii când am împlinit 50 de ani. Nu mă aşteptam să se sfârşească.

Stând în sala de judecată, mă uitam la Moth, care îşi trecea degetele peste o pată albă de pe masa neagră din fața lui.

Ştiam la ce se gândea: cum se ajunsese aici? Fusese prieten bun cu bărbatul care acum solicita despăgubiri financiare.

Crescuseră împreună, făcuseră parte din acelaşi grup de prieteni; merseseră cu tricicleta, jucaseră fotbal, trecuseră

împreună de perioada adolescenței. Cum se ajunsese aici?

Rămăseseră apropiați chiar şi atunci când ceilalți se îndepăr taseră. Când au devenit adulți şi viața i-a purtat în direcții diferite, Cooper a început să se

învârtă în cercuri financiare pe care puțini dintre noi le înțelegeam. Însă Moth a ținut le gătura cu el, rămânând prieteni. Şi avea suficientă

încredere în el pentru ca, atunci când a apărut ocazia de a

investi în una dintre companiile lui, să profităm de ea, contribuind cu o sumă consistentă. În final, compania respectivă a dat faliment, lăsând în urmă mai multe datorii neachitate. Sugestia că datoram bani s-a strecurat în mod insidios. La început, am ignorat-o, însă, cu timpul, Cooper a devenit tot mai insistent spunând că, dată fiind formularea contractului, eram obligați să plătim acele datorii. Inițial, Moth a fost mai supărat din cauza prie teniei rupte decât a revendicărilor financiare, iar disputa dintre ei a continuat ani întregi. Eram convinşi că nu aveam nicio răspundere şi că nu era obligația noastră să achităm datoriile acelea, fiindcă nu era specificat clar în contract, iar Moth credea cu tărie că, în cele din urmă, totul avea să se rezolve între ei.

Până în ziua în care ne-am trezit cu o somație de plată în cutia poştală.

Economiile noastre s-au epuizat rapid, devorate de onorariile avocaților. Din acel moment, am devenit împrici nați, doar un număr în masa de oameni nereprezentați, ceva ce guvernul crease cu miile atunci când anunțase recenta reformă a asistenței juridice, lăsându-ne fără niciun drept de reprezentare juridică gratuită, deoarece cazul nostru era considerat „prea complex" ca să beneficieze de asistență juri dică. Poate că reforma a adus economii de 350 de milioane de lire sterline pe an, însă i-a făcut vulnerabili pe oamenii care nu aveau acces la justiție.

Singura tactică pe care o puteam adopta era să tragem de timp, să tragem de timp cât mai mult, în vreme ce contactam avocați şi contabili, în încercarea de a găsi o dovadă scrisă care să îl convingă pe judecător de adevăr: acela că interpretaserăm corect contractul original şi că nu aveam nicio răspundere pentru datorii. În lipsa unui avocat de partea noastră, eram mereu depăşiți de situație, aşa că s-a pus poprire pe fermă, ca garanție de plată pentru despăgubirea lui Cooper. Ne-am ținut respirația, apoi ne-a

lovit: o revendicare a proprietății, a casei şi a terenului nostru, a fiecărei pietre pe care am aşe zat-o cu grijă, a copacului în care s-au jucat copiii, a

fantei din perete în care î

şi făceau cuib pițigoii albaştri, a bucății de plumb slăbite de lângă horn, unde viețuiau liliecii. O cerere de a ne lua totul. Am continuat să tragem de timp, înaintând cereri, solicitând amânări, până când, în cele din urmă, am crezut că am reuşit, că am obținut bucata de hârtie de un alb strălucitor care dovedea că Cooper nu avea niciun drept să

facă acea revendicare, fiindcă nu datoram nimic. După trei ani şi zece înfățişări în instanță, aveam dovada care ne putea salva căminul. Am trimis copii judecătorului şi avocatului reclamantului. Eram pregătiți. M-am îmbrăcat cu geaca de piele, într-atât de multă încredere aveam.

Judecătorul a răsfoit hârtiile de parcă nici nu ne aflam acolo. Am aruncat o privire spre Moth, în căutarea unui licăr de speranță, însă el se uita drept în față. Ultimii câțiva ani fă cuseră ravagii; părul des i se rărise şi albise, iar tenul îi de venise palid ca ceara. Era de parcă cineva făcuse o gaură în el; era un om încrezător, onest, generos, şi trădarea unui prie ten atât de apropiat îl zguduise până în străfundul sufletului.

O durere constantă în umăr şi braț îl sleia de putere şi îi dis trăgea gândurile. Nu ne doream decât ca totul să se termine şi să ne întoarcem la o viață normală; eram sigură

că astfel avea să se însănătoşească. Însă viața noastră n-avea să mai fie ni ciodată normală.

M-am ridicat de pe scaun, cu picioarele moi, de parcă

erau în apă. Țineam în mână bucata de hârtie ca pe o ancoră. Auzeam pescăruşii certându-se afară, țipând agitați şi distrăgându-mi atenția.

— Bună dimineața, domnule judecător. Sper că ați primit proba cea nouă pe care v-am trimis-o luni.

— Am primit-o.

— Dacă îmi permiteți să spun câte ceva despre ea...

Avocatul lui Cooper s-a ridicat în picioare, îndreptându-şi cravata, aşa cum proceda mereu atunci când se pregătea să

se adreseze judecătorului. Încrezător. Sigur pe el. Adică

exact cum noi nu eram. Aveam nevoie disperată de un avocat, aproape că cerşeam unul.

— Domnule judecător, informația pe care am primit-o amândoi este o probă nouă.

Judecătorul m-a privit acuzator.

— Este o probă nouă?

— Da, abia am primit-o cu patru zile în urmă.

— Nu se pot prezenta probe noi într-un stadiu atât de avansat. Nu o pot accepta.

— Dar dovedeşte tot ce am spus în ultimii trei ani. Dove deşte că nu datorăm nimic reclamantului. Este adevărul.

Ştiam ce urmează. Voiam să îngheț timpul, să-l opresc în loc, să nu mai vină cuvintele următoare. Voiam să-l iau pe Moth de mână, să ne ridicăm şi să ieşim din sala de judecată, să nu ne mai gândim niciodată la asta, să mergem acasă şi să aprin dem focul, să îmi trec mâinile peste pereții de piatră, în vreme ce pisica se face colac la căldură. Să

respir din nou fără să mă apese în piept, să mă gândesc la casa noastră fără teama de a o pierde.

— Nu puteți prezenta probe în lipsa unei proceduri ju ridice corecte. Voi emite sentința. Voi acorda reclamantului dreptul de posesie. Va trebui să eliberați proprietatea în ter men de şapte zile, până la ora 9 dimineața în ziua respectivă.

Bun, trecem acum la costuri. Aveți ceva de spus în privința costurilor?

— Faceți o mare greşeală, totul este greşit. Şi nu, nu vreau să discutăm despre costuri, oricum nu avem bani, ne luați casa, afacerea, venitul, ce altceva mai vreți?

M-am prins de marginile mesei, simțind că mi se cască

pământul sub picioare. Nu plânge, nu plânge, nu plânge.

— Iau în considerare acest aspect şi resping cererea re clamantului privind despăgubirea cheltuielilor.

Gândurile îmi rătăceau, căutând adăpost. Când Moth s-a foit în scaun, aproape că am simțit mirosul de pietriş cald şi uscat şi de gard viu proaspăt tăiat venind din haina lui.

Copiii î

şi juliseră genunchii pe pietrişul acela învățând să meargă

pe bicicletă şi derapaseră pe el cu maşina în momentul plecării la facultate. Trandafirii erau în plină floare şi atârnau peste gardul viu asemenea unor ghemotoace de vată; trebuia să plivesc în curând.

— Solicit dreptul de a face recurs.

— Resping dreptul de a face recurs. Cazul acesta a durat mult prea mult; ați avut destule ocazii să prezentați probe.

Încăperea se micşora, pereții se strângeau. Nu a avut im portanță că abia găsiserăm acea probă sau că în ea se afla adevărul; singurul lucru care conta era că nu o prezentasem cum trebuie, că nu urmasem procedura corectă. Ce aveam să fac, ce aveam să ne facem, ce făceam cu găinile, cine avea să-i dea oii noastre bătrâne o bucată de pâine dimineața, cum să împachetăm o fermă într-o săptămână, cum să

achităm în chirierea unei furgonete, cum rămânea cu familiile care îşi făcuseră rezervare să vină la noi în vacanță, cu pisicile, cu copiii? Cum să le spun copiilor că tocmai am pierdut casa?

Casa noastră. Am pierdut-o fiindcă nu am înțeles procedura.

Am făcut o eroare simplă, elementară: nu am făcut cerere pentru furnizarea unor probe suplimentare. N-am ştiut că

trebuia să fac asta. Am fost atât de bucuroasă, atât de sigură, încât am trimis-o direct. Am irosit hârtia perfectă cu adevă rul perfect. Iar acum pierduserăm totul. Nu mai

aveam bani, nu mai aveam casă.

Am închis uşa sălii de judecată în urma noastră şi am străbătut coridorul țepeni, în tăcere. I-am aruncat o privire avocatului aflat în camera alăturată şi mi-am continuat dru mul, însă Moth a intrat. Nu, Moth, nu, nu-l lovi. Simțeam toată mânia, tot stresul ultimilor trei ani. Însă el i-a întins mâna.

— Ştiu că doar v-ați făcut datoria, însă decizia a fost greşită, ştiți şi dumneavoastră asta, nu-i aşa?

El i-a strâns mâna lui Moth.

— Este decizia judecătorului, nu a mea.

Tot nu plângeam, însă un urlet lăuntric, mut, a pus stă

pânire pe mine şi m-a strâns cu putere, împiedicându-mă să

respir.

Stăteam pe câmpul din spatele casei, sub frasinul strâmb, acolo unde copiii construiseră un iglu în zăpada cea mare din ’96. Am rupt o felie de pâine albă în şase bucăți, un ritual care marca începutul zilei în ultimii 19 ani. Oaia cea bătrână mi-a adulmecat mâna, apoi a apucat pâinea cu buzele ei moi: avea 19 ani, nu mai avea dinți, însă apetitul nu-i lipsea. Copiii au botezat-o Smotyn, care înseamnă

„pestriță” în galeză. Acum era o oaie morocănoasă, cu lâna încâlcită alb cu negru şi două coarne strâmbe. Mă rog, doar unul acum, pentru că pe celă lalt şi-l rupsese în disperarea de a-şi băga capul într-o găleată cu mâncare, în

urmă cu câțiva ani. Tom păstrase cornul; se afla în cutia cu comori pe care a luat-o cu el când a plecat la facultate, laolaltă cu fosilele lui şi cartonaşele cu Pokémon. Pe când Rowan avea trei ani, am luat-o la un drum de 65 de kilo metri cu micuța noastră furgonetă. Am fost să cumpărăm trei miei tărcați şi țicniți de la o fermă de pe versantul dealului ce dădea spre mare. A început să urle de supărare când i-am spus că nu o las să stea cu ei, aşa că am cedat şi i-am lăsat să stea toți patru laolaltă, în paie, în spatele furgonetei. De atunci, au

făcut parte din viața noastră, din familia noastră.

De-a lungul anilor, au avut mulți miei, însă Smotyn a rămas ultima, suratele ei au murit, iar pe restul le-am vândut unui alt crescător în urmă cu un an, atunci când procesul a ajuns într-un punct din care nu credeam să mai înaintăm şi eram pe cale să pierdem. N-am putut să renunț

la Smotyn: la vârsta ei, nimeni n-ar mai fi păstrat-o; speranța medie de viață a unei oi este de 6 până la 7 ani, înainte să fie transformată în carne pentru câini sau chiftele. A doua zi după înfățişare, am dus găinile la un prieten, însă nu avea loc şi pentru Smotyn.

Cutreiera pe câmp, împresurată de nori de puf de păpădie, până la fagii sub care iarba era mereu uscată.

Amândouă cunoşteam câmpul acela ca şi cum ar fi fost o prelungire a fi inței noastre. Cum ar fi putut oricare dintre noi să trăiască fără el?

Amândouă urma să rămânem pe drumuri în cinci zile; atunci aveam să aflăm.

Ceea ce nu ştiam, ce nu aveam cum să ştiu, era că nu mai erau cinci zile până când viața avea să mi se schimbe pentru tot deauna, până când tot ce mă ținea în echilibru avea să se pre schimbe în nisipuri mişcătoare. Avea să se întâmple a doua zi.

Ne aflam în cabinetul unui medic specialist, într-un spital din Liverpool. Primeam în sfârşit rezultatul mai multor ani de amânare medicală şi aflam de ce îl durea umărul pe Moth.

După o viață de muncă fizică, un doctor îi spusese:

— E normal să vă doară când vă ridicați brațele şi să vă

poticniți puțin când mergeți.

Alții şi-au pus întrebări legate de un mic tremur al mâinii şi de o amorțeală a feței. Însă acest doctor era cel mai tare, o somitate în domeniul lui, un expert. Avea să ne spună că

era vorba despre o problemă de ligamente sau ceva

asemănător şi să ne explice cum putea fi remediată; că se întâmplase atunci când Moth a căzut prin acoperişul casei de oaspeți în urmă cu mai mulți ani – poate că suferise o fractură minoră.

Cu siguranță o să ne spună cum se putea vindeca. Avea să se aşeze plin de autoritate la biroul lui şi să ne spună

toate aces tea. Fără îndoială.

Abia dacă am schimbat o vorbă pe drumul înapoi de la Liverpool, fiecare fiind prins în mâlul şocului şi al extenuării.

Zilele care au urmat sentinței erau un talmeş-balmeş de cu tii de împachetat şi focuri de tabără, nesfârşite convorbiri telefonice şi disperare. Ne-am dat seama că nu aveam unde să mergem. Cel mai rău lucru care se putea întâmpla, se în tâmplase. Acest drum dus-întors de şapte ore era ceva de care nu aveam nevoie. Fiecare ceas era prețios, pentru a ter mina de împachetat, pentru ne simți încă în siguranță între acei pereți.

Nenumăratele drumuri până în sălile de aşteptare ale me dicilor începuseră în urmă cu şase ani. O durere debilitantă

în umăr şi în braț, apoi începutul unui tremur al mâinii i-au făcut pe medici să creadă că avea Parkinson, însă, atunci când s-a demonstrat că nu era cazul, aceştia au crezut că

era vorba despre o leziune a nervilor. Această cameră de consultații era la fel ca oricare alta; o încăpere pătrată, albă, golită de senti mente, care dădea în parcare. Însă medicul nu stătea la birou; a venit şi s-a sprijinit de colțul mesei, lângă Moth, i-a pus mâna pe braț şi l-a întrebat cum se simte. Ceva nu era bine.

Medicii nu procedează aşa. Niciun medic la care fuseserăm, şi fuseserăm la destul de mulți, nu făcuse vreodată aşa ceva.

— Cel mai bun lucru pe care pot să-l fac pentru dumnea voastră, Moth, este să vă pun un diagnostic.

Nu, nu, nu, nu, nu. Nu mai spune nimic, nu mai vorbi, ceva îngrozitor avea să iasă dintre buzele lui încrezute şi strânse, nu le deschide, nu vorbi.

— Cred că suferiți de degenerare corticobazală. Nu putem fi absolut siguri de acest diagnostic. Nu există nicio analiză, aşa că nu vom şti decât la autopsie.

— Autopsie? Şi când credeți că va fi asta?

Moth şi-a întins mâinile peste coapse, cuprinzând cât putea de mult din el însuşi între degetele răsfirate.

— În mod normal, aş spune între şase şi opt ani de la de butul bolii. Însă, în cazul dumneavoastră, pare să

progreseze foarte încet, fiindcă au trecut deja şase ani de când v-ați pre zentat cu o problemă.

— Înseamnă că v-ați înşelat. Are altceva.

Îmi simțeam stomacul în gât, iar încăperea îşi pierdea conturul.

Medicul s-a uitat la mine de parcă eram un copil; apoi a început să vorbească despre o afecțiune degenerativă rară a creierului ce avea să-l ia pe bărbatul chipeş pe care l-am iubit încă din adolescență şi să îi distrugă corpul, apoi mintea, du cându-l la confuzie şi demență, până ajungea să

nu mai poată înghiți şi probabil să moară înecându-se cu propria salivă. Şi nu puteau să facă nimic, absolut nimic pentru el. Abia mai puteam să respir; toată încăperea plutea. Nu, nu pe Moth, nu mi-l luați, nu puteți să mi-l luați, el este totul, totul, el e sufle tul meu. Nu. Încercam să

îmi păstrez expresia cât mai calmă, însă pe dinăuntru urlam, cuprinsă de panică, ca o albină ce se izbeşte de geam. Lumea era acolo, însă, dintr-odată, nu mai putea ajunge la ea.

— Dar se poate să vă înşelați.

Despre ce vorbea? Nu aşa aveam să murim. Nu era vorba de viața lui Moth; era vorba de viața noastră. Eram o singură ființă, prinşi ca-ntr-o plasă, contopiți la nivel

molecular. Nu era viața lui, nu era viața mea: era viața noastră. Aveam un plan cu privire la felul în care aveam să

murim. Când vom împlini 95 de ani, pe vârful unui munte, după ce vom fi privit răsăritul, vom adormi pur şi simplu.

Nicidecum sufocându-ne pe un pat de spital. Nu separat, separați, singuri.

— Vă înşelați.

Ajunşi în furgonetă, ne-am îmbrățişat strâns, în parcarea spi talului, ca şi cum simplul gest de a ne încleşta trupurile putea să oprească totul. Dacă nu exista lumină între noi, atunci ni mic nu putea să ne despartă, nimic nu era real şi nu aveam ce să înfruntăm. Lacrimi tăcute s-au rostogolit pe fața lui Moth, însă eu n-am plâns, nu puteam să plâng.

Dacă aş fi plâns, m-aş fi scufundat într-un râu de suferință

care m-ar fi tras cu el la vale. Am trăit împreună toată viața de adulți. Fiecare vis sau plan, fiecare succes sau eşec, toate au fost jumătăți ale unei vieți întregi. Niciodată separați, niciodată singuri, doar unul.

Nu existau medicamente care să stopeze avansarea bolii, nu exista tratament care să o țină în frâu. Singurul ajutor ce ne putea fi dat era un medicament

numi Pregabalin, care să

atenueze durerea, însă Moth îl lua deja. Nu mai exista nimic altceva. Îmi doream să pot merge la farmacie şi să iau o cutie cu magie, orice ar fi putut să oprească marşul distructiv ce ne pârjolea viața.

— Fizioterapia va ajuta în privința rigidității, a spus medicul.

Însă Moth avea deja o rutină de exerciții de fizioterapie pe care le făcea zilnic. Poate că putea să facă mai mult; poate că, dacă făcea mai mult, puteam stopa avansarea bolii. Mă

agățam de orice fir, de orice pai care să mă scoată din ceața sufocantă a şocului. Dar nu exista niciun fir, nicio mână

întinsă care să mă ducă la adăpost, nicio voce care să mă

liniştească şi să-mi spună că totul era bine, că nu era decât

un vis urât.

Eram numai noi doi, şi ne agățam de realitate, unul de celă lalt, în parcarea unui spital.

— Nu poți să fii bolnav, încă te iubesc.

De parcă era suficient să îl iubesc. Întotdeauna fusese su ficient, întotdeauna fusese tot ce aveam nevoie, însă n-avea să ne salveze acum. Prima oară când am auzit cuvintele „te iubesc" a fost când mi le-a spus Moth. Nimeni nu-mi mai spu sese vreodată că mă iubeşte, nici părinții şi nici prietenii, nimeni, iar cuvintele acelea m-au înălțat, m-au făcut să strălucesc şi să radiez în următorii 32 de ani. Însă

cuvintele nu aveau nicio putere împotriva creierului lui Moth care începea să se autodistrugă, şi nici împotriva unei proteine numite tău care îi înăbuşea celulele şi îi bloca conexiunile.

— S-a înşelat. Sunt sigură că s-a înşelat.

Trebuie să se fi înşelat. Judecătorul s-a înşelat, prin ur mare, de ce nu şi medicul?

— Nu pot să gândesc, nu pot să simt...

— Atunci să ne gândim că s-a înşelat. Dacă refuzăm să-l credem, putem să ne vedem mai departe de viață ca şi când nu ar fi adevărat.

Nu puteam să accept. Nimic nu avea sens, nimic nu era real.

— Poate că s-a înşelat. Dar dacă are dreptate? Dacă

ajungem în stadiul terminal despre care zicea? Nu pot să mă

gândesc la asta, nu vreau să mă gândesc...

— N-o să ajungem acolo; o să-i ținem piept cumva.

Nu cred în Dumnezeu, în vreo forță superioară. Trăim, murim, ciclul carbonului îşi urmează cursul. Însă, Te rog, Doamne, Te rog, nu lăsa să ajungem acolo. Dacă El există, atunci tocmai mi-a înşfăcat viața de rădăcini şi le-a smuls din pământ, din du-mi întreaga existență peste cap. Am condus spre casă cu CD-playerul dat la maximum,

ascunzându-ne în zgomot. Cu munții care se prăvăleau pe fundal şi marea care mi se spăr gea în cap, lumea mea era cu susul în jos. Când furgoneta s-a oprit, eu mergeam în mâini.

* * *

Gândul că mă sufoc a năvălit peste mine. Noapte de noapte, săptămâni întregi după aflarea diagnosticului, mă

trezeam într-o sudoare rece, cu inima bubuindu-mi în piept, panicată din cauza coşmarurilor în care mă înecam în mucus. Îl vedeam pe Moth cu gâtul umflat, cu falca deformată, luptându-se să tragă aer în piept, până când ajungea să se sufoce, în vreme ce eu şi copiii stăteam alături şi ne uitam la el neputincioşi.

Rândunelele sosiseră târziu, câte una sau câte două, găsind în sfârşit drumul spre casă după o călătorie extraordinară, ca să se năpustească printre fagi şi să se îndoape cu insecte. Aş fi vrut să fiu o rândunică, liberă să

zbor, liberă să mă întorc acasă dacă voiam. Am rupt pâinea pentru Smotyn şi am ieşit afară, în dimineaţa răcoroasă de iunie. Aerul era blând şi uşor, îmi mângâia faţa cu promisiunea unei zile frumoase.

M-am strecurat printre crengile perilor sălbatici care formau gardul viu. Îi cumpărasem la reducere de la o pepinieră; trebuiau să fie fagi, însă au devenit un gard viu ţepos, cu frunze mici şi fără pere, dar cu o atitudine potrivnică ori de câte ori treceam peste pârleaz. Mi-am trecut mâna peste zgârieturile de pe braţ; erau şi unele noi printre cicatricile vechi. Nu mai merita să îl tăiem acum.

Câmpul era prietenos şi înmiresmat de trifoiul care înflorea.

Cârtiţele fuseseră din nou active peste noapte, şi în mijlocul câmpului se ridicau mici grămăjoare de pământ. Le-am turtit cu piciorul, instinctiv, încă preocupată de sănătatea

terenului, a terenului nostru. Moth recuperase acest câmp dintr-o bucată de pământ năpădită de buruieni.

Refuzând să folosească pesticide şi fără niciun utilaj în acel moment, cosise singur terenul de aproape un hectar.

Adunase pietrişul cu grebla şi smulsese urzicile. Refăcuse hotarele de jur-împrejur, înlocuind sute de pietre din zidurile abandonate de zeci de ani. Era câmpul unde copiii oaspeţilor adunau ouăle calde de la găini şi hrăneau mieii primăvara. Jucaserăm ne numărate meciuri de cricket în familie aici, ne tolăniserăm în iarba înaltă înainte să fie cosită şi ne uitaserăm la stelele că zătoare pe cerul întunecat de vară. Pământul nostru!

Smotyn n-a venit. Întotdeauna venea la pârleaz pentru felia de pâine. Întotdeauna. Uitându-mă pe câmp după ea, ştiam deja ce urma să descopăr. În locul ei preferat de sub fagi, stă tea cu capul întins pe iarbă ca şi cum ar fi dormit.

Ştia. Ştia că nu putea să-şi părăsească câmpul, locul, aşa că

a murit. A pus capul pe iarbă, a închis ochii şi a murit. În timp ce îi mângî iam fața, trecându-mi mâna pentru ultima oară peste cornul ei încovoiat, am simțit un fel de contracție.

Devoratoare şi în controlabilă. M-am ghemuit pe iarbă lângă

ea şi am izbucnit în hohote de plâns. Am plâns până ce corpul mi s-a oprit ex tenuat, golit de lacrimi, secat de pierdere. Iarba îmi acoperea fața şi am rămas întinsă sub fagi încercând să mor, să renunț şi să fiu liberă cu Smotyn, liberă să zbor cu rândunicile şi să nu mai fiu nevoită să

părăsesc acest loc sau să înfrunt golirea de viață a lui Moth.

Lasă-mă să mor acum, lasă-mă să fiu eu cea care pleacă, nu mă lăsa singură, lasă-mă să mor.

Am luat hârlețul şi am început să sap, ca să o îngrop pe Smotyn lângă suratele ei, pe câmpul lor. A venit şi Moth şi am săpat groapa în tăcere, refuzând să vorbim, refuzând să

ac ceptăm groapa care se adâncea. Întunecimea în care privise răm cu o zi înainte încă era prea şocantă, prea nouă

pentru noi ca să îi acceptăm existența, fie şi numai ca idee.

I-am aco perit capul cu un prosop de bucătărie; nu puteam să vedem cum îi cade pământul pe față. Murise. Totul se terminase. Visul care fusese ferma era îngropat odată cu ea.

3

O schimbare seismică

După ce am închis uşa pentru ultima oară în urma noastră, am avut la dispoziție două săptămâni ca să ne ducem puține le lucruri în magazia unei prietene şi să

încercăm să ne dăm seama ce puteam face de aici încolo.

Copiii nu ne puteau ajuta:

amândoi erau studenți, locuiau la comun, iar banii abia le ajungeau să se mențină pe linia de plutire. Fratele lui Moth era plecat în vacanță, aşa că puteam să stăm la el acasă, însă aveam doar două săptămâni până se întorcea împreună

cu familia, după care nu mai era loc pentru noi şi trebuia să

ple căm. Eram la numai 30 de kilometri de casă, la doi paşi, însă nu ne puteam întoarce. Era sfâşietor. Năuciți de şocul de a trebui să ne părăsim căminul şi încercând să acceptăm ce ne spusese medicul, primele câteva zile s-au scurs ca într-o cea ță cataleptică.

Logica ne spunea că trebuia să muncim din greu şi să ne găsim un loc de închiriat. Nu ne fusese luată doar casa, ci şi afacerea de închirieri pentru vacanță. Nu mai aveam niciun venit. Trebuia să găsim o slujbă care să ne permită să ne re construim viața. Însă ne confruntam cu posibilitatea ca viața noastră împreună să fie limitată la o scurtă perioadă în care sănătatea să fie rezonabilă, după care să urmeze paralizia şi moartea. Nu puteam să-l părăsesc ca să merg la serviciu –

trebuia să petrec alături de el fiecare minut al acestei pre

țioase semi-sănătăți. Trebuia să salvez fiecare amintire, ca să o iau cu mine într-un viitor de singurătate.

Îl uram pe medic, cum se sprijinea el de marginea birou lui şi ne prezenta diagnosticul de parcă ne făcea un cadou.

Cel mai bun lucru pe care pot să-l fac pentru dumneavoastră, Moth, este să vă pun un diagnostic.

Din contră, era cel mai rău lucru pe care îl putea face. Îmi doream să-l ia înapoi şi să mă lase să trăiesc fără să ştiu.

Nu voiam să văd hăul negru din viitor de fiecare dată când mă uitam la Moth. În acele zile ne-am simțit ca întorşi de pe câmpul de luptă, răniți, îngroziți şi pierduți.

O opțiune era să stăm într-un camping până reuşeam să

găsim ceva mai bun, însă cea mai bună ofertă pe care am pri mit-o era de 80 de lire sterline pe săptămână, mult mai mult decât ne permiteam noi, şi nu beneficiam de subvenție din partea statului. Nimeni dintre cei pe care îi cunoşteam nu avea o cameră liberă sau o grădină pe care să o sacrifice mai mult de câteva săptămâni. Şi aveam nevoie de un loc în care să ne facem ordine în gânduri şi să ne împăcăm cu ceea ce se întâmplase. În parcurile de vacanță nu era disponibilă nicio rulotă dat fiind că, în toiul verii, toate erau rezervate pentru turiştii care plăteau mult mai mult decât pentru simpla cazare.

Într-o lume ideală, am fi găsit un loc de închiriat, însă ne-am dat seama imediat că, dacă ți s-a confiscat casa, era aproape imposibil să găseşti o proprietate de închiriat.

Ratingul nos tru de credit era la pământ. Consiliul ne putea pune pe lista de aşteptare dacă voiam, însă nu reprezentam o prioritate şi singura cazare pe care putea să ne-o ofere în acel moment era o cameră într-o pensiune care îi găzduia mai cu seamă pe cei care aveau probleme cu drogurile şi cu alcoolul. O fată cu părul negru, bine strâns într-o coadă de cal, care stătea la un pupitru într-unul din birourile consiliului, ne-a spus cu un pronunțat accent galez:

— Păi, dacă n-o să muriți în curând, adică în următorul an, atunci nu sunteți prea bolnav, aşa că nu pot spune că

sun teți o prioritate, nu-i aşa?

Acela a fost momentul în care am ştiut cu certitudine că

ne-ar fi mai bine la cort.

Întorşi în casa fratelui lui Moth, mă uitam pe geam bui macă, incapabilă să mă gândesc ce era de făcut.

— Mă bucur, să ştii. Nu-mi pot imagina că am trăi într-o locuință socială, aproape de fermă. Mi-ar distruge sufletul.

Şi nu era doar asta; într-o comunitate rurală atât de strâns unită, am fi fost sursa bârfelor luni întregi.

— Ştiu. La fermă puteam sta departe de toată lumea, nu-i aşa? Pe insula noastră.

Asta fusese ferma pentru noi, din toate punctele de vedere:

O insulă. De îndată ce ieşeam cu maşina de pe drum şi intram în pădure, lăsam în urmă restul lumii. Dincolo de copaci, pri veliştea se deschidea de parcă am fi intrat în altă

lume. De jur-împrejur, se observa vechiul sistem de organizare a câm purilor, despărțite de movile pe care creşteau garduri vii. La vest erau munții care se ridicau semeți şi se întindeau până departe spre răsărit, cu un nor delicat şi moale unduindu-se printre ei. Un uliu şorecar uriaş care bătea din aripi, rotin du-se pe cer şi rămânând suspendat în aerul albăstrui, undeva între munți şi vârful copacilor. Imediat ce pădurea închidea uşa după noi, lăsam în urmă lumea drumului, a satelor şi toate zgomotele oamenilor. Acum, însă, eram în derivă, fără un port sigur în care să ne întoarcem, pluteam prin ceață pe un banc al disperării fără să ştim unde urma să acostăm sau dacă

aveam măcar să găsim un țărm.

Moth stătea în picioare lângă fereastră, privind către dealul acoperit de arbuşti şi tufe de ghimpoasă. În casă, dar nu acasă.

— Nu cred că aş suporta să mai stau pe aici. Trebuie să

punem un pic de distanță între noi şi Țara Galilor; e prea du reros să rămânem. Nu ştiu ce se va întâmpla pe termen lung, nici nu ştiu dacă am un termen lung, dar acum am nevoie să fiu în alt loc. Am nevoie de un alt loc căruia să îi spun „acasă”.

Am tras adânc aer în piept.

— Atunci, hai să ne pregătim rucsacurile şi ne hotărâm pe drum.

— Bine, hai să pornim pe Coasta de Sud-Vest.

La 50 de ani, pregătirea unui rucsac nu mai e ca atunci când ai 20. Ultima dată când ne-am pregătit rucsacurile de drume ție se întâmpla înainte de naşterea copiilor, Moth încă avea părul lung, iar eu eram mai suplă. Pe vremea aceea, îndesam în rucsacuri orice ne închipuiam că aveam nevoie şi le căram nepăsători, întrucât corpul nostru tânăr îşi revenea rapid în urma oboselii şi a accidentărilor. Plecam cu rucsacul în spate prin Lake District şi Scoția, mergând pe jos kilometri întregi în fiecare zi, însă aproape întotdeauna ne cazam într-un cam ping şi foarte rar înnoptam în natură.

Treizeci de ani mai târ ziu, resimțeam urmările a 20 de ani de muncă fizică, dureri care nu trec niciodată, ci rămân viclene în fundal. Eram înțe penită după trei ani petrecuți prin tribunale sau aplecată deasupra laptopului, încercând să construiesc apărarea, şi eram predispusă la leziuni musculare la fiecare pas. Cât despre Moth, cum ar fi putut să ducă aceeaşi greutate ca înainte? Am strâns rucsacul la fel ca pe vremuri şi i l-am ridicat uşurel în spate. Un bagaj de 60 de litri, în care pusesem vechiul cort de pânză

portocaliu şi două gamele uşor ruginite. După ce a făcut de două ori ocolul încăperii, era în genunchi, în agonie.

— Ia-l de pe mine. Nu pot să-l duc.

— Atunci va trebui să căutăm alt echipament. Un cort mai uşor, pentru început.

— Nu ne permitem.

Mare parte din ceea ce câştigaserăm în ultimul an se du sese pe proces sau doar ca să ne întreținem în timp ce ne ocupam de caz. Pe noi şi pe cei doi copii la facultate, în acelaşi timp. Returnasem banii tuturor celor care închiriaseră căsuța de oaspeți pentru vacanța din vara aceea, rămânând cu doar 320 de lire. Dar primeam 48 de lire pe săptămână prin credit fiscal; în condițiile în care Moth îşi pierdea tot mai mult ca pacitatea de muncă, venitul nostru se rezumase la chiria pe căsuța de oaspeți, ceea ce ne dăduse dreptul la un ajutor săp tămânal din partea guvernului. Chiar şi pentru acest mic be neficiu era nevoie de o adresă, iar asta însemna să rămânem în zonă. Dar nu puteam sta, aşa că am lăsat creditul fiscal pe adresa fermei şi am direcționat corespondența către fratele lui Moth.

Patruzeci şi opt de lire pe săptămână. Puteam su pravieți cu atât, de bună seamă.

Am recitit Five Hundred Mile Walkies şi mi-am spus din nou că puteam să o facem. Mark Wallington străbătuse Coas ta de Sud-Vest cu un rucsac împrumutat şi un câine jigărit.

Puteam şi noi, fără probleme. Însă era limpede că trebuia să o parcurgem în sens invers, de la Poole spre Minehead.

Prima parte, de la Minehead la Padstow, părea de departe cea mai dificilă, iar ultima fâşie, de la Plymouth la Poole, cea mai uşoară. Prin urmare, era logic să mergem invers, ca să

ne pu tem adapta înainte să înfruntăm părțile mai dificile.

Aveam nevoie doar de un ghid. Trebuia să existe un ghid care să acopere întregul traseu, însă, curând, ne-a fost clar că nu exista un manual care să prezinte drumul de la sud la nord, toate mergeau de la nord la sud. Am cercetat rafturile de la Cotswold Outdoors, însă în enorma secțiune de ghiduri nu exista niciun ghid dedicat direcției opuse. Bietul vânzător slăbănog a încasat din plin dezamăgirea mea.

— Trebuie să mergem în sens invers, nu înțelegi? începu tul trebuie să fie mai uşor pentru Moth. Mark Wallington avea 20 de ani şi cea mai mare problemă a lui era că-i săreau niturile.

Simțindu-mă roşie de mânie, cuprinsă de panică şi auto compătimire, şi niturile mele erau pe cale să sară.

— Îmi pare foarte rău, doamnă, dar nu există niciunul.

Vânzătorul s-a îndepărtat, iar eu am rămas îmbufnată în fundul magazinului. Dacă trebuia să începem cu partea cea grea, se putea ca Moth să nu reuşească să treacă de prima săptămână. Şi ce ne făceam atunci? Nu eram pregătită să

înfrunt această întrebare; creierul meu intra în modul de autoapărare.

Nu exista decât mersul; nu puteam să mă gin dese decât la asta, nu puteam vedea mai departe. Ne-am uitat şi la hărțile Serviciului Topografic Național, însă drumul ar fi însemnat mult mai mult decât ne permiteam sau puteam să

cărăm.

— Ray, n-am de gând să merg 800 de kilometri citind de-a-ndoaselea un ghid. O să pornim din Minehead şi o s-o luăm foarte, foarte încet.

Moth mă mângâia pe păr, însă eu nu-mi doream decât să

mă bag într-un sac de dormit şi să plâng. Nu te înmuia acum.

Tu ar trebui să fii cea puternică, nu tu eşti cea care va ajunge să moară sufocată. Descurajată, abia mă țineam pe picioare.

Trebuia să alegem o carte, dar când ne-am uitat cu atenție, nu aveam ce alege. Cărțulia maronie a lui Paddy Dillon, The South West Coast Path: From Minehead to South Haven Point3, cu coperta ei impermeabilă şi o hartă a 3 „Traseul Coastei de Sud-Vest: de la Minehead până la South Haven Point”. (n. Trad.)

Serviciului Topogra fie Național care prezenta întregul traseu, se potrivea atât de bine în mâna mea şi în buzunarul lui Moth, încât trebuia să fie cea potrivită. Însă când am răsfoit-o, la o ceaşcă de ceai, a fost clar că, atunci când Mark îşi plimba câinele, fie pierduse şirul kilometrilor, fie ratase o parte, fie apăruse o schimbare seismică în deceniile trecute de la publicarea

cărții până acum, făcând Cornwall să se deplaseze spre Atlantic. Traseul nu avea 800 de kilometri, ci 1.013.

A trebuit să mai cumpărăm echipament; n-aveam cum altfel.

Vechiul rucsac al lui Moth avea cataramele ruginite şi înțepe nite, iar căptuşeala rucsacului meu se dezintegrase şi lăsa să intre apa. Prețul înlocuirii lor cu orice altceva de aceeaşi cali tate era îngrozitor. Două rucsacuri noi ne-ar fi lăsat cu aproape 250 de lire mai săraci. Am căutat o variantă mai ieftină, alegând în cele din urmă două

rucsacuri de la Mountain Warehouse, la mai puțin de jumătate din prețul unui rucsac mare, de firmă.

Nu aveau niciun fel de brizbrizuri, însă erau funcționale.

Ruc sacurile ne-au captat atenția în următoarele câteva zile.

Să le umplem, să le reumplem, să împachetăm, să

despachetăm şi să ne plimbăm prin casă cărându-le. N-avea să meargă. Lucruri le pe care voiam să le luăm cu noi nu încăpeau în rucsacurile astea mici.

— Nu, Ray, nu pot să duc unul mai mare. Hai să ne gândim că plecăm de la fermă. Să împachetăm din nou numai ce ne este absolut necesar ca să supraviețuim. Nimic altceva.

După aceea, poate că am să fiu în stare să-l duc.

— Cortul e prea greu. Nu pot să-l bag înăuntru şi e prea greu pentru umerii tăi, dar nu ne permitem un cort ca lumea, ceva care să rămână în picioare luni întregi pe vârful unei stânci. Până aici ne-a fost.

— EBay?

A fost cumplit să aşteptăm încheierea licitației de pe eBay pentru ceea ce avea să fie casa noastră tot restul verii şi poate chiar mai mult. Trei secunde, două, una şi a fost al nostru. Un cort Vango la mâna a doua, ce cântărea trei

kilograme, un sfert din greutatea vechiului nostru cort de pânză Vango şi o fracțiune din dimensiunea lui. Am dansat în jurul mesei din bucătărie; tocmai ne cumpăraserăm o nouă casă cu doar 38

de lire.

Am sunat-o pe Rowan, fiica noastră, cu un entuziasm dispe rat, vrând să-i dau această mică veste bună, să

îndulcesc at mosfera care se instalase între noi în ultimele două săptămâni de tristețe nesfârşită. Dorindu-mi să fiu Mama şi să fac ca totul să fie în regulă. Trebuia să redevin acea mamă, însă imediat ce a început să sune telefonul, am fost cuprinsă de regrete.

Deşi au crescut şi au plecat, casa pe care am pierdut-o era şi casa lor. Moth era tatăl lor, iar boala lui era la fel de greu de acceptat pentru ei ca şi pentru mine. În săptămânile acestea se schimba esența relației mele cu ei. Se întâmplau lucruri de care nu îi puteam proteja. Echilibrul se schimba şi uram situ ația asta. Nu eram pregătită. Dar s-au dovedit a fi doi adulți surprinzător de bine adaptați – am făcut o treabă bună – şi erau pregătiți. Eu eram cea care încă mai voia să țină lumea sub control şi să le păstreze viața într-o bulă perfectă. Dacă nu mai eram mâna protectoare pentru ei, atunci cine eram?

Era ultima fărâmă pe care, în adâncul meu, o recunoşteam ca fiind „eu”. În lipsa ei, ce mai rămânea?

Nimic.

— Cum să te gândeşti la asta, mamă, ai înnebunit? Dacă

pică de pe stânci? Vocea lui Rowan m-a adus înapoi la realita te. N-aveți bani, ce-o să mâncați? Chiar crezi că o să

trăiți tot restul verii într-un cort? Cum ați putea? Sunt zile în care tata abia dacă se mai ridică de pe scaun; ce se întâmplă dacă că mâne înțepenit pe o stâncă? Unde o să vă

puneți cortul? Ştii cât costă locurile de campare? Ai vorbit cu Tom?

— Ştiu, Row. E nebunie curată, dar ce altceva să facem?

Nu putem să stăm şi să aşteptăm o locuință socială, nu e pen tru noi. Avem nevoie de asta; cât timp suntem împreună, o să fim bine, nu te îngrijora.

Se auzea un hârâit pe linie în liniştea dintre noi.

— O să-ți trimit un telefon mobil nou, cu o baterie care durează mai mult de 10 minute. Sună-mă în fiecare zi şi nu mă ignora dacă te sun. Şi vorbeşte cu Tom.

— În regulă, Row, şi eu te iubesc.

— Salut, Tom. Eu şi tata am hotărât să parcurgem pe jos Coasta de Sud-Vest. Probabil că o să dureze cel puțin două

luni, poate chiar trei.

— Bine.

— Are 1.013 kilometri şi va trebui să campăm pe tot par cursul drumului.

— Ce mişto!

Băiețelul nostru nebunatic, care sărea până în tavan, de venise mult prea relaxat, în vreme ce regina disco cu sclipici se transformase în mama mea.

Însă cine eram eu acum? Cine era Moth? Oare cei 1.013

kilometri aveau să fie suficienți ca să aflăm răspunsul?

Cortul a ajuns în trei zile şi l-am montat în sufragerie: un dom verde, larg şi scund, care se întindea pe podea precum muşchiul pe o stâncă de granit. Am desfăcut saltelele gonflabile şi ne-am băgat în sacii de dormit subțiri, cumpărați cu 5 lire fiecare de la Tesco. Am făcut o ceaşcă de ceai pe mica plită Campingaz şi ne-am uitat din uşa cortului la televizor, la Lumea

Grădinarilor. Când am dat să ieşim, Moth nu se putea mişca. Oricât de mult s-ar fi străduit, nu

se putea ridica în picioare. L-am târât afară din sacul de dormit şi l-am sprijinit, ca să se ridice în picioare.

— Crezi că Rowan are dreptate? Poate că nu-i cel mai în ţelept lucru pe care să-l facem.

— Dar când am ales noi varianta uşoară?

Am pregătit rucsacurile pentru ultima dată, conştienți că, dacă am fi uitat ceva sau dacă erau lucruri care nu încăpeau, trebuia să ne descurcăm în lipsa lor pe toată

durata verii. Nici nu se punea problema să cumpărăm un echipament nou; nu mai aveam bani ca să îl înlocuim pe drum. Eram norocoşi dacă aveam ce să mâncăm, mai ales că aveam să ne cumpă răm mâncare pe coasta sud-vestică, în vârful sezonului de vacanță. Lista cu lucruri pe care voiam să le luăm cu noi se lungea. Era limpede că n-aveau să încapă, însă tot am început să le îndesăm. Am pus mai întâi hainele de schimb, minimul necesar pentru două luni, iar rucsacul era deja pe jumătate plin. Nu aveam de ales, aici puteam face economie de spațiu.

Le-am aruncat pe canapea şi am luat-o de la capăt numai cu lucrurile fără de care nu m-aş fi putut descurca. Un costum de baie din bumbac, trei perechi de chiloți, o pereche de şosete, o vestă de bumbac, o pereche de colanți şi o bluză cu mânecă lungă pe care să o port în sacul de dormit. Restul aveam să le pun pe mine, aşa că le-am lăsat deoparte: încă o pereche de colanți de bumbac, o rochie scurtă din vâscoză înflorată de la un magazin de caritate, o vestă de bumbac, o pereche de şosete roşîi, de drum, şi un hanorac ieftin din lână, cu fermoar.

Asta era tot.

Am rulat hainele şi le-am pus într-un săculeț pe care l-am băgat la fundul rucsacului. Apoi am pus restul lucrurilor. O

sal tea gonflabilă, mica plită pe gaz, o butelie de gaz, o tigaie de oțel inoxidabil cu mâner pliabil, chibrituri, o farfurie şi o cană emailate, o linguriță şi o furculiță de plastic, o pernă

compactă mult prea mică, sacul de dormit care se strângea cu curelele de compresie îndeajuns încât să încapă într-un buzunar late ral, o jachetă impermeabilă şi o pereche de colanți. Apoi toate celelalte mărunțişuri fără de care simțeam că nu mă puteam descurca, o lanternă de şapte centimetri, un carnețel A5, un pix, o periuță de dinți pliabilă

şi un tub de 5 centimetri de pastă de dinți, un şampon de călătorie, un prosop albastru cu uscare rapidă, balsam de buze, şervețele de hârtie, şervețele pentru curățarea tenului, telefonul mobil, încărcătorul cu cablu retractabil, o sticlă de plastic de doi litri de apă Volvic, pe care am legat-o deasupra rucsacului. Şi un portofel cu 115 lire, care era tot ce ne mai rămăsese, şi un card bancar. Aveam să car şi mâncarea: mare parte din alimente urma să le cumpă răm de pe drum, însă, pentru început, aveam o conservă de şapte centimetri plină cu zahăr concentrat Half Spoon, care ocupa numai jumătate din spațiu față de unul obişnuit, 50 de pliculețe de ceai, două pungi de orez şi două de tăiței, nişte chiftele cu o ciudată culoare portocalie, cu termen lung de garanție, o conservă de macrou, câteva batoane de cereale pentru micul-dejun şi două batoane Mars. Asta era cămara noastră, pe care ne gândeam că puteam să o păstrăm pentru cazuri de urgență şi să o aprovizionăm pe drum.

Am închis rucsacul cu forța şi l-am strâns bine cu curele le de compresie. Era umflat ca o minge de fotbal. M-am aşezat pe el şi nu s-a turtit deloc.

Rucsacul lui Moth era asemănător, însă, în loc de o rochie înflorată, el avea o pereche de pantaloni militari, care se pu teau rula până la genunchi ca să devină scurți. La el se afla trusa de prim ajutor, un briceag şi un monocular de zece cen timetri ca să cercetăm drumul. Într-un buzunar interior era o cărticică subțire cu traducerea lui Seamus Heaney a poemu lui Beowulf pe care o lua cu el în fiecare călătorie, de ani de zile. În loc de mâncare şi echipament de gătit, el

ducea cortul, legat la exteriorul rucsacului. A pus ghidul lui Paddy Dillon în buzunarul pantalonilor militari şi am fost gata.

Am cântărit rucsacurile pe cântarul din baie şi, cumva, amândouă aveau aproximativ aceeaşi greutate: numai opt kilograme. Aveam în continuare senzația că era prea mult pentru Moth, însă el l-a luat şi şi l-a pus pe umăr.

Când a încercat să-şi tragă breteaua pe umărul care îl du rea, a fost prea dificil, aşa că i-am susținut rucsacul de jos şi l-am ajutat să şi-l pună în spate. Trebuia să fac asta înainte să îmi pun şi eu rucsacul, pentru că, după ce l-aş fi avut pe umeri, nu-mi mai puteam ridica brațele până la nivelul bretelelor, ca să-l ajut cu ele. Dacă îmi țineam rucsacul pe genunchi, îl pu team întoarce ca să îmi trec un braț prin bretea, apoi îl susținea Moth până reuşeam să-mi strecor şi celălalt braț. Simplu.

Şedeam unul lângă altul ca două țestoase naufragiate.

— E nebunie curată!

Poate că era o nebunie, dar trebuia s-o facem. Altfel, ar fi trebuit să înfruntăm faptul că viitorul continua şi după

vară, cu tot ce ne rezerva el. Niciunul dintre noi nu era pregătit pentru asta.

— E clar. Nu mai suntem cei doi ninja de pe vremuri.

După ce am pus rucsacurile în furgonetă, am luat-o spre sud, lăsând totul în urmă. Era un vis. Nimic nu era real.

Lăsam în urmă 20 de ani de viață de familie, de viață

profesională, de tot ce avuseserăm, speranțe, visuri, viitor, trecut. Şi nu ne îndreptam spre un nou început, înaintea noastră nu se des chidea nicidecum o nouă viață. Pământul se crăpase, iar noi am rămas de cealaltă parte a unui gol pe care nu-l puteam trece niciodată. Fugeam din calea fisurii în carapacea altcui va. Plecam pur şi simplu. Iar în fața noastră? Nu era decât mersul.

4

Pungaşi şi vagabonzi

Scurtă însemnare despre oamenii fără adăpost Dacă pui pe cineva să descrie o persoană fără adăpost, cei mai mulți îți vor zugrăvi imaginea unui boschetar, care îşi desface salteaua şi se culcă pe stradă, eventual împreună cu un câine, invariabil cerşind bani pentru droguri sau alcool.

Un stereo tip care le evocă diferite senzații celor care trec pe lângă ei în timp ce dorm în pragul uşii, variind de la un uşor disconfort până la violența agresivă. Dar aceasta este imaginea care re prezintă perspectiva celor mai mulți oameni.

Însă cercetările desfăşurate de Crisis, organizația carita bilă pentru persoanele fără adăpost, împreună cu Fundația Joseph Rowntree, au arătat că, în 2013, în Marea Britanie, cel puțin 280.000 de familii susțineau că nu au adăpost sau sunt pe cale să rămână fără adăpost. Iar aceştia erau numai cei care aplicaseră pentru a fi luați în evidență ca persoane fără adăpost. Însă, dintre ei, autoritățile au acceptat numai 52.000

ca fiind permanent fără adăpost, în lipsa unei familii sau a unor cunoştințe care să îi găzduiască. Din cele 228.000 de familii rămase, multe erau ajutate de autoritățile locale pe căi ocolite. Avem aici 280.000 de familii care solicită ajutor în trucât nu au un adăpost. Şi vorbim despre familii, nu despre numărul de persoane.

Din păcate, cifrele sunt îngrozitor de inconsecvente. Da tele guvernului sugerează că 2.414 persoane dormeau în aer liber, în Anglia, în anul 2013, însă aceste cifre reprezintă

doar imaginea unei singure nopți. Cu toate acestea, cercetările de rulate de Combined Homelessness and Information Network (Chain), înființată de Greater London

Authority (GLA), dau un număr de 6.508 persoane care dorm pe străzile Londrei în anul 2013. În ciuda acestui fapt, statisticile guvernamenta le din

perioada respectivă, bazate pe sondaje, dau un număr de numai 543, un rezultat mult mai încurajator pentru cei care preferă să nu privească

problema îndeaproape. Aşadar, ce se întâmplă cu ceilalți oameni lipsiți permanent de adă post, cu vagabonzii, cu cei care dorm pe la toate cunoştințele, cu oamenii străzii invizibili şi cu cei ascunşi, care nici măcar nu reprezintă un număr pe o listă? Cei aflați pe listă erau numai aceia pe care i-au găsit sau despre care a rămas un indiciu în evidențe. În 2013, oamenii străzii din Londra erau 6.508 sau 543, dacă

purtai ochelari negri. Cum rămânea cu ceilalți?

Poliția are la îndemână mai multe prevederi legislative care pot fi folosite pentru a apăra populația de persoanele fără adăpost – în special Legea Vagabondajului din 1824.

Aceasta a intrat în vigoare după sute de ani de măsuri legale împotri va persoanelor din spațiul public, pe care autoritățile le con siderau suspecte. Alan Murdie, un avocat care scrie pentru revista The Pavement prezintă efectele provocate de anii întregi de legislație discriminatorie şi descrie ca fiind suspectă orice persoană, de la țigani, actori, prostituate, presupuse vrăjitoare, artişti, cerşetori şi până la oamenii fără adăpost.

Revolta țăranilor a dus la prima lege împotriva cerşetoriei, în anul 1381, nepusă în practică până la măsurile anti-vagabondaj din 1547, după desființarea mănăstirilor.

Pe măsură ce numărul oamenilor fără adăpost creştea odată cu Legile împrejmuirii (Enclosure Acts) şi Revoluția Industrială, la fel se înăsprea şi legislația. În 1744, Legea Vagabondajului a creat cadrul pentru toate celelalte legi care au urmat. Aceas ta categorisea oamenii fără adăpost drept „cerşetori, leneşi, vagabonzi şi pungaşi” şi îi numea pe recidiviştii din categori ile anterioare „pungaşi incorigibili”.

Acest lucru acorda auto rităților dreptul de a aresta pe oricine considerau că este suspect sau lipsit de mijloace pentru a se întreține. Din neferici re, din 1713, autoritățile locale au fost obligate să răsplătească cu 5 şilingi pe oricine prindea o „persoană leneşă sau cu re putație proastă”. Asta a dus la

un enorm abuz al legii, într-un singur an fiind arestate peste 500 de persoane.

După războaiele napoleoniene, când numărul persoanelor fără adăpost a început din nou să crească, a apărut necesita tea unor legi mai stricte împotriva vagabondajului. Astfel, a apărut Legea vagabondajului din anul 1824, care, deşi modi ficată de-a lungul anilor, rămâne parțial în vigoare şi astăzi.

Secțiunea Unu este şi acum folosită împreună cu Legea justi ției penale din 1982 pentru a combate cerşetoria şi catalo ghează drept „leneşă şi cu reputație proastă" „orice persoană care vagabondează sau se instalează într-un spațiu public, stradă ori autostradă, curte sau pasaj pentru a cerşi ori a cere de pomană". Secțiunea Patru permite ca în rândul celor „leneşi şi cu reputație proastă" să fie inclusă

„orice persoană care vagabondează şi se adăposteşte într-un şopron sau anexă, într-un loc părăsit sau clădire neocupată, în aer liber, într-un cort, căruță sau furgonetă, care nu are mijloace vizibile de subzistență şi nu se prezintă în stare corespunzătoare".

În 2014, anul următor celui în care am pornit pe Coasta de Sud-Vest, a intrat în vigoare Legea pentru comportament antisocial, criminalitate şi acțiune polițienească. Aceasta con ține prevederi pentru ordinele de protecție a spațiului public.

Ceea ce înseamnă că orice persoană despre care se consideră că provoacă neplăceri celorlalți poate fi arestată, iar autorită țile îi pot ordona „să părăsească localitatea şi să

nu se mai întoarcă". Aceste prevederi au fost folosite pentru motive foarte variate, de la ciudata interdicție privind

accesul oilor în Pădurea Dean până la transportarea croselor de golf în spațiul public.

Mai simplu spus, dacă autoritatea locală consideră că

pari suspect, poți fi alungat sau arestat. Asta le-a permis multor consilii să introducă prevederi care interziceau direct acțiu nile asociate cu persoanele fără adăpost: dormitul în aer liber, cerşetoria, vagabondajul şi aşa mai departe.

Autoritățile pot da o amendă de 100 de lire pentru încălcarea legii şi o amendă de 1.000 de lire şi cazier penal pentru neplată. Şi nu cumva să-ți treacă prin cap să ceri cuiva bani sau să fii văzut în zona greşită a oraşului cu o oaie care are un comportament defectuos.

Teama de oamenii fără adăpost este un lucru obişnuit din totdeauna, întrucât există convingerea larg răspândită

potrivit căreia oricine nu are adăpost trebuie să fie alcoolic, consu mator de droguri sau cu probleme mintale. Deşi acestea sunt probleme comune în rândul celor fără adăpost, ele pot fi con secința lipsei de adăpost în aceeaşi măsură în care pot fi cauza acestei situații. Această frică, şi temerea că

oamenii fără adă post afectează turismul, au determinat autoritățile centrale de la Londra să încerce să interzică

dormitul în aer liber şi să facă ilegale cantinele sociale. Oare eliminarea acestei ruşini de pe străzi să fie răspunsul?

Derbedeii, vagabonzii şi pribegii:

oricum i-ai clasifica pe oamenii fără adăpost, în vara anului 2013, noi am devenit doi dintre ei.

Partea a doua

Traseul Coastei de Sud-Vest

„Deşi unii s-ar putea simți descurajați de perspectiva de a merge pe jos săptămâni întregi, de a înnopta de fiecare dată

în altă parte, mâncând şi hidratându-se în aceste condiții, totul este doar o chestiune de planificare atentă”.

The South West Coast Path: From Minehead to South Haven Point

de Paddy Dillon

5

Fără adăpost

Am fi putut să ajungem la Taunton în două zile. Dacă am fi reuşit, am fi scăpat de căldurile cele mari. Şi am fi reuşit, dacă n-ar fi fost îngerii.

Conduseserăm de multe ori pe autostrada M5 într-o di recție sau în alta, având de fiecare dată o destinație unde să

ajungem sau o oră pe care să o respectăm. Însă atunci când singurul program este în funcție de când vei mânca din nou, e simplu să te laşi distras.

— De câte ori am trecut de indicatorul spre Glastonbury şi am spus: „Data viitoare?”. Hai să mergem acolo o oră; tot o să ajungem diseară în Yeovil, acasă la Jan, lăsăm furgoneta şi plecăm în două zile.

Jan, prietena lui Moth, a fost bucuroasă să ne ofere un ajutor oricât de mic. Nu era nicio grabă să ajungem la ea; puteam să urcăm pe dealul Glastonbury Tor şi să admirăm priveliştea de pe cealaltă parte. Şi apoi să ne întoarcem.

— Da, de ce nu?

Nenumărate legende celtice învăluie vârful stâncos, unde au fost descoperite dovezi ale existenței omului datând încă

din Epoca Fierului. La fel ca fiecare al treilea sat din vestul Britaniei, pretinde că are legătură cu poveştile Regelui Arthur.

Trecuserăm de curând pe lângă un lac din Țara Galilor, unde se presupunea că acesta şi-ar fi aruncat sabia, aşa că

părea o variantă credibilă. Nu înțeleg nici acum motivul pentru care un rege al britanicilor şi-ar arunca sabia într-un lac cenuşiu şi murdar de pe marginea autostrăzii A5 sau ar poposi la Glastonbury doar ca să se încarce cu energie de la Liniile Ley[4] şi să inspire un lanț de magazine de cristale.

Poate că ne va lumina mai mult vizita aceasta, sau cea de la Tintagel, pe unde aveam să trecem în Cornwall – dacă

reuşeam să ajungem atât de departe.

Abia aşteptam să coborâm din furgonetă şi să ne întin dem oasele după un drum lung şi deprimant. Am făcut poze cu telefonul la Somerset Levels, le-am făcut poze americanilor şi chinezilor care ne admirau în timp ce-i fotografiam admirând Somerset Levels, după care ne-am întors în sat. O mulțime de minuni alternative, New Age şi cristale strălucitoare. Şi un număr surprinzător de mare de oameni fără adăpost. Stăteau în pragul uşilor şi prin firide, în pături şi saci de dormit, mulți dintre ei cu un castron alături, cerând bani. Un tânăr în jur de 20 de ani era ghemuit între un tomberon şi țeava de scurgere de lângă

peretele unui magazin de cristale albe. Dincolo de înfățişarea lui dură şi în ciuda hainelor murdare, a părului ciufulit şi a căciulii zdrențuite, avea pielea netedă, dantura perfectă şi privirea limpede a unui student. Ne-am aşezat pe partea cealaltă a drumului să mâncăm o plăcintă ce primise binecuvântarea cristalelor, în timp ce el domina piața cerşetoriei. Era limpede că trecătorii înstăriți se simțeau încurajați de zâmbetul curat şi perfect şi de vocalele rotunjite ale răspun surilor lui, în detrimentul semenilor lui mai puțin norocoşi.

— Ia uite aici. Observasem posterul prin tot oraşul. „Vin decare cu îngeri la Heavenly End”. Trei lire de persoană. Ce 4 Liniile Ley sunt considerate a fi meridianele energetice ale Pământului.

Primul care a vorbit despre ele a fost Alfred Watkins în anul 1922, un cer cetător englez care era arheolog amator şi anticar. (n. Red.)

zici, mergem? Măcar pentru o experiență în Glastonbury.

Începe în 20 de minute, după care ne întoarcem. Ne distrăm şi noi puțin înainte să plecăm.

Şi dacă nu era doar o înşelătorie şi îl putea ajuta?

— Nu.

— E, haide, ne amuzăm şi noi un pic.

În timp ce rătăceam prin parcare, încercând să găsim ieşirea spre Heavenly End, cerşetorul cu înfăţişarea de student a intrat în toaleta publică. Când a ieşit, nu mai avea pe el hai na zdrenţuită şi î

şi scosese skateboardul din rucsac; în faţa lumii, arăta ca un surfer care se îndrepta în viteză spre bancă.

Stăteam pe o băncuţă în momentul în care a ieşit de la bancă, s-a întors la toaletă, după care a plecat în haina zdrenţuită ca să-şi reia locul lângă tomberon. Cerşetoria în Glastonbury este evident o alegere de carieră.

O femeie îmbrăcată în alb ne-a deschis uşa.

— Bună ziua, eu sunt Michelle, bine aţi venit la Heavenly End. N-am să vă explic nimic din ce se va întâmpla, lăsaţi îngerii să vă ghideze, ne-a spus ea conducându-ne în salon.

Aveţi aici o pătură şi o pernă, găsiţi-vă un loc şi relaxaţi-vă.

Toată lumea e deja aici.

Încăperea era plină de oameni întinşi ca sardelele pe po dea, pe canapea, pe scaune, toţi înveliţi cu o pătură şi cu ochii închişi. M-am strecurat printre corpurile întinse să

găsesc un loc, uitându-mă în urmă la Moth, care ridica cinic din sprânceană.

— Am să dau drumul la muzică, iar ea ne va ajuta să invo căm îngerii.

Michelle a pregătit atmosfera pe notele naiurilor sud-ame ricane şi a ţipetelor de balenă şi a aprins un arzător care a umplut încăperea cu fum din „boarea raiului”. După care a invocat îngerii.

— Gabriel din sud e aici; el ne aduce o lumină albastră.

Absorbiți lumina albastră prin degetele de la picioare.

După care toți ceilalți îngeri au adus lumini în multe alte culori, iar noi am stat întinşi cu puterea lor angelică într-un curcubeu fierbinte, urât mirositor, în formă de sardină.

Dacă aşa miroseau îngerii, atunci raiul era locul potrivit pentru mine. Îmi aduc aminte cum îi spuneam la facultate, şi nu era nici pe departe „boarea raiului".

— Inspirați profund, canalizați puterea îngerilor până în punctul în care vă doare, în brațe şi în picioare, în inimă şi în creier, în ficat, în, în, ăăă rinichi. Şi relaxați-vă.

Muzica s-a oprit şi toată lumea respira în tăcere. Liniştea era tulburată de un sforăit familiar, încet la început, aşa cum se întâmplă întotdeauna, apoi din ce în ce mai zgomotos.

M-am ridicat într-un cot; supuşi, toți ceilalți stăteau întinşi, inspirând şi expirând. Cu excepția lui Moth, care adormise imediat, sforăind fără rețineri.

— Luați-vă rămas-bun de la îngeri şi reveniți în corpul vostru şi înapoi în lume.

Toată lumea s-a ridicat în picioare, comparându-şi în linişte călătoria angelică: înotând cu balenele, zburând cu păsările, umblând pe apă. Eu eram mulțumită cu doza de

„boare a ra iului" de 3 lire. Însă Moth sforăia în continuare.

L-am înghiontit ca să se trezească.

— Moth, ridică-te.

— Nu pot.

— Ştiu că stai confortabil, dar acum ridică-te.

— Nu, nu pot, nu pot să mă mişc. La dracu', crezi că până

aici mi-a fost? Am paralizat? Nu mă pot mişca.

Michelle păstra distanța, oferindu-ne un pahar cu apă şi apoi retrăgându-se. Credea oare că adusese îngerii nepotri viți sau că am putea să o dăm în judecată?

— Nu-mi simt picioarele. Oare aşa o să fie? Dacă, din tr-odată, n-o să mai fiu în stare să merg? Efectiv dintr-odată?

În cele din urmă, a reuşit să se ridice în genunchi, apoi să

se aşeze pe scaun.

— E din cauză că ai stat întins pe jos o oră întreagă. Ştii că nu poți să te mişti când stai întins pe spate.

— Ți-am spus că nu vreau să venim.

— O să fii bine. Ai sforăit atâta că ai inhalat prea multă

„boare a raiului".

La naiba, dacă se întâmplă asta pe drum? Dacă reuşeam să ajungem până acolo.

În timp ce noi părăseam oraşul, studentul nostru şedea pe o bancă, arătând cât se poate de curat şi de bine hrănit, şi flecărea la telefon.

În loc de două zile, am dormit pe podeaua lui Jan aproape două săptămâni, până i-a trecut durerea de spate lui Moth şi a scăpat de rigiditatea cu care se alesese de la îngerii din Glastonbury. Era timpul s-o luăm din loc: trebuia să plecăm înainte să abuzăm de ospitalitatea gazdei; nimeni nu vrea să

împartă baia la nesfârşit cu cineva. Am lăsat micuța furgone tă pe aleea lui Jan, dorindu-ne cu disperare să fi fost un pic mai mare, ca să fi putut dormi în ea, şi Jan ne-a dus până

la Taunton, uşurată că intruşii î

şi văd de drum. Ne-am luat rămas bun, jurând să nu stăm întinşi nemişcaţi prea mult timp şi să ne ţinem departe de îngerii în trecere.

La începutul lui august, stând pe marginea drumului din Taunton, cu rucsacurile la picioare, eram cu adevărat doi oa meni fără adăpost. Nu mai fusesem niciodată într-o astfel de situaţie. Călătorisem, trăisem într-o furgonetă timp de săptă

mâni întregi, însă fusese cu totul altceva. Când pleci la drum ştiind că ai un loc unde să te întorci, ai puterea să te mişti în continuare. Ai întotdeauna o uşă căreia să-i treci pragul şi lângă care să îţi laşi bagajul, chiar dacă uşa aceea este tocmai lucrul de care fugeai. Însă, în ziua aceea, sentimentul era cu totul altul. Nu mai exista nicio uşă la

care să mă întorc. Iar spaţiul în care mă aflam în acel moment era cel mai sigur şi mai ocrotit loc pe care-l aveam şi nu aş mai fi plecat de acolo.

— Să vedem de unde luăm autobuzul pentru Minehead, nu?

Nu aveam altceva de făcut. De aceea ne aflam acolo, ca să

găsim un motiv să mergem mai departe, să găsim o cale prin care să dăm o formă viitorului. Însă nu mă aşteptam să dăm 10 lire de persoană pe biletul de autobuz până la Minehead.

În plus, cu motorina pentru drumul până la Somerset, prin zul luat la o staţie de servicii de pe autostradă şi două

sticle de vin pentru Jan, în semn de mulţumire că ne ţinea furgoneta, micul meu portmoneu roşu era mai uşor. Mult mai uşor. Ne rămăseseră doar 50 de lire. Însă aveau să ne ajungă; urma să primim în cont 48 de lire, săptămânal.

Suficient.

Când ne-am aşezat pe scaunele din spate ale autobuzului, am început să mă mai liniştesc. Poate fiindcă

eram la adăpost în autobuz, însă am simțit chiar şi un strop de entuziasm. Ne îndreptam spre nord, prin Somerset.

Puteam să ne amăgim că facem o excursie de o zi la mare şi să scoatem ciocolata şi bananele.

— Voi unde mergeți? Pun pariu că pe Traseul Coastei de Sud-Vest, nu? Şi noi la fel. Unde o să staţi? E prima noapte acolo?

Şi pentru noi la fel.

O voce incredibil de puternică, cu accent american, a spart liniştea din autobuz. Venea de la o femeie micuță şi dichisită, cu bucle castanii şi o jachetă foarte serioasă, cu o mulțime de buzunare foarte utile.

— Da, şi noi începem astăzi.

A zbughit-o spre spatele autobuzului, împreună cu parte nerul ei la fel de scund. El părea că pleacă în safari, îmbrăcat în jachetă şi pantaloni asortați, care aveau şi mai

multe buzuna re, pline de lucruri ce păreau importante.

— Nu, nu puteți porni la ora asta. Trebuie să plecați dimineața devreme. Aveți de mers o zi întreagă până la următorul loc de cazare, după Minehead. Unde staţi la noapte? Haideți să beți un pahar cu noi.

— Noi am plecat la drum cu rucsacul în spate, am spus aruncând o privire spre rucsacurile noastre pline ochi şi aşe zate ca două carapace uriaşe de țestoase pe scaunele de lângă noi. Era destul de evident. Dormim în cort, aşa că

mergem fără probleme, şi când vrem să ne oprim, montăm cortul şi gata.

— Poftim? Aveți un cort acolo? Aveți şi cu ce să gătiți? Şi rucsacurile noastre sunt la fel de mari, dar stăm la un B&B

şi ne transferăm bagajele.

— Ce înseamnă că vă transferați bagajele?

— Simplu, noi mergem pe jos şi un băiat cumsecade ne duce bagajele cu maşina până la următorul B&B. Noi mergem la Westward Ho! Voi încotro o luați?

— Dacă ajungem la Land's End, vom merge probabil mai departe până la Poole, dar nu ne grăbim, vedem pe parcurs cum merge treaba, a zis Moth privindu-mă cu o sprânceană

ridicată, în timp ce inventa o poveste de acoperire. Erau o mul țime de lucruri pe care nu trebuia să le spunem.

— Land's End! Nu puteți merge cu cortul până acolo, sunteți, cum să zic... prea bătrâni.

— Vedem noi pe drum cum ne descurcăm. Probabil că o să ne-o luați înainte peste o zi sau două, oricum. Noi mergem destul de încet.

Şi am doar 50 de ani; cât de bătrâni ne credeau?

Nu aruncaserăm nici măcar o privire la harta oraşului Mine head, aşa că habar n-aveam care era punctul de început al traseului; ştiam doar că ne aflam în fața coastei de nord şi că trebuia să o luăm spre vest, undeva la stânga.

Am pornit-o la vale, trecând printre găleți, lopeți şi şlapi, pe

lângă mulțimi de pensionari ce-şi savurau ceaiul cu lapte, până am ajuns, în sfârşit, la malul mării. Ne-am dat jos rucsacul răsuflând uşu rați şi ne-am aşezat undeva pe promenadă să bem ceai şi să mâncăm batoane de ciocolată.

În stânga noastră, un deal uriaş părea să se ridice aproape vertical din faleză... Sigur nu putea fi dealul de la începutul traseului... Paddy Dillon spune că tra seul „deviază"; nu că

trebuie să escaladăm un munte. Nu era semn bun.

— Nu, spune clar că e în josul falezei, până la monument, a spus Moth urmărind cu degetul linia portocalie a drumului, trasată atent pe harta serviciului topografic din cartea The South West Coast Path. E ok. Probabil că trece pe la poalele dealului, apoi o ia în sus undeva după colț.

Deci, e în regulă.

A pus harta şi ochelarii de citit înapoi în buzunar. Eşti pregă tită să mergem? Părea obosit, însă nu dădea semne că

ar fi avut dureri prea mari.

— N-am nimic mai bun de făcut.

Pe măsură ce ne apropiam de monumentul care marca în ceputul traseului şi înfățişa o pereche de mâini uriaşe din metal care țineau o hartă, mulțimea a început să se rărească. Am zăbovit prea mult timp acolo ca să facem poze, sucindu-ne cu rucsacurile în spate şi încercând să ne facem curaj să facem primul pas. Eram entuziaşti, înfricoşați, fără

casă, graşi şi muribunzi, dar, cel puțin, dacă făceam acel prim pas, aveam încotro să mergem, aveam un țel. Şi, într-adevăr, n-aveam nimic mai bun de făcut la ora trei şi jumătate în acea după-amiază de joi, decât să începem un drum pe jos de 1.013 kilometri.

La jumătatea unei cărări abrupte care urca în zig-zag prin pă durea de deasupra oraşului Minehead, ne-a fost clar că

Paddy Dillon era maestrul subestimării. Ne-am aşezat pe o bancă, de unde, printre ramurile copacilor, se zărea marea, şi, încer când să ne tragem suflul, ne-am uitat din nou în

ghid.

— Aici spune clar că traseul „deviază spre interior, urcând uşor”.

— Păi, dacă asta înseamnă că urcă uşor, o să avem o problemă serioasă când o să spună „urcuş abrupt”.

Merseserăm mai puțin de un kilometru, băuserăm o jumă

tate de litru de apă şi deja simțeam că-mi explodează capul.

O familie numeroasă, care cobora, a trecut pe lângă noi.

— Rucsacurile voastre par pline ochi; încotro mergeți?

— Sperăm să ajungem la Land's End.

— A, da? Atunci... baftă!

Micul trib a continuat să țopăie la vale, râzând. Şoldurile mă înțepau, iar tălpile mă dureau. Aveau dreptate să râdă; şi eu aş fi râs în locul lor.

— Crezi că au dreptate? Oare suntem ridicoli?

— Sigur că au dreptate, şi gândeşte-te că ne judecă doar după ceea ce văd. Îți imaginezi dacă ar şti tot adevărul? N-aş

îndrăzni să le spun oamenilor că vrem să ajungem la Poole.

— Poole? Avem noroc dacă ajungem să vedem Porlock.

După ce ni s-a părut că trecuseră ore întregi, am reuşit să

ieşim din pădure la şes, unde terenul era drept, poneii păşteau, iar priveliştea se deschidea către Țara Galilor de Sud.

— Se pare că n-avem scăpare.

Ziua s-a preschimbat iute în seară şi, odată cu ea, ne-am dat seama că ne aflam pe coasta descoperită a Parcului Exmoor, deasupra Canalului Bristol, şi că se apropia noaptea. Trebuia să găsim un loc unde să ridicăm cortul.

Odată ce pajiştile au rămas în urma noastră, singurele porțiuni în care iarba nu era mare mai rămâneau cărările, înconjurate la rândul lor de buruieni şi tufişuri. Era clar că

trebuia să ne aşezăm cortul chiar acolo.

— Nu-l putem pune pe cărare. Ce-o să se întâmple de di mineaţă? Sigur o să vină cineva să ne spună să-l mutăm.

Am continuat să mergem, dar şoldurile mă ardeau de durere.

— Poate că am artrită.

— Poate că ai stat prea mult în faţa calculatorului. Uite un petic mai neted acolo.

La simplul gând că urma să ne oprim, mi-am dat rucsacul jos de pe umeri, însă, în câteva secunde, aveam picioarele acoperite de furnici, care umblau şi zburau cu miile pe peticul de iarbă.

— Hai, să căutăm alt loc.

Dar, privind îndeaproape, am văzut că fiecare petic de pă

mint cu iarbă era înţesat de furnici: furnici târâtoare, furnici zburătoare. Erau chiar şi în aer; înaintam prin nori de cor puri negre, aveam furnici în haine şi în păr. Am luat-o la fugă ca să mă îndepărtez de acea masă neagră de insecte înainte să le trag pe nas; m-am oprit în buruieni ca să mă

scarpin şi mi-am dat seama că dispăruseră, le lăsasem în urmă. Erau numai în locurile cu iarbă.

Nu e simplu să ridici un cort printre buruieni. Singura variantă era să găsim un petic de pământ cu plante tinere şi mici de înălţime, însă reprezenta un risc uriaş pentru folia subţire a cortului nostru uşor; putea să se rupă încă din pri ma noapte. Cu toate acestea, l-am montat. După o jumătate de oră în care ne-am luptat cu beţe şi frânghii al căror rost nu-l cunoşteam, cortul era în picioare. Baza arăta ca o saltea cu fulgi, însă am simţit-o de parcă ne-am fi întins într-un ser tar cu furculiţe.

— Avem nişte bandă adezivă?

— Nu.

Pe măsură ce lumina se micşora şi dispărea, retrăgându-se spre apus, farurile din Ţara Galilor de Sud au început să

stră pungă întunericul. Erau foarte departe, şi totuşi lumina lor ajungea până aici, era tangibilă, în vreme ce pământul pe care stăteau se pierdea în zare. Am strâns din ochi şi m-am

văzut mergând pe cărarea care ducea la fermă, trecându-mi mâinile peste zidurile de piatră, simţind căldura focului din cămin.

Nu puteam să pierd acea senzaţie, trebuia să o port mereu cu mine, sentimentul că sunt în siguranţă, că sunt acasă.

— Cred că abia acum îmi dau seama că nu mai avem o casă, mă simt ca un balon purtat de vânt. Mi-e frică.

— Te-aş lua în braţe, Ray, dar nu pot să stau în şezut.

— Ce zici, vrei să mâncăm chiftelele? Sunt sigură că ele ne îngreunează cel mai mult bagajele.

Rece deasupra, rece într-o parte, rece dedesubt. Ce face un sac de dormit să fie uşor? Am înţeles clar răspunsul la ora patru dimineaţa, în lumina verde-cenuşie a cortului, în vreme ce frigul muşca din noi. Are o căptuşeală mai subţire, mult mai subţire. Dacă stăteam întinsă pe spate, frigul pătrunzător era neutralizat de salteaua termoizolantă. Însă

nu puteam să stau pe spate; mă durea prea tare. Dacă

stăteam pe o parte, îmi simţeam spatele ca o apă îngheţată, expus la frigul ce-mi intra în oase. M-am lipit cu spatele de Moth ca să preiau un pic din căldura lui, dar el s-a răsucit, s-a întors pe spate şi a început să sforăie. Şi a sforăit. Am tras peste mine tot ce mi-a picat în mână, mi-am pus în cap o vestă care mirosea urât şi mi-am ridicat picioarele pe rucsac. Era aproape suportabil. De ce n-am luat o căciulă?

Odată ce am aţipit, am visat case goale şi pe Moth sufo cându-se. M-am trezit transpirată, cu inima bubuindu-mi în piept şi capul vâjâindu-mi. Am

reuşit să trec de o noapte în grozitoare, încălzindu-mă abia când a răsărit soarele, însă

n-am mai putut să adorm. Trebuia să ies din sacul de dormit.

Aveam nevoie urgentă să fac pipi. M-am năpustit afară

din cort, căzând peste plita cu gaz şi peste o tigaie în graba mea de a ieşi şi a-mi pune ghetele. M-am lăsat pe vine în

buruieni, acolo unde tufişurile ajungeau până la mare şi deveneau Ţara Galilor, într-o lumină blândă şi gălbuie, iar aerul era atât de curat şi de limpede, încât parcă nici nu exista.

— Bună dimineaţa. Ce zi frumoasă, nu-i aşa?

M-am ghemuit în vegetaţia joasă, cu colanţii în vine şi fundul în bătaia brizei.

— Da, minunată.

Cum se face că oamenii care-şi scot câinii la plimbare ies mereu aşa devreme?

În sfârşit, la 8 şi jumătate, s-a trezit şi Moth, abătut, lup tându-se cu rigiditatea. Ura dimineţile, conştient că, odată

treaz, reveneau şi durerile. Î

şi formase obiceiul să se agaţe cât mai mult de acele momente de moleşeală, înainte să trebuiască să se scoale şi să conştientizeze că este începutul unei noi zile.

Analgezicele, urmate de o cană de ceai, apoi de încă una.

La 10 şi jumătate a reuşit în sfârşit să iasă din cort.

Vezică de oţel. Se presupunea că degenerarea corticobazală

provoca incontinență, însă el nu părea deloc afectat până

acum.

— Cum te simți? Eşti în stare să continui?

— Mă simt ca naiba, dar ce altceva putem face?

Până la 11 şi jumătate am strâns tot, ne-am pus rucsacul pe umerii dureroşi şi am ieşit din iarba sălbatică. Toți cei care scriu despre camparea în aer liber subliniază nu doar faptul că este practic ilegală în Anglia şi în Țara Galilor, ci şi că, dacă totuşi o faci, este important să campezi departe de locurile publice, să ridici cortul seara târziu şi să pleci dimineața de vreme, fără să laşi vreo urmă. M-am uitat înapoi; se vedea clar să iarba era turtită. Aşadar, un eşec din toate punctele de vedere. Poate că, cu timpul, aveam să

devenim mai pricepuți.

Mergând la vale spre Bossington, nu reuşeam să-mi dau

seama dacă era mai greu să cobor cu o greutate pe umeri decât să urc. Deja făceam în minte lista cu tot ce mă durea –

tălpile, şoldurile, umerii şi altele – aşa că, până am ajuns în vale, am tras concluzia că şi urcarea, şi coborârea erau la fel în ce priveşte durerea şi că probabil îmi pierdusem mințile să îmi închipui că eram în stare să parcurgem acest traseu.

Când am ajuns în satul idilic, firma unei ceainării s-a de vedit irezistibilă. Ştiam că nu ne permiteam nici ceainării, nici cafenele, şi de fapt mai nimic de acest fel, însă am intrat totuşi în grădină. Am comandat primul şi ultimul nostru cream tea5 din vara aceea, şi am profitat de ocazie ca să mă

descalț.

După numai 13 kilometri, ghetele pe care le aveam de circa 10 ani îmi preschimbaseră talpa piciorului într-o băşică uriaşă, mai mare de 5 centimetri. Să fi fost din cauza rucsacului prea greu? Ca să am de dus şi mai multă

greutate, am înfulecat o brioşă. Dacă aş fi ştiut că avea să

fie ultima din acel sezon, nu m-aş fi grăbit. După ce am creat un mozaic de plasturi pe talpa piciorului, mi-am pus înapoi şosetele.

— Faceţi traseul pe jos, nu-i aşa? ne-a întrebat un bărbat masiv, ascuns vederii de un arbust înflorit, care stătea la masa de lângă noi împreună cu soţia mărunţică şi copilul.

— Da.

— Vă aşteaptă ceva magnific. Asta e cea mai bună bucată

din tot traseul. Dar trebuie să fiţi pregătiţi pentru altitudini mari când traversaţi Exmoor.

— Aşadar, e abrupt?

— Dacă e abrupt?

5 Cream tea – cunoscut şi ca Devon cream tea Devonshire tea sau Cornish cream tea este un ceai care se bea după-amiaza împreună cu un fel de brioşe din făină de grâu sau orz, smântână (sau cu frişcă), gem şi uneori unt. Se găseşte în ceainăriile din toată Anglia, cu precădere în Devon şi Cornwall, dar şi în alte părţi din Commonwealth. (n. Red.)

A început să râdă. Ce era atât de amuzant? Moth avea un aer absolut indiferent; nu se mai înţelegea cu înălţimile de când căzuse de pe acoperişul căsuţei de oaspeţi.

— Cum se face că aveţi aşa mult timp liber? Aş vrea să

am şi eu atâta timp.

— Am rămas pe drumuri. Ne-am pierdut casa şi nu avem unde să ne ducem, aşa că ni s-a părut o idee bună să

mergem pe jos.

Mi-a ieşit din gură fără să mă gândesc. Adevărul. Dar când bărbatul a întins mâna şi a tras copilul mai aproape, iar soția a clipit şi s-a uitat în altă parte, am ştiut că n-am să-l mai spun niciodată. A cerut nota de plată şi, în câteva clipe, s-a făcut nevăzut.

Am traversat terenurile mlăştinoase, acolo unde marea stră punsese bariera de pietriş şi preschimbase terenul agricol în tr-o mlaştină sărată. Scheletele copacilor albi, acoperiți de sare, se profilau pe cerul cenuşiu. Morți, dar având încă viață în ei.

În vreme ce traversam aglomerarea de clădiri care forma Porlock Weir, s-a auzit strigând o voce din spărtura unui zid:

— Faceți traseul? Aveți nevoie de nişte cartofi prăjiți îna inte să intrați în pădure.

Doi bărbați priveau afară din ceea ce părea să fie o gaură

într-un zid de aproape un metru pătrat, care era de fapt fe reastra de servire a unui mic magazin de cartofi prăjiți.

— Cei mai buni cartofi prăjiți pe care i-ați mâncat vreodată.

Am cedat instantaneu.

— Spune mai departe.

Bărbatul cu fața rotundă ne-a explicat procedeul de tri plă prăjire a cartofilor, care într-adevăr s-au dovedit a fi cei mai buni pe care i-am mâncat vreodată. Şi cei mai scumpi.

Trei kilometri ne costaseră 16 lire. Nu puteam continua

aşa.

Însă eram atât de lipsiți de experiență, atât de demoralizați, încât spuneam „da, vă rog” la orice strop de confort care ne ieşea în cale. Trebuia să terminăm cu asta, altminteri foarte curând rămâneam fără nicio leţcaie.

Am ieşit din Porlock Weir şi am luat-o în sus, prin pădure.

Moth era obosit şi fiecare pas era un chin pentru el. Eu mă simţeam sleită şi mă dureau toate cele. Poate că era din pricina lipsei de antrenament, a extenuării emoţionale sau a degene rării corticobazale, sau poate că de vină erau doar cartofii prăjiţi. Paddy spunea că aveam să fim aici la sfârşitul primei zile, însă noi am ajuns abia în după-amiaza celei de-a doua zi.

Drumul se lăţea înaintea noastră, iar în luminiş, în mijlocul cărării, se afla un bărbat care părea să practice yoga. Ne-am oprit, pentru că nu voiam să-l întrerupem, gândindu-ne că î

şi va ridica privirea şi ne va lăsa să trecem. Ignorându-ne cu desăvârşire, stătea cu faţa spre valea împădurită. Era înalt şi subţire ca o nuia. Părea bolnav sau chinuit de o suferinţă emoţională, probabil autoprovocată. Îndoindu-şi genunchii, şi-a întins braţele spre vale şi a tras spre sine ceva invizibil, o esenţă de nu ştiu ce. Trăgea spre corpul lui această sub stanţă nevăzută, apăsându-şi-o de trunchi şi apoi în jos pe picioare. A făcut acest gest de mai multe ori, acoperindu-se de necunoscut.

În cele din urmă ne-am dat bătuţi şi am trecut pe lângă

el.

Omul şi-a văzut de treabă, complet absorbit de mişcările lui, fără să ne bage în seamă. Cărarea ducea spre vale şi cobora până la Culbone Church, cea mai mică biserică din Anglia, o construcţie veche care, pe vremuri, fusese locul unei colonii de leproşi. Oare bărbatul acela credea că există

vreo putere aici? M-am oprit în cimitirul bisericii şi m-am lăsat învăluită de pacea desăvârşită a acelui loc. Era o senzaţie profund spi rituală, care n-avea de-a face cu Dumnezeu sau cu religia; era o spiritualitate pe deplin umană. Nodul pe care îl aveam în stomac a început să se înmoaie. Poate că locul acela chiar avea o anumită putere.

Mi-am făcut mâinile căuş şi am direc ţionat aerul spre Moth, poate-poate îl ajuta cumva.

Cum şedeam noi acolo şi lăsam lumina verzuie să ni se strecoare în încheieturile dureroase, bărbatul care făcea yoga a coborât încet dealul. Nu s-a uitat la noi, însă s-a oprit. Oare nu trebuia să stăm acolo? Urma să ne spună s-o luăm din loc?

— Bună ziua. Tocmai am vizitat biserica. E un loc plin de pace.

— Ştiu. Aţi trecut pe lângă mine pe cărare.

— Oh, am crezut că nu ne-aţi văzut. N-am vrut să vă

deranjăm.

— Nu v-am văzut; eu nu văd. Dar v-am auzit.

Omul era orb. Cum de nu ne dăduserăm seama?

— Vrem să parcurgem traseul pe jos.

— Sigur, şi o să mergeţi mulţi kilometri.

— Da, circa 400 până la Land's...

— O să vedeţi multe lucruri, lucruri uimitoare, şi o să vă

confruntaţi cu multe piedici, probleme pe care veţi crede că

nu le puteţi depăşi. A întins un braţ şi a pus mâna pe Moth.

Dar le veţi depăşi, veţi supravieţui şi asta vă va face mai puternici.

Am făcut ochii mari unul la altul, mimând din gură un

„poftim?"

— Şi veţi merge cu o broască ţestoasă.

Ne-am continuat drumul în susul dealului şi ne-am ridi cat cortul pe o pajişte mai sus de drum, nu departe de o fer mă ascunsă de un gard viu

înalt.

— Nu prea vezi multe țestoase alergând de nebune pe coasta de sud-vest, nu-i aşa?

— Nu, în general, nu.

După o noapte pe pământul rece şi plin de denivelări, a venit în sfârşit dimineața. La ora 11 eram gata, cu rucsacurile în spate, şi ne-am furişat din spatele gardului viu, uitându-ne în stânga şi-n dreapta ca să ne asigurăm că

nu ne vedea nimeni, înainte să ieşim pe poartă ca nişte ocnaşi evadați. Cărarea urca şi cobora, traversa câmpii şi continua de-a lungul unor cărări verzi înguste, străjuite de un gard viu înalt, unde vin tul abia dacă putea pătrunde. În mod normal, rareori ar fi trecut o zi fără să facem baie ori duş, însă acum eram pe drum de trei zile, timp în care am mers şi am dormit în cort. Fără nicio adiere de vânt, pe cărări se simțea un miros puternic, şi nu venea dinspre vaci.

Am crezut că n-avea importanță că, nepermițându-ne să

dormim în locurile de campare, nu aveam unde să ne spălăm: puteam să înotăm în fiecare zi.

N-am luat în considerare faptul că rareori aveam să ne aflăm la nivelul mării. Fuseserăm lângă mare doar de două

ori: la Minehead şi pe țărmul stâncos de la Porlock. Eu şi Moth fre donam. Era o adevărată uşurare să ajungem pe stâncile îm pădurite, unde pâlcurile de stejari se încovoiau peste râpă, iar briza mării pătrundea printre frunze.

Apoi rododendronul a luat locul stejarilor, iar noi ne-am oprit, extenuați. Ajunseserăm în nordul Devonului fără să

ne dăm seama, atingând prima noastră bornă. Trecuseră

două zile, iar noi încă eram în mişcare. Rododendronul era peste tot în jurul nostru, întinzându-se pe stânci. Sunt plante reziliente şi persecutate, care, contrar convingerilor, cresc în UK de milenii.

S-au descoperit fosile care au dovedit că rododendronul creştea aici înainte de ultima Era glacială, însă statutul de plan te native este rezervat doar acelora care s-au dezvoltat

după retragerea gheţurilor. Reintrodus în UK la mijlocul secolului al XVIII-lea, rododendronul s-a răspândit cu repeziciune în zona rurală: un puhoi de plante cu frunze mereu verzi, bogate şi lucioase, care au adus consistenţă şi culoare iernilor brita nice mohorâte, cenuşii şi desfrunzite, iar apoi, primăvara, o paradă uimitoare de flori luxuriante, purpurii şi mov, ce aco peră dealurile şi vegetaţia pădurii.

Într-una dintre văile mult îndrăgite din Ţara Galilor, luna mai era o explozie de fru muşeţe într-o râpă întunecoasă, până când Garda Forestieră a decis că invadatorii străini trebuiau să dispară. A urmat un masacru al plantelor care a durat luni întregi, lăsând în urmă dealuri ce semănau cu nişte câmpuri de bătălie. După ani de zile, încă se văd urmele masacrului, şi au avut loc mici tenta tive de dezvoltare a plantelor indigene, apărând ici-colo un pâlc de mesteceni ori un petic cu iarbă neagră6. Însă butaşii de rododendron se regenerează, contraatacând cu hotărâre.

În cele din urmă, una dintre tabere va câştiga bătălia, dar asta nu înseamnă că una e mai bună decât cealaltă.

Stânca se ridica deasupra noastră şi cobora dedesubt, iar 6 Iarbă neagră – Calluna vulgaris; mic arbust din familia Ericaceae iarba neagră creşte până la 30-60 cm înălţime, având frunze mici şi liniare, dispuse pe patru rânduri şi acoperindu-se una pe cealaltă ca ţiglele unui acoperiş. Are florile mici, roz-purpurii, care formează raceme spiciforme.

Se recoltează ramurile înflorite (înfloreşte din iulie până în septembrie). Iarba neagră creşte abundent, răspândindu-şi nuanţele de violet pe dea lurile, văile şi mlaştinile din Scoţia. Poate din această cauză

a fost (şi încă este) atât de mult de utilizată de către scoţieni, care au şi desemnat-o una din plantele lor naţionale. Denumirea dată de ei, heather

(„buruiană”) provine din vechiul cuvânt scoţian „haeddre”. Magia şi miturile sunt atât de strâns întreţesute în istoria Scoţiei, încât cu greu

separăm realitatea de legendă. Chiar şi astăzi, oamenii consideră că are proprietăți supranatu rale, oferind protecție în fața răului. (n. Red.)

la mijloc era o fâşie de pământ de mai puțin de un metru, pe unde trecea cărarea. Cu toate acestea, am scos plita şi ne-am făcut două căni de ceai, pe partea netedă a potecii. Se auzeau apropiindu-se americanii: tonul vocilor lor era inconfundabil chiar şi de la distanță. Femeia vorbea despre problemele de la serviciu, nereuşind să uite de ele. Am amestecat în cana de ceai, cu strania conştientizare că nu aveam un serviciu care să mă preocupe, nici probleme casnice de rezolvat; de fapt, nu aveam nicio problemă. Doar că rămăseserăm fără casă şi că Moth era pe moarte. S-au oprit o clipă, părând oarecum deranjați. M-am gândit că

poate mergeau contra vântului, însă apoi mi-am dat seama că nu puteau trece de noi.

— Am întârziat deja astăzi, trebuia să ajungem la Lyn mouth la patru, suntem în urmă cu programul.

S-au strecurat pe lângă noi, scuzându-se. El transpira abun dent, de pe bărbie şi de pe coate picurându-i stropi de sudoare.

— Nu vreți să vă opriți la o cană de ceai, să vă odihniți un minut?

Femeia m-a privit de parcă aş fi comis o crimă atroce.

— Nu, n-avem timp; trebuie să respectăm planul. Voi n-aveți niciun plan, nu-i aşa?

Au plecat mai departe, dar cum vocea ei ajungea până la noi şi de la distanță, am auzit-o spunându-i bărbatului că

trebuia să fie bucuros că ea venise până aici, deşi avea un pro gram atât de plin, şi că „toți ar trebui să fiți recunoscători”.

— Noi avem un plan?

— Sigur că avem. Mergem până ne oprim din mers şi poate că, pe drum, găsim şi noi un viitor.

— E un plan bun.

În timp ce ne târam picioarele prin pădure, a început să

plouă încet, însă coronamentul dens al copacilor ne proteja.

Imediat ce am părăsit adăpostul vegetației, vremea rea ce ve nea dinspre Canalul Bristol s-a dezlănțuit, şi ploaia slabă

s-a preschimbat într-o furtună cumplită. Înaintam cu greu, cu geaca şi pantalonii impermeabili fluturând în vânt, şi abia dacă reuşeam să zăresc ceva prin apa care îmi curgea râuri pe față. Când am ajuns la bucata de cărare care urma profilul stâncii, Moth a început să se clatine din cauza înălțimii, a vin tului şi a extenuării. Cu rucsacurile grele bătute de vânt, ne dezechilibram şi ne era frică. Pe la Foreland Point, în fața noastră a apărut un minunat curcubeu, reflectând culorile dealului, la care se adăugau nuanțe tulburi de verde, maro şi violet. Moth s-a agățat de iarba care se înălța până la nivelul mâinilor, ca să-şi recapete echilibrul în fața vârtejului tot mai mare de pâclă

neagră şi cenuşie ce se afla acolo unde înainte era marea. O

potecă lată de jumătate de metru, după care un vid de nori.

Ne aflam pe un povârniş cu iarbă sau pe marginea stâncii?

N-aveam cum să ne dăm seama. Apoi, dintr-odată, din ceață

a răsărit turla unei biserici.

— Ştii ce ziceam de planul ăla? Ei bine, e timpul să ne oprim din mers.

Moth s-a prăbuşit într-o strană din biserică. Durerea din umăr era agonizantă, fiindcă şi-l forțase ca să reziste în fața vântului, iar piciorul începuse să-i cedeze din când în când, făcându-l să se împiedice. Ne-am gândit să ne petrecem noaptea într-o aripă a bisericii Sfântul Ioan Botezătorul, până când privirile ne-au fost atrase de luminile vii ale pubului Blue Ball. Am străbătut cu paşi nesiguri mica distanță dintre biserică şi pub

şi ne-am năpustit pe uşă, cu apa scurgându-se de pe noi pe podea şi pe un câine ghemuit lângă intrare.

Un bărbat chel, din spatele barului, s-a uitat la noi fără

nicio expresie pe chip. Apoi s-a uitat la rucsacurile noastre ude leoarcă şi la bălţile pe care le lăsaserăm pe duşumea.

Moth şi-a luat rucsacul în braţe, mereu primul când era vorba să uşureze lucrurile pentru ceilalţi.

— Îmi cer scuze pentru mizeria pe care am făcut-o, amice, parcurgem pe jos traseul de coastă şi ne-a prins furtuna. Să

las afară rucsacul?

— Traseul de coastă? Nici pomeneală, vă puteţi pune lucrurile acolo.

Într-o engleză cu accent australian, barmanul a dat drumul unui şuvoi de cuvinte de bun-venit, iar noi ne-am prăbuşit pe o canapea moale din faţa şemineului. În timp ce-mi atârnam ciorapii pe un scaun ca să se usuce, mi-am dat seama că intra serăm într-un pub, însă nu ne permiteam să cumpărăm nimic.

Un câine uriaş, mare cât un viţel, a ieşit din sala de mese, a venit să adulmece şosetele, a luat una cu gura lui mare şi plină de bale şi s-a îndreptat spre bar. M-am dus după el, trăgând de şosetă şi încercând să-l conving să-i dea drumul, şi am co mandat o cană de ceai, care părea să fie varianta cea mai ieftină.

— Bob, lasă şoseta. OK, un ceai, tipic englezesc. Am cre zut că sunteţi chitiţi pe-o noapte cu whisky.

— Ce n-aş da!

Am luat şoseta, în care acum se vedea o gaură uriaşă, şi m-am întors lângă foc. Whisky, şemineu, o baie fierbinte, un pat confortabil. Nu suportam whisky-ul, însă, dacă am fi avut nişte bani, excursia noastră ar fi arătat cu totul altfel.

Ne-am băut încet ceaiul şi am moțăit în fața focului, în timp ce şose tele ni se uscau şi ploaia se oprea.

Era întuneric beznă la ora 11, când ne-am simțit, în sfârşit, pregătiți să părăsim căldura pubului, ne-am montat cortul într-o deschizătură din stâncă oarecum protejată de furtună şi am adormit în vreme ce vântul şuiera deasupra noastră.

Ştiam că avea să vină momentul acela. Era singurul lucru

la care evitasem să mă gândesc atunci când am venit cu ideea ridicolă de a trăi în aer liber pe Coasta de Sud-Vest.

Momentul când trebuia să înfrunt marea întrebare fără

răspuns: urşii îşi fac nevoile în pădure? 7

Acum aveam răspunsul: eu nu eram urs, şi nu eram în pădure, însă, fără urmă de îndoială, răspun sul era „da”.

Era ora şase şi jumătate şi auzeam pescăruşii apropiindu-se şi îndepărtându-se de stâncă, iar bine-cunos cuta luptă

matinală cu ghetele şi cu deschizătura cortului a durat mult prea mult. Când m-am ridicat, am fost copleşită.

Nu numai de dorința de a mă aşeza pe o toaletă albă, străIu citoare şi cu apă curentă, ci mai ales din cauza unui val de amețeală. Cumva, în seara precedentă, în ceață şi întuneric, ne-am montat cortul la doi metri de marginea stâncii. Cortul, poteca, un petic de iarbă, şi o prăpastie de o sută de metri.

Mi-am recăpătat echilibrul şi m-am uitat împrejur, căutând un loc cât de cât ferit. Dar nu vedeam decât coasta golaşă a dealului şi un pâlc de tufişuri. Nu mai puteam aştepta; trebu ia să mă mulțumesc cu ce găseam. Am încercat cu disperare să sap o gropiță cu tocul ghetei – nu luaserăm o lopățică în acest scop, aveam şi-aşa prea multă

greutate şi oricum aveam să găsim mereu o toaletă publică.

Din grabă, mi-am găurit colanții în talie cu degetul mare, în timp ce mă lăsam pe vine după tufişul spinos cu aceeaşi uşurare pe care a simțit-o şi Renton în scena cu toaleta din filmul Trainspotting.

Oameni care î

şi scot câinii la plimbare. Care-i faza cu ei?

— ’Neața. Deci ați găsit un loc unde să vă puneți cortul?

Australianul de la pub urca pe cărare, direct spre cortul 7 De bears shit in the woods? În original. Frază idiomatică, indicând o întrebare al cărei răspuns este inevitabil „da”, dar aici este folosită

ironic, în sens propriu. (n. Red.)

nostru. Nu puteam să mă ridic în picioare, tufişul nu era prea înalt, aşa că am rămas pe vine şi am răspuns cu o voce stinsă:

— ’neața.

— Te las să-ți vezi de treabă. Călătorie uşoară.

— Mulțumesc.

Câinele l-a tras îndărăt în direcția de unde veniseră, în timp ce eu cream o colibă artistică din mărăcini, iar din obraji îmi dispărea roşeața provocată de stânjeneală. M-am uitat la australian cum dispare printre norii transparenți şi volumi noşi care se ridicau din Golful Lynmouth şi se prăvăleau pes te promontoriu, grăbindu-se să prindă din urmă furtuna care era deja la mai mulți kilometri depărtare.

Un petic vast de iarbă şi-a făcut apariția printre nori; în seara precedentă, în timpul furtunii, trecuserăm pe lângă el fără să-l observăm.

Dar acum nu mai avea prea mare importanță; n-am căzut de pe stâncă, aşa că deschizătura pe care o găsiserăm era cât se poate de bună. M-am întors în cort exact când Moth se trezea.

— Te-ai trezit devreme.

— Nu înaintea celor care î

şi scot câinii la plimbare. Ştii, aş fi zis că tu o să fii cel care nu-şi controlează vezica, nu eu!

Despre Traseul de Coastă se spune că a fost creat de gărzile de coastă, care aveau nevoie să controleze fiecare dintre nenu măratele golfuri şi golfuleţe în timp ce patrulau în căutarea contrabandiştilor. Totuşi, multele situri istorice antice descri se în toate manualele sau ghidurile turistice dau de înţeles că acest drum a fost bătut de om încă de când a păşit pe Pământ.

Agenţia guvernamentală Natural England a fost cea care a fi nanţat finalizarea drumului pentru a-l face un adevărat itine rar, creând conexiunile necesare pentru a realiza cel

mai lung traseu naţional. Ultima porţiune, cea din nordul Devonului, au finalizat-o în 1978, anul de dinainte să

termin şcoala. Cu părul tapat şi cravate extravagante, alergam liberi spre un vi itor pe care nu-l cunoşteam.

Traseul şi noi, aruncaţi în lume în acelaşi timp: poate că ne era predestinat să ne întâlnim?

Despre Traseul Coastei de Sud-Vest se spune că aduce regiunii un venit de 3 milioane de lire pe an. Noi aveam 48

de lire pe săptămână, care evident nu puteau contribui prea mult la economia locală. Eram tot mai reticentă să deschid portmo neul, însă, după ce am deviat pe un drum abrupt şi şerpuit până la Lynton, nu am avut de ales; aveam nevoie de provizii.

Stând în faţa băcăniei din colţul străzii, număram mone dele în palmă şi încercam să mă hotărăsc cât puteam cheltui.

În acel moment, o femeie îmbrăcată într-o haină

marinăreas că, cu galben şi albastru aprins, a apărut de după colţ cu un câine mare, alb, fioros. N-ar fi trebuit să

stau acolo, între uşa magazinului şi rastelul de care era legat un labrador negru, în aşteptarea stăpânului. De bună

seamă, câinele alb şi uriaş nu suporta alţi câini. S-a năpustit asupra labradorului, care moţăia în linişte, visând la conserva de mâncare pe care urma s-o primească din magazin. Sărind în faţă, s-a lovit de rucsa cul pe care-l aveam în spate şi m-a făcut să mă izbesc de pe rete.

Monedele mi-au sărit din palmă şi s-au făcut nevăzute la vale. M-am aruncat la pământ în timp ce o monedă de o liră

se rostogolea pe trotuar, am încercat să o prind, dar a căzut prin grilajul canalizării. Moth a urmărit o monedă de 2 lire care se rostogolea, făcându-şi loc printre turiştii care urcau dealul. De unde mă aflam eu, pe asfalt, l-am văzut aplecân du-se să o prindă chiar în clipa în care un băieţel a înşfăcat-o încântat.

— Am găsit bani, am găsit bani!

Nu, nu, avem nevoie de ei.

— Bravo, amice, rulota cu îngheţată e în vârful dealului.

Oh, Moth, mi-ar fi plăcut la nebunie o îngheţată.

Femeia cu câinele alb m-a împuns cu piciorul. Eram în con tinuare întinsă pe trotuar, cu mâna peste grilajul canalului.

— Ce-ai păţit, eşti beată?

Pentru o clipă, am rămas şocată de presupunerea ei.

— Eu sunt bine, câinele tău e problema.

— Nu e nicio problemă cu câinele meu. Voi, vagabonzilor, ar trebui să învăţaţi să vă controlaţi. E dezgustător să vă ta râţi aşa pe stradă.

Am scos mâna din canalizare şi m-am ridicat în picioare, în timp ce labradorul negru se mişca în lesă, întinzând-o la maximum. O vagaboandă. O vagaboandă fără adăpost. În urmă cu câteva săptămâni, aveam casa mea, afacerea mea, o turmă de oi, o grădină, un teren, o bucătărie, o maşină de spălat, o maşină de tuns iarba; aveam responsabilități, respect, mândrie.

Iluziile vieții se îndepărtaseră la fel de repede ca monedele de o liră.

Moth a reuşit să urce înapoi dealul, adunând câteva mo nede de pe drum.

— Cât ne-a mai rămas?

— Nouă lire şi douăzeci şi trei de penny.

— Şi când mai primim nişte bani?

— Poimâine, cred. Două pungi de orez şi ceva care să

meargă alături, ce zici? Sau tăiței instant?

— Nu, orice în afară de tăiței.

Am ieşit din magazin cu un rucsac ceva mai greu şi 2, 70

lire în portmoneu. Însă aveam fiecare câte un baton de cioco lată Mars.

Aveam 18 ani când l-am văzut prima oară pe Moth; era în

celălalt capăt al cantinei liceului. Purta o cămaşă albă fără

gu ler şi înmuia un baton Mars în ceaşca cu ceai. Am fost ferme cată. Mai târziu, stând cu prietenele mele la fereastra de la etajul trei, l-am urmărit traversând curtea: avea un trenci mi litar care flutura în vânt şi bocanci până la genunchi. Nu mă puteam gândi la nimic altceva. Au trecut săptămâni întregi până să vorbească cu mine, săptămâni în care m-am ascuns ca să-l privesc de la distanță, de după

rafturile cu cărți, din vi trinele magazinelor, de după

tufişuri. Nu mă puteam gândi decât la el. Şi la sex. Apoi a vorbit cu mine şi părea că tot la asta se gândea şi el.

Îndrăgosteala adolescentină s-a transformat într-o prie tenie care ne-a aruncat în vâltoarea pasiunii în viața de adulți.

O viață despre care nu ştiusem că există, drumuri pe care n-aş fi apucat niciodată, zile petrecute pe câmpiile bătute de vânt, săptămâni de rezistență şi scandări la mitingurile pen tru dezarmare nucleară, festivaluri de muzică şi pizza în parc, în timp ce el mă implica în viața lui de luptător ecologist, şi vorbeam, vorbeam, vorbeam, într-o conversație fără sfârşit.

Mână în mână, anii au trecut cu sporovăieli şi râsete infinite.

În timp ce prietenii noştri î

şi schimbau partenerii ca pe şosete, noi n-aveam nevoie de nimic altceva. Am împlinit 30

de ani, apoi 40, şi vedeam cum cuplurile din jurul nostru că deau în monotonie, rămânând împreună doar ca să-şi țină companie, găsindu-şi împlinirea în sâmbetele petrecute la cumpărături sau urmărind un meci şi îndreptându-se inevi tabil spre despărțire. Pe când noi trăiam tot timpul cu o pasi une care nu se stingea.

Cum ne târam noi ca doi vagabonzi prin Lynton, ceva din felul în care Moth î

şi mânca batonul de ciocolată Mars încă îmi ridica moralul într-o clipă. Însă, în urmă cu câteva luni, un medic îi prescrisese un medicament numit Pregabalin pen tru durerea din umăr, şi asta schimbase totul. Încă o pierdere.

Era în continuare cel mai bun prieten, însă se apropia o lacună fizică insurmontabilă.

— Nimic nu se compară cu un baton Mars.

— Aşa este.

Amintirile cu aromă de ciocolată m-au făcut să uit de câine.

Ieşind din Lynton, poteca s-a îngustat spre marginea dealu lui, până s-a preschimbat într-o cotitură în unghi drept pe marginea stâncii. Era punctul cel mai expus de până acum şi mergeam agitați, când am dat nas în nas cu un alt australian care înainta cu paşi mari, neînfricat.

— Salut, prieteni, sunteți încărcați, nu glumă. Unde mergeți?

— La Land's End, dacă reuşim.

Încă nu ne simțeam suficient de încrezători ca să recu noaştem că intenționam să parcurgem întregul traseu.

— Oho, bravo vouă! Ce-i drept, fiecare are vârsta pe care o simte. Succes!

Întotdeauna am crezut că am îmbătrânit frumos. Ajunse sem la 50 de ani fără să încărunțesc şi fără prea multe riduri.

— Oare câți ani a crezut că avem?

— Ce contează, se pare că avem vârsta pe care o simțim, nu?

— Mda, mă rog.

— Câteodată mă simt de parcă aş avea 80 de ani, sunt al naibii de obosit. Şi mă dor toate alea, a spus Moth dându-şi rucsacul jos şi aşezându-se pe nişte pietre. Nu-mi dau seama dacă sunt pe jumătate adormit sau treaz de-a binelea. Mă simt de parcă aş avea capul în ceață şi aş merge

prin melasă.

Ă

sta e cel mai tâmpit lucru pe care l-am făcut vreodată.

Vreau să mă întind pe jos.

Perplexă, m-am aşezat pe poteca îngustă, lângă el. Cu timpul, Moth ajunsese să îşi cunoască afecțiunea, pe măsură ce progresa încet, fără să aibă nume. Nu îi provocase angoasa unei boli apărute din senin. Existaseră

câteva momente foarte grele din ziua în care am fost la spital, însă nu atât de multe, de aceea nu eram pregătită

pentru asta. De-a lungul anilor, ne ocupaserăm de implicațiile practice ale fiecărei maladii în momentul în care apărea, însă realitatea acestui diagnostic şi oboseala mintală pe care o aduce traiul cu o durere cronică fuseseră

lucruri pe care le băgaserăm conştient sub preş. Şi acum iată-ne aici, cu rucsacurile în spate, în Valea Pietrelor, fără

niciun preş. Marea se izbea de stâncile care duceau la Castle Rock. Am privit-o în tăcere. Ritmic, repetat, alb peste negru, alb peste negru, alb peste negru. O turmă de capre să-l batice, camuflată de stânci şi tufăriş, a traversat în salturi poteca la mică distanță de noi. Cu blana lungă

fluturând în vânt, s-au făcut nevăzute undeva sub noi, robuste, în vreme ce peisajul devenea mobil în urma mişcării lor.

Am rămas înmărmurită.

— Uau, ai văzut caprele acelea? Ce coarne uriaşe!

— Doar nu te mai gândeşti la batonul Mars, nu? Şi ori cum, de ce stai aici? Hai să mergem. O să ne oprim în curând, sunt frântă.

L-am ajutat să se ridice de jos şi ne-am continuat drumul.

* * *

Lăsând în urmă aglomerata Vale a Pietrelor, drumul pavat

din fața noastră traversa un parc vast, până la o casă mare.

De jur-împrejur era numai iarbă verde.

— Ştiu că e devreme, dar în curând va trebui să montăm cortul, sunt extenuată.

Lângă casă, o pancartă anunța că era vorba despre o pro prietate creştină. Oricine putea să se oprească aici şi să se simtă „renăscut şi revigorat” de Dumnezeu, la un preț ce pornea de la 120 de lire, însă se interzicea cu desăvârşire camparea, focul, staționarea, câinii fără lesă şi cu siguranță

vagabonzii.

Traversând parcul, am ajuns la marginea unei văi, de unde se auzeau țipete şi râsete. În depresiunea de la picioarele noastre, un grup de tineri creştini aflați în camping se pregă teau pentru o seară de distracții. Sub un cort deschis, un DJ

Încerca să convingă câțiva adolescenți să participe la un con curs cu întrebări. Creştini sau nu, tot adolescenți erau, şi îi interesa mai mult să se furişeze printre ferigi. Fumul de la grătar aducea mirosul de cârnați până la potecă, şi ghearele foamei şi-au făcut simțită prezența.

— Ce avem de mâncat în seara asta?

— Orez şi o conservă de macrou.

— Crezi că ar băga de seamă dacă am intra şi am mânca un burger?

Am tot mers printre ferigi, până am renunțat să mai cău tăm un petic liber de pământ şi ne-am aruncat rucsacurile peste un gard, ridicându-ne cortul pe o păşune. De la Crock Point, vedeam lumina asfințitului îmbrăcând Duty Point în roz şi albastru. Marea se izbea de stânci, în vreme ce noi ter minam de mâncat orezul cu macrou.

— Mergea şi puțină pâine. Ssst, ce s-a auzit?

— Fir-ar, pun pariu că e fermierul care vine să ne alunge.

Foşnetele s-au apropiat din ce în ce mai mult, iar noi ne pregăteam să strângem cortul şi să o luăm din loc. Ferigile

s-au dat la o parte şi prin gardul viu au apărut doi adolescenți cu rămurele în păr.

— Ă

ăă, bună seara, noi am fost până la... plajă, dar acum ne întoarcem la tabără.

— Bine, dar grăbiți-vă, altfel o să se termine toți burgerii.

6

Mersul

Ne aşteptam să avem parte de acea vreme specific britanică, cu numeroase fenomene extreme, în timp ce parcurgeam Traseul de Coastă. Ne aşteptam la vânt, ploaie, ceață, chiar şi la grindină din când în când, însă nicidecum la căldură, o căl dură sufocantă şi arzătoare. La ora prânzului, am ieşit din umbra Golfului Woody, înfruntând o după-amiază caniculară.

Am împărțit un baton de cereale şi o banană, uitându-ne spre vest la unele dintre cele mai înalte stânci din Anglia.

Pereți aproape verticali se ridicau la înălțimi de 250 de metri şi se întindeau până la Great Hangman, care depăşeşte 300

de me tri şi este cel mai înalt punct de pe întreg Traseul Coastei de Sud-Vest. Însă, între noi şi Hangman se afla o serie de pante şi văi crunte, despre care chiar şi Paddy recunoştea că erau ab rupte. Din vârful stâncilor până

aproape de nivelul mării, şi de la nivelul mării până în vârful stâncilor. Şi tot aşa. Acesta era motivul pentru care aş fi vrut să începem din Poole. În plus, s-a făcut şi mai cald.

— Am luat la noi crema de soare?

Îmi simțeam nasul zvâcnind de la căldură.

— Nu.

— N-ar trebui să aşteptăm să se mai răcorească?

— Dacă aşteptăm, o să ne prindă întunericul pe stânci.

Am fi norocoşi să găsim un loc neted aici sus.

— Of, Doamne. Toate astea ne-ar fi plăcut la nebunie când aveam 30 de ani.

— N-am zis că avem vârsta pe care o simțim?

— OK.

Cu picioarele, şoldurile şi umerii urlând de durere, am ajuns în vârf de cealaltă parte a văii şi am luat-o spre stâncile care dădeau spre mare. Poteca din piatră reflecta căldura care ne lovea în valuri fețele arse. Simțeam cum un vânt al bastru îmi învăluie rucsacul şi mi-l ridică; dacă mi-aş fi întins brațele, aş fi putut să zbor. Sentimentul de libertate pe care îl simțeam la acea înălțime mă făcea să-mi țin respirația. Ochii îmi lăcrimau, pielea mă ardea şi, la orizont, coasta Țării Galilor părea şi mai îndepărtată.

Fiecare pas îmi provoca un val de amețeală şi euforie. Moth mergea uşor aplecat spre stâncă, cu spatele la mare, însă eu simțeam că aveam iarba-neagră şi aer sărat în vene şi zburam cu pescăruşii.

Pe o terasă stâncoasă netedă, înaintea unui alt defileu şerpuit, ne-am întâlnit cu primii excursionişti. Păreau foarte tineri, odihniți şi bine organizați, cu pantaloni albaştri de drumeție asortați cu rucsacurile curate, nou-nouțe. Însă

erau excursionişti: am simțit că suntem pe aceeaşi lungime de undă şi am vrut să ştiu totul despre ei.

— Unde vă ridicați cortul? Înnoptați în locurile de cam ping sau în aer liber?

— În aer liber, dar e o nebunie. Când se face ora şase, nu ne mai gândim la nimic altceva decât să găsim o bucată de pă mint neted. Aseară n-am găsit niciun loc potrivit şi am ajuns să stăm pe un petic de iarbă din fața pubului în Lynmouth.

— Încotro vă îndreptați?

— Spre Combe Martin, aşa că am terminat pe ziua de azi.

Avem la dispoziție doar weekendul şi n-am mai campat

nicio dată în aer liber, aşa că acum nu-mi doresc decât să

fac un duş.

Tânăra avea un păr castaniu plin de vitalitate şi mi se părea cât se poate de curată. Dintr-odată m-am simţit stânjenită şi m-am tras deoparte.

— Voi încotro mergeţi?

M-am uitat spre Moth; încotro mergeam? După ziua de ieri, nu mai eram atât de sigură, însă el a răspuns de parcă

ar fi ştiut.

— Land's End. Şi apoi, cine ştie, în funcţie de vreme, poate chiar mai departe.

— E uimitor, sunteţi norocoşi că aveţi atâta timp.

Ne-am uitat cum înaintau de-a lungul stâncii şi le-am fă

cut cu mâna când au trecut de promontoriu.

Norocoşi că aveţi atâta timp. Mi-am pus mâna pe braţul lui Moth, pe care şi-l ţinea în şold. Avea pielea fierbinte şi puţin înroşită sub mâne ca tricoului; era aceeaşi piele ca întotdeauna, însă acum era ridată deasupra cotului într-un fel pe care nu-l mai observa sem până acum. Oare mai aveam timp?

Moth avea pălărie: o pălărie de pânză verde care îi stătea pe cap ca o tavă de tort, dar tot pălărie era. Eu cum am putut să plec la drum fără pălărie? Îmi simţeam scalpul arzând şi îmi vedeam nasul pulsând cu colţul ochiului.

Credeam că vom ajunge la Great Hangman până seara, însă

mai aveam mult de mers. Coasta e înşelătoare. Un punct panoramic văzut de la distanţă pare că se află imediat după

colţ, însă promontoriul din prim plan ascunde inevitabil râpe, golfuri şi chiar întregi întinderi mlăştinoase.

— Simt că îmi ia foc capul. Ai o bandană sau ceva asemănător?

Ne îndreptam spre Holdstone Down; era după-amiaza târziu, însă soarele încă ardea.

— De ce n-ai zis până acum? La părul pe care-l ai, nu cre

deam că o să-ți trebuiască pălărie. Am în rucsac cipilica veche de cânepă.

Mi-am îndesat-o pe cap. Era destul de deteriorată, cu bo rurile de nici trei centimetri. O cumpăraserăm acum multă

vreme, la un târg de hipioți din Ibiza. Reținea căldura pe care o emana capul meu încins şi, în scurtă vreme, mi-a fost de zece ori mai cald.

Aşezată pe o creangă îndoită de păducel, am privit soare le apunând dincolo de Hangman şi dispărând la vest. Cortul era montat mai jos, între tufe de ghimpoasă şi arbuşti de iar ba-neagră, şi lângă el era Moth, care nota ceva într-un carne țel. Mâncaserăm orez şi o conservă de mazăre, dar încă ne era foame. Îmi legănam picioarele deasupra solului uscat şi gol de sub creangă când, brusc, mi-am dat seama. O bucată

de piatră putea fi o unealtă perfectă, aşa că am început să

sap.

Perfect.

— Moth, Moth, vino să vezi ce-am făcut.

El s-a răsucit pe genunchi, după care s-a ridicat încetişor în picioare.

— Ce e? Nu văd nimic.

— Prostuțule, uite-te mai bine. E o latrină.

— O, Doamne, da, ha, eu primul.

Am încălzit ultima pungă de chiftele portocalii. Mâine urma să primim bani şi puteam cumpăra provizii la Combe Martin.

— Cina numărul doi, ne transformăm în hobiți.

Era aproape întuneric când s-au auzit paşi apropiindu-se dinspre răsărit. Patru băieți de aproximativ 20 de ani, cu nişte rucsacuri uriaşe pline ochi, mergeau de parcă

mărşăluiau.

— Deci nu suntem singuri. Ai văzut ce echipament au?

Pun pariu că vor să facă tot traseul, a spus Moth în timp ce îi privea trecând pe lângă noi. Ştiam la ce se gândea: şi el

fusese ca ei odată.

— Pun pariu că se duc la Combe Martin, vor să ajungă la pub înainte să închidă.

— Nu mă face să mă gândesc la o bere, abia ne-a mai că

mas apă pentru un ceai mâine dimineață.

Jos, jos de tot, Combe Martin, un sătuc frumos din Devon, la malul mării, se pare că are cea mai lungă stradă

din țară, care se întinde pe trei kilometri într-o vale îngustă.

Eu şi Moth ne-am plimbat prin apropierea plajei, având un singur obiectiv: un bancomat. Negăsind nimic altceva în afară de nişte magazine cu suveniruri şi o cafenea, am încercat la biroul de informare turistică, în speranța că ne vor îndruma în direcția cea bună.

Înăuntru, trei doamne în vârstă erau aliniate în spatele unui ghişeu; şi-au ridicat privirea spre noi şoptind, zâmbind şi dând din cap.

— Moth, vorbeşte tu cu ele, mereu ai ştiut cum să te porți cu doamnele în vârstă.

— Asta sună cam ciudat.

Am lăsat rucsacurile lângă uşa de la intrare.

— Doamnelor, mă întreb dacă ne-ați puteți ajuta. Căutăm un bancomat, însă până acum n-am avut noroc. Ne-ați putea spune unde să mergem?

Doamnele s-au fâstâcit, înghiontindu-se şi chicotind.

— Fireşte, e o încântare să vă ajutăm. Mergeți la băcănie, imediat la stânga. Puteți retrage bani de acolo, domnule Ar mitage, dar nu se aşteaptă să ajungeți aşa devreme.

— Îmi pare rău, nu sunt domnul Armitage.

Doamnele au schimbat între ele priviri complice.

— Nu, fireşte că nu, e-n regulă, rămâne secret, nu scoatem o vorbă.

Moth s-a uitat la ele derutat, pe când cele trei doamne îi făceau cu mâna. Ne-am luat rucsacurile şi am plecat.

Cu provizii în rucsac, 25 de lire încă în portmoneu, car

tofi prăjiți în mână, stând pe plajă în arşița zilei, cu spatele rezemat de stânci şi nasul ars, putea să treacă drept o zi obişnuită la plajă. Când locuiam în Țara Galilor şi ajungeam la plajă rapid cu maşina, petrecuserăm multe astfel de zile.

După-amiezi lungi cu copiii plini de nisip, saltele luate de vânt, sandviciuri cu ton, gropi săpate în nisip şi băltoace înconjurate de pietre.

Copiii noştri au crescut liberi să hoinărească prin pădure, prin munți, pe plajă. Chiar şi acum, când erau plecați de acasă de câțiva ani, ori de câte ori simțeam nisipul sub picioare, re simțeam şi fiorul unei pierderi. Trebuia să

depăşesc momentul, altminteri vara aceea avea să fie una foarte sumbră.

Un băiețel alerga pe plajă cu o găletuşă de apă pentru castelul lui de nisip; sora lui a înşfăcat mânerul găletuşei, dornică să fie ea cea care varsă apa. De nicăieri, a apărut tatăl lor, l-a apucat pe băiat de braț şi i-a tras o palmă.

— Ți-am mai spus să nu te cerți cu soră-ta.

Băiatul s-a smucit şi s-a ascuns după o stâncă. Mama lor s-a ridicat în picioare.

— Chiar trebuia să faci asta?

— Trebuie să se învețe minte.

Un tată furios, care îşi învață copilul să fie un băiat furios.

E bizar cum plaja pare să scoată la iveală tot ce e mai bun şi mai rău în oameni.

— Voiam să-ți propun să înotăm, dar cred că ar trebui s-o luăm din loc, a spus Moth ridicându-se în picioare şi scutu rându-şi nisipul de pe rucsac.

— Da, e timpul să plecăm, domnule Armitage.

Ziua devenea din ce în ce mai toridă, în vreme ce înaintam cu greu dincolo de sat, când urcând, când coborând abrupt.

Rucsacul era mult mai greu din pricina noilor provizii, iar

eu mă târam prin praf, în urma lui Moth, care părea şi el că

abia îşi desprinde picioarele de pământ. Căldura era insuportabilă.

Pe neaşteptate, din pâcla din fața noastră a apărut un camping, ca o oază în deşert. Traseul trecea chiar prin mijlocul lui.

— Ce spui, am putea întreba cât costă? Ne-am putea odih ni fără să mai căutăm un loc pentru cort la noapte şi să

facem un duş. Expresia de pe chipul lui Moth îmi dădea de înțeles că nu mă întreba, mă implora.

— Putem întreba.

Campingul era plin de familii, copii, biciclete, cupluri de vârstnici şi câini, o mulțime de câini.

— Costă 15 lire de cort.

— 15 lire? E un cort mic, ne putem strecura într-un colț...

— 15 lire, indiferent de dimensiuni.

— Dar nici măcar n-avem maşină, facem pe jos Traseul de Coastă.

— Păi spuneți aşa, a răspuns administratorul campingu lui arătând spre un afiş de lângă uşă. Pentru excursionişti costă 5 lire de căciulă.

10 lire. Aveam suficientă hrană uscată ca să ne ajungă

aproape toată săptămâna. Moth s-a aşezat pe un scaun de plastic şi î

şi ştergea fața cu o bandană albastră cu buline.

— În regulă, o singură noapte.

La duş era apă caldă şi nu era impusă o limită de timp.

M-am relaxat sub debitul fierbinte şi, poate din pricina obo selii sau fiindcă am renunțat la control pentru o clipă, nu m-am putut opri din plâns. Am plâns sub jetul de apă

caldă în timp ce înlăturam un strat de piele şi sudoare, amărăciune, tristețe, pierdere şi teamă. Însă doar un strat.

Nu-mi permi team să mă las cuprinsă de autocompătimire.

M-am şters cât am putut de bine cu prosopul subțire, cu

uscare rapidă, şi am scotocit prin minuscula gentuță de toa letă după periuța de dinți. Pasta de dinți, un elastic de păr şi un tampon au căzut pe podea. Un tampon? L-am ridicat uimi tă. Împachetasem câteva, aşteptându-mă să le folosesc cât de curând, însă, ținându-l în mână, mi-am dat brusc seama că, de când cu haosul din ultima vreme, nu am observat că trecu seră peste trei luni de când nu mai folosisem un tampon. Se rios? Iată ce să faci la menopauză: să ajungi în stradă şi să mergi pe jos 1.013 kilometri cu rucsacul în spate. Era ideal.

Activitate fizică cu greutăți din belşug: cel puțin nu trebuia să-mi fac griji în privința osteoporozei.

* * *

Am părăsit campingul curați şi odihniți, însă drumul spre Ilfracombe şerpuia necontenit în sus şi-n jos, prin căldură, aşa că, în scurtă vreme, eram la fel de obosiți şi de murdari ca-n ziua precedentă. Oraşul era ticsit de cărucioare, polies ter şi dispozitive de mers. Mirosul de mâncare era o tortură.

La fiecare colț se găseau delicii gastronomice, însă

răsfățul de a înnopta în camping însemna că nu ne permiteam decât să privim.

Un cuplu în vârstă cu un prepelicar King Charles a trecut pe lângă noi într-un vârtej de pălării de paie.

— În atâția ani de când venim aici, n-am văzut niciodată

ceva atât de şocant. Nu e în regulă.

În capătul portului, oamenii se adunaseră şi făceau foto grafii. Partea bună atunci când nu te pregăteşti pentru o călă torie, când nu citeşti despre fiecare loc pe care-l vei vizita, este că lucrurile te pot lua prin surprindere.

— Doamne, e uriaşă!

O statuie gigantică din bronz şi oţel se înălţa la 20 de metri, dominând portul. Alţi oameni în poliester s-au

îndepărtat, boscorodind şi clătinând din cap. Moth a ridicat un pliant aruncat de cineva care plecase în grabă.

— Scrie aici că se numeşte Verity şi că este opera lui Da mien Hirst. Cum o fi reuşit să scape basma curată? De altfel, din câte se pare, are deja un atelier şi o casă aici, nu-i aşa?

— Ce reprezintă totuşi?

— Se pare că adevărul şi dreptatea.

— Dreptatea? Aş putea să-i spun eu câte ceva despre dreptate.

Statuia înfăţişează secţiunea transversală a unei femei însărcinate. Dintr-o parte este întreagă, iar din cealaltă se vede pruncul din pântec. În mână ţine o sabie ridicată în aer şi balanţa justiţiei în spatele ei.

— Nu-i de mirare că ascunde balanţa. Ascunde adevărul după o faţadă care distrage privirea. Este o reprezentare autentică a justiţiei britanice. Oricine o poate avea, dacă-şi permite să încline balanţa în favoarea lui.

— Foarte adevărat.

Observaţia venea de la un bărbat în vârstă, îmbrăcat ele gant şi cu pantofii lustruiţi, care stătea pe o bancă de lângă

noi. Ne-am oprit o clipă să stăm de vorbă. Era un pensionar nepalez, care locuia în Anglia pentru că fusese în serviciul Marii Britanii şi al reginei pe toată durata carierei lui.

— Însă acum nu mai sunt atât de sigur. Locuim în apropi ere, iar fiica noastră a vrut să construiască în grădină un bun galou pentru noi, unde să ne mutăm la bătrâneţe, iar ea să locuiască în casa noastră şi să aibă grijă de noi. Dar primăria a considerat că nu se potriveşte cu arhitectura oraşului. Un amic mi-a spus că Hirst plănuieşte să

construiască un.com plex rezidențial cu sute de case pe terenul unei ferme pe care o deține, la marginea orașului.

Dacă această statuie este un exemplu al concepției lui, putem fi siguri că nu vor fi nişte vile în stil victorian. Dacă e

adevărat, nu cred că va avea pro bleme cu autorizațiile de construcție.

— Nici eu nu cred că va avea.

Am împărțit o pungă de chipsuri şi am plecat din Ilfra combe cât am putut de repede, montându-ne cortul pe deal, cu luminile orașului strălucind la picioarele noastre. Ziua ur mătoare a fost un chin istovitor. Dacă n-am fi fost atât de obosiți, ne-am fi petrecut ziua făcând fotografii şi admirând priveliştile uimitoare, însă nu ne puteam concentra decât la a pune un picior înaintea celuilalt.

— Ce e pata aia de acolo? Vedeam ceva pe mare care până

atunci nu apăruse din ceață.

— Ce pată?

— Spre vest, în josul coastei, unde se termină pământul.

— Pare o insulă.

— Poate să fie deja Lundy? Pun pariu că da, Țara Galilor e tot mai departe, aşa că acolo unde se termină coasta trebuie să fie punctul în care coteşte spre sud.

— Ce drum lung!

Să mergem sus pe coastă, cu picioarele afundate până la glezne în florile sălbatice, ar fi trebuit să fie o adevărată în cântare, însă, când am trecut de Bull Point, Moth a început să meargă tot mai încet şi să-şi tragă ciudat piciorul.

Kilometrii se scurgeau încet. La apusul soarelui, am cules câteva frunze de cimbru sălbatic şi păpădie şi le-am pus în orez. Am ajuns la Woolacombe în dimineața următoare: a noua zi de mers.

După spusele lui Paddy Dillon, trebuia să ne aflăm aici în urmă cu patru zile. Programul lui părea să nu aibă nicio legătură cu zilele noastre. După ce mareea ne-a obligat să

ne continuăm drumul pe nisipul moale din partea de sus a plajei, lucru care ne-a istovit, a fost o adevărată uşurare să

ajungem pe supra fața solidă a stâncilor ce duceau la Baggy Point. Chiar şi în starea noastră de profundă extenuare,

priveliştea ne tăia res piraţia. Drumul era lung, însă Lundy se afla în fața ochilor noştri şi, dincolo de insulă, coasta Țării Galilor se curba spre nord, după care se făcea nevăzută. Oare eram uşurată să o văd dispărând dincolo de orizont sau aveam nevoie de ea, să fie încă tangibilă, reală?

Nu aveam un răspuns. Şi mai depar te, spre vest, la cel puțin 60 de kilometri distanță, era Hartland Point, unde coasta o lua din nou spectaculos spre sud. Odată ce soarele a început să coboare, ne-am instalat cortul printre florile sălbatice şi am mai mâncat nişte păpădii.

— Mama nu mă lăsa să mănânc aşa ceva în copilărie; spunea că puteam să fac pipi în pat din cauza lor.

— Dacă număr de câte ori intri şi ieşi din cort în fiecare noapte, nu cred că e vreo diferență.

— Să luăm autobuzul care ocoleşte estuarul şi să trecem de Barnstaple şi Bidefort?

— Am putea, dar o să rămână câteva zile bune până mai primim bani, iar Braunton Burrows pare destul de interesant:

dune de nisip uriaşe, făcute din cochilii aduse de vânt.

— În regulă, dar dacă ai dureri prea mari, dacă ai proble me cu piciorul sau eşti prea obosit, o să luăm autobuzul, bine?

— Bine.

Sub pielea arsă de soare din jurul ochilor i se zăreau cearcăne întunecate.

Dunele albe, granuloase, coborau până spre estuarul din Taw, un pietriş fin şi instabil precum coralul mărunțit, care nu semăna deloc cu nisipul. Dunele din Burrows păreau să

se întindă la nesfârşit, fiind unul dintre cele mai mari ecosiste me de dune nisipoase din țară, acoperite cu vegetație şi zum zăind de insecte. Însă, în timp ce mergeam, n-am băgat prea mult de seamă priveliştea, pentru că

atenția îmi era captivată de bucățile mari de piele ce mi se

desprindeau de pe nas. Prin urmare, mai bine de un kilometru şi jumătate am mers cu ochii cruciş, încercând să

le smulg. Moth îşi târşâia picioarele prin nisipul de cochilii sparte, atent pe unde mergea, când, deodată, ca şi când ar fi apărut din cețurile deşertului, ne-am pomenit față în față cu un soldat îmbrăcat în uniformă completă de camuflaj şi cu o armă în brațe. Nu mai văzusem niciodată atât de aproape o asemenea uniformă şi nu ştiam cum să reacționez: să mă

arunc la pământ cu mâinile la ceafă, să stau în poziție de drepți sau s-o iau la fugă?

— Îmi pare rău, dar astăzi nu puteți merge mai departe, trebuie să vă întoarceți.

— Nu ne putem întoarce, trebuie să mergem înainte.

Un lucru mai stupid nici că puteam spune. Însă Moth pă

rea netulburat.

— Salut, amice, ce faceți aici? Manevre sau ceva asemănător?

— Exact, domnule, şi nu puteţi merge mai departe.

Un grup de circa 20 de soldaţi a apărut de dincolo de dună şi s-a năpustit prin nisip, în timp ce un camion acoperit cu pânză s-a oprit în dreptul lor.

— Nu putem merge înapoi, Moth nu se simte bine, mer gem la Braunton să prindem autobuzul. N-o să reuşim dacă

trebuie să ne întoarcem.

Oare păream îndeajuns de disperată?

— Rămâneţi aici, să văd ce pot face.

După câteva secunde, soldatul s-a întors cu un bidon de apă.

— Nu vă mişcaţi de aici, o să vă luăm cu noi când plecăm.

N-aţi văzut semnul care spune că zona dunelor este închisă?

— Nu.

— Nu vă mişcaţi.

Soldaţii şi-au aruncat echipamentul în camion, ridicân

du-şi rucsacurile uriaşe şi centurile ca pe nişte fulgi; l-au luat şi pe al meu şi l-au pus lângă celelalte. De aproape, soldatul părea doar un băiat.

— Ce-i asta? Ă

sta-i rucsac? Parcă e o borsetă.

Au început să râdă cu toţii. După aceea, a luat rucsacul lui Moth.

— Floare la ureche. Avem greutăţi mai mari când mergem la duş.

Au râs cu poftă în timp ce ne înghesuiam în spate în camion, apoi au lăsat prelata jos şi am luat-o din loc. Poate că erau mult mai disciplinaţi şi în

formă fizică mult mai bună decât mulți alții, însă în curând mi-a fost limpede că

nu era decât un camion plin de tineri care se distrau de minune. În căldura din spate, mi-am dat seama că aceşti băieți puteau să ajungă oricând într-o zonă de război, că, în câteva săptămâni, oricare dintre ei putea fi rănit sau ucis.

Vieți tinere, curmate înainte de a fi început să trăiască, şi pentru ce?

— Unde mergem?

— Nu vă pot spune, domnule. De fapt, e mai bine să nu spuneți nimănui despre asta.

Camionul mergea înainte zdruncinându-se, a ajuns pe asfalt şi, în scurtă vreme, s-a oprit brusc.

— OK, voi coborâți aici.

Apoi a dispărut după o curbă, dar eu mi-am încrucişat degetele în semn de succes pentru bărbații generoşi din el, sperând că vor rămâne la fel de plini de viață ca acum.

Autobuzul ne-a dus până la Barnstaple, după care am luat altul spre Westward Ho! Mă simțeam ca şi când aş fi trişat, fără să înțeleg de ce.

Am ajuns la Westward Ho! dezorientați de imprevizibili tatea lui şi surprinşi de cenuşiul lui. Semnul exclamării mă

făcuse să mă aştept la ceva spectaculos, însă nimic din ceea

ce vedeam nu se ridica la înălțimea acestui nume ostentativ.

Paddy spune că oraşul a fost denumit după un roman al lui Charles Kingsley[8], cu semnul exclamării cu tot. Poate cartea e mai interesantă.

Faptul că ne-am întrerupt drumul ne-a făcut să ne sim țim cumva deconectați şi uşor pierduți. Moth era irascibil şi, în ciuda monedelor care

se împuținau, avea nevoie de o bere.

În final, am ajuns într-un bar jalnic, ale cărui ferestre dădeau spre o alee betonată, unde copiii se jucau ferindu-se de valu rile ce se izbeau de dig. Moth î şi bea berea în tăcere, iar eu îmi țineam lipit de frunte un pahar de apă cu gheață.

— E seara concursului, băieți, participați, e amuzant, şi avem premii.

Un bărbat rotunjor şi mărunt, cu o vestă pe el, ne-a pus în față un creion şi o foaie de hârtie.

— Costă doar 50 de penny ca să participați şi puteți câştiga premiul întâi, de 10 lire. N-aveți ce pierde.

— OK.

— Moth, e vorba de 50 de penny.

— Ce poți cumpăra cu 50 de penny? Şi dacă o să

câştigăm?

Mărunțelul a reuşit să organizeze în grabă trei echipe, aşa dar urma să provoace pierderi consistente.

— Să începem cu televiziunea.

— Ți-am spus eu că e o risipă de bani.

— Şi trecem la sport; la cursele de Formula Unu... Ce 8 Charles Kingsley (1819-1875) – a fost (preot) canonic al Catedralei Chester, profesor universitar, istoric, scriitor (prolific) şi poet. Romanul lui, Westward Ho! a dus la întemeierea oraşului cu acelaşi nume; este singurul nume de localitate din Anglia care foloseşte un semn de exclamare în denumire. De asemenea, a inspirat construcția căii ferate numite Bide ford, Westward Ho! and Appledore Railway. (n. Red.)

căutăm noi aici?

— ... cine era căpitanul pe Black Pig9?

Moth a sărit în scaun şi a scris pe foaia de hârtie: căpita nul Pugwash.

— Şi ultima: Ce a fost construit în 1961 şi dărâmat în 1990?

Pe asta o ştiam eu, o ştiam: Zidul Berlinului. Poate că n-ar fi trebuit să bombăn atât pentru 50 de peni.

— Câştigătorii premiului de 10 lire sunt... familia de la bar!

Oamenii au luat bancnotele şi le-au dat imediat înapoi, comandând un alt rând de băutură.

— Locul al doilea, cu premiul de 5 lire: excursioniştii!

Ne-am repezit să ne luăm rucsacurile şi să ne încasăm premiul.

— Încă un rând de băuturi pentru a sărbători?

I-am dat un picior lui Moth pe sub masă, iar el s-a uitat la mine cu ochi mijiți.

— Nu, ne pare rău, trebuie s-o luăm din loc.

Diddley-dee, diddley-dee10, am plecat şi ne-am reluat dru mul. Valurile se spărgeau înaintea şi înapoia zidului, însă

cumva nu ajungeau până la noi. Însufleţiți de câştig şi de gin dul neîntemeiat că poate sorții erau în favoarea noastră, am plecat din Westward Ho!, cântând melodia lui Captain Pugwash.

Diddley-dee, diddley-dee. Dar, ca întotdeauna, euforia noastră a durat puțin fiindcă nu găseam un loc de campare, 9 Black Pig este numele vasului condus de piratul fictiv Captain Horatio Pugwash; acesta apare într-o serie de benzi desenate pentru copii, cărți şi show-uri de televiziune create de John Ryan. (n. Red.) 10 Hi-Diddle-Dee-Dee cunoscut şi ca An Actor’s Life for Me este un cântec din filmul de animație „Pinocchio”, realizat în 1940

de Disney; este cântat de Walter Catlett, pe muzica lui Leigh Harline şi versurile lui Ned Washington şi Oliver Wallace. (n. Red.)

aşa că am fost nevoiți să turtim cu picioarele ferigile şi ciulinii de pe o bucată de pământ în pantă, pe întuneric.

Forța de gravitație a biruit asupra sacilor de dormit din material sintetic şi ne-am trezit în toiul nopții ghemuiți unul peste altul la uşa cortului.

Marea era foarte aproape, făcând pământul să huruie; era mai degrabă o senzație decât un sunet. Am pus rucsacurile lângă deschizătura cortului şi ne-am proptit picioarele în ele, cu genunchii întinşi, de parcă stăteam în picioare.

Şchiopătând în jurul acelui mic petic de ciulini în lumina cenuşie a dimineții, cu genunchii care refuzau să se îndoaie, ne-am dat seama că instalaserăm cortul pe o proeminență

de piatră şi argilă, sub care marea erodase terenul. O

bucată de pământ gata să se prăbuşească în uitare.

Căldura s-a ridicat şi ne-a învăluit într-o mantie sufocantă, în vreme ce ne îndreptam spre Greencliff. Stânci negre se întin deau în straturi sedimentate care dispăreau în apă. Acest fi Ion de un negru absolut se prelungeşte de la Bideford până la marginea stâncii şi se desface în trepte care ajung până în mare. Pe vremuri, era extras şi folosit drept combustibil pen tru a încălzi cuptoarele de ardere a varului răspândite pe această bucată de coastă, care preschimbau calcarul galez în fertilizator şi în materiale de construcții. Acum, minereul Bide ford Black este folosit ca pigment de către artişti, alimentând casele de marcat ale galeriilor de artă la modă.

Se făcea tot mai cald. Aveam nasul roşu aprins, pielea cea nouă se ardea înainte să cadă cea veche. Moth se împleticea tot mai mult şi, pentru prima dată, s-a împiedicat şi a căzut, zgâriindu-se la braț; căzătura l-a tulburat.

— Trebuie să mă opresc. Poți să-mi dai apa?

A băut, încercând să îşi stingă o sete nepotolită, până

când au mai rămas doar două degete de apă. Umpluserăm sticlele la barul din Westward Ho!, dar o consumaserăm în

mare par te peste noapte, iar acum ne aflam la o distanță

apreciabilă de un robinet, doar dacă nu făceam un ocol ca să trecem prin localitate şi să batem la uşa cuiva.

— Mergem mai departe? Se pare că o să trecem pe lângă

un izvor, aproape de Babbacombe Cliff.

— Încerc.

Ne-am târât mai departe, în vreme ce Moth mergea tot mai încet, iar eu mă simțeam tot mai neliniştită. Când am tra versat albia secată a pârâului, după-amiaza se transformase într-o arşiță chinuitoare. Fără umbră, fără

copaci, doar stân ca, marea şi cerul. La ora trei, Moth şi-a aruncat rucsacul şi s-a întins pe jos.

— Sunt terminat, pur şi simplu terminat. Nu pot să fac asta. Am frisoane.

— Crezi că ai făcut insolație sau eşti doar extenuat?

— Vreau să merg acasă, să mă întind în patul meu şi să

nu mă mai trezesc niciodată.

M-am întins pe iarbă lângă el şi m-am uitat la cer. Nici să

nu te gândeşti. Nu-i da voie acelui gând să ți se strecoare în minte. M-am ridicat în şezut, am căutat ochelarii şi am înce put să citesc harta lui Paddy.

— Suntem aproape de un mic canion, cred că se cheamă

Pe ppercombe. Trece un pârâu pe acolo şi sunt şi copaci, aşa că pu tem scăpa de căldură. O să te simți mai bine dacă

te răcoreşti.

Căldura se înteţise atât de tare, încât simţeam cum mi se evaporă toată apa din corp, preschimbându-mă într-o bucată de pergament. Nu puteam să rămânem acolo.

— Nu sunt în stare.

— Bine, atunci las rucsacul aici şi merg să arunc o privire.

M-am îndepărtat; fără greutatea rucsacului, parcă aveam aripi la picioare şi baloane agățate de umeri, însă anxietatea nu îmi dădea voie să mă bucur de această senzație. Te rog,

Doamne, fă să nu fie adevărat! Nu lăsa să i se înrăutățească

starea, Te rog! Să fie doar din pricina soarelui.

Un şir de pomi înverziți şi arbuşti străbătea valea îngustă

spre mare şi spre zgomotul apei. Aplecată la malul pârâului limpede şi salvator, m-am stropit cu apa rece, convinsă că o aud sfârâind pe pielea încinsă. Am băut pe săturate din mâi nile făcute căuş, înainte să umplu până sus sticla de doi litri şi să urc înapoi dealul.

— Trebuie să vii acolo. E aşa răcoare sub copaci, o să te simți mult mai bine. Peste o jumătate de oră poți să bei asta, după ce pastila pentru dezinfectarea apei îşi va fi făcut efectul.

Nu i-am spus că băusem cel puțin jumătate de litru până

mi-am adus aminte de bacterii.

Am moțăit toată după-amiaza la umbra verzuie, până

când un ghem de blană neagră a sărit în pârâu, urmat de alte cinci.

— Aşa se face, săriți în apă şi răcoriți-vă, băieți!

Stăpânii prepelicarilor erau pe pod, îmbrăcați în haine pline de buzunare, cu pălării şi bețe de drumeție. Mă

bucuram că umplusem deja sticlele cu apă.

— Salutare. Ce după-amiază plăcută, nu-i aşa? Veniți de departe?

— Nu prea de departe, astăzi a fost foarte cald.

— Da, destul de cald. Încotro vă-ndreptați?

— Land's End.

Încă nu-mi venea să zic Poole. Simplul gând mi se părea ridicol.

— Land's End? Aha, Land's End! zise bărbatul înalt şi vioi aruncându-i o privire femeii şi dând din cap. Am auzit că s-ar putea să ajungeți pe aici. Noi suntem de la sud de Devon; mâine o luăm înapoi spre casă, aşa că din păcate n-o să ne mai în tâlnim. Mare păcat. Păi, trebuie să plecăm, sper că va fi o că lătorie profitabilă. Să mergem, băieți!

Un val întunecat a ieşit din pârâu şi a țopăit până la drum, îndreptându-se spre localitate.

— Călătorie profitabilă? Întâlnim tot felul de ciudați.

— Chiar aşa. Haide să coborâm la plajă, se face deja că

coare sub copacii ăştia.

Am regretat imediat că am părăsit poteca, deoarece drumul până la plajă era foarte abrupt, ceea ce însemna că

trebuia să urcăm înapoi toată panta.

O plajă formată din pietre netezite de mare se întindea deasupra stâncilor negre care se scufundau în apa joasă.

Pietri celele încălzite de soare ne alinau muşchii dureroşi, în vreme ce stăteam aşezați la umbra câtorva arbuşti pitici, adăpostiți de soarele după-amiezii târzii care încă ne ardea pielea înroşită.

Marea se unduia uşor, plată, într-un moment de nehotărâre, înainte de inevitabila întoarcere. Moth ardea de febră, avea frisoane, îl dureau încheieturile şi îi era greață.

— Şi dacă până aici mi-a fost, dacă sunt pe moarte?

— Nu eşti pe moarte; probabil ai făcut insolație. În orice caz, chestia asta nu te loveşte după-amiaza ca să fii mort până la ora ceaiului.

Ştiind că se apropia întunericul, că aştepta undeva în fun dal, Moth intra într-o stare de alertă continuă; fiecare foşnet din iarbă era un duşman care se furişa în tăcere. Eram conştienți că nu avea să se întâmple brusc, că ne aflam pe o pantă descendentă, iar drumul era încă lung până să

ajungem la ca păt. Totuşi, eram amândoi agitați. După ce am plecat de la fermă, pe când făceam bagajele şi ne pregăteam de drum, mă gândisem că, mergând împreună pe o distanță lungă, vom avea ocazia să reflectăm la cele întâmplate. Că vom avea timp să discutăm despre pierderea uriaşă pe care o suferiserăm şi linişte pentru a încerca să

înfruntăm un viitor nu cu degene rare corticobazală, ci croit de ea. Însă n-am reflectat aproape deloc şi am discutat

numai despre mâncare şi căldură sau despre ploaie. Am mers înainte de parcă aveam capul băgat într-o pungă de hârtie, fără să mă gândesc la nimic, scoțân du-l numai din când în când ca să-l scutur şi să văd dacă era ceva înăuntru. Să pui un picior înaintea celuilalt, în ritmul unui metronom care măsoară întunericul, era ciudat de satis făcător, şi nu voiam să mă gândesc la nimic. Dar, văzându-l pe Moth chinuindu-se, gândul mi s-a furişat din nou în minte; cât de stupid era să facem una ca asta, cât de iresponsabilă eram să-l târăsc până aici. Era limpede că

starea lui se înrău tățea. Dacă n-am fi pornit la drum, n-ar fi fost obligat să su porte zilnic tortura durerilor musculare.

Abia mai îndrăzneam să deschid ghidul; din scurtele priviri pe care le mai arunca sem, văzusem că, în curând, traseul avea să devină tot mai greu. Şi dacă, prin această călătorie nebunească, am accelerat evoluția bolii? Ar fi fost numai vina mea. La urma urmei, me dicul ne spusese: „Nu vă

obosiți, nu mergeți prea mult şi fiți atent la scări”. Singurul lucru la care m-am gândit în acele zile în care am planificat aventura noastră a fost să plecăm din Țara Galilor, să

fugim, să uităm că ne pierduserăm casa, că familia noastră

era împrăştiată în toată țara, că Moth era bolnav. Odată, am ascultat o conferință ținută de Stephen Hawking, care spunea: „Trecutul ne spune cine suntem. În lip sa lui, ne pierdem identitatea”. Poate că încercam să-mi pierd identitatea, ca să pot inventa una nouă.

— Ți-ai luat pastila de Pregabalin astăzi?

Medicul îi prescrisese lui Moth acest medicament nu ca antidepresiv, ci pentru a-i atenua durerile. Şi părea să

funcțio neze, însă nu înțelegeam cum îi putea calma durerea fără să aibă şi un efect antidepresiv. În mod evident, părea mai lent de când îl lua. Avea mai puține dureri, dar şi el părea să fie mai puțin din ceea ce era.

— Nu, ultima pastilă am luat-o la Baggy Point. Şi am uitat

să te întreb dacă mai ai tu o cutie.

— Nu, ar trebui să fie la tine.

— Nu, nu sunt la mine.

— La naiba! De ce nu mi-ai spus? Trebuie să mai cumpă

răm. Putem să ne întoarcem la Westward Ho! şi să luăm auto buzul până la Barnstaple, să vedem dacă medicul de familie îți poate trimite o rețetă.

Cum am putut să le uităm? În timp ce mă gândeam la ele, le-am văzut cu ochii minții într-o pungă pe bancheta din spate a furgonetei, gata să fie puse în rucsac. Uitasem complet după întâlnirea cu îngerii. Poate că exista un oraş

în apropiere, o farmacie la o distanță mică de mers, însă n-aveam de unde să ştim. Micul ghid esențial al lui Paddy Dillon conține hărți ale Serviciului Topografic care acoperă

întregul traseu al Coastei de Sud-Vest şi sunt extraordinar de cuprinzătoare şi detalia te; nu puteai să-ți doreşti nimic mai mult. Dezavantajul era că prezentau numai circa 800 de metri din interiorul continen tului. Lumea noastră devenise acest pasaj îngust, cu 800 de metri de pământ la stânga noastră şi o imensitate de apă la dreapta. Traseul acoperă

porțiuni vaste ale coastei britanice şi doar câteva locuri pot fi considerate îndepărtate. Însă pe plaja aceea era la fel de limpede ca apa sărată care curgea peste Bideford Black că

civilizația există numai pentru cei care î şi permit să locuiască acolo, şi oriunde te poți simți izo lat şi departe dacă nu ai un acoperiş deasupra capului şi un portmoneu plin.

— Au rămas în furgonetă. Am putea s-o rugăm pe Jan să

ni le trimită undeva. Poate la Clovelly.

— Nu, Jan e plecată în vacanță până la sfârşitul lui august.

Cum ai spus şi tu, e doar insolație. Hai să facem nişte ceai şi să mâncăm ceva. O să fiu bine.

— N-ai voie să le întrerupi aşa brusc. Ai putea intra în

sevraj; s-ar putea să te simți mai rău.

Ce spusese medicul? „Indiferent ce faceți, să nu întreru peți medicația”.

Lista cu simptomele de sevraj era uriaşă şi începea cu dureri de cap, senzație de greață, diaree şi transpirație până

la insomnie, anxietate, depresie şi suicid. Asta dacă aveai noroc.

Moth n-a putut să mănânce, însă după ce a vomitat câte va linguri de orez, a băut fără încetare. Frisoanele au devenit mai intense în timp ce instalam cortul pe un petic de pământ, în spatele unui gard viu. S-a îmbrăcat cu un tricou curat pe care îl avea la fundul rucsacului, în vreme ce eu i-l spălam pe cel murdar într-o băltoacă printre stânci.

În bezna nopții, nu vedeam nimic în cort; nu era luna care să lumineze măcar conturul obiectelor. Fiecare geamăt sau suspin mă făcea să aprind lanterna şi să verific nici eu nu ştiam bine ce anume; nu era ca şi cum aş fi putut face ceva.

— Apă, am nevoie de nişte apă.

Telefonul nu avea semnal şi, oricum, la ora patru i se des cărcase bateria din cauza frigului. Ca să chem ajutor, trebuia să îl las acolo şi să găsesc o casă. Nu voiam să îl părăsesc. Am aprins lanterna, consumând nechibzuit bateriile.

— Ce-i cu mirosul ăsta, îl simți? Un miros oribil de rahat, de unde vine?

— Nu simt niciun miros.

— Ba miroase.

Singurul miros pe care-l simțeam era detergentul de pe singurul tricou curat.

— Floare de lotus şi pepene. Încearcă să dormi.

— Pute.

Am rotit lumina lanternei de jur-împrejur prin cort, veri ficând dacă toate erau la locul lor, iar atmosfera familiară

mi-a calmat senzația de panică. De-a lungul zilelor petrecute pe drum, cupola verzuie a cortului devenise casa noastră.

În fiecare seară începeam ritualul de a o umple cu lucrurile noastre. Mai întâi, saltelele gonflabile, apoi o mică

pătură de lână deasupra, apoi sacii de dormit, apoi noi, apoi rucsacurile la picioarele noastre, lângă intrare. După aceea, goleam ruc sacurile, punând ustensilele de gătit pe verandă, apoi întin deam hainele pe partea rămasă neacoperită de folie ca să ne protejăm de frig şi apoi agățam lanterna de un cârlig care atârna de un inel deasupra fermoarului de la intrare. În cele din urmă, pregăteam ceaiul în timp ce Moth citea câteva pa gini din micuțul exemplar din Beowulf singura carte pe care o aveam cu noi. Oare este în natura omului să aibă nevoie de un ritual? Oare instinctul este cel care ne îndeamnă să ne creăm un mediu sigur înainte să

adormim? Oare am putea să ne odihnim fără această

senzație de siguranță? Era singurul lucru de care mă

puteam agăța în acel cort, montat undeva pe coastă, alături de un bărbat foarte bolnav care intra în sevraj din ca uza unui sedativ al sistemului nervos central, un medicament care în SUA era considerat o substanță controlată din Clasa 5, dar care în Marea Britanie era încă neclasificat.

M-am întins şi m-am lipit de Moth ca să nu mai tremure, şi mi-am petrecut noaptea aprinzând şi stingând lanterna, imaginându-mi că trăiesc cu două sute de ani în urmă şi le trimit contrabandiştilor semnale de pe țărm. Când o rază

slabă de lumină a început să se strecoare prin iarbă, am renunțat la ideea de a dormi. Moth era în sfârşit liniştit şi respira pro fund. Am ieşit încet din sacul de dormit şi am desfăcut fer moarul de la intrare, însă, ajunsă afară, am reuşit să cad şi să rup piciorul suportului de plită. Toate flash-urile acelea cu lanterna nu serviseră la nimic: niciodată nu găseşti o ladă de rom când ai nevoie.

Când Moth s-a trezit în sfârşit la ora 9, eu încercam să li

pese piciorul plitei cu leucoplast. Îi trecuseră frisoanele, însă

avea o migrenă îngrozitoare, îl dureau încheieturile, iar dure rea din umăr era şi mai mare. Am făcut ceai, de două ori, după care am plecat la pârâu ca să mai aduc apă. Cănile de ceai fierbinte deveniseră un colac de salvare. La început, efectul calmant al lichidului fierbinte asupra nervilor noştri întinşi fusese neprețuit, însă acum umpleau un gol pe care ar fi trebuit să îl acopere hrana. Nu aveam chef să demontez cortul, iar Moth nu avea destulă putere; dacă venea cineva să ne alunge, atunci l-aş fi strâns. Băltoacele dintre stânci țineau perfect loc de lighean, aşa că am spălat hainele cu apă şi şam pon; acum miroseau mai bine însă, uscându-se, rămâneau cu sare pe ele şi uşor lipicioase. Cu o forfecuță de unghii am tăiat de la genunchi colanții rupți ca să-i transform în pantaloni scurți şi am pus totul la uscat pe stânci.

Bideford Black se extindea şi se despica în mare precum un muşchi al pământului întins la maximum. În spațiile în guste dintre aceste pietre negre netede şi lucioase, se formau bălți întunecate în adâncimile ascunse ale apei sărate. Supra fața lor reflecta lumina soarelui, însă când mi-am băgat mâna în apă vrând să ating piatra netedă şi rece de la fund, nu am găsit-o; groapa se adâncea tot mai mult, devenind din ce în ce mai largă în acelaşi timp. Nu existau nici amoniți, nici crabi, ci doar o gaură adâncă şi misterioasă care putea ascunde caver ne necunoscute şi creaturi misterioase. Uşor speriată de ceea ce s-ar fi putut găsi sub picioarele mele, am cutreierat plaja în căutare de lemne aduse de apă, am făcut un mic foc, pentru că începea să se răcorească odată cu lăsarea serii, şi l-am în tețit încetişor, în vreme ce Moth se ghemuia tremurând lângă

mine, în sacul lui de dormit. A urmat încă o noapte de irosire a bateriilor.

Plimbându-mă pe plajă în lumina dimineții, am mai adu

nat câteva lemne pentru foc. Pe iarba cu frunze subțiri care creştea pe stânci, printre pâlcurile de limba-peştelui, am găsit un adăpost rudimentar, construit din bucăți de lemn şi plastic.

Cineva pusese înăuntru nişte bănci şi atârnase alge de jur-îm prejur. Mă jucam de-a amenajările, aranjând câteva cochilii printre alge, când l-am

văzut pe Moth venind spre mine cu paşi nesiguri, aducând două căni pe care le ținea într-un echilibru precar. Am luat cănile şi ne-am aşezat înăuntru.

— Bun venit acasă, Ray. Ce părere ai despre noua noastră casă?

— Este minunată. Mereu mi-am dorit un loc cu multă

lumină şi cu vedere spre mare.

— Poate ar trebui să ne întoarcem în Țara Galilor, să ne ridicăm cortul undeva şi să cerşim consiliului un acoperiş

deasupra capului? Sau să rămânem aici, să reparăm cocioaba asta şi să locuim pe plajă? Adică, ce vom face după

ce se ter mină toate astea?

Marea întrebare nerostită. Ce urma să facem?

— Nu ştiu.

Am rămas în adăpost, la umbra gardului viu, privind un grup de pietruşi[11.]

Micile păsări de baltă, cu pieptul alb şi spa tele castaniu împestrițat, țopăiau agile printre pietrele negre şi alge, cu picioarele lor subțiri portocalii. Cu ciocul puternic şi ascuțit întorceau cu repeziciune pietrele ca să mănânce bu nătățile pe care le găseau dedesubt. Probabil că se îndreptau spre 11 Pietruş (Arenaria interpres) – pasăre cu lungimea de 20-21 cm şi anvergura aripilor de 43-49 cm. Cuibăreşte, de obicei, pe coastele stâncoase şi în arhipelagurile fără arbori. Denumirea lui (în lb. Engleză e ruddy turnstone) are legătură cu modul de hrănire: îşi foloseşte ciocul pentru a răsturna pietrele (uneori iarba de mare) în căutarea hranei. (n.

Red.)

nord ori spre sud, sau poate că stăteau aici vara. Am stat şi noi cu ele: Moth, înfrigurat şi cu dureri, în sacul de dormit, moțăia la soare, în timp ce eu adunam lemne şi alge uscate pentru foc. Odată ce soarele a apus, ne-am dat seama că nu mai aveam în raza vizuală Țara Galilor. Dispăruse fără să bă

găm de seamă. Singura întindere de pământ era insula Lundy, din ce în ce mai aproape. Focul trosnea preschimbând lemnul în jăratic, iar Țara Galilor dispăruse; eram singuri pe o plajă din Devon, fără casă, fără speranța de a avea una, doar cu drumul şi cu picioarele noastre.

Moth a gemut toată noaptea, durerile la încheieturi părând să se înrăutățească, până când, în final, a căzut într-un somn adânc. Oare se termina iadul cu Pregabalin?

M-am întins şi m-am uitat la el, însă nu s-a trezit şi, în cele din urmă, mi s-au închis şi mie ochii. Moth s-a trezit undeva la miezul zilei, mult mai alert, puțin mai întremat, a mâncat un baton de cereale şi s-a declarat pregătit de drum.

— Nu mai putem sta, mai avem mâncare doar pentru o zi.

Hai să mergem la Clovelly. Sigur putem face provizii acolo şi n-are cum să fie mai departe de 8 kilometri.

Am plecat de pe plajă şi am luat-o în sus până la cărarea care continua, când urcând, când coborând, interminabil. În scurtă vreme, Moth era extenuat. Micul magazin din Bucks Mill închisese cu 10 minute înainte să ajungem noi, aşa că

am pornit spre pădure. La nici jumătatea drumului spre Clovelly, a trebuit să ne oprim. Un luminiş verde zărit printre copaci ne-a făcut să ne grăbim într-acolo. Ne-am aruncat rucsacurile pe deasupra şi ne-am rostogolit pe sub gardul electric, ajun gând în colțul verde luxuriant al unei păşuni, înconjurată pe trei laturi de copaci şi aflată uşor în pantă, complet ascunşi vederii. Am instalat cortul şi, rupți de foame, am mâncat ultime le provizii, lăsând patru biscuiți digestivi pentru micul-dejun.

Dar nu avea importanță; în ziua următoare ajungeam la

Clovelly.

7

Flămânzi

Stăteam afară, în lumina blândă şi proaspătă a unei noi dimi neți uscate şi pregăteam o cană de ceai în care să

înmuiem ultimii biscuiți. Mă mânca pielea de pe picioare în noii panta loni scurți pe care abia îi tăiasem, probabil din cauză că îi spălasem cu apă sărată.

— Moth, vino afară, e gata ceaiul.

Picioarele mă mâncau îngrozitor.

— Uau, ia te uită la picioarele tale, incredibil!

Oare încă îi era rău? N-am picioare urâte, dar nici nu se poate spune că sunt remarcabile.

— Ia te uită câte buburuze!

În loc de straturi de sare umezită de transpirație, picioa rele mele erau acoperite de buburuze. M-am ridicat în picioa re şi am văzut că erau peste tot pe mine. De fapt, erau peste tot în jur. Pe cort, pe sobă şi, când s-a ridicat în picioare, chiar şi pe Moth. Cu picioruşele lor minuscule se îndreptau toate spre cer luându-şi zborul, plecând de pe brațele noastre întinse spre primul lor mic-dejun. După o viață

petrecută în natură, ştiam că buburuza depune sute de ouă

în zonele în care există o populație numeroasă de afide, astfel încât, atunci când acestea eclozează, nou-născutele se găsesc în locul potrivit pentru o masă de-a gata. Însă erau mult prea speciale, iar micile minuni de un roşu strălucitor, mult prea numeroa se: trebuia să fie ceva mai mult; trebuia să aibă un înțeles pentru noi. Am rămas pe loc în acea dimineață şi ne-am uitat la sutele de mici creaturi cum î şi întind aripile pentru prima dată şi se ridică în zbor de pe vârful degetelor noastre. Nu, nu mă puteam gândi la

explicații științifice, şi m-am agățat de legenda care spune că buburuza aduce noroc, luând-o cu mine într-un entuziasm trandafiriu, cu picățele. Văzând acea aură roz desprinzându-se de Moth, am încercat să cred în miracole.

— Ştii, mă simt bine astăzi.

— De la buburuze?

— Nu, probabil fiindcă n-am mai luat pastilele alea; mă

simt de parcă aş fi ieşit din ceață. Tot mai am dureri, dar vreau să văd cum o să-mi fie fără ele. Poate am să iau nişte ibupro fen, dar mă simt altfel, mai lucid. Hai să mergem la Clovelly să ne luăm ceva de mâncare. Sunt lihnit.

— Eu tot cred că e de la buburuze.

Vremea s-a schimbat cu repeziciune şi ploaia a început să

cadă fără oprire printre copaci. Poteca de pietriş din Hobby Drive şerpuia de-a lungul a nenumărate curbe care nu se des chideau niciodată spre Clovelly. Totul în jurul nostru ne stârnea apetitul, chiar şi fazanii tineri care ciuguleau din containere de grăunțe, aflate la marginea pădurii. Înduram foamea de o săptămână, însă acum începeam să am crampe la stomac şi mă simțeam ametită. Oare nu ne puteam fierbe nişte grăunțe pentru fazani?

Clovelly este administrat ca o proprietate, toate casele fiind deținute şi închiriate de o companie imobiliară, contro lată de urmaşii unei familii care o are în stăpânire de aproape 300 de ani. Clovelly este cunoscut îndeosebi pentru strada pavată foarte abruptă care coboară până în port, având de-o parte şi de alta colibe parcă scoase dintr-un tablou. Dar nu era încă nici urmă de sat, vedeam în continuare numai drumul, pădurea şi fazanii.

— În Clovelly locuieşte actorul ăla din film. Soția lui a mu rit din cauza unei afecțiuni neurologice motorii, ştii?

— Ce poveste tristă. Care actor?

— Nu ştii filmul ăla în care el merge de la Land's End până la John O'Groats? Dar el şi soția lui aveau ajutoare,

aveau o casă, nu trăiau efectiv pe drumuri. Nu vreau să mor într-un cort.

— N-o să mori într-un cort. Crezi că a mers chiar atât de mult sau e doar un film?

Mi-am dat seama că-l invidiam puțin pe actor. Nu pentru că o pierduse pe femeia iubită, ci pentru că avea şi acum casa în care locuiseră, plină de amintiri şi de viața lor împreună; putea să închidă ochii şi să şi-o închipuie cum citeşte în foto liu sau cum se uită pe geam. Eu ce aveam?

— Crezi că e doar un mod masochist de a ne preface că

nu mai avem casă? Că încă mai avem un țel?

Fazanii s-au îndepărtat şi s-au regrupat în spatele nos tru. Foamea era intensă acum, şi mă durea capul.

— Sigur că este, a spus Moth, oprindu-se, uluit de ceea ce vedea. Ce naiba e ăla? Spune-mi că nu am halucinații.

— Nu ai, chiar e un curcan uriaş.

— Ce face un curcan uriaş în pădure, printre fazani?

— Habar n-am.

— Simt miros de maşini; cred că am ajuns.

Am ocolit afişul pe care scria că intrarea costă 6, 50 lire de persoană şi am luat-o în jos spre strada pavată din Clovelly, împinşi din spate de greutatea rucsacurilor.

Magazinul nu era tocmai un magazin, ci mai degrabă un chioşc ridicat în slăvi cu dulciuri şi înghețată pentru vizitatori.

— Dacă vreți să mâncați trebuie să mergeți la pub sau la centrul turistic.

Ne-am continuat drumul până în port şi ne-am aşezat în ploaia fină care părea să se oprească.

— Poate că ne fac o reducere dacă luăm o porție de car tofi prăjiți şi plătim cash.

Un tânăr plin de coşuri a trecut pe sub arcada de piatră a portului, îmbrăcat în negru, ca şi când era gata să înceapă

lucrul la bar. Se înfrupta dintr-o uriaşă plăcintă cu carne.

Îmi era atât de foame, încât mă gândeam serios să întind mâna ca să prind resturile ce cădeau pe jos. Era doar un băiat, nu i-ar fi păsat.

— Amice, de unde ai luat plăcinta aia? În magazin nu se găseşte nimic.

A părut oarecum şocat că i se adresează o vagaboandă de vârsta a doua care miroase urât, şi ne-a privit îndelung în timp ce termina de mestecat.

— Se vând la centrul turistic.

— Noi ne gândeam să mergem la pub. Au prețuri rezonabile?

— Nu. Eu chiar acolo lucrez; te jupoaie. Până şi pe mine mă pun să plătesc. De asta merg întotdeauna la centrul turis tic ca să cumpăr o plăcintă, înainte să încep programul de lucru. Mă rog, şi pentru fata cu părul roz care le vinde.

A zâmbit.

— Îmi pare rău să aud asta, amice. Păi, mulțumim pentru pont. E greu să găseşti un pub ieftin pe aici.

Băiatul a părut să simtă o oarecare afinitate față de noi şi s-a aşezat pe o bancă alăturată.

— Mie-mi spuneți. N-am de gând să pun niciun penny în buzunarele bogătaşilor de pe aici. Au deja destui. Aşa merg lucrurile pe-aici. Totul e deținut de El, tipul care trăieşte pe deal.

— Deci nu prea îți place pe aici? Credeam că e plăcut să

trăieşti prin locurile astea.

— Eh, sunt un băiat rău într-un oraş de snobi. Dar în cu rând intru în armată. A venit vremea să plec de aici.

— Totuşi, trebuie să existe multe aspecte pozitive ale vieții aici, nu? E un loc idilic şi mai e şi fata cu părul roz...

— Nu, ea oricum mă ignoră. Dar particip la partidele de vă nătoare pe post de hăitaş; băieții de aici sunt foarte simpatici.

— Te pricepi la vânătoare? Spune-mi, care e treaba cu

curcanii?

— Curcanii din pădure? Nu sunt mulți cei care îi observă.

Îi țin pentru că încurajează fazanii să vină să mănânce, după care, la vânătoarea de Crăciun, primeşti un bonus dacă prinzi un curcan. Te fac să le vânezi cina şi câştigi o sticlă de whisky pentru asta. Noi primim numai 5 lire pentru o zi întreagă de mers prin pădure. În fine, trebuie să

plec. Drum bun!

— Baftă în armată.

Mi-era teamă că nu făcea decât să schimbe un sistem ierarhic cu altul, însă părea că viața îl înzestrase cu reziliența necesară să facă față situației.

Am ajuns aproape în patru labe în vârful dealului, unde se afla centrul turistic. Nu mâncasem decât un biscuit întreaga zi şi mi se învârtea capul.

Restaurantul părea destul de promițător, iar noi aveam bani în cont. Ne-am lăsat impermeabilele la uscat pe scaune, am pus telefonul la încărcat şi am ales cea mai ieftină mânca re din meniu. Fata cu părul roz s-a uitat la noi dezolată şi ne-a spus că închiseseră de cinci minute şi că nu avea voie să mai vândă nimic.

— Atunci ne-ai putea da nişte apă fiartă?

— Nu ştiu ce să zic, a spus aruncând o privire peste umăr.

Luați loc, puteți lăsa câteva monede în borcanul de bacşiş.

— N-aş putea cumpăra două plăcinte? Parcurgem pe jos traseul de pe coastă şi am rămas fără mâncare. Am crezut că putem cumpăra ceva de la magazin...

— O, acolo nu au de mâncare. Iar eu nu mai pot să vând după închidere. Dar mergeți şi luați loc, o să vă aduc apa.

Din haine ne ieşeau aburi în vreme ce aşteptam la masă.

— Ce ne facem? Trebuie neapărat să găsim ceva de mâncare.

De la masa de lângă noi abia se ridicase o familie care lăsase farfuriile cu salată neatinse. Tocmai încercam să-mi fac curaj ca să mut două farfurii la masa noastră, când s-a în tors fata cu părul roz.

— Trebuie să aşteptăm până pleacă şeful, după care vă

pot da câteva plăcinte la pachet. Ar trebui să le arunc dacă

nu se vând, dar e aşa o risipă, e mai bine să le luați voi. Nu vă pot lăsa să plecați fără să luați ceva de mâncare. Ar fi ca şi cum aş lăsa-o pe bunica să flămânzească pe stradă. N-ar fi corect.

Pe bunica? Uau, înseamnă că arăt rău de tot.

— Mulțumim mult, eşti foarte amabilă.

Poate reuşeam să îi întorc favoarea.

— Am întâlnit nişte oameni foarte cumsecade aici, de exemplu tânărul care cumpără mereu plăcinte de la voi şi lucrează la pub – a fost foarte drăguț cu noi, foarte prietenos.

— Ştiu, dar urmează să plece în armată. Chiar nu vreau să plece.

— Poate ar trebui să îi spui... nu se ştie niciodată, şi cred că şi el simte la fel.

— Credeți?

— Cu siguranță.

Am plecat cu o pungă plină de plăcinte şi, de la un maga zin de pe drum, am cumpărat patru batoane de ciocolată de casă şi o sticlă de cidru de pere, preparat local; am plătit cu cardul, ca să ne rămână şi ceva cash.

Băiatul din port îmi intrase cumva pe sub piele. Înțele geam de ce avea impresia că satul era împărțit în „noi” şi

„ei”.

Fiind fiica unui arendaş, crescută pe o moşie mare, nu era nevoie să-l întreb cine era „El”. În copilărie, îi vedeam pe oa menii din sat „scoțându-şi pălăria” în fața proprietarului, purtându-se cu el şi cu familia lui cu un respect

ceremonios, aşa că am înțeles disprețul băiatului. Aceste lucruri m-au îm pins să mă alătur mitingurilor socialiştilor, să protestez față de impozitul forfetar, față de prezența focoaselor nucleare americane la Greenham Common, să

protestez față de orice.

Când părinții mei au încercat să îmi aranjeze logodna cu fiul unui fermier, sentimentul de revoltă împotriva sistemului a fost cel care m-a determinat să fug cât de tare am putut spre Moth şi spre convingerea lui că libertatea era cel mai impor tant lucru pe care îl aveam. Mama nu m-a iertat niciodată pentru că am renunțat la siguranța pe care mi-ar fi adus-o căsnicia cu un proprietar de mai multe hectare de teren şi, până în ultima zi a vieții ei, nu l-a considerat pe Moth un om de valoare. Mergând prin pădure în lumina

înserării şi în miro sul jilav al arbuştilor care umplea aerul, aproape că o auzeam râzând de mine: Pun pariu că acum îți pare rău, fata mea.

Nu, mamă, nu-mi pare rău.

Poteca urma marginea pădurii şi urca spre o păşune des chisă, iar conurile de sârmă din jurul puieților de copaci arătau că era vorba despre o rezervație de căprioare. În depărtare, se aprindeau luminile în casa cea mare.

— Crezi că El se îmbracă pentru cină?

Îmi imaginam căldura şemineului şi nişte haine uscate.

— Eşti invidioasă.

— Nu, chiar nu sunt. Hai să ne punem cortul aici... e perfect.

— N-are rost. Mâine dimineață sigur o să vină un argat de pe moşie cu Land Roverul să ne spună să spălăm putina.

— Atunci o să ne trezim devreme.

Cât a fost noaptea de lungă, bufnițele au țipat ca dispera tele în pădure; iarba era mică şi moale, dar eu nu reuşeam să adorm. Am încercat să le număr, poate că erau patru sau cinci, sau poate că era aceeaşi pasăre care zbura în cerc. Ori

cât de confortabilă ar fi fost viața „Lui” în casa aceea mare, nu avea asta, nu auzea bătaia aripilor unei bufnițe printre ramu rile de stejar sau râcâitul ghearelor ei pe scoarța unui fag.

Când î

şi punea capul pe pernă, nu simțea mirosul dulceag al urzicilor sau cel înțepător al tufelor de ghimpoasă. Însă El avea o pernă.

Când m-am trezit în sfârşit, Moth era deja în picioare, scriind ceva pe o bucată de hârtie.

— Ce faci?

— Scriu un bilet de mulţumire. Ce părere ai?

Mi-am luat ochelarii dintr-o gheată şi am citit biletul mo totolit: „Stimate Domn, vă mulţumim pentru noaptea agrea bilă pe care am petrecut-o în parcul dumneavoastră cu căprioare. Le voi spune tuturor prietenilor mei de ospitalita tea dumneavoastră”.

— O să-l bag în sticla de cidru pe care o s-o las într-unul dintre conurile de sârmă. Sigur o vor găsi.

— Cum rămâne cu „să nu lăsăm urme”?

— Nu e gunoi, este un bilet de mulţumire.

Era opt şi jumătate, cea mai matinală oră de până atunci.

Am alungat buburuzele din cort şi am plecat.

8

Cotitura

Întinşi la soare, pe iarba fierbinte, după ce am mers peste 6 kilo metri până la prânz şi am mâncat un pumn de fructe de soc direct din pom, aveam multe de spus despre viața de vagabond.

Insula Lundy era chiar în fața noastră; mergeam spre ea de zile întregi, dar în scurtă vreme aveam să o lăsăm în

urmă. De cealaltă parte a văii pe care tocmai o traversaserăm, pădurea se rărea şi cobora într-o pantă

abruptă cu ferigi, până spre un pârâu, după care începea din nou să urce din locul în care stăteam noi. Două siluete scunde urcau prin tufişuri, ferigi şi urzici, de cealaltă parte, iar noi ne-am lăsat în voia hobby-ului nostru preferat: să ne uităm la alți oameni cum greşesc la fel ca noi. Siluetele au dispărut din raza noastră vizuală şi ne-am apucat să

mâncăm puțină ciocolată de casă. Ciocolată de casă la micul-dejun, ciocolată de casă la prânz şi, se pare, ciocolată

de casă şi la cină. Hainele noastre îmbibate de sudoare şi urât mirositoare erau uscate şi aproape venise vremea să

pornim iar la drum. Când, iată o privelişte rar întâlnită. În vârful dea lului î

şi făcură apariția doi excursionişti. Aveau rucsacurile pline şi părea că porniseră la drum lung. Tinerii s-au oprit o clipă şi ne-au întrebat grăbiți până unde voiam să mergem.

—

Land’s End? Minunat, alți călători! Şi-au scos rucsacuri le şi le-au trântit alături, pe iarbă. Hei, v-am mai văzut. Aţi cam pat lângă Great Hangman. Cum de aţi ajuns înaintea noastră?

Chiar aşa, cum de am ajuns înaintea lor? Şi-au scotocit prin rucsacuri, care erau pline până la refuz cu entuziasmul tipic tinereții, totul îndesat în sacoşe de la supermarket şi cu buzunarele pline de dădeau pe dinafară. Aveau bretelele ruc sacurilor învelite în folie cu bule, iar saltelele de dormit erau legate cu o sforicică.

— Unde ați campat azi-noapte? Noi n-am reuşit să găsim niciun loc potrivit şi am ajuns pe pătrățelul de iarbă din fața centrului turistic.

— În parcul cu căprioare; a fost minunat, cu excepția bu fnițelor. La Great Hangman credeam că erați patru...

— Eram. Unul a renunțat la Woolacombe, aşa că ne-am oprit acolo vreo două zile. Apoi celălalt tocmai a renunțat la

Greencliff; a fost al naibii de cald, n-a mai rezistat. Ne-am în tors până la Westward Ho! cu el şi am luat autobuzul spre Barnstaple, l-am salutat, ne-am aprovizionat la supermarket, apoi am luat autobuzul înapoi spre Westward Ho! şi a trebuit să mergem din nou pe jos tot Greencliff-ul.

— Greencliff a fost un coşmar. Cât pe ce să renunțăm aco lo. Ce idee bună să mergeți la supermarket. La Clovelly n-am găsit nimic de mâncare, cu excepția câtorva plăcinte şi puțină ciocolată.

— Noi ne-am rătăcit acolo sus şi ne-am împotmolit printre mărăcini, a spus tânărul scoțându-şi şosetele ca să-şi exami neze rănile şi să-şi smulgă câțiva țepi din gleznă.

— Da, v-am văzut.

Era foarte plăcut să te afli în compania acestor doi tineri care se bucurau de viață cu atâta nepăsare şi detaşare. M-a săgetat dorul de copiii mei, care aveau aceeaşi vârstă şi ace ea şi uşurință de a fi. Mi-am înghițit lacrimile şi i-am pansat rănile cu şervețele antiseptice şi plasturi.

Am stat de vorbă un ceas întreg în soarele arzător, spu nându-ne poveşti de pe drum care ne-au unit şi ne-au conso lat reciproc. Josh şi Adam plecaseră din Minehead la câteva zile după noi şi, într-un fel sau altul, ocolişurile lor

şi înceti neala noastră ne aduseseră împreună. În ziua următoare, ei aveau să ajungă la Bude şi să ia drumul spre casă; în timp ce noi aveam să fim cine ştie unde, la câțiva paşi sau la câțiva kilometri mai la sud de locul acesta, şi nu aveam să-i mai ve dem niciodată. Însă nu avea importanță.

— Chiar mergeți la Land's End? Mi-aş dori să avem şi noi timp. Dar trebuie să mă întorc... peste trei zile ar trebui să

ne mutăm.

— Da, iubita lui Adam crede că e plecat numai o săptă

mână. Eşti în rahat până la gât, amice.

— La naiba, o să-i treacă.

— Sigur că o să-i treacă. Noi cred că vom încerca să mer

gem până la Poole dacă suntem în stare.

Părea un loc imposibil de departe, însă numai faptul că îi spusesem numele îl făcea să pară ceva mai aproape.

— Ce norocoşi sunteți!

Am dat la schimb câteva pliculețe de cafea pe o pungă de cuşcuş şi ne-am luat la revedere făcându-le cu mâna. Când au dispărut din raza noastră vizuală, am pornit şi noi încet în urma lor. Mână în mână, în soarele arzător al după-amiezii.

Fără casă, pe jumătate morți, însă paradoxal, în momentul acela, plini de transpirație şi deshidratați, eram, într-un fel timid şi reticent, fericiți.

Ce norocoşi eram!

Hartland Point este o minunăție pentru geologi. Roca de pe coastă se schimbă încontinuu, însă la Hartland Point nu seamănă cu nimic altceva. Straturile de rocă sedimentară, formate în apele joase acum 320 de milioane de ani, sunt constituite din acumulări de nisip, şist şi argilit. În urmă cu

aproximativ 290 de milioane de ani, atunci când placa tectonică din Gondwana s-a deplasat şi s-a ciocnit la nord cu placa din Laurasia, coliziunea lor a dus la formarea unui uriaş lanț muntos, fenomen cunoscut sub denumirea de orogeneză va riscă. S-au format munți în Portugalia, în vestul Spaniei, în Cornwall, Devon şi în sudul şi vestul Țării Galilor şi Irlandei.

Stâncile de la Hartland Point sunt sculptate în roca de gresie ce se ridică în falduri în formă de V. O mişcare tectonică veche de milenii, încă vizibilă, încă vie sub picioarele noastre.

Însă eu nu mă puteam uita decât la o minge de fotbal pe un băț. O minge absolut uriaşă pe cerul din fața noastră. Pe un băț.

— Revino-ți, Ray, e doar o stație radar; scrie şi în ghid. E

folosită pentru controlul traficului aerian.

— Trebuie să stau jos.

— Ai mâncat prea multă ciocolată? Cred că ți-a crescut glicemia. Trebuie să mănânci nişte mâncare adevărată, dar n-avem nimic până nu ajungem la un hotel din Hartland Quay.

Asta înseamnă circa 16 kilometri într-o singură zi; nu ştiu dacă o să reuşim.

— O să mă descurc. Mai avem o jumătate de pungă de ciocolată şi nişte cuşcuş.

* * *

Întotdeauna mi-au plăcut steagurile. Petrecerile de copii în grădină, intime şi vesele, şi excursiile cu cortul. Însă

steagurile atârnate în fața micuței cafenele dintr-un şopron la Hartland Point erau cele mai grozave pe care le văzusem vreodată.

O oază de steaguri. Steaguri cu inimi. Steaguri cu mâncare.

Proviziile neașteptate de hrană sunt ca atunci când te trezești într-o dimineață și îți dai brusc seama că e ziua ta.

— Ne permitem să cheltuim câte 4 lire fiecare pe un sand vici sau trebuie să luăm doar unul și să-l împărțim? Te rog, spune unul de persoană, Moth, te rog...

— Păi, tu trebuie să mănânci, și cine știe când mai ajun gem într-un loc în care să ne refacem proviziile. Deci... unul de persoană.

Mozzarella, roșii și busuioc, într-un soi de paradis biciuit de vânt și populat de pescăruși ce se rotesc în zbor. Stăteam cu spatele la mingea de fotbal și cu vântul în față, uitându-mă spre punctul unde se termină Canalul Bristol și începe vastul și nesfârșitul Ocean Atlantic. Peisajul e sălbatic aici, un colț în care mareele, vântul și plăcile tectonice intră în coliziune, în mugetul care ia naștere din amestecul

elementelor. Un loc al sfârșiturilor și al începuturilor, al naufragiilor și al surpărilor.

Punctul de observație de lângă balustradă capta aerul și îl ridica într-un jet de mare spumoasă, rece și plină de oxigen.

Zburam ca împinsă de puterea înălțării sufletești; vii, eram vii.

— Mergem mai departe?

Ceva se schimba. Ceva lua formă. Încă nu-mi dădeam sea ma ce anume, însă simțeam. Am luat-o la stânga și ne-am în dreptat spre sud. Îmi țineam privirea fixată asupra mării și cât mai departe de mingea de fotbal.

Cărarea urca și cobora. Vegetația devenise mai scundă, nu mai erau copaci, doar plante robuste și bine înrădăcinate în solul de mică adâncime, rezistente la furia forțelor Atlanti cului. Promontorii stâncoase coborau în văi traversate de ape curgătoare. Înaintea noastră, un afloriment de roci numit „Cow and Calf” 12, diferit de toate vacile și viței pe care îi văzu sem până atunci, a devenit un fel de prieten cunoscut care se micșora în depărtare în spatele nostru, în timp ce în fața noastră continuau să apară la

nesfârşit promontorii stâncoa se. Soarele apunea printre norii care alunecau spre vest, iar lumina scădea pe măsură ce ne apropiam de o porțiune plană de pământ acoperit cu iarbă, aflată în vârful golaş al unei stânci. Imaginea de dincolo de intrarea unui turn dărăpănat surprindea lumina care pălea încadrând clopotnița Bisericii Stoke. Ne-am gândit să

campăm lângă turn, în speranța că ne va proteja de vânt, însă pe întuneric era greu de spus cât de stabil era, aşa că

ne-am instalat cortul cu fața spre curenții Atlanticului ce şuierau pe deasupra stâncii, prea obosiți ca să ne mai pese.

M-am trezit în zgomotul unei ploi torențiale. Apa răpăia pe pânza întinsă a cortului. Ochii mă înțepau, încă pierduți 12 „Vaca şi vițelul”. (n. Red.)

în ceața somnului, dar mi-am dat seama că ropotul venea nu mai dinspre sud. Trebuia să vină dinspre nord ori dinspre vest, direct dinspre mare, însă ploaia nu bătea în partea din față a cortului. După care s-a oprit. O ploaie torențială care a căzut doar în spatele cortului, după care s-a oprit. Ce bizar. Am scos capul afară, ca să văd norii ciudați care trebuiau să treacă în mare viteză. Nu era niciun nor. Soarele tocmai răsărea din mare, amestecând apa şi cerul în albastrul alburiu al dimine ții. Nici măcar un nor.

Însă sursa „ploii” se îndepărta spre est cu pas grăbit, cu o expresie mulțumită pe botul țepos; câinele din lesă părea la fel de satisfăcut. Puteam să fac o cană de ceai sau să spăl urina de pe cort: nu aveam destulă apă pentru am bele. Am ales ceaiul şi am sperat ca urina să se usuce repede.

Dimineața foarte, foarte înceată din cauza solicitării intense a muşchilor gambelor mi-a confirmat faptul că

Paddy Dillon trebuie să fi avut puteri supraomeneşti. Ba chiar sunt convin să că este un fost membru al Trupelor Speciale, că mănâncă alge crude la micul-dejun, aleargă la maraton când nu e nimic de văzut la televizor şi doarme în pijamale de camuflaj. Din câte se pare, el crede că azi este a noua zi de mers, când de fapt este a şaptesprezecea, că este perfect posibil să parcurgi 25 de kilometri „din una dintre cele mai pitoreşti porțiuni de drum”, dar şi „dintre cele mai dure”, şi să mai ai şi puterea să admiri

cascadele. Mai crede că poate fi „destul de obositor” în condiții de vreme umedă şi vântoasă. Asta însemna că într-o zi caniculară era ca o plimbare în parc? Cel puțin erau o gră madă de pâraie din care ne puteam umple sticlele cu apă. În orice caz, are dreptate în privința celui mai pitoresc peisaj.

Promontorii deschise, fără copaci, formațiuni de roci zimțate, erodate de apă, şi un litoral care porneşte de la Hartland Point până la o pată cenuşie estompată în orizontul îndepărtat; paradisul contrabandiştilor. Vremea se

încălzea tot mai mult.

Deasupra stâncilor, unde nu era nici strop de umbră, îmi sim țeam obrajii ca o piele tăbăcită, iar pe nas ieşea la iveală

al treilea strat de piele.

Am coborât într-o vale umbroasă şi, pe un pod de lemn, pe neaşteptate, un semn ne ura bun-venit în Kernow, numele local al Cornwallului. Coasta nordică a Devonului se sfârşise sub picioarele noastre, lăsând locul unui nou ținut care se deschidea spre vest şi dispărea la orizont. Era deja seară când am coborât într-o nouă vale. Urcuşul pe cealaltă

parte era atât de abrupt încât, fără să fie nevoie să vorbim, am instalat cortul pe un mic petic de iarbă lângă o apă

curgătoare şi am tras un pui de somn o jumătate de oră.

Opt kilometri, şase bucăți de ciocolată, şi ziua se terminase.

L-am lăsat pe Moth să cotrobăie prin rucsac şi am urmat cursul apei până unde cădea într-o cascadă de 2 metri, pentru ca apoi să continue de-a lungul unei pante stâncoase spre mare. Mi-am scos hai nele transpirate şi pline de praf, am coborât panta şi m-am băgat sub apa rece ca gheața ce cădea de pe marginea stâncii de deasupra. Făcusem o baie în mare la Peppercombe, însă nu mai avusesem contact cu apă curată de la Combe Martin, în urmă cu 11 zile. Nisipul, sarea şi mirosul absolut dezgustător au ajuns în apa mării.

Aveam pielea roşie, maronie şi cojită, ameninţând să se transforme în piele tăbăcită pe braţe şi pe obraji, iar pe picioare era roşie şi inflamată. Părul semăna cu buruienile care creşteau pe promontorii, iar degetele mari de la picioare î

şi pierduseră jumătate din grosime, însă se du blaseră în lăţime, turtite de întăritura ghetelor. Şirul de stânci ajungea până în mare cu o margine de rocă zimţată, care for ma un mic bazin de apă calmă şi nemişcată, la adăpost de asprimea curenţilor. În spatele unei crestături în profilul ne gru al stâncii, soarele părea ţintuit, de parcă ceva îl

împiedica să coboare de tot. Spuma se izbea de stâncă şi se scurgea obosită şi liniştită în golful din spate. Am luat-o înapoi spre locul în care îmi lăsasem hainele, atentă să nu fie cineva prin preajmă. Punându-mi hainele ţepene pe mine, mi s-a părut că aud telecronica unui meci de cricket.

În faţa cortului, Moth, cu picioarele ridicate pe o piatră şi cu o nouă cană de ceai în mănă, asculta la micuţul aparat de radio, care credeam că că măsese în depozit.

— Cum de l-ai cărat până aici? Cântăreşte cât un pachet de zahăr! Nu înţeleg...

De ce l-ai cărat?

— Ca să ascult meciul de cricket.

— Aha, de-asta!

Mă simţeam încurcată. Radioul părea nelalocul lui, un fel de intrus în spaţiul sălbatic care devenise noua noastră

realitate.

— Şi cum merge?

— Mai sunt cinci over13.

Au spus că începe să se facă puţi nă lumină. E posibil să

se încheie cu o remiză; ar fi păcat... am putea câştiga.

Ne-am întins pe iarbă lângă cort şi am privit pescăruşii care zburau în stoluri, în timp ce Anglia câştiga turneul Ashes14, însă a fost remiză, iar Jonathan Agnew îşi ieşea din fire spunând că era o „ruşine”.

Se făcuse aproape întuneric, iar pescăruşii continuau să

vină, scoțând sunete docile; nu mai țipau, nu mai erau gălăgioşi cum sunt în timpul zilei, ci scoteau sunete mai prelungi, mai liniştite.

— Unde crezi că se duc?

13 Over este unitatea de bază a jocului de cricket. Un over este o serie de 6 mingi corect aruncate, de un singur jucător, spre poarta adversă. (n.

Red.)

14 Turneu de cricket între Anglia şi Australia care are loc la fiecare doi ani. (n. Red.)

I-am privit cum coborau pe deasupra capetelor noastre înspre marginea stâncii, după care se lăsau spre golf pentru a se alătura altor sute de pescăruşi care pluteau pe apa liniştită, protejată de stâncă.

— Dorm pe apă; e locul în care sunt cel mai la adăpost.

— E un loc adăpostit aici, nu-i aşa? Protejat. Aş trăi aici dacă aş putea, a spus Moth, apoi a făcut o pauză. Când se ter mină totul, poți să mă aduci înapoi aici, dacă vrei.

— Ce vrei să spui? Când terminăm de mers?

— Nu. Când se termină tot.

Trupul lui a mişcat aerul din preajma mea, iar eu i-am simțit pe piele conturul în lumina scăzută a înserării.

— Mergem să înotăm?

Apa adâncă era rece, însă în unele locuri mai păstra căl dura zilei. Plutind pe întuneric, Moth a înaintat printre pes căruşii cenuşii care se mişcau încet, legănându-se în tăcere în jurul lui. Luna le lumina capetele albe, ce se întorceau din când în când spre el cu o curiozitate netulburată.

Pluteam uşori în apa sărată, în vreme ce totul se îndepărta de noi şi se pierdea. Nu mai rămânea decât apa, luna şi siluetele care murmurau şi cu care împărțeam marea.

Pescăruşîi s-au retras într-un ritm albastru închis, în timp ce umezeala răcoroasă a nopții ne-a împins în cele din urmă în cort. Nu se va termina niciodată; între noi nu se va termina niciodată.

Partea a treia

Calea vântului

Vajnic de sete earlul, piaza-i prielnică-l apără!

Beowulf

Seamus Heaney

9

De ce?

Cu bucățile de lemn aduse de apă, Robert Stephen Hawker şi-a construit o colibă amplasată într-un echilibru precar pe stâncile de sub Morwenstow. În prezent, această

colibă este cea mai mică proprietate deținută de Național Trust. Hawker era un om credincios din Cornwall, ce nutrea o adevărată pasiune pentru ținutul şi locuitorii săi. Potrivit unuia dintre nume roasele lui poeme, „douăzeci de mii de oameni din Cornwall vor şti de ce!". Eu nu ştiam de ce oamenii din poemul lui voiau să-l salveze pe Trelawny, dar începeam să înțeleg de ce iu beau atât de mult această

bucată de pământ şi de ce Hawker a vrut să-şi construiască

bojdeuca în această zonă expusă.

Pentru că, adăpostit în coliba de lemn înconjurată de aerul înmiresmat de plante, printre stânci, mare şi cer, gândurile lui erau libere.

Atât de libere, încât şi-a trăit zilele în Morwenstow ca vicar, mergând pe străduțe şi pe stânci purtând un palton mov, o pălărie roz şi o mantie galbenă. Cel puțin aveam în comun lipsa de inspirație în privința hainelor. Îmi doream să-l fi cu noscut pe acest om care şi-a petrecut anii salvând marinarii naufragiați şi înmormântând morții creştineşte în cimitirul lui. Mi se părea foarte nimerit să ne adăpostim de arşiță în coliba lui, noi, care eram nişte naufragiați ai vieții, eram pro tejați acum de lemnul adus de ape.

Poate că ne-ar fi oferit şi câte ceva de-ale gurii. Eram deja în a doua zi de dietă cu ciocolată şi nu eram deloc bine.

Aveam dureri de cap, amețeli, iar foamea era acum constantă. Am fi putut să ne abatem de la drum ca să

intrăm într-o cafenea din Morwenstow, însă asta ar fi

însemnat să cheltuim sume ne cunoscute de bani pe care abia dacă îi aveam; plus că, atunci când începi o dietă, e bine să te ții de ea. Oricum, urma să ajungem în curând la Bude.

După un kilometru şi jumătate, ne-am dat seama cât de proşti fuseserăm. Ar fi trebuit să ne întoarcem şi să ne umplem sticlele cu apă, însă nu suportam ideea de a face iarăşi drumul înapoi, aşa că am mers înainte. Căldura era intensă acolo sus pe stâncă, fiind emanată de pământul pârjolit şi re flectată de marea albastră. Nu adia nicio pală

de vânt, doar căldura care ne învăluia într-o ceață

sufocantă, transpirată, toridă şi prăfuită. Atunci am băut ultima picătură de apă. Căl dura ne apăsa; am avut nevoie de toată voința ca să rămânem în picioare şi să mergem mai departe. Unde ar fi trebuit să găsim pâraie, erau doar crăpături uscate în pământ. Senzația de sete a întrecut-o pe cea de foame, nevoia de apă devenind prioritară: aveam nevoie de apă imediat.

Proşti, proşti, proşti.

Eram proşti să credem că eram în stare să parcurgem acest drum, că nu aveam suficienți bani, să ne prefacem că

nu eram fără adăpost, că am greşit procedurile în instanță, că am pierdut casa copiilor, proşti să rămânem fără apă, să

ne prefacem că nu suntem pe moarte, să rămânem fără apă.

Proşti, proşti, proşti.

Am urlat, am plâns şi am aruncat sticla de apă, mânioasă.

Mânioasă pe noi că am luat o decizie proastă; mânioasă

pe toate deciziile proaste. Mori – dă-i drumul, mori acum.

Nu mă trage şi pe mine în moarte cu tine. Dacă pleci, pleacă

şi gata, nu mă condamna şi pe mine la ani întregi de abandon, de inerţie, aşteptând ca lama îngheţată să-mi scoată inima din piept, să-mi smulgă os cu os şi să mă lase macerată, azvârlită, nenorocită. Dacă pleci, pleacă şi gata,

termină odată cu totul.

Nu pot să-mi iau rămas bun, nu pot să trăiesc fără tine.

Nu pleca, niciodată. Pleacă. Sunt deja moartă. Am murit când ai permis acelui monstru să ne ia casa şi să ne arunce copiii în stradă. Da, moarte, vino şi scapă-mă, scapă-mă de tine, scapă-mă de nevoia de a mai spune vreodată că totul e bine.

Totul e bine, suntem bine, nu a fost vina nimănui.

Amândoi am aruncat vorbe îndurerate, de autocompătimire, de ură –

Îndreptate împotriva judecătorilor, doctorilor, falşilor prieteni, unul altuia. Nevoia disperată, stringentă de apă a luat locul tuturor celorlalte nevoi, eclipsând durerea din încheieturi, din picioarele obosite şi pline de băşici, din pielea arsă de soare, jupuită şi rănită. Nimic altceva nu mai avea importantă; aveam nevoie de apă, şi aveam nevoie de ea acum.

Moth şi-a aruncat rucsacul pe jos.

— Trebuie să mergem la Duckpool.

— De ce, de ce, de ce trebuie să mergem la Duckpool?

— Pentru că pe hartă se vede o linie albastră mai mare decât celelalte, aşa că sunt şanse să nu fi secat încă. Şi dacă

a secat, la circa 800 de metri spre interior sunt nişte case. O

să ne dea cineva apă.

Îl uram, pentru că citea hărţile mai bine decât mine şi pentru că avea mereu dreptate.

— Iar Paddy spune că sunt şi băi publice acolo.

Steeple Point a răsărit din ceaţa provocată de zăpuşeală, după care a dispărut. Cărarea urma exact marginea abruptă

a promontoriului, după care dispărea şi ea. Ne-am aşezat pe iarba încinsă, cu picioarele slăbite, cu o uşoară senzaţie de greaţă nu numai din pricina extenuării, ci şi a priveliştii. Că

rarea urma marginea aceea îngustă până la capăt, după

care dispărea efectiv. Trebuia să ducă undeva, însă, oriunde

ar fi dus, era clar că aveam de coborât panta abruptă, aproape vertica lă, a dealului.

Înaintând pe cărarea ca o muchie de cuţit între vânt şi pescăruşi, am ajuns în vârful promontoriului, după care am cotit brusc la stânga, către o pantă ce părea să coboare pe o potecă îngustă care ajungea mult mai jos. Fiecare pas era o acţiune chibzuită şi atentă, agăţându-ne de smocuri de iarbă când pietrele instabile ni se rostogoleau sub picioare.

A durat o eternitate să ajungem la poalele dealului, cu coapsele tremu rând, genunchii trosnind şi degetele de la picioare zdrobite.

Toaletele erau încuiate, iar pârâul secase.

Proşti, proşti, proşti.

Am azvârlit rucsacurile şi ne-am făcut una cu solul plin de praf.

— Pun pariu că aţi vrea o îngheţată.

O voce răguşită a plutit pe deasupra noastră asemenea unui roi de muşte supărătoare. Am ignorat-o.

— Apă n-a mai rămas deloc, dar puteţi lua o îngheţată.

Moth şi-a adunat toate puterile ca să răspundă.

— Da, amice, sigur că putem. Dar unde e înghețata? Că

n-o văd nicăieri.

Am rămas culcați, cu ochii închişi, incapabili să ne mişcăm.

— La rulota cu înghețată de la capătul drumului.

Încet, ne-am ridicat în picioare. Într-adevăr, în susul dru mului era o rulotă cu înghețată; nu avea nici firmă şi nici muzică veselă, era doar un bărbat care vindea înghețată

într-o rulotă.

— Mai avem doar înghețată pe băț cu aromă de rubarbă.

Am cumpărat patru bucăți şi ne-am întors ca să-i mulțu mim bărbatului.

— Ce aveți de gând, cu rucsacurile astea pline pe aşa o căldură? Aici au fost 38 de grade. Acum e puțin mai răcoare,

s-a ajuns la 34.

— Am pornit din Minehead. Mergem până la Land's End, poate chiar un pic mai departe...

Treizeci şi opt de grade?

— Serios, serios... a spus bărbatul ezitând o clipă, mijin du-şi ochii în soare şi cercetându-l pe Moth din cap până-n picioare. Aveți unde dormi la noapte?

— Nu, suntem cu cortul. Şi având în vedere că nu ajun gem la Bude, o să ne oprim undeva pe aici.

— Serios? Eu am închiriat o fermă, e la vreo 20 de minute distanță. Puteți să veniți şi să campați în livadă.

Stăteam în elegantul autoturism 4 x4 al lui Grant, care condu cea pe străzi umbrite de garduri vii înalte. Era un bărbat între 40 şi 50 de ani, înalt şi slab, cu capul pleşuv rozaliu din cauza soarelui, cu şosete albe şi sandale în picioarele roz şi subțiri.

Ne-a explicat că închiriase ferma împreună cu soția şi cu perso nalul gospodăriei. Părea foarte interesat de oamenii pe care îi întâlniserăm pe drum şi de ospitalitatea pe care o primiserăm.

— Avem o lasagna uriaşă, aşa că este destulă mâncare; o să bem şi câteva beri şi poate că o să-mi spuneți mai multe despre ce faceți.

Nu am auzit altceva decât lasagna şi bere. Dintr-odată, nu mai aveam picioarele atât de obosite.

Casa de piatră era în stare perfectă şi se găsea într-o livadă, lângă un pârâu: o oază de verdeață răcoroasă. Am instalat cortul sub meri, pe un petic de iarbă perfect plan.

— Intrați, faceți un duş. Eu mă duc să iau berea.

Casa aceea răcoroasă, cu un aer de epocă, a făcut să mi se strângă inima. Pereți groşi, grinzi joase şi închise la culoare, şemineuri: era ca şi când aş fi intrat din nou pe uşa casei noastre. Gândeşte-te la altceva, gândeşte-te la altceva.

Era o luptă aproape fizică să pun la loc în cutie sentimentul

de pierdere.

— La duş ajungeți pe acolo, pe veranda din spate. Apoi veniți să le cunoaşteți pe fete.

Am băut pahare întregi de apă direct de la robinet; după

care am stat în duş cu gura deschisă. Apa curgea ca noroiul din păr în timp ce-l spălam zdravăn cu şampon scump şi îl impregnam de balsam pentru prima dată după săptămâni întregi. Nu a adus o schimbare semnificativă;

oglinda cea mare de deasupra chiuvetei îmi trimitea o imagine la fel de ponosită.

În bucătărie, ne-au întâmpinat trei femei tinere şi fru moase, iar eu mi-am dat brusc seama că nu-mi pierdusem doar casa. Am dat mâna cu o femeie cu părul ondulat, sur prinzător de înaltă: soția; apoi cu o bonă cu pielea ca de fildeş şi o coafură bob imaculată; şi, în sfârşit, cu o asistentă perso nală blondă platinată, eterică, plutitoare.

Stând acolo, pe plăcile reci de gresie, m-am simțit din cap până-n picioare o şleampătă de 50 de ani, cu părul distrus şi fața de homar. La masă, Grant deschidea sticlele de bere, purtând în continuare şosetele albe. Ce căutau aici femeile acestea superbe? El mi-a surprins privirea, a ridicat din sprâncene şi a continuat să toarne berea.

Asistenta personală l-a luat pe Moth de braț şi l-a condus la masă, punându-i în farfurie o porție uriaşă de lasagna.

Eu am băut berea. Nu-mi place berea, însă era cel mai bun lucru pe care-l băusem vreodată. Am băut apoi o carafă de apă cu gheață, în timp ce Moth era la a treia bere. În vreme ce ceilalți vorbeau, flămândă, am devorat lasagna, un munte de salată şi jumătate din pâinea cu usturoi, după care am acceptat recu noscătoare a doua porție.

Blonda se învârtea în jurul lui Moth, trecându-şi mâinile peste umerii lui şi începând să-i maseze spatele.

— Am fost fizioterapeut sportiv înainte ca Grant să mă

convingă să renunț. Ai vrea să-ți fac un masaj? Constat că

ai multă tensiune în umeri.

Fără să clipească, Moth s-a dus să se întindă pe canapeaua din camera alăturată, în vreme ce eu continuam să mănânc lasagna.

— Povesteşte-mi despre tine, Grant.

Bărbatul acela trebuia să aibă ceva special şi, în scurtă

vreme, a fost clar ce anume. A spus o poveste lungă. Plecase de acasă pe când era adolescent şi traversase Europa pe jos, cu rucsacul în spate. Trăise din expediente, având doar o bu cată de pâine şi de brânză în raniță, până a ajuns în Italia; s-a pomenit într-o vie, unde a trăit ani întregi, dormind în şopron sau sub cerul liber, învățând tot ce era de ştiut despre vin. În cele din urmă, s-a întors acasă şi a început să

importe vinuri le pe care le văzuse în călătoriile lui, făcând comerț dintr-un depozit abandonat, până a devenit multimilionar şi le-a atras pe toate tinerele frumoase care trăiau în gospodăria lui. Prin urmare, ele se aflau acolo datorită calității cramei lui, de bună seamă.

Soția s-a ridicat ca să iasă din cameră.

— Nu-l asculta. Grant a studiat viticultura la seral, iar tatăl lui i-a găsit o slujbă la un comerciant pe care-l cunoştea.

Grant şi-a dat ochii peste cap, în vreme ce ea ieşea din încăpere.

— Când mă pensionez, vreau să scriu. Cred că aş putea deveni un scriitor bun. E o poveste bună, nu-i aşa? Cred că

lui Moth, dacă ăsta e numele pe care şi l-a dat în călătoria asta, i-ar putea fi de folos. Ar fi un material excelent pentru el, nu crezi?

M-am gândit la povestea lui Grant şi la motivul pentru care a simțit nevoia să o spună. Când spui o poveste, prima persoană pe care trebuie să o convingi eşti tu însuți; dacă

ajungi să crezi că e adevărată, atunci te vor crede şi ceilalți.

Grant voia să fie persoana pe care el o crease: un tânăr ne

dreptățit, care se luptă cu adversitățile vieții şi care reuşeşte să atingă succesul grație inteligenței, şi nu fiindcă era fiul unui om bogat cu relații. Povestea noastră se născuse din de rința de a ne proteja. În percepția publică, persoanele fără

adăpost sunt asociate automat cu alcoolul, cu drogurile şi cu problemele de sănătate mintală, ceea ce declanşează

frica.

Primele dăți când am fost întrebați cum se făcea că aveam timp să mergem pe jos pe o distanță atât de mare, noi am răspuns sincer: „Pentru că suntem fără adăpost, ne-am pier dut casa, însă nu din vina noastră. Aşa că acum mergem înco tro ne duce drumul". Când auzeau asta, oamenii se dădeau înapoi şi trăgeau atât de tare aer în piept, încât se auzea, în ciuda vântului. De fiecare dată, discuția se încheia brusc şi interlocutorul se îndepărta în grabă. Aşa că am inventat o minciună mai uşor de acceptat. Pentru ei şi pentru noi: ne vânduserăm casa, în căutarea unei aventuri la vârsta mijlo cie, mergând încotro ne poartă vântul – pe moment, ne purta spre vest. Şi încotro aveam s-o apucăm la capătul drumului?

— Nu ştim, vedem încotro bate vântul.

Răspunsul acesta provoca strigăte de uimire: „Uau, mi nunat, înălțător". Care era diferența dintre cele două

poveşti?

Un singur cuvânt, însă un cuvânt care, în percepția publică, însemna totul: „vândută". Puteam fi fără adăpost fiindcă ne-am vândut casa şi am pus banii în bancă şi, astfel, eram o sursă de inspirație pentru ceilalți. Sau puteam fi fără adăpost fiind că ne-am pierdut casa şi am ajuns faliți, şi astfel eram paria societății. Am ales prima variantă. Era mai uşor de menționat într-o scurtă

conversație; mai uşor pentru ei, mai uşor pen tru noi.

Cu cât repetam mai des minciuna, cu atât sufeream mai puțin. Oare dacă ne-o spuneam îndeajuns de mult timp,

pier derea avea să se atenueze şi am fi putut-o înfrunta fără

dure re? Oare procedam la fel şi în privința bolii lui Moth, sau chiar eram convinsă că medicul făcuse o greşeală? Era greu de spus. Drumul, în loc să devină o ocazie în care să ne limpezim gândurile şi să ne facem un plan, se transformase într-o for mă de meditație, într-un vid mintal umplut numai cu briza sărată, praf şi lumină. Fiecare pas avea propria rezonanță, un moment al lui de putere ori de eşec. Acel pas, şi următorul şi cel care venea după el erau rațiunea şi viitorul. Fiecare deal pe care îl urcam era o victorie, fiecare zi în care supravie țuiam, rațiunea de a o depăşi pe următoarea. Fiecare gură de aer sărat ne eroda amintirile, netezindu-le asperitățile şi atenuându-le.

— Moth e numele lui adevărat, dar nu e scriitor.

— În regulă, nu suflu o vorbă! mai ia nişte lasagna.

Am mâncat în timp ce Grant turna un pahar de vin roşu; purpura vineție intensă s-a învolburat în pahar, iar capul a început să mi se învârtă numai simțindu-i parfumul.

Abia când terminasem aproape tot paharul de vin am băgat de seamă că şi soția, şi bona plecaseră. Eu şi Grant ne-am mu tat în camera alăturată; Moth era întins pe canapea, gol până la brâu, în timp ce asistenta personală îi masa spatele, iar bona îi fricționa picioarele cu ulei. Soția şedea într-un fotoliu şi se uita la pozele de pe un aparat digital, după care a înce put să fotografieze întreaga scenă.

— Fetelor, mi-ați răpit musafirul! Vreau să îi aud poveştile, sau măcar să ascultăm o poezie înainte de culcare, nu?

Poate că eu băusem două pahare cu vin, însă pentru Moth era nevoie de mai mult decât un masaj ca să scoți o poezie de la el. S-a ridicat în capul oaselor şi şi-a pus tricoul pe el.

— O poezie? Adică, să spun eu?

— Nu fi timid, cu toții ştim una. Iar acum am şi câteva

fotografii grozave care să ilustreze povestea.

— Nu prea înțeleg.

— Nu contează, vino să bei un pahar de vin şi povesteşte-ne despre tine. Pentru început, nu te cheamă Moth, nu-i aşa?

— Ba sigur că da.

— Minunat, minunat, dar o să-ți spunem Simon.

— Spune-mi cum vrei, amice, noi vă suntem recunoscă

tori pentru ospitalitate.

— Şi nu te superi dacă folosesc fotografiile? Ar fi o mică

reclamă drăguță, înțelegi?

— Drăguță? Nu prea înțeleg cum un bătrânel scofâlcit care stă pe canapea poate fi o reclamă pentru o companie de vi nuri, dar n-ai decât.

— Aşadar, unde aveți următorul spectacol?

La al treilea pahar de vin totul era în ceață. Mi-aş fi pus capul pe masă şi aş fi dormit. Moth a băut al doilea pahar şi mi-am dat seama că nici el nu înțelegea mai mult decât mine despre ce vorbea Grant.

— Bude. Mâine vom fi la Bude, după care vom merge la Boscastle... iar după... nu-mi amintesc ce urmează după...

— Dar la Minack mergeți sau nu?

— Minack? Unde-i asta?

Cu toții şi-au aruncat priviri conspirative, râzând şi bătân du-l pe Moth pe spate.

— Oh, Simon, ce amuzant eşti. Haide, spune-ne o poezie înainte să mergem la culcare.

— Păi, ştiu una pe care o spunea mereu tata în baraca muncitorilor de pe şantier.

Moth a tras adânc aer în piept şi s-a lăsat pe spătarul scaunului.

Băiatul rămase în picioare pe puntea ce ardea.

Fugiseră cu toţii, doar capra mai era...

O auzisem de nenumărate ori; acum chiar aveam nevoie

să dorm.

— Mare figură eşti. O să fie o poveste grozavă.

Am adormit în câteva secunde pe pământul moale şi neted de sub merii din livadă. Ne-au trezit doar merele care cădeau pe cort şi Grant care spunea că sandviciurile cu şuncă ne aştep tău în bucătărie.

După ce s-au fotografiat toţi cu Moth, am mâncat pe sătu rate sandviciuri cu şuncă, ne-am umplut rucsacurile cu mere şi apă şi am plecat; Grant ne-a condus înapoi până la drum.

— Şi, Simon, ce s-a întâmplat în camera cealaltă?

— Îmi pare rău, dar ce se întâmplă în livadă, rămâne în liva dă. Mai important, însă, cine e Simon? Vinul ăla mi s-a urcat direct la cap, dar tot mi s-a părut cam ciudat.

— „Ce se întâmplă în livadă, rămâne în livadă”? Doar nu crezi că scapi aşa de uş...

— Şi chestia aia cu poetul? Crezi că e din cauza pălăriei?

Semăn puţin cu bunicul meu irlandez; poate că am aerul unui poet irlandez călător. Fetele mi-au spus că am mâini de artist.

— Fetele ce...?

— Şi ar fi vrut să mă duc în vizită şi să le citesc prietenilor lor, când se întorc la Londra.

— De ce, ei sunt analfabeți?

— Nu, să le citesc poezie.

— Tu n-ai citit o poezie în viața ta, dacă nu punem la socoteală Beowulf sau versurile cu capra pe care le recita tatăl tău.

— Întotdeauna am avut o slăbiciune pentru poezie.

— Ba nu, n-ai nicio slăbiciune. Ha, aşa se spune acum, slăbiciune pentru poezie?

— Te gândeşti numai la rele; ce s-a întâmplat între mine şi fete a fost la un nivel mult mai înalt.

— Dispari, Byron, sau trebuie să-ți spun Simon acum?

— N-ai decât să mă jigneşti; noi, poeții, ne-am obişnuit să

fim neînțeleşi.

— Prostii.

Paddy Dillon merge pe jos din Hartland Quay până la Bude –

unul dintre cele mai ocolite şi dificile segmente ale întregului traseu – într-o singură zi. Noi am avut nevoie de trei. Însă am supraviețuit, aşa cum am supraviețuit tuturor valurilor de suferință care ne-au adus pe acest drum.

Situațiile pe care credeam că n-am putea să le suportăm au devenit mai puțin sfredelitoare, s-au transformat în pietre şlefuite de apă odată ce înaintam pe drum. Povara pe care o aveam de dus era în continuare grea, dar sufeream mai puțin ducând-o.

Însă dimineții le nu deveneau deloc mai uşoare. Tot mă

târam afară din cort cocoşată de durere. Gleznele îmi tros ne-au şi aveam senzația unei măcinări arzătoare, ca şi când oasele se frecau unele de altele, consumându-se. Şoldurile mă dureau tot timpul cât aveam rucsacul în spate şi, după

ce mergeam vreo 3 kilometri, încercam să nu mă gândesc la degetul mare de la picior. Poate datorită porției de lasagna, vinului roşu sau masajului, sau pentru că se gândea la şuncă, însă, în dimineața aceea, Moth a ieşit din cort fără

niciun ajutor. Pierdea rapid în greutate, era slab de fel, iar acum de venea şi mai slab. Oare se mişca puțin mai uşor sau doar spe ram eu într-un miracol?

Cărarea cobora până la Bude, iar noi odată cu ea. Urma să găsim bani în cont şi un supermarket cu mâncare la prețuri accesibile, care să ne ajungă toată săptămâna; am mers o oră fără ca măcar să ne dăm seama, fiindcă ne gândeam la pâine proaspătă şi la fructe. Bude este un orăşel liniştit, fără forfota din Ilfracombe; am urmat cărarea care traversa periferia, apoi am deviat şi am intrat în localitate ca să găsim un ban comat. Am inserat cardul, aşteptându-mă

să găsesc în cont obişnuita suma de bani, când un spasm ciudat mi-a strâns stomacul. 11 lire. Cum puteau fi doar 11

lire?

— Ce ne facem, unde au dispărut banii?

— La naiba, la naiba, la naiba!

Am luat cele 10 lire pe care mi le-a dat bancomatul, ținând mâna lângă tavă, disperată că aparatul nu se va răzgândi între comanda primită şi execuția ei.

La bancă, funcționarul ne-a explicat că în contul nostru intrase suma obişnuită de bani, dar că se făcuse o plată

prin debit direct. Cum de uitaserăm să o anulăm?

— Dar este plata unei asigurări pentru o proprietate care nu ne mai aparține. Nu puteți să ne-o rambursați? ne-am rugat noi.

Știam că era inutil, dar trebuia să încercăm.

— Îmi pare rău, însă asta e o problemă între dumnea voastră și compania de asigurări.

Proşti, proşti, proşti. Cum am putut să uităm de asta?

— Vă amintiți detalii legate de asigurare? Poate că vă vor rambursa, nu?

Nu ne aminteam nimic şi, oricum, ar fi durat săptămâni întregi până primeam banii înapoi. La naiba.

— Putem retrage şi ultima liră, vă rog?

Ar fi trebuit să vindem şi restul de mobilă, în loc s-o de pozităm în magazia unui prieten. Am fi putut lua câteva lire pe dulapul de pin pe care l-am cumpărat la o licitație, când ne-am mutat în prima noastră casă. Sau pe masa de bucătărie care susținuse fiecare element al vieții noastre de familie, de la Rowan care dormea pe ea când era bebeluş, pentru că nu voia să doarmă nicăieri altundeva, până la ultimele mese îna inte ca copiii să plece de acasă; la masa aceea ne plănuiserăm viitorul şi agonizaserăm după ce l-am pierdut. Am fi putut să o vindem. Sau scaunul tatei, sau tablourile de familie ale lui Moth. Însă nu ne lăsase inima să

renunțăm la ele.

— Ce naiba ne facem? M-am aşezat pe zidul din fața băn cii, incapabilă să-mi mai rețin lacrimile de autocompătimire.

Suntem pierduți. Fără bani, fără mâncare, fără casă. Tu trebuie să mănânci; eşti bolnav, fir-ar a naibii de treabă. De ce nu am urmat cum trebuie procedura? O nenorocită de greşeală co pilărească. Iar acum te-am târât aici, când tu ar trebui să stai într-un loc liniştit, să te odihneşti, nu să cari un rucsac de colo-colo la capătul pământului. Şi încotro? Şi după aia ce e de făcut? Ce naiba e de făcut?

Nu mă puteam opri. Nu mă mai puteam stăpâni.

Plângeam în hohote şi îmi curgea nasul.

— Şi fetele acelea, ce tinere şi frumoase erau. Aşa arătam şi eu odată; şi mă doreai pe vremea aceea. Nu te învinovățesc, deloc, fiindcă acum sunt grasă, urâtă şi bătrână. Nu te învino vățesc, ți se ofereau ca pe tavă, dar de ce nu mă mai doreşti?

Mă legănam, scoțând suspine de autocompătimire.

Moth m-a cuprins în brațe, aşa cum făcea întotdeauna.

— Ştii ce s-a întâmplat în camera aceea? Am primit cel mai bun masaj din lume, iar fetele mi-au povestit ce viață mi nunată au cu Grant: călătoresc ca să achiziționeze vinuri, se duc la petreceri şi nu î

şi doresc nimic altceva. Au vrut să facă poze pentru că îşi imaginau că le pot folosi pe paginile de socializare ale companiei. Nu ştiu ce aveau de gând, dar n-are nicio importanță pentru noi. Mai devreme doar te tachinam; a fost amuzant să te văd cum te prefaci că nu-ți pasă.

— Ticălosule!

— Şi încă te doresc; numai că nu mă mai simt eu însămi.

Poate când se schimbă situația, va fi altfel.

— Nu-i adevărat. O să fiu tot grasă şi urâtă.

— Din contră, chiar ai slăbit puțin şi n-ai fost niciodată

urâtă.

— Va trebui să mâncăm tăiței toată săptămâna.

— Ştiu, dar o să supraviețuim. Dacă am supraviețuit în Duckpool, putem supraviețui oricărui lucru. Dar n-avem voie să mai rămânem fără apă.

Am plecat din Bude cu pachete de tăiței de 20 de penny suficiente cât să ne ajungă o săptămână, şi cu multă apă.

Ieşind din acea elegantă localitate turistică, am trecut pe lângă clubul de tenis al pensionarilor, pe lângă stâncile cu încreți turi bizare şi pe lângă turnul de pe promontoriu.

Cărarea părea acum că se află departe de tot. Fără un ban, intraserăm într-o altă lume. Era aproape întuneric când am găsit un colți şor într-un câmp de ciulini, am mâncat tăiței şi ne-am culcat.

10

Verde-albastru

Cum mergeam noi relaxaţi pe cărarea domoală ce duce de la Bude la Widemouth Sand, dintre tufele de ghimpoasă şi ciulini a apărut pe neaşteptate o masă cu o selecţie de cărţi la 10 penny fiecare. Aveam numai Beowulf la noi, aşa că

tentaţia era foarte mare. Dintre nişte cărţi de duzină, Moth a ales Robinson Crusoe cu coperta cartonată. Am lăsat banii şi o pietricică de pe plajă în cutia cu donaţii pentru a compensa greutatea şi ne-am în dreptat spre plaja plină de surferi şi castele de nisip.

Descoperiserăm că la cafenele nu se cereau bani pentru apă caldă, aşa că, după ce am stat câteva clipe în localul care strălucea de curăţenie şi avea aer condiţionat, am comandat două căni cu apă fierbinte, cu care am ieşit afară

înainte de a pune în ele un pliculeţ de ceai. În timp ce ne uitam la familiile de pe plajă, am reuşit să anulăm plata prin debit direct a asi gurării, consumându-ne tot creditul

de pe cartela telefonică.

Un grup de persoane care mergeau de-a lungul litoralului se apropiau de noi. Văzuserăm oameni care mergeau în pas vioi, alţii care şchiopătau oropsiţi, iar alţii care se deplasau cu paşi mari, hotărâţi, însă aceştia erau veritabili mărşăluitori foarte bine echipaţi. Mărşăluiau. Erau îmbrăcaţi în uniforma drumeţului conform tuturor normelor companiilor de echi pament pentru activităţile în aer liber: pantaloni cu uscare rapidă, dotaţi cu buzunare voluminoase, tricouri cu uscare şi mai rapidă şi pălării de camuflaj cu borurile largi. Aveau ruc sacuri uşoare, însă

suficient de mari pentru a face din ei adevăraţi călători, nu excursionişti de o zi. Grupul era alcătuit din patru călători serioşi, care s-au aşezat la masa

de lângă noi, au scos iute teancuri de bancnote, iar unul dintre ei s-a aşezat la coadă

pentru a comanda de băut.

— Hai odată, John, durează prea mult.

Mi se părea politicos să schimbăm câteva vorbe cu semenii noştri călători pe distanțe lungi, cu toate că era limpede că ei aveau un plan strict de respectat. Moth a început să se legene în scaun.

— Hei, băieți, faceți şi voi traseul?

— Da.

— Minunat. Şi intenționați să-l parcurgeți pe tot? Se pare că veniți dinspre Poole.

— Nu şi da.

Şi-au coborât privirea, fixând masa.

— Grăbeşte-te, John, trebuie să plecăm.

Moth, care nu recunoaşte niciodată când cineva îl trimite la plimbare, a continuat:

— Aha, deci faceți doar o bucată. Dar pun pariu că parcur geți o grămadă de kilometri pe zi, nu-i aşa?

— Da, au răspuns ei, cedând. O excursie de trei zile: de la Padstow la Hartland Quay.

— Uau! Şi astăzi unde vreți să ajungeți?

— La Hartland Quay, a răspuns unul dintre ei, aruncând o privire la rucsacurile noastre şi la rochia mea jerpelită şi murdară. Voi călătoriți pe distanță mică, nu?

Moth abia î

şi reținea un zâmbet de mulțumire de sine.

— A, nu, noi venim din Minehead.

— Cu autobuzul?

— Nu, am mers pe jos, am campat în natură. Mergem până la Land’s End.

Cel mai vârstnic din grup s-a răsucit brusc spre noi, de ranjat de prezența noastră.

— E bine pe vremea asta, dar sunteți complet iresponsa bili. Ce faceți dacă se schimbă vremea?

— Ne punem o geacă pe noi.

— John, durează prea mult, hai să mergem.

Ne-am uitat la ei cum se îndreaptă în pas de marş spre promontoriu, cu capul plecat, de parcă urmau un metronom.

Când ne-am ridicat să plecăm, Moth părea mai înalt; avea umerii mai drepți când mi-a ridicat rucsacul ca să mă ajute să-l pun în spate.

— Noi nu fugim şi nici nu ne ascundem, ştii? Ar trebui să

fim mândri de noi pentru că facem asta. Hai să mergem.

— OK.

După vreo 3 kilometri, ne-am dat seama că îmi uitasem hanoracul flauşat şi a trebuit să ne întoarcem, în speranța că nu îl luase nimeni. Bărbatul de la tejghea mi l-a întins.

— L-a găsit chelnerița, a spus că e al călătorilor bătrâni.

Ni se pare fabulos ce faceți. Să aveți noroc!

Ne-am îndepărtat radioşi. Nu mai era vorba că rămăsese răm pe drumuri; noi realizam ceva. Chiar dacă eram bătrâni.

Dincolo de golful Widemouth, pe care localnicii îl

pronunță Widmuth, drumul ne-a făcut să cădem în transă, însă după aceea a devenit dureros. Uitându-ne înainte, cărarea se desfă şura într-o succesiune nesfârşită de promontorii ce dispăreau într-o infinitate de albastru şi de verde. Albastru-verde – albastru-verde. Sau, pentru variație, verde-albastru – verde-albastru – albastru-albastru – verde –

verde-albastru.

Apărea şi dispărea în valuri, care urcau şi coborau, sus, sus, jos, jos, jos, abrupt în sus, foarte abrupt în sus, extrem de ab rupt în sus. Jos, jos, verde, albastru, verde, sus.

Instalat cortul, tăiței, dormit, tăiței, strâns cortul, ghemuiți în ferigi, din nou la drum. Verde, albastru, sus, verde, jos.

Crackington Haven era pitoresc, iar noi am stat un pic să

pierdem vremea, urmărind două femei care luau un cream tea la zece şi jumătate dimineața. Când au devorat şi ultima bucățică de brioşă şi au lins ultima picătură din gemul de căpşuni, am luat-o din loc. Am început să elaborez un plan pentru a transforma alimentația noastră aproximativă într-un instrument de pierdere în greutate. Sus, sus, jos, verde, albas tru, albastru, verde.

Am ajuns la Boscastle la ora cinci fără cinci, şi era cât pe ce să intrăm într-un magazin de îmbrăcăminte sportivă ca să cumpărăm şireturi noi pentru ghete, dar uşa s-a închis înain te ca Moth să pună piciorul în prag. Şi-a legat şiretul rupt şi ne-am continuat drumul. Satul acesta e faimos, din păcate, pentru inundațiile din 2004, când apele au luat cu ele maga zine, maşini şi oameni, distrugând totul. Mă

aşteptam să fie un loc prietenos şi primitor, fericit să fie reconstruit şi să îşi redeschidă afacerile. Însă totul era deja închis, iar oamenii se grăbeau să

punã saci cu nisip la uşă, pentru orice eventualita te. Singurul magazin deschis era cel de cartofi prăjiți, dar până şi o pungă de cartofi era peste posibilitățile noastre, aşa că ne-am văzut de drum şi am campat pe un deal imediat mai sus de sat, într-un vechi

fort. Instalat cortul, tăiței, dormit, tăiței, strâns cortul, ghemuiți în ferigi, înapoi la drum. Verde, albastru, sus, jos, jos, verde.

Evident, Paddy Dillon mănâncă spanac la micul-dejun, poartă o cămaşă aspră din păr de capră şi doarme pe un pat de cuie, pentru că el merge pe jos de la Bude până la Bos castle într-o singură zi.

Verde, albastru. Coasta asta e abruptă, formaţiunile stân coase se înalță sfidătoare împotriva forței Atlanticului.

Stânca Ladies' Window apărea şi dispărea în vreme ce valurile intrau şi ieşeau prin arcada de piatră. Căldură şi transpirație, frig şi frisoane. Vântul s-a întețit, iar dinspre vest se apropie o masă de nori negri. Transpirăm. Sus, jos, verde, albastru. Mă opresc să fac pipi în pădurice şi mă

ustură de parcă ar fi acid. Capul îmi bubuie, trupul mă

doare. La următoarea oprire, fac cu sânge. Albastru, albastru, verde, stânci.

În Rocky Valley se formase o coloană de oameni, după ce o familie în şlapi se chinuia să urce pe bolovani. Telefonul a sunat tocmai în momentul în care a început să cadă o ploaie torențială şi hotărâtă. Ne-am adăpostit sub ieşitura unei stânci.

Era Rowan, care trebuia să ajungă în Croația pentru o slujbă de la sfârşitul verii, însă rămăsese blocată în Veneția.

Îi era teamă că pierduse autobuzul de legătură. Înainte, pe când eram părinți, i-am fi trimis bani ca să ia avionul şi să

fie în siguranță. Dar acum eram doar o prietenă

neputincioasă; m-am adăpostit într-o crevasă, inutilă, incapabilă, şi am vor bit cu fiica mea, rămasă blocată într-o țară străină, de una sân gură. Vorbea

neîntrerupt, panicată; apoi s-a auzit semnalul bateriei pe terminate...

— E-n regulă. A venit autobuzul. Nu l-am pierdut; doar a întârziat. Te iubesc, mami, ai grijă de tine...

M-am ghemuit pe marginea stâncii şi am plâns. Moth m-a

luat în braţe, mângâindu-mă pe cap până când am putut să

respir din nou.

Paddy spune: „Ignoraţi Hotelul Camelot Castle" şi mergeţi îna inte, însă mie îmi părea o adevărată oază când, târşâindu-ne picioarele, am intrat în Tintagel. Moth a lăsat rucsacurile într-un colţ al holului de la intrare şi a comandat o carafă cu apă.

— Ai nevoie de un doctor. Stai aici, mă duc să văd dacă

găsesc un loc de campare, instalez cortul şi vin să te iau.

— N-am nevoie de doctor, am nevoie doar de multă apă şi de somn. Vin cu tine, eu ar trebui să fiu cea care are grijă de tine.

— Termină. Nu sunt Rowan, nu sunt Tom. Nu eşti mama mea. Linişteşte-te, Ray. Şi stai aici.

M-am cuibărit în fotoliu şi am adormit. La un moment dat, am întredeschis ochii şi mi s-a părut că văd un cavaler călare. După care am adormit din nou. Când m-am trezit, Moth se întorsese deja.

— Am văzut un cavaler. Am halucinaţii?

— Poate. Sau poate ai visat. Cred că te-a copleşit toată

nebunia asta cu Regele Arthur. În fine, e un loc de campare la capătul drumului, am instalat deja cortul, hai să mergem.

Au duşuri pe care nu trebuie să le plătim.

— Nu putem plăti.

— Ştiu.

Vântul s-a stârnit dinspre apus, mugind printre norii cenuşii şi alungându-i spre răsărit, deasupra Devonului, cu mult îna inte ca încărcătura lor de apă să cadă pe pământ.

Am rămas în faţa cortului, pe întuneric, şi am lăsat natura sălbatică să mă cuprindă. Învăluită şi înălţată în extazul furtunii, parte a unui ciclu molecular fără sfârşit. Reţinută, nelimitată, întem niţată, eliberată.

Sunt fermier şi fiică de fermier; am pământul în sânge.

E sfârşitul lui august: vine luna septembrie, când ar

trebui să închid oile într-un colţ al pajiştii. Să le prind una după alta, să le întorc cu picioarele în sus şi să le tai copitele, să le dau medicamentele împotriva viermilor, să

pregătesc femelele pentru berbecuţi. Să ar pământul, să-l pregătesc pentru însă mânţarea cu porumbul de iarnă, pregătirile de toamnă pen tru primăvară, în ciuda iernii ce avea să vină. Legătura asta a fost tăiată, nu mai am acest reper cu care să-mi măsor exis tenţa, plutesc pierdută şi dezrădăcinată. Dar încă simt ritmul naturii.

Odată, copil fiind, am fost trimisă pe câmp să aduc o oaie împreună cu mielul ei abia fătat. Trebuia să iau mielul în bra ţe pentru ca oaia să vină după mine, să-i aduc pe amândoi în siguranţă la adăpost; dar, când am luat mielul, mi-am dat sea ma că oaia era pe cale să mai fete unul. Aşa că am aşteptat, întinsă pe spate în iarba înrourată de primăvară, în vreme ce norii alergau pe deasupra mea, cu oaia care făta la câţiva me tri lângă mine, în vreme ce primul miel încerca să se ridice în picioare. Am ştiut atunci că eram una cu totul, cu viermii din pământ, cu norii de pe cer; eram parte din tot, eram în toate lucrurile şi totul era în mintea mea de copil. Natura sălbatică nu a fost niciodată ceva de care să mă tem sau de care să mă ascund. Era adăpostul meu, era lucrul spre care alergam.

Asta le-a oferit pământul nostru copiilor noştri. Au crescut asemenea unor puieți în furtună, care i-a făcut să se îndoaie, dar i-a şi întărit în esența lor, sunt înrădăcinați, dar flexibili şi puternici, capabili să alerge liberi în vânt, însă

îndrumați de el. Acum că pământul nostru nu mai exista, vor reuşi copiii noştri să păstreze ce le-a oferit? Când am pierdut pământul, mi-a fost teamă că avea să dispară acea legătură cu realitatea.

Aşezată în iarbă, în bătaia aerului umed ce vuia pe deasupra capului, forța aceea periculoasă, autoritară, necontrolată şi sălbatică a vântului mi-a umplut sufletul.

Prinsă de furtună.

Ținută. O legătură refăcută, întărită. Eliberată.

Recâştigată.

N-aveam s-o pierd niciodată; eram furtună, după cum eram colb uscat şi chemarea ascuțită a pescăruşilor. Toate lucrurile materiale dispăreau, însă, în urma lor, un miez de forță înce pea iar să capete formă.

Am părăsit colțul îndepărtat al locului de campare după

două nopți. Mă simțeam încă uşor slăbită, dar per total eram des tul de bine. Am trecut încrezătoare pe lângă

recepție, fără să privesc în urmă.

Odată lăsat în urmă Tintagel şi legendele lui despre Re gele Arthur, am făcut un popas lângă biserica St Materiana ca să mai bem apă. Telefonul a sunat din nou. Rowan. I se oferise o slujbă la o companie de relații publice din Londra şi trebuia să înceapă imediat. Cum avea să se întoarcă? Era deja în tren; se descurcase singură.

11

Supraviețuire

Pe alocuri, drumul era marcat de cariere de ardezie. Erau doar vestitoare a ce avea să urmeze, şi anume dovada implacabilă a nevoii omului de a lua tot ce se poate. Până şi urmele distru gerilor fuseseră folosite pentru zidurile tipice din Cornwall.

În Țara Galilor, un zid de piatră ca acesta, arcuit pe ambele părți, cu pământ în mijloc şi gard viu în vârf, se numeşte clawdd. Aici, însă, modelul în zigzag în care erau aşezate pie trele înguste, una lângă alta, forma un zid

„împletit". Dădeau senzația că intrai în altă zonă, unde exista un alt stil de viață, unde generațiile luptaseră în alt mod ca să țină natura sălba tică sub control. Ne-am

continuat drumul, între zid şi mare, pe fâşia de natură care era doar a noastră.

Poteca cobora abrupt până la golful îngust din Trebarwith Strand. Norii albi răzleți erau îmbietori, însă furtunile lăsase că marea furioasă, izbindu-se acum cu violență de țărmul stâncos. La o cafenea micuță, un cornet cu cartofi prăjiți costa o liră. Mai aveam 5, 75 lire, aşa că am comandat în grabă două cornete, plus două căni cu apă fierbinte, şi ne-am aşezat printre surferi, la mică distanță de locul unde ajungeau valurile.

Poseidon le ridica, iar ele se prăbuşeau, ca un rottweiler într-o lesă retractabilă.

Cărarea era atât de abruptă, încât mergeam cu nasul aproape de sol; am trecut pe lângă grădini pline cu plase de pescuit şi geamanduri, apoi, ajunşi în sfârşit în vârf, am văzut un cuplu care mânca nişte pateuri enorme, având la picioare un cățel ciufulit de rasă incertă, o încrucişare între un ogar şi un levrier gri, care aştepta răbdător să-i pice nişte firimituri.

Fiecare avea câte un pateu întreg, uriaş. Lângă ei, erau două rucsacuri enorme.

— Bună ziua, călătorilor! Grăbit să ne salute, bărbatul aproape că s-a înecat cu pateul; probabil că, asemenea nouă, descoperise că eram puțini prin zonă.

— Bună ziua şi vouă.

Ne-am oprit o clipă ca să facem schimb de obişnuitele informații de călătorie. Ei porniseră din Tintagel şi mergeau cât de departe reuşeau în decurs de o săptămână. Când ne-au întrebat la rândul lor unde mergem, Moth le-a spus încreză tor că destinația noastră este Land's End şi poate chiar mai departe. Încurajați de uimirea pe care au manifestat-o auzind că înfruntam întreaga coastă nordică, am continuat drumul cu un pas mai vioi.

Am traversat o păşune deschisă, pe care începuseră să că

sară ciuperci albe cărnoase, şi am adunat câteva, iar prin văile împădurite ne-am umplut mâinile cu mure acre şi necoapte.

Un collie lătra la nişte ferigi. Avea un aer prietenos şi, trecând pe lângă el, l-am mângâiat pe bot, după care s-a apucat din nou să latre. Nu era nimeni cu el. Ne-am uitat de jur-împrejur, de teamă că stăpânul lui căzuse pe undeva, însă n-am văzut pe nimeni, aşa că ne-am continuat drumul.

Apoi, întor cându-ne să ne uităm într-un golfuleț cu pereții abrupți, am observat că erau câțiva oameni pe plajă, dar nu vedeam nicio cale de a coborî până acolo. Veniseră oare cu barca? Din tr-odată, din pădurice a apărut un băiat care a sărit pe plajă, urmat de cățelul de mai devreme. Trebuie că

exista un tunel secret. Nu aveam suficientă energie ca să

explorăm, aşa că am mers mai departe, urcând şi coborând, până când soarele a început să apună, iar cerul s-a colorat în nuanțe de piersică, lămâie şi lila. Ne-am instalat cortul pe Bounds Cliff şi am mâncat tăiței cu ciuperci, în timp ce culorile se estompau sub lumina stelelor, iar pescăruşii scoteau sunete prelungi de noapte.

Strângeam cortul, când un grup de oameni în vârstă

îmbrăcați în pantaloni scurți cu o mulțime de buzunare, s-a apropiat de noi.

— Pregăteşte-te, o să fim muştruluiți pentru prima dată

fiindcă am campat unde nu era voie, mi-a spus Moth luându-şi expresia de „nepot preferat al bunicii”, în timp ce eu îmi fe ream privirea.

— Unde este drumul de coastă? ne-a întrebat gâfâind şi pe un ton autoritar un bărbat cu fața roşie, între două răsu flări greoaie.

— Sunteți chiar pe el.

— Nu, nu-i ăsta. Drumul de coastă trebuie să fie pe coas tă. Vrem să mergem pe jos până la Tintagel.

— Ă

sta e. Nu trece pe plajă, ci pe-aici pe sus, pe stânci.

— Hm... şi mai sunt şi alte dealuri ca acesta?

— Şase sau şapte, nu mai ştiu, le-am pierdut şirul.

— Eh, nici nu mai contează. Ne întoarcem.

S-au întors cu toții şi, cu paşi grei, s-au îndepărtat bombănind.

— Ar trebui să i se spună drumul de pe stâncă, nu dru mul de pe coastă.

Pe vremuri, Port Isaac era un sat de pescari. Proprietarii pu ținelor bărci de pe plajă ți-ar fi spus că încă este. Însă

miile de vizitatori care vin aici cu maşina sau cu autobuzul ştiu mai ales că acesta e satul unde locuieşte Doc Martin.

Ne-am croit drum pe străzile înguste şi aglomerate, cu mulțimi de oameni care încercau să-şi facă selfie-uri cu casa lui Doc în fundal. Un câine de rasă incertă, o încrucişare între un ogar şi un levrier gri, a țâşnit din mulțime, făcând să zboare în aer telefoane şi înghețate.

— Simon, hei, Simon, prinde câinele, te rog!

Moth a apucat câinele de zgardă şi l-a ţinut până când perechea cu pateurile a ajuns în dreptul nostru.

— Ştiam că tu eşti. Ne-am prins.

— Că sunt cine?

— Hai, că ştim. Ai răspuns când te-am strigat Simon, nu-i aşa?

— Da, dar asta numai fiindcă au mai fost nişte oameni care mi-au spus aşa.

— Da, sigur, haha, şi marmota...

— Nu serios, e cazul să terminați. Cine e Simon ăsta?

— Simon Armitage.

— Şi cine naiba e Simon Armitage? De la Combe Martin tot auzim numele ăsta şi încă nu ştim cine e.

— Uau, te pricepi foarte bine să te ascunzi. Dar noi te-am recunoscut. Nu uita că suntem pe urmele voastre.

Moth le-a dat în primire câinele, după care ne-am făcut

loc cu greu printre hoardele de oameni, ieşind din sat şi luând-o în sus pe deal, unde se adunase un grup de doamne în vârstă, îmbrăcate elegant.

— Simon, Simon, putem să facem o poză împreună lângă

casa lui Doc? Doi iepuri dintr-o lovitură, ce noroc pe noi!

— Nu.

— Oh, Simon, excelentă interpretare a lui Doc! Noroc în călătorie.

L-am urmat pe Moth care înainta cu paşi mari pe o potecă

abruptă şi mărginită de ciulini, fără să se uite în urmă, până

când mi-am pierdut suflul şi a trebuit să strig la el să ne oprim.

— De ce te deranjează aşa tare povestea asta?

— Nu ştiu, vreau doar să ştiu cine e Simon ăsta; poate fi oricine.

Urcam şi coboram printre tufele de ghimpoasă şi stânci, cu marea bubuind alături. Un ritm al suferinţei şi al foamei, care se metamorfozează în durere şi sete, atenuându-se în cele din urmă într-un ritm răsunător. Nevoile ne părăseau în vre me ce vântul dojenea apa, iar pescăruşii ne îndrumau înainte.

Pe vremuri, la Port Quin, locuiau pescari, însă acum locul pă rea doar o înşiruire pierdută de case de vacanţă. Se spune că pescarii au plecat în Canada, în căutarea unei prăzi mai bune, lăsându-şi coşurile pentru homari să

putrezească în grădinile caselor ca nişte ornamente.

Panorama din spatele nostru marca kilometrii parcurşi, însă

cea din faţă se micşora, îndreptându-se inexorabil spre o altă curbă, o altă coborâre spre sud.

Soarele e jos şi, în vreme ce coboram pe promontoriul Com Head, învăluia micuţele insule Mouls într-o lumină

blândă de septembrie. Un şoim, care planase la nesfârşit în văzduh, a aterizat în tăcere pe gardul din faţa noastră, în vreme ce soa rele la asfinţit îi lumina spatele în străluciri

arămii. Am ezitat puţin înainte să trecem pe lângă el, fiindcă

nu voiam să-l de ranjăm. Ca şi cum ne-ar fi simţit nehotărârea, s-a ridicat în zbor, a făcut un cerc, după care a aterizat pe o stâncă imediat în spatele nostru. Am mers mai departe. Marginea unui teren arabil putea fi un loc de

campare, însă, temându-ne să întin dem folia pe mirişte, am mers înainte, iar pe înserat am ajuns la Rumps Point.

Pe vremuri, aici exista un fort străvechi, cu spatele spre promontoriul din Tintagel şi cu fața spre Atlantic. Dacă

Regele Arthur ar fi existat, aici şi-ar fi construit castelul, nicidecum între magazinele de suveniruri şi plăcinte, de la răsărit. Aici şi-ar fi putut vedea duşmanii venind din orice parte. Un loc secret dintr-o poveste uitată. Am ascuns cortul în spatele dâmburilor acoperite de iarbă lăsate în urma unor vechi să păturI, deasupra unei vizuini de iepuri, şi am urcat până la Rumps Point în timp ce soarele asfințea, lăsând pe cer culori intense şi fără nume.

Am mâncat ultimul pachet de tăiței pe întuneric. Aveam apă, însă nu mai aveam mâncare. Am luat în calcul posibilita tea de a vâna iepuri. N-ar fi fost nicio noutate: eu şi cu tata împuşcaserăm iepuri cu sutele, pentru că ne mâncau porum bul, distrugând recolta unui an întreg într-o singură săptă mână. Umpleam congelatorul, îi vindeam măcelarilor, făceam tocană, plăcinte, frigărui, pateuri, supe, sandviciuri, până când nu mai puteam vedea carne de iepure în fața ochilor. M-am întins pe întuneric, gândindu-mă să pregătesc o capcană, însă nu aveam nici energie, nici suficient gaz ca să gătim un iepure, în cazul în care prindeam unul. M-am trezit în inima nopții auzindu-i cum smulg şi mestecă iarba. După zgomotul pe care îl făceau, mi-am dat seama că ar fi ieşit o tocană des tul de mare.

În lumina slabă şi rozalie a zorilor, vizuinile se zăreau peste tot. Grămăjoare de fecale proaspete erau adunate sub acope ritoarea cortului, iar când am desfăcut fermoarul de

la în trare, zeci de iepuri dolofani au luat-o la fugă țopăind, dar s-au oprit la doar câțiva metri distanță. Aş fi putut să

întind mâna şi să apuc unul pe care să-l pun direct în oală.

Însă, în loc de asta, am făcut ceai. Moth a găsit în buzunar o caramea plină de păr pe care am tăiat-o în două.

Uitându-ne înapoi spre Rumps în timp ce ne îndepărtam, am văzut că bucata de pământ pe care ne instalaserăm cortul se găsea deasupra unei enorme guri de peşteră.

Alunecările de teren scoseseră la iveală galeriile subterane săpate de ie puri, tunelurile terminându-se în aer. Oare câți iepuri ajunse seră în mare şi câți alții aveau să fie luați de apă? Sau poate că zgomotul mării de sub vizuinile lor fusese un avertisment suficient de puternic ca să o ia din loc?

Am ocolit promontoriul, trecând pe lângă un monument dedicat „Celor căzuți". Prea obosită ca să-mi scot ochelarii şi să citesc întreaga plăcuță, n-am verificat dacă era închinat ce lor căzuți în război, celor căzuți de pe stâncă, sau nouă, celor decăzuți din societate, din speranță, din viață.

Fireşte că monumentul trebuie să fi fost închinat celor care au murit în războaie. Morți, dispăruți fără să aibă

şansa să-şi plângă de milă. Am strâns centura ventrală a rucsacului, i-am închis uşa în nas vocii plângăcioase din minte şi am con tinuat să merg. Viața se întâmplă acum, în momentul acesta, şi este tot ce avem. Singurul lucru de care avem nevoie.

Cărarea cobora până la cele două Polzeath, cel Nou şi cel Vechi. Un şantier de construcții de la un capăt la celălalt.

Structuri noi, extinderi, restaurări, clădiri, clădiri, clădiri.

În fața noastră se întindea o plajă lungă, de la Golful Daymer până la micul feribot de la Rock. Mareea se retrăgea, îngus tind vastul Râu Camel cât o autostradă cu două benzi pentru bărci şi schi-jeturi. Nu aveam nici cea mai vagă idee cât putea să ne coste feribotul. Eram convinsă

că puținele monede din palma mea n-aveau să fie suficiente,

însă mă rugam să fie, incapabilă să înfrunt un lung ocol prin localitate până la po dul de la Wadebridge. Moth şi-a pus rucsacul jos şi s-a aşezat pe nisip.

— Mă simt de-a dreptul amețit. Când mai primim nişte bani?

— Mâine, poate, nu sunt sigură. Vom rezista dacă conti nuăm să bem apă.

— Nu ştiu, mă simt puțin ciudat.

Slab sau nu, cu statura lui de 1, 88 m nu putea să

meargă atât fără să mănânce nimic. M-am uitat din nou la monedele din portmoneu şi am plecat, printre dune, spre chioşcul cu snakuri.

Chioşcul era plin până la refuz cu găleți, plase, părinți şi copii. Am căutat printre rafturi cea mai ieftină metodă de a ne potoli foamea. Erau doar dulciuri, însă părea un meniu de cinci stele, şi cerea la fel de multă atenție. Am ales şase batoa ne de ciocolată de casă, la 25 de penny fiecare, care puteau fi consumate pe toată durata zilei. Aerul rece din frigider m-a învăluit cu blândețe în timp ce-mi țineam lipită

de tâmplă o sticlă de Coca-Cola, acoperită de condens şi minunat de răco ritoare. Am pus-o înapoi şi m-am aşezat la rând. Un rând lung. Eu eram aproape de uşă. Fata de la tejghea se concentra la casa de marcat. Copiii alergau peste tot, făcând gălăgie şi atrăgând atenția tuturor. Rândul nu se mişca. Eu eram lângă uşă. Monedele îmi ardeau în palmă.

Şi am plecat.

Am traversat plaja ca să ajung la Moth, iute, calmă, încer când să nu dau de bănuit, însă parcă aveam o inscripție de neon în frunte: hoața, hoața, hoața.

— Hai să mergem la feribot, să vedem cât costă.

L-am ajutat pe Moth să se ridice în picioare, nerăbdătoa re să plecăm de-acolo cât mai repede.

— Nu vrei să mâncăm ceva înainte?

— Nu, poate acolo e mai multă umbră şi probabil că pu

tem lua apă cât timp aşteptăm.

Haide, Moth, mişcă-te mai repede. Hoața, hoața, hoața.

Am făcut-o, depăşisem bariera. Stereotipul vagabondului.

Murdar, înfometat, iar acum şi hoţ. Un paria al societăţii.

— Mănâncă unul pe drum, poate ne ajută să mergem mai repede.

Apă nu am găsit, dar feribotul a costat mai puțin de două

lire de persoană. Banii ajungeau cât să mă întorc şi să

plătesc ciocolata, însă am ținut monedele strâns şi le-am pus înapoi în portmoneu.

Pe malul celălalt al estuarului, Padstow era ticsit de oa meni. Încă un sat bizar care fusese un adevărat nod al pesca rilor într-o altă viață, însă acum era mult mai cunoscut pentru restaurantele cu specific pescăresc ale lui Rick Stein decât pentru peşte. Turiştii care umpluseră

autobuzele îi ascultau pe artiştii stradali din port în timp ce devorau jumătate din populația de cod a Atlanticului de Nord. Părea că Rick pusese stăpânire pe întregul sat, numele lui apărând la restaurant, la chioşcul cu cartofi prăjiți, la un pub, la un bistro şi la o patise rie; de fapt, majoritatea localurilor susțineau că au o oarecare legătură

cu el. Ne-am aşezat pe chei, legănându-ne picioarele de pe marginea de piatră, ascultându-i pe tinerii artişti stradali zdrăngănind cover-uri după balade rock, în vreme ce cutiile de chitară se umpleau cu monede şi bancnote.

— Aş fi vrut să-mi fi adus chitara.

— Aş fi vrut să înveți să cânți la ea.

— Doar nu crezi că tipii ăştia cântă de-adevăratelea? Eu cred că e totul înregistrat.

Mirosul sărat era o tortură inevitabilă. După ce am mâncat tăiței timp de o săptămână, ni s-a redus apetitul, iar acum, când mâncam, aveam nevoie de mult mai puțin ca să

ne sătu răm. Însă invazia de mâncăruri era de nesuportat, iar pseu doalimentația noastră pur şi simplu nu făcea să ne

treacă foamea.

— Mergem? Nu mai pot să mă uit.

— Hai să verificăm la bancă înainte, pentru orice eventualitate.

— Ce eventualitate?

— Soldul contului vostru este de 32, 75 de lire, iar suma pe care o puteți retrage astăzi este de 30 de lire.

Nicidecum cele 48 de lire pe care ne aşteptam noi să le găsim în cont, însă nu ne interesa să aflăm unde dispăruseră celelalte 16 lire, nici dacă cele 32 de lire trebuiau să fie acolo, nici că era marți deşi noi eram convinşi că era joi, şi țineam bancnotele ca pe nişte pietre prețioase.

Moth a mai cumpărat câteva cutii de ibuprofen şi ne-am întors în port ca să împărțim o pungă din cartofii lui Rick.

— Cum ți se par?

— Sunt buni, chiar au gust de cartofi.

Croindu-ne drum cu greu să ieşim din port prin mulți mea de oameni care bombăneau şi se plângeau din pricina rucsacurilor noastre, ne-am oprit să cumpărăm înghețată, un răsfăț ridicol de costisitor, însă uitaserăm să ne umplem sti clele cu apă, iar acum erau goale.

— Mulțumesc. Şi ați putea să ne umpleți sticlele cu apă?

— Nu. Puteți cumpăra o sticlă. Nu putem umple sticle cu apă gratuit atunci când avem apă de vânzare.

Era pentru prima dată când cineva refuza să ne dea apă

şi am rămas uluiți. Trecând pe lângă un pub de la marginea portului, ne-am umplut sticlele la toaletă şi am ieşit din sat, reluându-ne uşurați drumul.

Ne-am instalat cortul printre dunele de nisip de la Harbour Cove, sperând că suntem destul de departe şi de cei care î

şi plimbau câinii, şi de maree. Râul se umflase din nou,

iar scoi carii15 alergau ciripind în susul şi-n josul fâşiei de nisip care le mai rămăsese. Mai departe, în josul plajei, un cârd de rându nici de mare şedeau laolaltă în linişte, şi, încă

şi mai departe, pescăruşii argintii se adunau şi ei. Toți rămâneau pe bucata lor de teren, separați din proprie alegere.

Era septembrie şi la nouă seara se întuneca, aşa că

nopțile în cort deveneau mai lungi şi mai răcoroase. Nu mai dormise răm până atunci pe nisip şi s-a dovedit îngrozitor de rece. În suportabil de rece. Mi-am tras colanții scurți peste cei lungi, mi-am pus două veste, bluza cu mânecă

lungă, hanoracul flauşat, pălăria de soare din cânepă, cumpărată la Ibiza, şi am tremurat toată noaptea în sacul de dormit ultrasubțire.

Dimineața se lăsa aşteptată, aşa că am ieşit din cort şi am început să mă mişc cât de repede puteam. Însă nu la fel de repede precum labradorul/prepelicarul/terrierul lățos care a venit în goană, a doborât apa de pe plită şi a sărit în cort, amuşinând prin rucsacuri. Când ghemul de păr a sărit pe el, Moth s-a ridicat în capul oaselor.

— N-avem de mâncare aici, amice.

Câinele a sărit afară şi, aruncând nisip în urma lui, s-a dus după fluierul stăpânului.

— Ă sta nu e loc de campare, să ştiți. Nu puteți sta aici.

E dezgustător să dormiți în public.

— Da, bună dimineața şi o zi minunată.

Stăpânul câinelui s-a îndepărtat călcând apăsat, cu 15 Scoicar (Haematopus ostralegus) – este o pasăre migratoare de litoral care cuibăreşte îndeosebi pe solul plin de scoici al litoralului marin din Europa şi Asia şi iernează în sudul şi vestul Africi şi în sudul Asiei. Este mai mare decât un porumbel (43 cm lungime), corpul este negru, cu alb pe abdomen, piept, aripi (o dungă lată) şi deasupra cozii. Ciocul proeminent şi drept, irisul şi picioarele sunt roşii. Iarna apare o bandă

albă peste gâtul negru, iar picioarele sunt roz pal. (n. Red.)

câinele sărind pe urmele lui.

Încercând să scuturăm cortul ca să eliminăm condensul, am reuşit numai să umplem de nisip toți pereții interiori acum umezi, aşa că am renunțat, am rulat cortul şi am pornit la drum în lumina dimineții. Păsările marine ieşiseră

în larg, iar oamenii care-şi plimbau câinii se întorceau acasă

pentru micul-dejun, pe când noi ocoleam Stepper Point, iar vântul ne ura iar bun-venit pe vârf.

12

Dansatorii mării

Puteam trece cu uşurinţă de Stepper Point dacă o tăiam spre Gunver Head. Însă paşii noştri au urmat instinctiv poteca, atraşi spre vest de-a lungul cordonului ombilical prăfuit care ne oferea prilejul să ne dezvoltăm, neobservaţi, pe drumul nostru prin sălbăticie. Trevose Head ne-a apărut în faţa ochi lor, cu nesfârşite promontorii ce dispăreau în ceaţă, spre sud, aşteptând să le străbatem.

Tamarisca prospera aici, formând ziduri vii şi mângâind aerul cu ramurile ei ca nişte pene. Mult mai plăcută, mai blân dă şi mai primitoare decât tufele de ghimpoasă şi ferigile care creşteau mai la est, însă dură şi rezistentă în esenţa ei, îndoindu-se sub bătaia brizei şi a furtunii. Pe o bancă ascun să printre tulpini, se zărea un morman de zdrenţe, înconjurat de pungi de la supermarket pline de lucruri, pe deasupra că rora zbura un roi de muşte.

Un bătrân cu toată viaţa lui în pungi de plastic.

Era nemişcat. Asemenea unui iepure într-un gard viu, exa minat de corbi, acoperit de muşte, de ouă de insecte, de larve, tras şi absorbit în ciclul vieţii. Am rămas în picioare lângă trupul întins pe bancă, simţind că locul nostru era acolo, alături de el, în acel ciclu, cu un picior în gardul viu

al descompunerii.

— Căraţi-vă!

Deci nu era mort.

— Ai nevoie de ceva, amice? Am nişte pâine.

— Căraţi-vă de-aici!

— Sau un baton de ciocolată.

— Lasă-l pe bancă şi căraţi-vă!

Moth a lăsat jumătate din proviziile noastre lângă morma nul de zdrențe şi ne-am îndepărtat, silindu-ne să întoarcem spatele muştelor. Nu era locul nostru, nu încă. Dar dacă ne-am fi oprit, dacă am mai fi rămas acolo încă o clipă?

* * *

La Harlyn Bay, am cerşit nişte apă de la salvamari. Erau veniți din Africa de Sud şi din Australia pentru a-i supraveghea pe jalnicii turişti pe plăcile lor din spumă

poliuretanică, înainte de a se întoarce în sud iarna, asemenea păsărilor migratoare.

Dacă am fi putut şi noi să ne întoarcem într-un loc cald, îna inte ca frigul întunecat al iernii să-şi facă simțită

prezența...

I-am lăsat acolo, invidioşi pe confortul vieții lor, şi am traver sat fâşia lată de nisip fin spre un afloriment stâncos de pe cealaltă parte a golfului. Ne-am aruncat hainele împuțite şi murdare într-o băltoacă printre stânci, lăsându-le la înmuiat, şi am sărit țipând în valurile înspumate, unde ne-am spălat, frecându-ne cu sare. O oază de limpezime: apă transparentă, nisip mişcat de maree, eliberați de timp.

Lungiți pe stânci, cu hainele întinse în jurul nostru, să ne uscăm în bătaia vântului, la adăpost, am dormit până la ju mătatea după-amiezii. Când ne-am trezit, eram înconjurați de o familie numeroasă, izolați de fluxul mareei. În timp ce ne cățăram vreo 20 de metri pe stânci, bunicul ne-a explicat

că ei veneau mereu la Golful Harlyn, încă de pe vremea când copiii lui erau de vârsta nepoților, şi că locuiau în parcul de rulote de pe deal. La Golful Mother Ivey, s-au făcut nevăzuți după nişte porți mari de metal, într-un oraş făcut din rulote şi ciment, iluminat ca un stadion. Poate că dormeau într-un soi de lagăr de concentrare, dar cel puțin î şi petreceau zilele liberi pe plajă. Am cotit la dreapta, promontoriul ne ademe nea să mergem tot înainte, să ne întoarcem la natura noastră sălbatică.

Farul din Trevose scânteia în soarele după-amiezii, ieşind în evidenţă pe fundalul albastru, prea strălucitor ca să ne pu tem uita la el. Întinsă pe iarba uscată, îmi jupuiam pielea arsă de pe nas; majoritatea nevoilor dispăruseră. Mai puțină

foame, mai puțină sete, mai puțin din orice. Am dormit buştean până la lăsarea serii, când ne-a trezit un vânt rece, şi am pornit spre promontoriul ce cobora spre o plajă

perfectă, ascunsă de dune de nisip acoperite cu iarbă de plajă16.

Am instalat cor tul pe iarbă, în speranța că tulpinile verzi ne vor apăra de frig, deschizându-l în bătaia vântului, ca să

se usuce materialul ud leoarcă.

Mareea s-a schimbat, aducând valuri imaculate să se spargă de țărm. Şi atunci au venit. Siluete îmbrăcate în neo pren, cu plăcile de surf sub braț, alergând dinspre şosea, de pe cărare, de pe dunele de nisip, din toate direcțiile; trupuri negre şi lucioase, care î

şi legănau fără grație plăcile lovite de rafalele de vânt.

Vâsleau cu mâinile până dincolo de brizanți, strângându-se 16 Marram grass în original – iarba de plajă (Ammophila arenaria) este o iarbă tipică litoralului; se găseşte cel mai adesea pe dunele de nisip unde joacă un rol de fixare datorită rădăcinilor. Ele permit plantarea acestei ierbi într-o grădină cu sol sărac, uscat şi sărat, cu bază de nutrienți redusă. Fiind obişnuită să crească pe coastă, îi prieşte în mod deosebit soarele şi solurile nisipoase. (n. Red.)

ca un banc de peşti negri, până când, la veni rea valurilor, se despărțeau şi fiecare o lua pe cont propriu, în picioare pe placa de surf, devenind una cu ridicarea şi căde rea valului, legănându-se elegant spre apa puțin adâncă de la țărm.

Oameni preschimbați în dansatori ai mării.

Am rămas în uşa cortului, în sacii de dormit, până a dispă rut şi ultima rază de lumină şi, odată cu ea, şi surferii. Începu se refluxul şi, parcă ezitând să se întoarcă, păsările au venit să-şi revendice plaja goală. Au zburătăcit şi au strigat toată noaptea, între nisip şi apă.

Dimineața următoare a adus condensul intens al plajei, însă am aşteptat să se usuce, sorbind un ceai şi uitându-ne la oamenii care-şi scoseseră câinii la plimbare şi la surferii de la prima oră a dimineții; apoi, Moth a ieşit încet din cort, fără niciun ajutor, după care am strâns totul. Foamea era încă pre zentă, însă, la fel ca încheieturile dureroase şi băşicile care se întăreau, devenea ceva ce mai degrabă

observam decât simțeam.

Vântul continua să bată dinspre apus, rece şi tăios, biciuind marea înspumată ce lovea micile insule stâncoase de lângă țărm. Stâncile deveneau tot mai înalte, până când s-au trans format în Bedruthan Steps17, legendarele pietre din care î

şi făcea punte gigantul Bedruthan. Nimeni nu părea să

ştie de unde venea legenda: de la vechii locuitori din Cornwall sau de la Național Trust, care vinde bucăți de pietre numeroşilor vizitatori ce umpleau drumul şi ceainăriile. Am auzit local nicii exprimându-şi dezacordul 17 Bedruthan Steps – se spune că numele este al unui uriaş mitic numit Bedruthan, care folosea stâncile de pe plajă drept punte şi pare a fi o invenție de la sfârşit de secol XIX pentru turiştii victorieni. Prima atestare scrisă a numelui a apărut în ziarul West Briton în februarie 1847, şi se referă probabil la una dintre cele două scări în stâncă folosite de mineri pentru a ajunge la şantierul minier. (n. Red.)

față de Național Trust, care deținea peste o treime din coasta Devonului şi a Cornwall-ului, achiziționată prin Proiectul Neptun, cu scopul de a o salva de dezvoltarea imobiliară. Se plângeau că Național Trust impu ne reguli prea restrictive şi că nu înțelege nevoia localnicilor de a-şi câştiga traiul. Şi eu am trăit din asta şi ştiu că este greu să-ți câştigi traiul. Am fost şi la Mother Ivey’s Bay şi, fără în doială, coasta ar trebui salvată de speculanți.

Însă, trecând pe lângă o parcare supraaglomerată, potecile pietruite şi casele de marcat, mi-a mirosit puternic a ipocrizie.

— Mergeți înspre interior, în susul văii, şi o să găsiți acolo un mic loc de campare. E un pic ciudat, dar foarte ieftin.

Începuse ploaia, aşa că ne-am adăpostit sub copertina unui chioşc de pe plajă. Fata încerca să fie de ajutor.

— Să mergem să vedem cât costă? Dacă nu, putem să

stăm în pădurea de acolo; e mult mai adăpostit decât pe stâncile de aici.

Odată cu ploaia se înteţise şi vântul, iar gândul de a găsi un adăpost era tentant.

Pe aleea care ducea la locul de campare erau o remorcă

pentru transportul cailor, un camion pentru bovine şi un şi loz pentru cereale, care se ițeau din iarba înaltă; nu păreau să fi fost mutate de-acolo toată vara. Desişul de copaci se des chidea spre câteva cabane, un teren pe care se găseau porci, doi măgari şi un cort de dimensiuni mari. Un bărbat îmbrăcat într-o salopetă ponosită şi cu o barbă cârlionțată şi neîn grijită a apărut din spatele unei cabane, ducând un mop şi o găleată. Cinci lire pe noapte pentru cort şi un duş

cu apă rece.

Ploaia nu se oprea, aşa că am acceptat oferta.

Trecând de marchiză, am traversat un şopron din tablă de zinc, unde erau aliniate nişte canapele vechi şi o maşină de spălat, apoi am trecut pe lângă magazii din lemn, altele de piatră şi încă o remorcă pentru transportul cailor, până am

ajuns la un luminiş între copaci.

— Veniți la şopron mai târziu, o să fie şi băieții acolo, de obicei beau câteva beri.

Băieții? Nu părea să fie țipenie de om în jur.

Am început să mă dezbrac în cabina de duş, o magazie de grădină în care se găseau două duşuri şi un scaun, însă am înşfăcat prosopul imediat ce mi-am dat seama că nu eram sân gură. Femeia din celălalt capăt al încăperii şi-a ridicat ochii spre mine: părul meu arăta ca un cuib de păsări, aveam fața arsă de soare şi nasul cojit, tălpile roşii şi pline de bătături, picioarele suple, atletice, iar coastele îmi ieşeau prin pielea lăsată. Mi-am trecut mâna peste cutia toracică, cu fața spre oglindă: îmi părea străină; nu o mai văzusem de ani întregi.

Am încercat să-mi descurc părul sub apa rece. Nu am reuşit, aşa că m-am şters repede şi mi-am îndesat din nou pălăria de cânepă pe cap. Un duş rece într-o zi friguroasă

seamănă cu mâncarea virtuală. Poți să te îmbraci cu un hanorac flauşat, subțire şi deşirat, şi să îl simți ca pe o haină căptuşită cu puf, însă senzația nu durează prea mult; în scurtă vreme frigul revine, la fel ca şi foamea, mai tăios ca înainte. În loc să stăm şi să tremurăm în cort, ne-am dus la şopron.

Uşa laterală a remorcii pentru cai s-a deschis şi din ea a sărit un tânăr blond şi bronzat. Din barăcile de lemn înşiruite de-a lungul drumului au ieşit şi alți tineri bronzați, toți având în jur de douăzeci şi ceva de ani, iar când am ajuns lângă şopron, din căsuța de piatră a ieşit un cuplu de tineri cu părul împletit în dread-uri. Am încercat să ne lăsăm pe canapea cu aceeaşi fluiditate nepăsătoare şi plictisită, însă n-am reuşit.

— Ce faceți pe-aici? Nu credeam că mai este cineva prin zonă. Sunteți în vacanță? am întrebat. Ne simțeam îngrozitor de bătrâni şi de străini, şi ne forțam să găsim ceva

de spus.

— Nu, aici locuim. Şi muncim. Kurt ne oferă cazare în schim bul a mici servicii şi treburi, după care iarna, gata, plecăm.

— Deci locuiți în barăcile astea, nu stați aici doar câte o noapte? Şi ce munciți?

— Suntem salvamari, cei mai mulți dintre noi, două

dintre fete sunt chelnerițe, dar cu toții suntem surferi.

Nimeni nu-şi permite chiria prin locurile astea – prețurile sunt prea mari.

Aşa că, da, barăcile sunt exact ce trebuie. Ă

sta-i al treilea an pentru mine, dar anul viitor trec la categoria superioară şi o să stau în remorca pentru cai.

— Dar căsuța de piatră?

— Nu, trebuie să te numeri printre cei aleşi ca să primeşti căsuța de piatră.

Auzind acestea, tânărul cu părul împletit în dread-uri, aflat lângă maşina de spălat, s-a întors şi a făcut un semn din cap spre băiatul de pe canapea.

— Hei, tăntălăule, du-te şi adu berile. Aşadar, voi ce faceți aici, babacilor, v-a adus apa până la şopron?

Moth mi-a aruncat o privire şi a ridicat din umeri. N-avea rost să mințim.

— Am rămas pe drumuri, ne-am pierdut casa, afacerea, tot ce am realizat din munca noastră de o viață. Am rămas fără bani, iar eu sunt pe moarte, aşa că ne-am gândit: Ce naiba, hai să facem o plimbare. Venim din Minehead, mergem spre vest, iar de acolo, cine ştie.

— Uau. E o poveste inventată, nu?

— Nu.

— La dracu'.

— Mda, la dracu'.

— Dar e bine aşa, bătrâne, eşti ca valul.

— Ca valul?

— Exact. Calitatea unui val depinde de natură. Începe să

se formeze atunci când vântul suflă deasupra apei, în larg, după care totul depinde de cât de puternic e vântul acela, cât de mult suflă şi cât de mult circulă pe suprafața apei –

ceea ce noi numim fetch18.

Un vânt puternic, un fetch lung, o întindere mare de coastă şi gata, te trezeşti că faci surf pe cel mai mişto val.

Dar pe tine te-a lovit o nenorocită de furtună, prietene, iar fetch-ul tău încă nu s-a terminat, te-ndrepți spre cel mai mare, mai curat şi mai rotund val, prietene. Înțelegi? O să

plu teşti cu stil! Kurt, Kurt, oamenii ăştia sunt mişto, descuie lada.

Bărbatul cu barbă a descuiat uşa din spate a unei cabane modulare. Era plină ochi cu toate sticlele de alcool pe care ți le-ai fi putut dori vreodată. Băieții şi-au dat cutiile din mână

în mână până la ceea ce părea a fi un staul în colțul şopronu lui, însă, când s-a deschis uşa, Kurt se afla după

tejgheaua unui bar, umplând rafturile cu băutură.

Seara era abia la început, iar noi aveam mare nevoie de mâncare, aşa că, în mod inevitabil, corpurile noastre flămânde, care abia dacă se atinseseră de alcool de săptămâni întregi, n-au rezistat prea mult înainte ca totul să

se piardă în ceață.

Colonelul Roots cânta pe ritmuri de reggae din boxele de pe maşina de spălat şi nimic nu mai avea importanță. Eram împreună cu cei mai buni prieteni pe care i-am avut vreodată, în locul nostru preferat din lume.

— Şi ce problemă ai, prietene, de ce eşti pe moarte?

Moth dansa, încet, relaxat, corpul lui mişcându-se cu o fluiditate ritmată, cu un pahar de Jack în mână. Nu ştiam că bea whisky, dar nu poți să le ştii chiar pe toate.

18 Drum de apă pe care valul este generat şi primeşte energie de la vânt.

(n. Red.)

— N-o să-mi mai pot mişca picioarele, după care toate organele importante nu vor mai funcționa, şi la sfârşit o să

mă sufoc.

— La dracu'.

— Mda, la dracu'.

— Ştii, Kurt este specialist în plante medicinale. Poate că

are ceva pentru problema ta.

— Kurt. Ă

sta e numele lui adevărat? Ce faceți pentru el în realitate? De ce stați de fapt aici?

— Dăm de mâncare porcilor, cosim iarba – ştii tu, ne aju tăm unii pe alții; e convenabil pentru toți. Kurt vine să facă

surfing cu noi în Costa Rica, noi îi ducem plăcile, conducem furgoneta – cum spuneam, ne ajutăm unii pe alții. Ne lasă

să stăm gratis în magazii. E ceva mişto.

Kurt a ieşit din spatele barului.

— E numele meu adevărat. Ia asta şi inspiră profund: o să dispară toată durerea.

— Dar eu nu fumez.

— O s-o faci, o s-o faci.

O minunată ceață de fericire a umplut șopronul, iar eu m-am ghemuit pe canapea, într-o stare de beatitudine. Moth dansa în continuare, iar lumea era frumoasă.

Era a doua zi dimineață când am ridicat o pleoapă ca să

fac cu mâna spre doi salvamari care plecau cu plăcile de surf legate de biciclete, însă abia la miezul zilei ne-am strâns lucrurile și, cu pași nesiguri, ne-am reluat drumul.

— Ia asta cu tine, prietene, este medicinală. Oricând aveți nevoie de un loc unde să stați, suntem aici.

— Mulțam, Kurt.

Cerul se limpezea, iar norii rămași alunecau cu viteză în aerul albastru, în timp ce Golful Watergate se întindea ne sfârșit în fața noastră. Am mers de-a lungul plajei, prea slăbiți ca să facem față urcușurilor și coborâșurilor de pe

stâncă.

Întinderea vastă de nisip se desfășura, impecabilă și goală, până dincolo de restaurante și cafenele. Singura persoană care ne-a ieșit în cale a fost un bătrân cu doi prepelicari. Trecând pe lângă el, s-a oprit să stea de vorbă.

— Faceți traseul de coastă?

— O parte din el. Cel puțin până la Land's End.

— Mereu mi-am dorit să îl fac... doar să merg așa, zile în șir.

— Atunci faceți-o. Pregătiți-vă un rucsac și plecați la drum.

Nu se știe niciodată cât de lung e fetch-ul dumneavoastră, depinde de vânt.

Bărbatul şi câinii lui deveneau tot mai mici în urma noastră, trecând printre stâncile căzute şi spuma valurilor.

Valurile înalte ce se izbeau împreună cu mareea care se apro pia păreau să întindă orizontul pe verticală, cuprinzându-ne între uscat şi mare. Captivi şi eliberați, la limită, însă parte din tot. Împinşi de vânt şi adunându-ne puterile de-a lungul fetch-ului.

Înspre Zacry's Island, stâncile erau albăstrii de la miile de midii. Am umplut tigaia şi le-am fiert, scoțând carnea grăsună din cochilie cu briceagul. Din când în când treceau oameni, însă noi deveneam observatori, nu participanți.

Corbii croncăneau în aerul umed, iar strigătele lor, izbindu-se de pe retele stâncii, se auzeau ciudat de limpede. Lumea noastră se schimba, marginile ei estompându-se pe măsură

ce ne afun dam tot mai mult între mare, cer şi stâncă.

Devenind una cu coasta sălbatică pe care trăiam, existența noastră era redefi nită de drumul de sare pe care păşeam.

Campați în fortul de la Trevelgue, cu luminile din Newquay în fața noastră şi întunericul de la Watergate în spate, eram complet expuşi în fața Atlanticului. Vântul s-a întețit, aducând o ploaie torențială. Ne-am îmbrăcat cu toate

hainele, am pus impermeabilele peste sacii de dormit şi am dormit 12 ore neîntrerupt.

13

Epiderme

Întinderile din Newquay au venit ca un şoc după toată

natura sălbatică, însă în acelaşi timp ni s-au părut uimitor de primi toare. Zona urbană începe la Porth şi se întinde până la râul Gannel: o înşiruire de promontorii, întretăiate de plaje nisi poase, unde se creează unele dintre cele mai bune valuri pentru surfing din întreaga regiune. Oraşul şi-a clădit reputația pe noua cultură a surfingului care s-a dezvoltat în anii ’60, însă perioada de glorie a apus, lăsând în urmă un oraş scăpătat.

Acum, Newquay găzduieşte triburi tot mai mari de petrecăreți care zbiară pe străzi în haine elegante şi umplu pragul maga zinelor cu sticle goale şi bălți de vomă. E

deranjant pentru local nici, familii şi surferi deopotrivă, adică tocmai categoriile de clienți pe care proprietarii de magazine ar vrea să le atragă.

Însă puburile şi restaurantele au nevoie de veniturile aduse de petreceri pentru a rămâne deschise şi pe perioada iernii.

Această contradicție face ca oraşul să penduleze într-un cerc vi cios problematic. Numai câteva magazine pentru surferi ne mai aminteau acum de trecutul lui şi de speranța pentru viitor.

Faptul că am stat departe de oameni perioade lungi de timp ne-a redus nivelul de toleranță, însă, pentru moment, a fost plă cut să ne simțim din nou parte din omenire. Pentru moment. Şi era un loc bun să ne adăpostim de ploaia care ne şfichiuia, „ajutată” de un vânt ce sufla pe orizontală

dinspre apus. Mi-am strâns gluga impermeabilului în jurul feței, trăgând fermoarul până sus, aşa că vedeam Newquay ca printr-un tunel.

În scurtă vreme a devenit limpede că, dincolo de turişti, care se găseau încă în număr destul de mare în luna septem brie, exista o altă față a oraşului, una pe care turiştii o ignorau.

Cea invizibilă. Oamenii fără adăpost, care trăiau pe străzi şi ticseau zonele comerciale, numeroşi cum nu mai văzuserăm de la Glastonbury. Corpuri ude, ghemuite în fața uşilor. Însă aceştia nu erau cerşetori profesionişti cizelați, ci vagabonzi duri şi îndârjiți. Un bărbat înalt, lat în umeri, fost militar, ne-a cerut bani, iar când i-am spus că nu aveam şi că eram la rân dul nostru fără adăpost, n-a pus întrebări şi ne-a îndrumat spre o cantină socială. Moth i-a dat câteva monede şi ultimul baton de ciocolată. Nu mai aveam prea mulți bani, aşa că am hotărât să mergem acolo ca să evităm ploaia şi să ne revendi căm castronul de supă gratis.

Urmând indicațiile soldatului, am ajuns la St Petroc's, o asociație caritabilă care îi ajută pe oamenii singuri fără adă

post rămaşi în afara rețelei asistenței sociale. N-am întrebat ce se întâmpla cu cuplurile care rămâneau pe dinafară, însă

cei de la asociație ne-au îndrumat oricum spre cantina socială.

În funcție de statisticile pe care le consulți, cu excepția Lon drei, Cornwall ocupă locul doi sau locul cinci în ce priveşte rata de vagabonzi din Marea Britanie. Susțineau că

sunt doar circa 40 sau 65 de persoane. Dacă era adevărat, atunci în semna că, în acel moment, toate persoanele fără

adăpost din Cornwall î

şi înmuiau pâinea în supa de roşii, într-o biserică

dezafectată din Newquay. Anomalia cifrelor ne-a fost explicată de un voluntar; se pare că erau luați în calcul numai oamenii care se găseau pe stradă într-o anumită

zonă, într-un interval orar prestabilit. Şi asta numai dacă

persoana respectivă con firma faptul că nu avea adăpost şi dormea pe străzi. Iar dacă subiectul în chestiune dormea, sau părea că doarme, nu pu teai să îl trezeşti ca să îl întrebi.

— Prin urmare, toate persoanele fără adăpost dorm pe stradă, într-o anumită zonă, în respectivul interval orar?

— Firește că nu, sunt peste tot. Este un grup care doarme în pădure, însă consiliul local vrea să îi alunge ca să poată

face un soi de spațiu cu acces public. Dar lucrul de care e nevoie sunt adăposturile unde aceștia să poată sta peste noapte, nu niște alei drăguțe într-o zonă împădurită, care să

le răpească și puțina siguranță pe care o mai au. Vor deschide niște adă posturi noi iarna aceasta, zece paturi aici, zece dincolo... e mai bine decât nimic, dar nu este nici pe departe de ajuns.

— Problema este că oamenii cred că noi, cei fără adăpost, suntem toți niște toxicomani, și asta-i descurajează să mai ajute. Consideră că e o pierdere de vreme.

— Bineînțeles că, printre cei care trăiesc pe stradă, există

un procent ridicat de toxicomani, dar indiferent din ce cauză

ai ajuns fără adăpost, tot meriți ajutor, nu?

Ploaia încetase, iar soarele se ivea de după nori, cu o lumină firavă și apoasă. Ne-am așezat pe o bancă de pe asfaltul abu rând să ne uităm la oamenii care treceau prin fața noastră.

Oameni care ieșiseră să facă cumpărături, turiști, mame cu copii abia ieșiți de la școală, în uniforme noi și strălucitoare, tineri care mergeau pe skateboard, oameni care plimbau câini, un băiat fără adăpost cu o plapumă pe umăr. Noi eram toți acei oameni și totodată niciunul dintre ei. Brutăria de lângă oficiul poștal vindea ultimele plăcinte la 25 de penny bu cata. Moth a cumpărat cât a putut de multe, a dat câte una oamenilor care ședeau pe preșurile din fața ușilor și a păstrat restul pentru noi.

Plaja Fistral răsuna de zgomotul valurilor, iar dansatorii în costume de neopren veneau spre mare. Strada din spate era plină de băieți blonzi și

bronzați, în furgonete VW, care priveau cu nerăbdare valurile, în aşteptarea unei serii pe cin ste. Însă noi am mers mai departe, traversând estuarul râului Gannel pe podul de lemn, chiar înainte de sosirea mareei.

Apoi am continuat, spre promontoriile deschise şi locul nos tru de înnoptat.

Abia se crăpase de ziuă când Moth a ieşit singur din cort şi a pus de ceai. Eu eram încă în sacul de dormit, sub pătura ter mică pe care am primit-o în schimbul cărții Robinson Crusoe într-un magazin caritabil din Newquay.

Când Moth a deschis cortul, în jurul nostru se afla o turmă

de oi, însă au fugit la auzul fermoarului. La mică distanță de promontoriu era o stâncă numită Chick, ticsită de păsări marine. Stridența sune telor scoase de ele acoperea zgomotul mării învolburate ce năvălea prin spărtură.

Pescăruşi argintii, pescăruşi negri, scoicari, cormorani şi rândunici de mare se certau pe aceeaşi ridicătură de piatră, crestată şi neospitalieră. Părea că fiecare vietate din zonă

voia să ocupe Kelsey Head, şi niciunul dintre noi nu era încântat să împartă locul cu altcineva. Aşa că am lăsat păsările în urmă, am trecut pe lângă tabăra militară pă

răsită de la Penhale, cu barăcile Nissen abandonate, şi ne-am îndreptat spre plaja Perranporth. Aş putea locui într-una dintre barăcile acelea de tablă ondulată. Cu puțină

imaginație, întregul loc ar putea oferi cazare pentru oamenii fără adă post din Newquay care aveau nevoie disperată de ajutor, dar, fără îndoială, avea să fie transformat într-o structură pentru activități recreative.

Plaja este plată, dreaptă şi lungă precum o pistă de ateriza re. Moth avea umerii rigizi, iar eu eram mai obosită

decât în mod normal, aşa că ne-am aşezat pe nisip, între

două sculp turi create din resturile de pe plajă. Deşeuri ale oamenilor modelate sub formă de oameni. Am mai făcut nişte ceai şi am împărțit

ultima pastilă de ibuprofen. În apropiere, un bătrân şi-a întins cu grijă prosopul, după care şi-a dat jos metodic toate hainele de pe el şi s-a întins cu mare precizie pe prosop.

Aducea oarecum cu o țestoasă, aşa cum era gol, ridat, cu pie lea bătrână căzută de parcă se scurgea ca să scoată în curând la iveală un trup nou, rozaliu şi neted. Nu puteam să nu mă uit.

Ştim să ne ascundem foarte bine, ne expunem pielea atunci când suntem tineri, când nu are nimic de spus, însă

cealaltă piele, cea care păstrează urmele timpului şi ale întâmplărilor, adevărul vieții, pe aceea rareori o arătăm.

Un bărbat gol era interesant, însă doi deveneau un lucru puțin cam bizar. Iar când un al treilea a strigat „bună

dimineața", trecând pe lângă noi doar în ghete şi şosete albastre, am înțeles că trebuie să ne luăm plita şi să pornim la drum.

Alternativa ar fi fost să facem ceai pentru toată lumea şi să discutăm despre creme antirid. Am plecat, simțindu-ne prea îmbrăcați şi pe jumătate tentați să încercăm şi noi să

ne bron zăm complet.

Plaja nu se termina, însă se transforma într-un deşert care se întindea necruțător. Nisipul fierbinte ne ardea picioarele goale, aşa că a trebuit să ne punem din nou ghetele. Luând-o înspre dune, în speranța că vom găsi un pic de umbră, am pierdut orice simț al direcției. În loc să ne arate calea de ieşi re, fiecare vârf scotea la iveală şi mai multe dune nesfârşite care reflectau căldura. Deshidratați, pe punctul de a ne pre schimba în praf, ne-am lăsat să

alunecăm pe nisip înapoi pe plajă şi ne-am pironit privirile pe stâncile de dincolo de Perranporth, o oază îndepărtată şi sclipitoare unde poate că nu aveam să ajungem niciodată.

În cele din urmă, am zărit prin pâclă o mulțime de oameni şi umbrele de vânt, pe lângă o parcare. Eram salvați. Am cerşit apă cu gheață de la o cafe nea şi am băut-o pe nerăsuflate, auzind cum ne sfârâie trupul de plăcere.

Mi-am mai cojit un strat de piele, ca să descopăr iar un nou nas.

Stâncile de la St Agnes Head sunt pustii, zgâriate şi purtând urmele trecutului de minerit din zonă. Acum erau împânzite de puțuri şi clădiri în ruină, lăsate deschise să

emane vapori de sulf şi praf, iar pământul era colorat de un curcubeu de minereuri.

Zilele urmau o rutină. De dimineața şi până la primele ore ale serii, era plin de locuri de campare. După ora şase, acestea nu mai erau nicăieri de găsit. Nopțile deveneau mai lungi şi mai friguroase; imediat ce apunea soarele, tempera tura scădea rapid. În acea dimineață ne-am pus în mişcare mai devreme ca niciodată şi, fără să ne dăm seama, mersese răm toată ziua, care astfel devenise cea mai lungă zi dintre toate. Însă acum eram epuizați şi disperați să găsim un loc unde să înnoptăm. În stânga noastră a apărut baza aeriană

a Forțelor Aeriene Regale, în Parcul Nancekuke, cu un gard înalt de oțel ce ne ținea captivi pe o fâşie mărginită de ghim poasă şi mărăcini. Ținutul era neînsuflețit şi nemişcat, iar gardul părea nesfârşit. Coborând într-o mică vale, un petic de iarbă părea destul de promițător. Însă valea fusese baricadată pe partea dinspre coastă cu un morman de moloz ridicat de mâna omului, peste care creşteau tufe de ghimpoasă, mărăcini şi ciulini. Pământul din jurul mormanului era infil trat de apă, care se scurgea cu tot cu noroiul pătat de mine reu. Am mers mai departe, în vreme ce lumina devenea tot mai palidă şi se lăsa întunericul, până când, în cele din urmă, gardul a cotit spre interior, iar baza aeriană s-a preschimbat într-un teren agricol şi câmpuri de varză. În ultimele momente de lumină, am

instalat cortul în colțul unei pajişti. Nu mai era o luptă de 20 de minute cu cârligele şi țăruşii; acum ridicam cortul în 5 minute, pe semîntuneric. Am încălzit o conservă de supă; picioarele ne tremurau; nisipul şi gardul ne secătui seră de puteri.

Cerul s-a colorat în nuanțe pe care nu le mai văzuserăm din Rumps. Încet-încet s-au estompat în întuneric, apoi într-o lumină argintie ce se mişca odată cu marea.

— Am eu vedenii sau verzele acelea strălucesc? a între bat Moth care se plimba pe pajişte, încercând să-şi destindă

încheieturile dureroase înainte de culcare. Crezi că e un efect optic produs de lumina lunii?

Câmpul avea o aură de un verde-deschis, o nuanță

supranaturală.

— Nu, chiar strălucesc. Dar ar putea fi de la poziția lunii.

— Ce crezi că se întâmplă dincolo de gardul ăla?

Folosit acum ca centru radar, locul a fost construit în tim pul celui de-al Doilea Război Mondial ca bază de apărare a RAF19.

În 1950, nemaifiind nevoie de o bază, zona a fost resti tuită guvernului. Folosind echipamentul adus din Germania nazistă, guvernul a transformat aerodromul într-o fabrică de producție a armelor chimice, o filială a laboratorului din Por ton Down, şi a început să fabrice gazul neurotoxic letal Sarin.

Producția a continuat timp de doi sau trei ani, pe lângă

alte arme chimice. O investigație derulată de ziarul The Independent a scos la iveală că, în rândul celor care au fost implicați în producția gazului Sarin, s-au înregistrat 41 de decese şi o rată crescută de boli grave. În 1970, studiul

„Sickness Experi ence at Nancekuke” („Confruntarea cu boala la Nancekuke”) a descoperit că muncitorii care 19 Royal Air Force. (n. Red.)

fuseseră implicați în produc ția gazului Sarin prezentau un risc cu 33% mai mare decât media să sufere de boli grave şi cu 50% mai mare să dezvolte

boli respiratorii, rezultatul clasic al expunerii la gazul neuro toxic. Guvernul a negat să

fi făcut vreo greşeală, tăinuind stu diul şi modificându-i concluziile, şi a declarat că în perioada respectivă se întâmplase doar să fie „un nivel al absenteismu lui mai ridicat decât în mod normal”. Cu toate acestea, în 1971, a recunoscut neglijențele şi a făcut plăți „generoase”.

celor bolnavi: circa 120 de lire de persoană. În anul 2000, guvernul a recunoscut în cele din urmă că a abandonat utila jele folosite pentru producția gazului Sarin în puțurile de mină care trec pe sub Parcul Nancekuke şi, în anul 2003, a demarat dezinfecția zonei.

În dimineața următoare, verzele erau doar verzi, iar turiştii soseau deja în valea de la Portreath, nu departe de noi.

* * *

Cărarea continua pe marginea unor golfulețe adânci şi ascun se, intrând şi ieşind din parcări, dat fiind că mergea paralel cu drumul, apropierea de acesta făcând din ea o zonă perfectă pentru cei care îşi scoteau câinii la plimbare.

Ajunseserăm să apreciem încercările cu care se confruntau oamenii care î

şi plimbau câinele de fiecare dată când le ieşea în cale un pârleaz. De-a lungul drumului, multe pârleazuri de lemn au o secțiune deschisă într-o parte, cu o bucată de lemn care se dă la o parte pentru a lăsa cățelul să treacă. Acest lucru pare să funcționeze perfect în cazul câinilor de talie mică, însă orice animal mai mare, ca să poată trece, trebuie să fi fost instruit ca la circ sau să fie luați în brațe ca un ghemotoc uriaş, păros şi plin de nămol şi trecut de partea

cealaltă. Unele pârleazuri sunt făcute din plăci de piatră

prinse în zid pe orizontală, ceea ce obligă omul să urce treptele, să treacă peste partea de sus a zidului, apoi să

coboare treptele pe partea cealaltă. Altele sunt construcţii uriaşe şi robuste, care s-ar potrivi unui cas tel: şi sunt perfecte pentru câinii mari, însă cei mici trebuie luaţi în braţe.

Ne aflăm în faţa unei porţi. Porţile sunt perfecte pentru câini, chiar dacă, în cazul de faţă, era o „poartă a sărutului”20 rabatabilă. Sunt construcţii ingenioase: un gard în formă de C, în interiorul căruia se află o poartă

rabatabilă, permiţând persoanei să intre în C dintr-o parte, apoi să deschidă poarta şi să treacă în cealaltă parte. Este un sistem excelent pentru toată lumea: oamenii şi câinii pot trece cu uşurinţă, şi este foarte utilă şi pentru fermieri, dacă

nu cumva oile lor sunt extrem de inteligente. Însă nu e excelentă pentru drumeţii cu rucsacul în spate sau pentru oamenii graşi. Sunt convinsă că aplicabilitatea unei porţi de acest tip depinde de dimensiunile persoanei care o construieşte. Dacă este de dimensiuni gene roase, va lăsa spaţiu suficient între marginea porţii şi gardul în formă de C, adică suficient loc pentru a trece în spatele porţii şi apoi în partea cealaltă. Dacă este o persoană micuţă, concepţia ei în privinţa spaţiului este complet diferită. După ce am rămas blocaţi în repetate rânduri în astfel de porţi, din cauza rucsacului, am găsit o metodă de trecere. Intram în curbura în formă de C cu poarta larg deschisă, ne căţăram pe gardul în formă de C până când rucsacul ajungea mai sus de cât poarta, închideam poarta, după care coboram şi ieşeam din scobitura în formă de C.

20 Kissing gate în original, este o poartă rabatabilă care permite trecerea oamenilor, dar nu şi a animalelor mari. Numele se datorează faptului că

partea rabatabilă atinge („sărută”) ambele părţi ale împrejmuirii în formă

de C. (n. Red.)

După ce toată dimineaţa am trecut de nenumărate pâr leazuri aşteptând după câini, ridicând câini pe deasupra lor şi prinzând câini care erau aruncaţi de cealaltă parte, am ajuns la o mică poartă „poartă a sărutului”. M-am căţărat pe gardul în formă de C, chiar în momentul în care un bărbat rotofei,

proaspăt pensionar, care venea în urma noastră, a ajuns în pas vioi la poartă; era clar că se grăbea să ajungă

acasă ca să-şi citească ziarul. Ignorându-mă complet aşa cum atârnam într-un echilibru precar pe vârful gardului, şi-a lăsat cei trei câini să treacă unul câte unul. După care a rămas pe loc, mă nios, înroşindu-se la față.

— Aveți de gând să treceți sau nu?

Am ieşit din scobitura în formă de C, urmată de Moth, şi l-am lăsat pe bărbatul dolofan să treacă grăbit. De partea cea laltă a gardului s-au auzit aplauze puternice.

— Uau, excelent, ce metodă perfectă de a trece poarta!

Un cuplu de vârstnici eleganți băteau din palme cu entuziasm.

— Puteți să mai treceți o dată, ca să vă filmăm?

Plin de amabilitate, Moth s-a cățărat pe poartă şi a coborât din nou, în timp ce cuplul de vârstnici chicotea pe deasupra camerei, strângându-i mâna cu putere după ce s-a încheiat filmarea capodoperei.

— Clubul nostru de lectură o să adore filmarea asta; vă

deranjează dacă o publicăm pe blog?

— Absolut deloc, amice.

— O să venim să vă vedem la St Ives. Abia aşteptăm.

— Chiar aşa? a zis Moth lăsându-şi pălăria pe ceafă şi fă

când un pas în spate. Şi pe cine credeți că veți vedea, mai exact?

— Pe dumneavoastră, firește! O, poate că ăsta e un indi ciu? Asta să fie tema, personalitățile noastre diferite?

Perfect, cine sunteți astăzi?

— O, eu sunt doar un om al străzii, un vagabond plecat la

plimbare.

— O, este perfect, perfect! O, suntem atât de entuziasmați acum, abia aşteptăm să vă vedem pe scenă, Simon. La revedere, pentru acum. Au continuat să vorbească pornind în direcția opusă. Personalități multiple, contradicții, opoziții. Ce încân tare să primim aceste indicii. Hai să

publicăm pe blog imediat ce ajungem acasă.

I-am privit îndepărtându-se, absorbiți de conversație.

— De ce nu ai negat?

— A început să devină amuzantă povestea asta. Imagi nează-ți ce de critici o să primească când cei de la clubul de lectură o să îi citească blogul. N-o să uite niciodată.

— N-ai pic de milă.

— Oricum, tot n-am aflat cine este acest Simon Armitage.

— Nu, dar avem un indiciu; prezintă interes pentru clu burile de lectură, prin urmare, trebuie să fie scriitor.

— Şi se duc să-l vadă pe scenă la St Ives.

— Dar scriitorii nu au treabă cu scena, nu-i aşa?

— Ar putea fi vorba de o sesiune de autografe sau de ceva asemănător, dar nu s-ar mai numi spectacol.

— Ce nebunie! Oricine ar fi, am putea ajunge să-l cunoaştem.

— Nu ştiu dacă vreau să-l cunosc, îmi place mai mult misterul.

Stăteam pe marginea golfului Hell’s Mouth ca să ne uităm la focile de pe țărmul stâncos de dedesubt, siluete cenuşii ce zăceau la soare sau intrau în

apă, simțindu-ne norocoşi că

am prins un moment de linişte între un grup de turişti şi altul, care veneau aici în număr foarte mare dinspre parcare sau de la cafeneaua de pe plajă. Un vânt încărcat de ozon sufla peste faleză, făcând țipetele profunde şi triste ale acelor creaturi să răsune printre stânci. Tristețea lor era cu siguranță o iluzie, o interpretare umană a sunetelor scoase de animale. Sunetul nu avea nici urmă de jale sau dor;

probabil că doar se certau din pricina spațiului, trăind şi murind între stânci şi mare.

Nicio emoție, doar ecoul tonului coborât al vieții.

Am plecat imediat ce au început să sosească alți turişti, trecând pe lângă Farul din Godrevy care sclipea în soarele ce se reflecta în apa mării. O lumină puternică şi strălucitoare care se propaga de-a lungul promontoriilor nesfârşite din spatele nostru, până la Farul din Trevose şi poate, mai slab, şi mai departe, mult mai departe, până la Hartland Point. Era greu de crezut că eram aceiaşi oameni care se opriseră la Hartland Point, la cafeneaua decorată cu stegulețe; cu atât mai puțin trupurile zdrobite care coborâseră din autobuz la Minehead. Şi înainte de asta?

Departe, mult prea departe acum, casa noastră dispăruse din fața ochilor noştri. Exista încă, dar distanța o făcea de neatins. Durerea profundă, ascuțită şi viscerală a pierderii dispăruse, însă amintirea ei era încă acolo, dacă închideam ochii şi o lăsam să vină. Dar nu se întâmplase la Godrevy; rămăsese pe un alt promontoriu, suferința era doar în ecou.

Vântul s-a întețit, biciuind marea şi înfuriind-o. Plaja Hayle se întindea kilometri întregi în fața noastră, în strălucirea albă care venea dinspre St Ives, acum clar vizibil de dincolo de Golful Carbis. Am mers uşor pe nisipul compact, nu ca pe nisipurile moi şi îngrozitoare din Perranporth, cu ochii me reu spre mare, care se apropia în viteză, ridicându-se şi pră buşindu-se plină de spumă.

Pescăruşii argintii, ridicați de curenții de aer, scoteau țipetele lor diurne, parcă râzând de lentoarea cu care înaintam. Surferii care făceau kitesurfing

se ridicau din valuri folosindu-se de aer şi de apă şi, preț de că teva secunde, rămâneau suspendați între cele două, eliberați de ambele. Cu mareea joasă, cu maximă atenție, poți să tra versezi gura râului Hayle, însă imediat ce curenții puternici încep să umple estuarul, aceasta devine o capcană mortală.

Mareea ne-a împins spre interior, şi am urmat drumul de-a lungul unui şir de căsuțe mici din lemn, împodobite cu scoici, geamanduri, lemne aduse de ape şi resturi adunate de pe pla jă. Aş fi putut locui într-o micuță căsuță de lemn, un minuscul adăpost albăstriu pentru iarna ce se apropia.

Vizitatorii eşti vali se împuținau odată cu zilele care deveneau tot mai scurte, şi mare parte dintre căsuțe erau goale, urmând să fie închise din cauza furtunilor ce aveau să vină.

Poteca a dispărut într-o întindere de ciment, lângă vechiul chei, după care s-a transformat într-un trotuar care urma bor dura străzii mai mulți kilometri. Paddy spune că unii călători aleg să evite zona urbană aflată între locul acesta şi St Ives şi iau autobuzul. Era după-amiaza târziu şi dacă am fi continuat să mergem pe jos, am fi ajuns într-o zonă

rezidențială la lăsa rea întunericului, fără să avem unde să

campăm, aşa că am ales şi noi autobuzul. Mai aveam bani doar pentru bilet, dar mai încolo de St Ives era un promontoriu unde puteam sta peste noapte, aşa că ne-am aşezat la rând în stația de autobuz.

— Încotro mergeți? Nu prea mai e sezonul pentru dru meții cu rucsacul, a zis tânărul de aproximativ 20 de ani cu pantaloni trei sferturi şi un hanorac care se afla la rând în fața noastră.

— Vrem să ajungem la Land’s End, după care depinde numai de vreme. S-ar putea să continuăm.

— Cât timp aveți la dispoziție?

— Cât vrem noi.

— Cum, nu trebuie să vă întoarceți? E incredibil că faceți asta la vârsta voastră. Că ați pornit așa la drum și faceți ce vreți.

— Nu e chiar așa.

— O, ba așa e, prietene, dacă nu trebuie să te întorci, ești liber, îți trăiești viața. Bravo vouă!

S-a urcat în autobuzul ce mergea în direcția opusă, însă a strigat în urmă:

— Trăiți-vă viața, bătrâneilor!

Am luat loc în autobuz; era o senzație stranie să ne mișcăm atât de repede, să acoperim în câteva minute o distanță care ne-ar fi luat ore întregi pe jos. Drumul ne-a învățat că, străbătuți pe jos, kilometrii erau diferiți; știam ce e distanța, întinderea în spațiu de la un popas până la următorul, de la o gură de apă până la următoarea, o simțeam în oasele noastre, o știam la fel cum o percepe șoimul în zbor și șoarecele pe care l-a luat în vizor.

Kilometrii nu aveau de-a face cu distan ța, ci doar cu timpul.

Am coborât la St Ives, cu o oră înainte să se întunece, dar în partea greșită a orașului, departe de un promontoriu des chis. N-avea importanță; nimic n-avea importanță. Moth încă umplea spațiul de lângă mine și eram liberi, liberi să ne trăim viața.

14

Poeți

Chiar şi în lumina care pălea, St Ives avea o componentă

luminoasă. Cu fața spre nord, însă înconjurat pe trei părți de Atlantic, oraşul se scaldă într-o lumină cu un procent ridicat de raze ultraviolete reflectate de apa mării, ceea ce le conferă caselor colorate o sclipire ireală, chiar şi la asfințit.

În 1920, Bernard Leach a deschis aici un atelier de olărit, funcțional şi acum, apoi a venit Barbara Hepworth, cu sculpturile ei uriaşe. Lumina atrăgea artişti din toată lumea, iar micul sat de pescari a devenit o colonie a vieții boeme.

Ulterior, au venit turiştii, apoi galeria de artă Tate St Ives, apoi şi mai mulți tu rişti, după care au dispărut sardinele,

iar soarta oraşului a fost pecetluită. O Mecca turistică

supraaglomerată din Cornwall, unde pescarii organizează

plimbări cu barca în loc să iasă în larg cu traulere şi unde sunt mai multe galerii de artă decât artişti. Însă lumina încă

este autentică, reflectându-se din spre străzile înguste şi terasele cu căsuțele pescarilor într-o strălucire albă

mediteraneeană.

— Ar fi frumos să stăm o zi pe-aici, să vizităm zona.

— Nu putem; nu avem unde să campăm.

Ne-am aşezat pe zidul portului, să ne uităm la luminile care se aprindeau. Un bătrân îmbrăcat într-un pulover de lână rupt, cizme scurte de cauciuc şi o căciulă trasă bine pe cap aduna mai multe coşuri pentru homari şi unul împletit pe ju mătate. Preț de o clipă, am fi putut fi artişti ai anilor

’30 care căutau inspirație pentru un tablou.

— Mergeți la pescuit aici în zonă, cu coşurile acelea?

— Nu sunt pescar, drăguța mea, n-o să mă vezi într-o barcă.

— Şi ce faceți atunci cu toate coşurile acelea?

— Le vând turiştilor. De ce, vreți şi dumneavoastră unul?

— Nu, mulțumesc.

— Păreți să aveți nevoie mai degrabă de un loc de campa re decât de un coş pentru homari. Ieşiți din sat, treceți de Tate, urmați traseul de coastă şi o să vedeți un loc de campare pe deal, la stânga.

Am ieşit din cărare şi am luat-o în sus pe deal, am trecut de o poartă şi am ajuns în ultimul câmp dintr-un şir lung de câmpuri aflate deasupra oraşului care constituiau un loc de camping şi o parcare pentru rulote.

— Nu ne permitem să plătim.

— Nu, dar e întuneric: n-o să vină nimeni să verifice acum.

Putem pleca devreme.

Cortul s-a potrivit perfect în cel mai îndepărtat colț din cel

mai îndepărtat câmp, în spatele unor tufe de ghimpoasă.

Am dormit de parcă am fi mers 20 de kilometri peste dealuri şi stânci, pe nisip şi asfalt. Când, în sfârşit, ne-am trezit, am hotărât să ne încercăm norocul şi să rămânem.

Mi-am dat jos ghetele în ghereta cu duşuri şi mi-am scos şosetele pe care le purtasem trei zile şi trei nopți. Degetul mare era aplatizat, iar unghia era ridicată pe margini. Am tăiat unghia desprinsă, lăsând o fâşie îngustă în centrul degetului rozaliu şi dureros. Podeaua era însă caldă: încălzire în podea într-o gheretă cu duşuri, incredibil! Mi-am uscat şosetele cu uscătorul

de păr pe care l-am găsit sub o oglindă uriaşă, împrăştiind nisip, praf şi piele moartă pe blatul imaculat. Din radioul dat la maxim se auzea o voce moale care promitea tichete gratuite pentru combustibil dacă aveai pe maşină un abțibild de la Pirate FM. „

Da da da da Pirate FM

„. Tema mu zicală a anunțului mi-a rămas în cap, şi nici măcar Bon Jovi, care cânta Dead or Alive în timp ce făceam duş, n-a reuşit s-o alunge.

Mi-am uscat părul care arăta ca un cuib de păsări; aerul cald al uscătorului de păr era o plăcere uitată. Aşa cum tră

iam noi în natură, mereu pe drum, eram mai mereu uzi. Uzi de transpirație, uzi de ploaie sau pur şi simplu uzi din cauza umidității. Hainele noastre erau tot timpul jilave. Jilave sau ude leoarcă din cauza transpirației, în timpul zilei; jilave din cauza umidității, în timpul nopții; jilave şi reci ca gheața, di minețile. Existau şi momente uscate, atunci când stăteam la soare, fără rucsacuri şi fără şosete, pe care le lăsam la uscat; dar apoi ni le puneam la loc şi eram uzi din nou în câteva mi nute. Umezeala ne era la fel de familiară precum senzația de uscat în viața obişnuită, atât de familiară încât nici nu ne mai gândeam la asta. Poate că acesta era motivul pentru care nu-mi mai scosesem şosetele din picioare de zile întregi. Trecuserăm granița dintre civilizație şi o stare de

simplă existență, de su praviețuire. Pentru tălpile mele, podeaua încălzită şi uscată era ca o terapie la spa, aşa că

am rămas acolo un timp care mi s-a părut o veşnicie, cu picioarele calde, părul uscat şi radio Pirate FM. Îmi place civilizația.

Da da da da Pirate FM

. La n-ai ba. Dacă la cabina cu duşuri era atât de bine, locul ăsta costa probabil o avere. Trebuia să plecăm înainte să vină cineva să ne ceară bani.

St Ives era înțesat de oameni care se înghesuiau pe străzile înguste. Bannerele care atârnau deasupra capului anunțau că Festivalul Lunii

Septembrie din St Ives avea să

înceapă în weekend, însă oraşul era deja plin, oamenii venind să se caze ze înainte de sosirea mulțimii. Mergeam pe străduțe, țopăind în ghetele noastre, fără greutatea rucsacurilor.

— Ştii, ar trebui să avem nişte bani în bancă.

— Îmi vine să mor cu atâta mâncare în jur.

Ne-am lipit nasul de geamul unui restaurant cu specific pescăresc. Luaserăm un mic-dejun virtual cu ouă poşate şi somon afumat, urmate de un cappuccino pe care încă nu-l terminaserăm, când a ieşit o chelneriță şi ne-a spus să

plecăm pentru că deranjam clienții. Delicatese, gogoşi, înghețată, smântână, produse de patiserie dulci şi sărate.

Plăcinte. Am mers la bancomat.

Soldul zilei: 25, 62 de lire. Suma disponibilă pentru retra gere: 20 de lire. De ce atât de puțin? Nu puteam face nimic; nu ştiam absolut nimic despre creditele fiscale şi, chiar dacă

am fi ştiut, nu ne-am fi permis costul unui apel telefonic pen tru a afla ce se petrecea. Am retras cele 20 de lire şi am rămas tăcuți într-un părculeț de lângă biserică.

Moth m-a cuprins pe după umeri.

— O să ne descurcăm. Am făcut-o şi înainte.

— Ştiu, dar mi-era aşa poftă de o plăcintă... Hai să ne mai

plimbăm puțin.

Încercam din răsputeri să nu plâng.

— Ne mai luăm nişte tăiței. Ne plac tăițeii.

— Daaa. Ne plac tăiței.

Străzile erau pline de oameni şi artişti stradali, însă

lumina părea puțin mai palidă. Am mers pe aleile înguste de dincolo de biserică şi ne-am uitat pe ferestrele unui hotel elegant, cu podeaua ceruită şi zugrăvit în tonuri de alb, cu lambriuri în nuanța albastru de Nantucket.

— De unde ştii?

— Sunt aceleaşi culori pe care le-am folosit în bucătăria din căsuța pentru oaspeți. Nu-ți aduci aminte?

Un magazin de suveniruri New Age ne-a atras atenția, cu vitrina lui plină de bijuterii din argint, cristale şi talismane.

Pe biletul de pe uşă scria: „Astăzi, citire în tarot”. Am rămas cu privirea pironită la vitrină, fără să vedem cu adevărat, ci doar odihnindu-ne ochii pe o învălmăşeală de obiecte strălucitoare.

— Ați vrea să vă dau în cărți?

O bătrână în pantaloni de jogging şi sacou ținea uşa des chisă pentru noi.

— Nu, nu, mulțumim, nu ne permitem.

— Intrați, totuşi. Se pare că toți trec pe lângă mine. Vă fac o citire scurtă.

Am făcut un pas în față.

— Bine, de ce nu?

— Nu, a zis Moth care a rămas în pragul uşii scuturând din cap, fără nicio intenție să intre. Bătrâna a întins mâna spre el şi i-a făcut semn să vină.

— Am să îi ghicesc doar soției tale. Tu poți să asişti.

Am intrat într-un separeu din spate, înconjurați de dra perii şi de tot felul de obiecte; doamna a amestecat cărțile, iar eu am tras nouă. Ea le-a întins pe

masă una câte una.

— O, Doamne, ai soarele în centru şi luna sus. Ultimele

trei cărți sunt Mama Pământ, artele şi balanța. O citire remar cabilă, minunată. Acordă-ți timp pentru ceea ce ştii că trebuie să faci şi vei obține ceea ce îți doreşti cel mai mult.

— Serios?

— Serios.

A întins un braț spre Moth şi l-a luat de mână.

— Şi tu vei fi bine. Soția ta are linia vieții lungă, iar tu eşti prezent în ea.

Ne-am întors spre mare, mergând de-a lungul zidului de protecție. Pe plajă, un artist punea pietrele în echilibru una peste alta, sculpturi marine într-o galerie care dura doar până când venea mareea, iar publicul îi dădea monede printr-o țeavă care ajungea într-o găleată de pe plajă.

— Aşadar, o să trăieşti o veşnicie.

— Iar tu o să fii lângă mine.

— Şi o să ai tot ce îți doreşti.

— Hai s-o facem atunci.

— Ce?

— Să cumpărăm o plăcintă.

Există o mulțime de vânzători de plăcinte în Cornwall, şi cei mai mulți dintre ei pretind că sunt fie cei mai buni, fie cei mai vechi, fie cei originali. Noi am cumpărat o plăcintă

mare de la un magazin care pretindea să fie toate cele trei la un loc şi ne-am aşezat în port ca să o mâncăm. O mulțime de oameni umpleau băncile,

înfulecând cartofi prăjiți și înghețată. Cu pi cioarele atârnând peste marginea zidului de beton, Moth și-a mâncat jumătatea de plăcintă. Pescărușii făceau mare gălă gie, țipând cu voci mânioase și iuți, cocoțați pe acoperișuri, balustrade și stâlpi. Una dintre păsări, cu un aspect destul de fioros, se afla pe cabina unei bărci, cu ochii sticloși ațintiți asupra noastră. Țineam aproape de mine prețioasa plăcintă, învelită în punga de hârtie pătată de grăsime. Era cea mai bună plăcintă pe care

o mâncasem vreodată. Carnea de vită era fragedă, avea cartofi și varză, și sosul exact cât trebuie ca să nu îmi curgă

pe mâini. Am luat a doua îmbucătură, încercând să mănânc cât mai încet și să o fac să dureze cât mai mult, mereu cu un ochi la pescăruș. Cum mi-am îndepărtat mâna de gură, am simțit un curent de aer, ceva mi-a trecut pe lângă cap, din spate, iar plăcinta mi-a dispărut. Stupefiată, țineam în mână punga de hârtie goală, în timp ce pescărușul de pe dunetă își lua zborul, țipând răguşit. Ce proastă! Nu mă

uitasem în spate. Pescărușii vânează în haită?

— A spus că vei avea tot ce-ți dorești... dar n-a spus cât timp vei păstra acel ceva.

— Ție îți convine, tu ți-ai mâncat jumătatea.

— Haide, trebuie să recunoşti că a fost amuzant.

— Nu.

Moth s-a ridicat în picioare și a aruncat punga de hârtie la coș.

— N-ai decât să stai aici și să-ți plângi de milă. Mie îmi trebuie ceva din cort. Nu te mișca, altfel nu te mai găsesc.

Și s-a făcut nevăzut în mulțime. Era ceva bizar în felul în care se mișca, ușor, drept, fără să se poticnească din cauza durerii. Normal. Straniu.

Da da da da Pirate FM

. De când am plecat din Țara Galilor, nu ne despărțiserăm aproape nicioda tă, iar eu mă simțeam ciudat de tulburată, ca şi cum ar fi luat cu el o jumătate din mine, atunci când s-a ridicat. O plăcintă mâncată pe jumătate. Pescăruşii se îmbulzeau lângă toneta de cartofi prăjiți şi peşte; nu renunțaseră cu totul la instinctele lor – manifestau o preferință vădită pentru peşte –, însă ar fi luat orice ar fi apucat. Coborând în picaj şi smulgând, uneori aveau succes.

Da da da da Pirate FM

. Am încercat să inventez un cântecel despre St Ives.

„Când spre St Ives mergeam agale, am întâlnit un om cu...”

Nu, asta există deja. Dacă nu se mai întorcea? Sătul de smiorcăielile mele, ar fi putut să-şi ia rucsacul şi să plece.

Nu, n-ar fi făcut una ca asta; banii erau la mine. Apoi a început să mă apese, acoperişul pe care îl prop tisem toată

vara pe stâlpii negării a început să se prăbuşeas că. Ce se va întâmpla când Moth n-o să se mai întoarcă, când o să mă

părăsească pentru totdeauna? Voi fi mereu o plăcintă

mâncată pe jumătate, niciodată întreagă din nou. Mi-am cu prins genunchii cu brațele şi mi-am fixat privirea asupra pescăruşilor, orice numai să țin la distanță gândul acela.

Da da da da Pirate FM.

— Eu n-am spus să stai la propriu pe loc.

— Ei bine, am stat. Ce era atât de important?

— Aveam nevoie de Beowulf. Hai.

— Unde?

Ne-am înghesuit prin mulțime ca să ajungem într-un loc unde strada se lărgea şi unde stăteau artiştii stradali. Moth a ocupat un loc lângă magazinul de delicatese şi a deschis Beowulf cartea cu coperta albastru închis şi litere roşii atât de familiară.

— Eşti pregătită?

— Nu, nu, nu poți să...

Moth s-a sprijinit de zid cu dezinvoltură, ca şi cum ar fi fost cel mai firesc lucru din lume. Însă el reuşea oricând să

spună o poveste bună. Spusese poveşti în ghereta muncitori lor de pe şantier, la coadă la autobuz, copiilor pe care-i întâlnea când se plimba prin parcuri, oaspeților de la ferma noastră, oricui rămânea pe loc suficient de mult timp. Îi captiva pe oameni cu poveştile lui despre orice, de la istorie până la bo tanică. Însă, de data asta, era altceva. Eram pe străzi pline de oameni complet necunoscuți, nu aveam un public obligat să asculte. Iar mulți dintre ei nu erau turişti veniți la plajă cu lopățica şi găletuşa, ci vizitatori pricepuți

într-ale artei, veniți aici pentru festival.

— Moth, nu...

— Aşadar.

O, Doamne Dumnezeule. Cu obrazul crăpându-mi de ruşine, am încercat să mă îndepărtez. Întotdeauna a avut o voce puternică, fiind incapabil să şoptească.

Lauda faptelor mari a gintei de regi ai danilor cei cu darde armați, în zile demult...

Câțiva oameni se opriseră şi se întorseseră spre el. Apoi, doi bătrâni, cu brațele încrucişate, dădură din cap. Era complet absorbit de ce făcea, fără să ia în seamă mulțimea, reîntors în ghereta muncitorilor.

— În calea cumplitelor duhuri şi demoni...

Moth mi-a arun cat pălăria lui; doar nu se aştepta ca eu să... dar monedele au început să cadă în ea. Monede de o liră. Am mers prin mulți me şi monedele au continuat să

vină: 20 de penny, 50 de penny...

— Aveți autorizație? s-a auzit o voce de undeva de pe marginea mulțimii, care crescuse într-atât încât aproape că

bloca strada.

Autorizație?

— Fără-a-mi lăsa răsuflet, fiarele rele, multe la număr, mă-amenință...

Moth a închis cartea.

— Asta-i tot pentru astăzi, oameni buni, îi mulțumesc lui Seamus Heaney şi lui Beowulf şi vă mulțumesc vouă pentru că m-ați ascultat.

Iar oamenii au început să aplaude.

— Bravo, un minunat omagiu, Seamus ar fi fost mândru!

A spus unul dintre bătrâni strângându-i mâna lui Moth.

Sper că ne priveşte de sus şi că se uită la festival săptămâna aceasta.

— Iertați-mă, amintiți-mi, vă rog, când a murit? Am fost pe drum şi am pierdut noțiunea timpului.

— În urmă cu două săptămâni. Un omagiu perfect, de-a dreptul perfect, mulțumesc.

Mulțimea s-a împrăştiat, iar eu am băgat pălăria în hanorac.

— N-am ştiut că a murit. Mă simt un cretin lipsit de respect.

— Nu cred că l-ar fi deranjat. Probabil că l-ar fi făcut să

râdă.

— Ar trebui să plecăm. Ai auzit când a întrebat de autorizație?

Reîntorşi în zona liniştită a portului, am golit pălăria şi am numărat monedele. Monede strălucitoare, sclipitoare.

Le-am numărat din nou. Apoi încă o dată. Douăzeci şi opt de lire şi trei penny. Douăzeci şi opt de lire întregi! Am sărit şi am țopăit de jur-împrejur, râzând până la lacrimi, reconstitu ind întreaga scenă.

— Mi-a plăcut la nebunie când te-ai învârtit în jurul ace lui stâlp, foarte teatral.

— Mâncare, mâncare, mâncare, mâncare!

Am vărsat monedele pe tejgheaua cooperativei şi ne-am umplut sacoşa cu pâine, fructe şi legume, lucruri după care jinduisem şi care nu erau tăiței. Am mai luat fiecare câte un pulover de lână de la magazinul caritabil şi două cornete cu cartofi prăjiți şi tot ne-au mai rămas 10 lire pe care să le pu nem lângă celelalte 20 din portmoneu. Şi încă 5 lire în bancă.

Viața era bună.

Întorcându-ne spre locul de campare, am zărit un afiş în vitrina unei galerii. Simon Armitage. Poet. Călătoreşte pe jos de la Minehead la Land's End, susține lecturi publice de-a lungul drumului. Va fi prezent duminică aici, la St Ives.

Intra rea liberă. Toate locurile rezervate.

— Ei bine, măcar acum ştim cine este.

— Dar nu seamănă deloc cu tine.

— Ce pot să zic, poate că oamenii sunt atraşi de spiritul meu poetic.

— Prostii!

Ne-am petrecut întreaga seară la cabina cu duşuri, spălân du-ne hainele şi jucându-ne cu uscătoarele de păr.

Da da da da Pirate FM

. Am încercat să termin cântecelul meu despre St Ives, fără prea mult succes.

Un omagiu adus lui Simon Armitage

Pescăruşi, pescăruşi peste tot.

În părul meu.

Plăcinte, plăcinte peste tot,

În păsări.

— Ray, asta-i o gogomănie totală.

— Nu, este un heptametru iambic.

— Prostii!

Partea a patra

Mure uşor sărate

Răsfățat de şansă – pe care să o arunce, Pe care s-o pună în buzunar şi s-o ducă acasă.

„The Stone Beach”.

(„Plaja de pietre”),

Simon Armitage

15

Promontorii

Era una dintre acele dimineți pur şi simplu perfecte. Lumi noase şi senine, din clipa în care soarele se iveşte la orizont.

Promontoriul din Godrevy era de un verde intens, iar Trevose se vedea cât se poate de limpede în depărtare. Nu putea să dureze; dimineţile acestea se transformă

întotdeauna într-o învălmăşeală de nori, în cel mai bun caz, şi adesea în ceva mult mai rău. Însă noi descoperiserăm că

locul de campare costa 25 de lire pe noapte şi ştiam că nu mai puteam rămâne încă o zi.

De la Clodgy Point, lumina verzuie se întindea spre răsă

rit, însă dinspre apus se adunau nori cu marginea albă, care se spărgeau pentru a trimite semne în vântul ce se întețea.

Drumul continua cu o serie nebunească de promontorii: Hor Point, Pen Enys Point, Cam Nuan Point şi mai departe, dincolo de raza noastră vizuală. Promontoriile şi Atlanticul, un peisaj stâncos, primordial şi înfricoşător. Mereu câte un nou pro montoriu. Am mers mai departe, înspre vest cerul devenea tot mai întunecat, stânci sparte se prăvăleau în mare, iar spuma albă se umfla tot mai mult în timp ce apa dobândea densitatea crescândă a norilor care coborau. Un tărâm ascuns de stâncă şi vreme capricioasă, îndepărtat şi izolat. Identic de milenii întregi şi totuşi mereu schimbat de mare şi cer, o contradicție la marginea occidentală. Neatins de timp sau de om, acest tă râm străvechi ne sleia de puteri şi de voință, forțându-ne să acceptăm elementele care îl modelau.

Solul se crapă şi se ridică, împingând bolovanii în sus, transformând cărarea într-o întindere de roci ascuțite, de ne trecut. Am continuat să ne cățărăm prin, pe deasupra, prin jur, prin spate. Cerul întâlnea pământul; noi întâlneam cerul.

Apa trecea peste tot, prin haine, revărsându-se din ghete.

Marea mugea pe stânci, undeva la dreapta, însă noi nu o ve deam; ploaia a trecut repede, lăsând în urmă un aer cenuşiu şi umed atât de dens, încât aveam puține şanse să

ne continu ăm drumul printre stânci. Fără să putem fixa un punct spre care să ne îndreptăm, am înaintat împleticindu-ne prin gro hotişul care nu se mai termina, capitulând în fața posibilității de a ne fi destinat să hoinărim pe vecie pe întinderi de bolo vani, într-un iad cenuşiu şi ud.

La un moment dat, fără să înțeleg în ce fel, încovoiată de vânt şi de ploaie deopotrivă, mi-am dat seama că picioarele mele călcau pe un teren deschis; găsiseră drumul instinctiv, în punctul în care urca spre Zennor Head. Stâncile au făcut loc ferigilor, în timp ce noi ne opinteam înainte, cu ochii ațin tiți asupra drumului, înspăimântați să nu-l pierdem. În cele din urmă, pământul a devenit plat, iar eu mi-am ridicat pri virea, trezindu-mă față în față cu doi nemți în vârstă, primii oameni pe care îi vedeam în ziua aceea.

Şi ei păreau la fel de bucuroşi să ne vadă pe noi.

— O, mulțumim lui Dumnezeu. Am crezut că o să murim aici. Am trecut de trei ori prin locul ăsta. Unde ne aflăm?

Ați crezut că veți muri? Eu am crezut că am murit deja.

Moth a scos din buzunar cartea lui Paddy Dillon, udă

leoarcă, şi a dezlipit cu delicatețe paginile în timp ce stăteam în cerc, încercând cu toții să ne ştergem ochelarii de citit pe hainele ude.

— Încotro mergeți? i-a întrebat Moth.

— Spre Zennor. Am rezervat o cameră la Tinner’s Arms.

— Atunci trebuie să coborâți dealul şi apoi să urmați dru mul spre interior.

Cei doi s-au întors şi, după doi metri, s-au făcut nevăzuți în ceață.

— Tinner’s Arms?

Gândul la un pub cald şi uscat era irezistibil.

Abia ne târam picioarele de extenuare pe drumul asfaltat, rucsacurile noastre cântăreau acum dublu şi apa se scurgea şiroaie din ele, însă suprafaţa netedă era de vis după acei bolovani.

Legenda sirenei din Zennor spune povestea unei femei frumoase care avea o voce fermecătoare şi care, din când în când, venea la biserică. Într-o bună zi, a intrat şi l-a văzut pe Mathey Trewella, care a fost fermecat pe loc şi a plecat îm preună cu ea, fără să mai fie văzut vreodată pe pământ, poate doar o dată, în largul mării, când s-a ridicat ceaţa dinspre apus... sau cel puţin aşa ne-a istorisit fata de la gelateria Moomaid of Zennor din St Ives. Se pare că, în amintirea acestei perechi, sătenii au sculptat o sirenă în strana de lemn unde stătuse ea, nefiind nicidecum o poveste inventată în secolul al XV-lea, de o congregaţie expertă în marketing, care tocmai inventase îngheţata de vanilie.

Prin urmare, atunci când biserica St Señora s-a ivit din ce ţuri, a trebuit să intrăm. Şi iat-o acolo, în toată splendoarea ei de femeie cu coadă de peşte. Reflectam la ideea de a ne adăposti în biserică pe timpul nopţii, când uşa s-a dat în lături şi au nă vălit doi bărbaţi cu rucsacurile în spate şi acoperitori imper meabile eficiente. Cel mai robust dintre cei doi s-a îndreptat direct spre sculptură, s-a întors şi s-a aplecat ca să o privească.

— Aici este.

După care s-a răsucit şi a ieşit, luându-l după el pe bărbatul mai scund, înainte ca acesta să apuce să ajungă la sculptură.

Excursionişti „profesionişti”.

La Tinner’s Arms, am găsit câteva scaune goale într-un colţ întunecat de lângă tejgheaua barului, ne-am scos imper meabilele şi am comandat o cană cu ceai. Din partea opusă

a încăperii, nemții ne-au făcut cu mâna, ospătându-se deja din nişte platouri uriaşe cu mâncare. Mi-am atârnat şosetele roşii de marginea mesei, iar apa care s-a scurs din ele s-a unit cu băltoaca de sub rucsacurile noastre. În scurtă

vreme, ne-am încălzit atât de tare, încât am simțit că

scoatem aburi, ascunşi în acel colț întunecat de ceața

formată chiar de noi.

Uşa s-a dat de perete, iar cei doi bărbați din biserică au intrat în pas vioi, urmați de alți patru. Nu mai erau uzi, făcu seră duş şi aveau pe ei haine curate şi uscate. Am aşteptat să ne povestească ce făceau; călătorii nu se pot stăpâni, mai de vreme sau mai târziu trebuie să le spună şi celorlalți ce fac.

Nu a durat prea mult.

— Străbatem pe jos drumul de coastă. De la Minehead până la Plymouth. În cel mult două săptămâni trebuie să

ajungem la Plymouth. Suntem în ziua a optsprezecea, aşa că suntem în grafic, a spus bărbatul cel robust, care se vedea că era purtătorul de cuvânt.

— De ce o facem? În scop caritabil, firește. Nimeni n-ar face-o fără să sprijine o cauză caritabilă, ar fi 100%

autosatis facție. Avem sprijin; bineînțeles, ne urmează o furgonetă.

De obicei, acesta este momentul în care toți ceilalți dru meți prezenți intră în conversație şi întreaga încăpere e prinsă într-o discuție jovială despre întâmplări de pe drum.

Dar cuplul de nemți plecase deja şi se vedea clar că ceilalți oa meni din pub nu erau drumeți. Ei bine, da, şi noi străbăteam coasta. Nu, nu în scop caritabil, doar ne-am gândit să facem o excursie. Aveam sprijin? Nu, doar rucsacurile. Eram cu cor tul? Da, exact, şi da, cortul era complet îmbibat cu apă. Unde urma să înnoptăm? Habar n-aveam. Am hotărât să nu spunem nimic şi am mai comandat o cană cu apă fierbinte din ceața noastră. La ora

10 fix, au ieşit cu pas hotărât din pub, „ca să se culce devreme şi să fie pregătiți să pornească devreme”.

La ora 11, s-a oprit în sfârşit ploaia, iar ceața s-a ridicat puțin. Ne-am pus pe noi hainele ude şi am ieşit în întuneric.

Un câmp de la marginea drumului părea să fie un loc accep tabil, însă prezența unei grămezi de compost ne dădea

de in țeles că era vorba de o grădină. Mai devreme, pe promontoriu, observaserăm un petic gol de pământ, aşa că

ne-am întors acolo. Ne-am cățărat printre ferigi, după care am ajuns pe o pajişte; luminile unei ferme erau suficient de departe pentru a ne asuma riscul de a rămâne acolo. Vântul s-a întețit pe când încercam să ştergem cortul cu un prosop ud, aşa că ne-am aşezat pe câmp, sperând că îl va usca vântul suficient cât să putem desface sacii de dormit. Uzi şi tremurând, am mâncat orez cu ton la ora 1 dimineața, pe un promontoriu deschis.

Din golful de dedesubt se ridicau în aerul umed țipetele jelu itoare ale focilor; din când în când se auzea câte un răspuns, mai slab şi mai îndepărtat. Se strigau unele pe altele în noap tea întunecată şi umedă.

— E al naibii de ud aici.

— La fel şi aici.

— M-am săturat de nenorocita aia de sirenă. Nu mai tace odată? Nu pot să dorm deloc.

Sau poate că erau țipetele focilor; era greu de spus. În orice caz, pe când mă băgam în sacul de dormit ud, într-un cort ud, instalat pe un promontoriu bătut de vânt, şi ascultam focile în noapte, eram recunoscătoare că nu mă

găseam pe o bucată de carton, în spatele pubelelor, pe o alee dosnică.

* * *

Intestinele vacilor care pasc pe o pășune bogată scot un anu mit sunet. Şi sunetul ăsta era chiar la capul meu. Dacă

o vacă păştea chiar la capul meu, asta însemna că avea copitele chiar lângă cort: un pas greşit şi se încurca într-o frânghie sau, şi mai rău, intra cu piciorul direct prin pânza cortului. Am în cercat să şoptesc cât mai încet:

— Moth, Moth, e o vacă afară.

— Şi ce dacă?

— E chiar aici.

— N-o băga în seamă, o să plece.

Nu puteam să o ignor, aşa că am încercat să deschid încet fermoarul, ca să nu o sperii şi să o fac să sară direct pe cort.

Dar e imposibil să deschizi fermoarul unui cort fără să

faci zgomot. După care, m-am împiedicat de plită şi am căzut în iarba udă. Vaca se întorsese deja şi se îndepărta încet, păscând imperturbabilă. De pe spinarea ei se ridicau aburi şi, în aerul rece şi nemişcat, îi zăream răsuflarea în timp ce se îndepărta cu paşi molcomi prin pâclă, alăturându-se cirezii de vaci de la marginea cetii. Le-am ascultat cum smulgeau iarba, mestecau, râgâiau, respirau în lumina slabă a lunii care se afla undeva, dincolo de raza mea vizuală. Focile continuau să scoată sunete joase şi repetitive, reduse uneori la tăcere de țipătul acut al unui scoicar. Am scos afară sacul de dormit şi l-am înfăşurat în jurul meu, în timp ce la răsărit lumina în cepea să contureze orizontul, iluminând promontoriile unul câte unul, până

când luna s-a estompat, iar ceața a început să se ridice.

Țipetele pescăruşilor au trecut la volumul pentru timp de zi, iar luminile de la fermă s-au aprins.

Norii se ridicaseră îndeajuns cât să dea la iveală

ridicătura de la Gurnard’s Head şi promontoriile din mijloc, însă cerul încă părea jos şi cenuşiu, ameninţând să rămână

astfel dacă vin tul nu opunea rezistenţă. Cărarea trecea printr-o râpă săpată de un mic pârâu, cu malurile înţesate de flori, ca şi cum toate grădinile din Zennor îşi împrăştiaseră seminţele în apă şi, prinse în solul umed, înfloriseră din belşug, devenind o gră dină ascunsă şi sălbatică.

Am pornit spre un alt promontoriu. Ne-am aşezat pe o bancă şi, în timp ce mâncam un baton umed de ciocolată, am ascultat vocile şi paşii celor care treceau.

— Să fiu al naibii dacă-mi pasă de bătăturile tale. O să

trecem de Land’s End diseară, conform programului.

Au trecut pe lângă noi, fără să ne observe, şi într-o clipă

au şi dispărut. La Land’s End, astăzi? Eram la zile întregi depărtare de semnul întrebării de la Land’s End, de marea întrebare: „Ce facem după aceea”?

Alte două siluete înaintau pe o potecă îngustă care urca de la Pendour Cove, ajungând pe cărarea de lângă noi. Bărbaţi vârstnici, încovoiaţi, asemănători ca vârstă şi constituţie.

Unul dintre ei era complet îmbrăcat, cu ghete, impermeabil şi căciulă de lână, slab, cu tenul supt şi cenuşiu, şi avea în braţe un rând de haine. Celălalt, puţin mai tânăr, în costum de baie şi şlapi, cu un prosop în jurul gâtului, avea în mână o caserolă.

Când s-au apropiat de noi, am înţeles, după mişcări, după formaţia capului şi după felul în care se ciondăneau, că

erau fraţi.

— Bună dimineaţa. Mergeţi să înotaţi? Noi tocmai am fost.

Mă rog, eu am fost... el nici n-a vrut să-şi scoată ghetele.

Nu ştiu ce-şi închipuie că se va întâmpla dacă pielea lui vede lumina zilei, poate o să îi cadă ceva. Înotătorul era şi vorbăreț pe deasupra. Celălalt rămase tăcut, cu un zâmbet schițat pe jumătate.

— E perfect aerul în dimineața asta. Cald şi umed, exce lent pentru piele. Eu îi tot spun: o picătură de apă rece sărată şi o ceață călduță țin bolile la distanță şi te mențin tânăr.

A întins spre noi caserola care era pe jumătate plină cu fructe mov coapte şi lucioase.

— Vreți nişte mure?

Murele pe care le culeseserăm noi pe drum fuseseră mici, acre şi înțepătoare, aşa că am luat una din politețe, însă,

când am băgat-o în gură, nu semăna cu nicio mură pe care o gusta sem până atunci. Moale, dulce, o explozie de arome autumna le intense, iar la sfârşit, un gust uşor sărat.

— Ați crezut că a trecut vremea murelor, nu-i aşa? Sau ați mai mâncat şi ați crezut că nu vă plac. Nu, trebuie să

aşteptați până în ultimul moment, acel moment dintre coacere perfec tă şi putreziciune. Mierlele ştiu când este acest moment. Iar dacă ceața se coboară chiar atunci, lăsându-vă un aer sărat peste fructe, veți gusta ceva ce banii nu pot cumpăra, iar maeştrii bucătari nu pot crea. O

mură perfectă, uşor sărată. N-ai cum să le faci; sunt produsul timpului şi al naturii. Sunt un dar, când crezi că

vara s-a terminat şi toate lucrurile frumoa se au dispărut.

Chiar sunt un dar.

Şi-a pus un braț pe după umerii fratelui său, care acum tremura şi se făcuse livid la față, părând vizibil bolnav.

— Lasă că-mi duc eu hainele, bătrâne, şi hai să te ducem acasă, lângă foc.

Celălalt s-a mulțumit să zâmbească şi şi-au continuat drumul.

Ne-am îndopat cu mure, urmând cărarea şerpuitoare spre Gurnard's Head, cu mâinile violet.

Cerul a coborât, a absorbit apa mării şi a lăsat-o să cadă

pe pământ, preschimbându-ne în movile de noroi ce alunecau pe o potecă accidentată şi stâncoasă. Valuri uriaşe loveau promontoriile, în timp ce ploaia ne lovea pe noi. Apa uda tot ce nu era impermeabil, trecea prin haine, se aduna în ghete şi țâşnea din nou afară, în şuvoaie de noroi amestecat cu sudoa re. După miezul zilei ne-am dat bătuți, am instalat cortul pe o pajişte, ne-am schimbat hainele ude cu altele mai puțin ude, am mâncat orez, ne-am jucat „Eu spionez"21 (un joc foarte li mitat într-un cort), apoi ne-am 21 Un jucător alege un obiect care se află în locul unde se desfăşoară

jucat „ce vom face după Land's End" (un joc foarte limitat, dat fiind că existau doar două opțiuni: să continuăm sau să

nu continuăm), apoi am pus în scenă Beowulf (un joc foarte limitat de-a „cine are spada cea mai mare?" şi deloc recomandabil într-un cort), după care am dormit vreme de 12 ceasuri.

O lumină strălucitoare a pătruns în cort, o lumină mai strălucitoare decât văzuserăm în ultimele două zile, însă nu avea importanță dacă era lumină sau nu: mă chirceam din pricina crampelor provocate de mure, cu stomacul revoltat de la volumul uriaş de fructe înghițite după săptămâni întregi de orez şi tăiței. M-am lăsat pe vine lângă un zid ondulat cău tind alinare, şi am urmărit norii pufoşi şi albi care traversau cerul albastru. Şi atunci am observat-o. O

femeie, aşezată pe un scaun, cu capul sprijinit de trunchiul unei vaci care mânca dintr-o găleată. Ce făcea acolo, aşezată

pe câmp şi mulgând o vacă? Eram bolnavă, aveam halucinații, ori trecusem printr-o gaură de vierme care mă

aruncase în vremea lui Tess D'Urberville? Nimeni nu mai stă

pe scaun ca să mulgă vaca, mai ales pe un câmp deschis.

Apoi mi-a făcut cu mâna. La naiba, m-a văzut aşezată pe vine pe terenul ei. Cu siguranță întărisem convingerea oamenilor din zonă potrivit căreia vizitatorii erau toți nişte barbari necivilizați, care beau lapte de soia.

— Moth, trezeşte-te, trebuie să plecăm.

Cărarea s-a netezit şi a cotit uşor în jos spre Portheras Cove.

Hainele ni se uscau în bătaia vântului, în timp ce urmam cursul unui pârâu în direcția plajei. Un câine din rasa border collie a trecut în goană pe lângă noi, sărind de pe o piatră pe alta, urmat îndeaproape de o femeie scundă cu jocul, iar ceilalți trebuie să ghicească despre ce obiect este vorba. (n.

Red.)

părul blond cenuşiu, atât de lung încât, chiar şi împletit, îi trecea de talie.

— Salut, faceți traseul pe jos? Încotro mergeți?

— La Land's End, poate chiar mai departe.

— Nu mai aveți mult. De unde veniți? Sunteți cu cortul?

— De la Minehead şi, da, am stat cu cortul în natură în cea mai mare parte a drumului.

— Mi-am dat seama; se vede.

— Se vede?

— Şi-a pus amprenta, scrie pe voi: ați simțit atingerea naturii. Şi n-o să vă mai părăsească; sunteți sărați. Eu am venit aici în urmă cu 30 de ani şi n-am mai plecat. Înot în mare în fiecare zi şi scot cățelul la plimbare. Oamenii se luptă cu ele mentele naturii, cu vremea, mai ales aici, însă

odată ce şi-a pus amprenta pe tine, odată ce te-ai lăsat în voia ei, nu mai ai cum să fii vreodată la fel. Să aveți noroc, oriunde vă va duce drumul vostru,

a spus femeia plecând pe urmele câinelui şi dispărând cu paşi agili dincolo de promontoriu.

— Coasta asta e tărâmul înțelepților şi al profeților? Pare să fie câte unul la fiecare colț.

— Sărați. Îmi place asta. Aromați, conservați, la fel ca murele.

— Soarele începe să fie mai puternic. Hai să ne uscăm lucrurile.

Am împrăştiat de jur-împrejur pe stânci tot ce aveam în rucsacuri; din ele ieşea un abur uşor în soarele de la ora prânzului. Obiecte care ni se păreau străine, dar suficient de practice, când le-am cumpărat în urmă cu mai multe săptă

mâni, acum ne erau ca o familie. Le vedeam toate ciudățeniile şi defectele, dar, oricât de supărătoare ar fi fost, fiecare lucru era ceva fără de care nu puteam trăi, ceva ce am fi apărat până la ultima suflare. Până şi sacii de dormit subțiri ca hâr tia pe care începeam să-i urâm erau esențiali,

asemenea unui frate enervant. Granitul dur absorbea căldura şi o degaja înapoi, încălzindu-ne pielea umedă şi scofâlcită, alinându-ne muşchii dureroşi, aşa că ne-am trezit din somnul de la prânz abia după-amiaza, târziu. M-am ridicat înțepenită în picioare, cu pielea arsă şi crăpată, la fel de uscată ca hainele întinse pe pietre. Am început să pun lucrurile înapoi în rucsac. Sacii de dormit şi puloverele de la magazinul caritabil erau în sfârşit calde şi uscate; măcar de ar fi păstrat căldura aceea până la noapte.

— Ce zici, să rămânem aici în noaptea asta şi să plecăm mâine?

— Da, de ce nu? Mă duc să înot.

Moth s-a întins în apa adâncă, îndepărtându-se de plajă.

Era mai slab ca niciodată, cu bustul de un alb strălucitor, acolo unde nu se bronzase de la tricou. Muşchii spatelui îi zvâc ne-au, nu la fel de puternici cum fuseseră după verile în care reconstruise zidurile clawdd adunase fânul

şi săpase şanțuri, însă mai lungi şi mult mai definiți decât fuseseră de când în cepuse durerea în umăr şi atrofierea musculară.

Înota în stil craul, aruncându-şi înainte un braț, apoi celălalt, şi rotindu-l complet, îndepărtându-se din ce în ce mai mult în larg, în vre me ce soarele cobora, iluminând în fâşii aurii apa ce devenea tot mai întunecată. Apoi, în albastrul închis şi în nuanțele bomboanelor gumate, o pată

de un gri mai închis, un gri lucios, se arcuia, se scufunda şi se ivea din nou. Apoi o alta, şi o a treia: delfinii cu bot gros se apropiau tot mai mult de țărm.

Moth i-a observat şi s-a oprit, rămânând să plutească

nemişcat în timp ce ei traversau golful; din când în când se ivea câte un nas sau o coadă, când se curbau silențios prin apă, greu de desluşit printre valuri. Erau una cu apa, cu marea mişcătoare, unul şi acelaşi element. Au plecat odată

cu mareea şi cu lumi na, alunecând spre orizont şi spre oceanul adânc.

Populația de delfini cu botul gros din Cornwall, spre deo sebire de cea din Țara Galilor sau Scoția, nu beneficiază de zone speciale protejate. În ultimii zece ani, numărul lor s-a înjumătățit în zona aceasta, în vreme ce în alte părți, s-a sta bilizat. Pentru a avea parte de protecție locală, trebuie să fie recunoscuți ca populație rezidentă de organizațiile de con servare a naturii, însă, fără studii suficiente, nu pot fi decla rați rezidenți. Oamenii de ştiință au descoperit că delfinii cu botul gros din Golful Cardigan au un dialect diferit de cei din Irlanda, iar aceasta este dovada definitivă a faptului că

sunt ai locului. Este clar că aceşti delfini sunt o specie locală, de vreme ce vorbesc galeza. Indiscutabil, populația de delfini din Portheras are un accent puternic de „smântână

groasă”22; ce dovadă mai bună de atât?

Totuşi, chiar dacă li se va asigura o oarecare protecție în final, aceasta nu le poate garanta salvarea până când organis mele guvernamentale nu vor da

dovadă de consecvență. În prezent, guvernul galez consideră că viața marină din zonele speciale de conservare ale Golfului Cardigan şi Pen Llyn a fost protejată suficient timp şi a înaintat un proiect de lege prin care să se redeschidă zona pentru traulerele care draghează fundul mării în căutare de scoici. În trecut, zona a fost deja dragată intensiv vreme de câțiva ani, iar viața marină nu şi-a revenit aşa de repede, ceea ce a făcut Adunarea Națională a Țării Galilor să ajungă

la concluzia că starea naturală a fun dului apelor noastre de coastă este de deşert nisipos. Însă, odată cu scoicile, ghearele de metal au distrus toate formele de viață marină: midii, actinii, corali evantai, bureți de mare, alge, tot felul de peşti, o lume marină care nu-şi poate reveni în câțiva ani, ci are nevoie de decenii, dacă nu chiar de secole.

22 Clotted cream în original. Este o specialitate gastronomică tipică Corn wall-ului şi Devonului, obținută prin încălzirea laptelui. (n. Red.)

Şi este tocmai viața marină cu care mamele-delfin îşi hrănesc puii atunci când sunt mici şi se mişcă încet.

Stâncile care mărgineau plaja erau instabile, din şist argilos, aşa că am instalat cortul departe de ele, pe malul celălalt al unui pârâu cu apă dulce, mult deasupra liniei mareei înalte, marcate de alge şi scoici. După atâtea săptămâni în care am ținut seama de ritmul mareei, am învățat să cunoaştem punctul în care fluxul avea să devină

reflux şi invers. S-a lăsat întune ricul; lumina farului din Pendeen oscila ritmic deasupra pro montoriului, fără să

ajungă deloc pe plajă; au venit scoicarii şi, odată cu ei, un frig înțepător, care se ridica din nisip şi ne pătrundea în oase. M-am îmbrăcat cu toate hainele mele şi câteva de-ale lui Moth, căruia nu îi era deloc frig, şi în cele din urmă, tremurând, am alunecat într-o stare de somn adânc ce nu durează prea multe ceasuri într-un cort.

Acela a fost momentul în care a venit marea, năpustindu-se cu forță şi nerăbdare, ridicându-se peste țărm, fără să se oprească. Aleseserăm cortul acela fiindcă putea rămâne în picioare chiar şi în lipsa țăruşilor, dar să

rămână drept chiar şi atunci când era ridicat în aer, cu saltelele gonflabile şi sacii de dormit înăuntru, depăşea toate aşteptările. Însă şi mai ui mitoare decât capacitatea de a rămâne în picioare a cortului Vango era Moth. Alerga pe plajă în indispensabili, ținând cortul deasupra capului. Chiar şi când a traversat pârâul, unde apa sărată se învolbura şi îi ajungea până la genunchi, a continuat să alerge. Se schimbase, nu încăpea îndoială, se schimbase deşi, potrivit medicilor, asta nu era posibil. Degenerarea cor ticobazală era un bilet doar dus.

O ştia şi el.

— Sunt mai puternic. Simt că pot pune un picior în fața celuilalt şi am încredere că pot păşi cu fermitate. Nu mai scap lucrurile din mână atât de des. Şi nici umărul... nu mă

mai doare aşa rău. A fost foarte greu când n-am mai luat

Pre gabalin, dar la un moment dat, înainte să ajungem la Newquay, mi-am dat seama că nu mai sufeream atât de tare. De ani în tregi nu m-am simțit atât de bine, iar mintea îmi este mult mai limpede; pot să gândesc lucid. Nu ştiu dacă este ceva temporar, nici măcar dacă este posibil, sau dacă totul va rede veni ca înainte în clipa în care mă voi opri din mers. Nu ştiu.

— Înainte de Newquay? Atunci poate e de la remediile din plante ale lui Kurt.

— Eu cred că este vorba despre forma asta extremă de fi zioterapie. Poate că va trebui să continui să merg toată

viața.

— Nu glumi... poate că vom fi obligați s-o facem oricum.

Dar nu-mi pasă. Dacă aşa rămâi sănătos, am să merg mereu.

— Ce o să facem după Land’s End?

— Nu ştiu.

Nevoia de hrană ne-a trimis la Pendeen. Într-un mic magazin aveau o grămadă de pâini făcute în casă, de mărimea unor mingi de fotbal; am cumpărat una şi am devorat-o pe nerăsu flate. Tânjind după o cană cu ceai, am reuşit să obținem apă fierbinte de la o cafenea, unde am încercat să încărcăm şi te lefonul, însă nu rezistase ploii şi a refuzat să pornească.

— Încotro mergeți? ne-a întrebat proprietarul cafenelei, evident curios în privința amărâților urât mirositori care stă

teau într-un colț.

— La Land's End, dar acum nu mai suntem atât de siguri; poate mergem mai departe.

— Nu trebuie să vă întoarceți?

— Nu, nu mai avem casă.

— Uau, ați vândut tot ca să porniți la drum? Curajoşi, la vârsta voastră – nu sunt mulți care ar proceda astfel.

Nu asta spusese Moth, însă am lăsat-o aşa.

— Visul meu este să traversez Franța cu bicicleta şi cu o canoe, pe care s-o tractez cu bicicleta. Puteți veni şi voi. Am o casă în nordul Franței; o puteți închiria pe perioada iernii, 500

de lire pe lună. Putem să mergem cu bicicleta până acolo.

— Sună fantastic. Vom lua legătura când o fi să terminăm traseul coastei.

Am ieşit din cafenea în căldura blândă a dimineții târzii.

Cineva ne oferise un loc unde să stăm. Nu ni-l permiteam, se afla într-o altă țară şi, mai puternic sau nu, era puțin probabil ca Moth să poată pedala 950 de kilometri cu o canoe legată de bicicletă. Totuşi, cineva se oferise. Chiar dacă se baza pe ideea că aveam o grămadă de bani după

vânzarea casei şi probabil că nu ne-ar mai fi făcut oferta dacă ar fi ştiut adevă rul. Existau posibilități, exista speranță.

Geevor a fost o mină de cositor activă până în 1991, când a fost închisă; în acel deceniu în care s-a închis şi ultima mină de cositor din Anglia, pompele i-au fost oprite, iar puțurile inundate până la nivelul mării. Minerii s-au împrăştiat care încotro, unii ajungând până în Australia, iar alții plecând să muncească la construcția tunelului de sub Canalul Mânecii.

A fost finalul unei epoci care durase secole întregi – istoria minieră a ținutului Cornwall se încheiase. Însă nu pentru mult timp; la fel ca multe alte lucruri din Cornwall, aceasta a devenit o atracție turistică, iar acum face parte din Patrimo niul Național Minier al ținutului Cornwall. Locul nu mai pro duce tone de minereu; dar extracția continuă din buzunarele vizitatorilor, un proiect mult mai sustenabil şi pe termen lung. Poate că mineritul s-a terminat, însă

patrimoniul rămî ne, iar noi am fi mai săraci în lipsa lui. La urma urmei, fără minele de cositor poate că nu am fi avut niciodată plăcinte.

Sau Poldark.

În ziua aceea era închis, o mină de cositor tăcută şi pără

sită, într-o perfectă stare de conservare. Trecuți de Geevor, ne-am continuat drumul; peste tot în jurul nostru se vedeau ruinele unei industrii moarte. Camere ale motoarelor năruite şi hornuri dărâmate, un tărâm al şisturilor şi al distrugerii, o zonă de război. Lupta omului cu stânca lăsase în urmă o pus tiire care nu va putea fi vindecată niciodată. Pământul capitu lase. Am trecut pe lângă această privelişte suprarealistă şi pe lângă turiştii care se desfătau în mijlocul ei cât de repede am putut.

Cărarea continua la mică distanță de stânci, printre tufe de ghimpoasă, porumbar şi muri, iar în dreapta se găsea colina din Cape Cornwall şi coşul minei care îi marchează

vârful. În galeza veche, i se spunea Kilgooth Ust sau spinarea gâştei din St Just. Nu semăna cu nicio gâscă din câte am văzut, însă avea aerul de capăt

de lume al unei insule între apele înspumate.

Până în urmă cu 200 de ani, se credea că acesta era cel mai vestic punct al Marii Britanii. Şi pe bună dreptate: pare înde părtat, semeț, o ultimă santinelă întinsă în ocean. Am stat cu spatele sprijinit de granitul cald al hornului din vârf şi ne-am uitat la orizont. Până şi telefonul s-a trezit la viață

de la căldură.

Land's End se afla la doar câțiva kilometri în stânga noas tră, însă, de lângă hornul acela, aveam impresia că ne aflam pe un uriaş pachebot navigând pe ocean, cât mai departe spre vest posibil. Pe horn, o plăcuță care amintește de eticheta unei conserve de fasole comemorează achiziția promonto râului de către Compania Heinz în beneficiul națiunii, în anul 1987; acum, Cornwall Cape aparține de Național Trust. Moth a fost mereu un mare amator de fasole la conservă şi, în timp ce soarele începea să coboare, iar cerul se lumina de o albeață de sfârşit de vară, nesfârşită şi

strălucitoare, reflectând în apa înspumată o sclipire orbitoare, s-a ridicat în picioare pe bancă, şi-a desfăcut brațele şi a început să strige în gura mare:

— Mulțumesc!

Chiar dacă fusese o modalitate inteligentă de a plăti mai puține impozite, ar fi fost o crimă ca locul acesta să se piardă din cauza dezvoltării.

— Mulțumesc, domnule Heinz!

Land's End era atât de aproape, încât mai că-l puteam atinge.

Farul din Longships se vedea clar, înălțându-se pe mica insulă Cam Bras, imediat după ultimul promontoriu. Am fi putut să ajungem chiar în ziua aceea, însă nu era nicio grabă. De ce să ne grăbim, când dincolo de asta se afla marele necunoscut?

Dacă pământul era plat, atunci Land's End ar fi fost la extre mitate. Ne-am plimbat la primele ore ale înserării; cărarea era înconjurată de o vegetație

joasă, mărăcinoasă şi robustă.

Rezistentă la vânt şi la sare, dar imposibilă pentru campare.

La Porth Nanven, cele câteva petice de teren plat erau ocupate de rulote, aşa că am urcat, îndepărtându-ne de plaja stâncoasă cu sentimentul că s-ar putea să nu găsim niciun loc de înnop tat şi că am putea fi siliți să mergem în continuare. În timp ce cărarea ne conducea spre alte tufişuri, uitându-ne în urmă, am zărit un petic de teren plat şi verde lângă o stâncă alungită, care de la Carns Leskys arăta spre mare.

— Ce părere ai?

— Suntem expuşi aici, foarte expuşi.

O potecă îngustă ducea către micuța stâncă înverzită, pe care ne încăpea la ţanc cortul, dacă nu foloseam toate frân ghiile. De la margine, stânca cobora vertical circa 20 de

metri până la stâncile de dedesubt, unde se izbeau valurile, îm proşcând apa care ajungea aproape până la noi.

— Numai să nu ieşi noaptea din cort.

— Mâine o să ajungem la Radio Pirate FM. „Ultima oară

au fost văzuți la Leskys' Ledge".

Soarele a dispărut în cele din urmă în spatele culmilor de pe insula Brisons, trimițând raze de toate culorile pe suprafața mării şi învăluind promontoriul în roz şi portocaliu. Ne-am întins în cort şi l-am lăsat deschis, cu pescăruşii argintii căță rați pe stâncile din apropiere, în vreme ce farul din Longships a început să lumineze.

— Ce-a fost asta? Lumina aia care se mişcă? Uite-o, iese din spatele farului.

Eram la cotitură şi, pentru prima oară, vedeam rutele maritime de pe Canalul Mânecii.

— O, la naiba, Moth, suntem aici, ce facem acum?

— Dormim. Dormim şi vedem ce ne aduce ziua de mâine.

Am dormit, iar dimineața ne-a adus stropi de apă care ne lo veau repetat cortul. Deschizând fermoarul pe jumătate, apa a venit din nou, parcă şi mai de aproape. Cortul se smucea şi se scutura violent, biciuit de vânt. Nu ploua, dar cerul era plin de nori ce se mişcau în viteză şi veneau rafale de apă la fiecare 30 de secunde. Am adunat totul, ne-am pus pe noi imperme abilele şi, între o împroşcătură şi alta de apă, am dus în grabă rucsacurile pe pământ uscat.

Atlanticul aducea spre noi ceva imens, însă, din fericire, nu ajunsese încă. Până am terminat de strâns cortul, eram uzi leoarcă, însă ne-am uscat în câteva secunde mulțumită

vânturilor puternice care băteau în timp ce urcam, ca să ne ferim din calea valurilor. În largul mării, talazurile se umflau şi coborau, alergând spre țărm într-o masă învolburată de spumă albă. Ceva venea cu siguranță.

Vântul ne-a transformat rucsacurile în vele, însă, din fericire, cărarea era lină şi continua departe de marginea

stâncii, co borând uşor spre Sennen Cove. Plaja era pustie, salvamarii se aflau în baraca lor, cu uşile închise în fața furtunii de nisip ce se răsucea şi se învârtejea spre interiorul teritoriului, zgâriind pielea acoperită de sare de parcă ar fi şlefuit-o. Apoi a venit ploaia, la început uşoară şi amestecată cu nisip, apoi furioasă, în rafale orizontale care răsunau când loveau impermeabilele şi făceau să sufere pielea expusă. Uşile se închideau, obloanele se coborau, Sennen Cove se baricada. Ne-am adăpostit într-o cafenea şi am ocupat locurile de lângă fereastră, un geam sub țire între noi şi bestia urlătoare care se dezlănțuia afară.

Permanent înfometați, am cedat şi am întins o bancnotă

prețioasă în schimbul unor chifle cu macrou şi două căni cu ceai. A trecut un grup de oameni; era greu de spus prin ploaia torențială dacă erau excursioniști sau doar nebuni.

Era ace laşi lucru. Pe la mijlocul amiezii, proprietara a vrut să închidă; fuseserăm singurii clienți şi era pregătită de plecare. Ne-am săltat rucsacurile în spate şi am ieşit din nou în gura bestiei.

— Aşadar, spre Land's End?

— N-avem nimic mai bun de făcut.

Land's End, capătul pământului. Începutul şi sfârşitul că

lătoriilor fantastice. Un punct de atracție pentru turişti, un dezastru în materie de design, o poveste de groază ecologică.

Pe stâncă, poteci marcate de trecerea atâtor paşi duceau, printre nori, la un imens complex rezidențial din ciment.

Complet abandonat. Era după-amiaza târziu şi până şi fotograful de lângă indicatorul care arăta drumul spre John O'Groats se dă duse bătut şi închisese porțile. Am sărit bariera şi am făcut câteva poze cu telefonul, marcate cu dâre de ploaie. Niciun comitet de întâmpinare, nicio sărbătorire, doar doi oameni uzi care îmbrățişau un stâlp.

Magazinele erau închise, centrul expozițional era închis, până şi Arthur şi cavalerii lui abando naseră experiența

pentru ceva mai uscat. Eram acolo singuri, cu apa şiroind pe noi într-o enclavă de ciment.

— Deci asta-i tot?

Imediat ce am pronunțat aceste cuvinte, un autobuz cu etaj a tras în parcarea goală. Ne-am îndreptat spre el ca nişte zombi ce lăsau în urmă un tărâm pustiu postapocaliptic. Când uşile autobuzului decapotabil s-au deschis, de pe scările de la etajul superior a năvălit un şuvoi de apă.

— Unde merge autobuzul? a strigat Moth, ca să poată fi auzit peste vuietul vântului.

— La St Ives. Nu e rău acolo. Aici, în schimb, e groaznic.

— De-a dreptul groaznic.

Peste 400 de kilometri de dureri, extenuare, foame, nopți în aer liber şi climă sălbatică erau în urma noastră. Puteam să ne urcăm în autobuz şi să plecăm, să ne întoarcem în Țara Galilor, care era pământul nostru, să ne înscriem pe lista de aşteptare a primăriei pentru o locuință socială şi să

găsim un camping ieftin pe perioada iernii. Moth mă ținea de mână când uşile autobuzului s-au închis.

16

Căutarea

Am privit cum se îndepărtează autobuzul de refugiul de lângă intrarea cu arcadă a centrului pentru vizitatori.

Aşezaţi pe rucsacuri, picurând de apă. Era mijlocul lui septembrie şi părea că toamna deja venise. Am fi putut să

ne oprim, însă nu aveam nimic de pierdut să mergem înainte, din contră. Aici eram liberi, bătuţi de vreme, flămânzi, obosiţi, înfrigurați, dar liberi. Liberi să mergem sau nu, să ne oprim sau nu. Liberi să nu campăm la rude sau prieteni, ca să devenim o povară, să devenim un motiv

de enervare, să consumăm o prietenie până când ajunge doar o simplă toleranță. Aici încă aveam control asupra vieții noastre, asupra viitorului nostru, asu pra destinului nostru.

Apa ni se scurgea de pe rucsacuri când le-am pus din nou în spate. Am ales să mergem şi să profităm de libertatea care venea odată cu această alegere.

La câteva sute de metri depărtare de parcul tematic din Land's End, natura sălbatică a revenit. Stâncile erau unele dintre cele mai impresionante pe care le văzusem în Cornwall:

pereți perpendiculari din granit crenelat, biciuite de valuri care înaintează fără oprire din adâncurile Oceanului Atlantic, spărgându-se de primul şi ultimul promontoriu cu o forță de neimaginat. Am rămas în fața forței copleşitoare a naturii, în vreme ce valuri cu creste enorme se învolburau în arcada stâncii Armed Knight, foarte aproape de uscat. Două

siluete singuratice pe o culme de piatră şi iarbă pe care vântul tăios nu o lasă să crească. Fără adăpost, fără copaci, doar cu perspectiva unui cort ud. 5, 20 de lire, un baton Mars, o pungă de orez, o banană şi o jumătate de pungă de bomboane guma te. Însă ploaia se oprise.

Lumina începea să scadă pe când ne-am ascuns cortul în spatele unor stânci, oarecum protejate din calea vântului.

Două folii de nailon între noi şi Canada.

* * *

Au fost câteva mici averse de ploaie, însă norii se ridicau de la pământ şi se îndepărtau în grabă odată cu briza dimineții. La Gwennap Head, ne-am aşezat, ne-am scos ghetele ca să se usuce în bătaia vântului şi am împărțit batonul Mars. Eram suferinzi şi înceți, iar articulațiile ne pârâiau din cauza vântu lui şi a ploii din ziua precedentă.

Acum ne îndreptam spre răsărit şi părea că începem o nouă

călătorie. Sau mergeam spre sud? Ori spre sud-vest? Ne stabiliserăm un obiectiv, îl atinseserăm, iar acum mergeam şi atât; ne plimbam toată ziua fără nicio țintă. Când am ajuns la Porthgwarra, peisajul deja se schimbase. Pe coasta nordică, ajunseserăm să cunoaştem vegetația formată din arbuşti scunzi şi robuşti, iarbă şi limba peştelui, şi puțini arbori încovoiați şi răsuciți. Prin compara ție, la Porthgwarra era plin de o vegetație luxuriantă, copaci încă piperniciți, dar drepți, şi grădini cu flori exotice. Cotise răm şi ajunseserăm într-o cu totul altă țară.

Spre seară, ne-am aşezat pe o bancă de picnic, pe o pajişte îngrijită din apropierea unor case, gândindu-ne să

instalăm cortul în spatele unor copaci. Până când au apărut maşinile şi ne-am dat seama că era o parcare.

— Poate că e vreun eveniment în sat. Unde o fi?

— Cine ştie, nu m-am uitat de ceva vreme pe hartă. Poate că e seara de bingo.

Am încălzit nişte apă, am băut ceai şi am împărțit banana în timp ce parcarea se umplea de maşini, iar oamenii se înde părtau, cu pălării pe cap şi pături în mână.

— Bingo în aer liber?

Chiar lângă noi a parcat un Land Rover din care a coborât un cuplu de vârstnici.

— Hai să aşteptăm până pleacă grupul acela, după care mergem şi noi.

S-au sprijinit de maşină, urmărind întreaga scenă, deloc dornici să se alăture mulțimii.

— Mă scuzați, ce se întâmplă aici? Unde merge toată

lumea?

— La teatru. Minack, faimosul teatru în aer liber.

— Aha, da, nu mi-am dat seama că e aici.

— Deci voi nu mergeți la spectacol?

— Nu, n-am ştiut. Şi oricum, nu cred că ne putem permite.

— Ce faceți, sunteți cu cortul?

— Da, cu cortul, mergem pe traseul de coastă. Venim din Minehead.

— Păi, v-ar plăcea să vedeți spectacolul? Vă cumpăr eu bilete, dar trebuie să mergem, altfel pierdem începutul.

I-am urmat printr-o clădire de acces, apoi până pe faleză.

— La revedere. Voi sunteți sus de tot; noi suntem jos.

Baftă în călătoria voastră.

— Mulțumim mult. O să vă restituim banii. Cum vă

numiți?

— David. Dar nu vă faceți griji, bucurați-vă de spectacol.

Faleza cobora în trepte, formând un amfiteatru natural în promontoriu, iar jos de tot se afla scena, cu marea pe fundal.

La începutul anilor ’30, Rowena Cade s-a gândit că era o idee fantastică să aibă un teatru în fundul grădinii proprii, un loc unde cercul local de artă dramatică să poată pune în scenă piese de teatru. Aşa că a excavat jumătate din coasta dealului pentru a crea unul. Aşa scrie în broşură, dar, la fel ca în cazul tuturor proiectelor de acest fel, munca au făcut-o grădinarii, în timp ce Rowena Cade dădea instrucțiuni şi se învârtea de colo-colo cu o mică roabă, sau cel puțin aşa ne-a povestit bărbatul aşezat lângă mine, iar el trebuia să ştie despre ce vor beşte, de vreme ce tatăl lui a fost unul dintre grădinari. Sau cel puțin aşa ne-a spus el.

Apoi a început piesa, însă nu era o piesă de teatru, ci o operetă:

Iolanthe de Gilbert şi Sullivan. Era greu de înțeles ce se întâmplă, deoarece muzica răsuna în tot amfiteatrul. De la înălțimea stâncii, auzeam doar un murmur slab al vocilor purtate de vânt. În timp ce marea se întuneca şi luna răsărea din spatele scenei, pentru o clipă am fost transportați într-o lume magică, în care păstorii erau presărați cu praf magic.

— Unde o să campăm?

— Aşteptăm până pleacă toată lumea şi rămânem în parcare.

Am urcat treptele pe urmele ultimilor spectatori şi am ieşit din teatru.

— O, Doamne, ce faceți cu rucsacurile alea mari? ne-a în trebat un bărbat cu o plasă de păr în cap, care urca în grabă dealul. L-am recunoscut, era unul dintre actori.

— Străbatem pe jos coasta. Suntem cu cortul.

— Şi unde Dumnezeului veți campa pe întunericul ăsta?

— O să găsim noi un loc.

— Jill, Jill, ce facem? Bieții oameni au nevoie de un loc unde să campeze; trebuie să-i salvăm de furtună.

Credea că asta e furtună? Trebuia să vadă cum a fost ieri.

O zână urca scările în spatele nostru.

— E campingul de la Treen, dar hai, grăbiți-vă, altfel nu-l mai prindem deschis.

Ne-am înghesuit în spatele unei furgonete şi ne-am zgâl țâit pe o distanță care nouă ni s-a părut de kilometri întregi, în timp ce distribuția formată din păstori, hangii şi zâne spo rovăia gălăgios.

— Cum de ți-ai uitat replica, Gerald? A trebuit să repet tot versul ca să te acopăr, aproape că am răguşit.

Zâna a tuşit uşurel.

— Nu am uitat-o, doar că a trebuit să trimit un mesaj.

Oricum, îți place să fii în centrul atenției.

Păstorul şi-a scos plasa de păr şi şi-a tras pe cap un fes, în vreme ce furgoneta s-a oprit cu scârțâit de roți în fața unui pub.

— Bun, locul de campare e mai sus, la capătul drumului.

Plimbare plăcută! Hai la bere!

Şi au dispărut, lăsându-ne la marginea unui drum dintr-un sat necunoscut, pe întuneric.

— Deci, de ce ne aflăm aici?

— E de necrezut.

Moth avea pe cap lanterna frontală şi în mână ghidul lui Paddy.

— Asta-i o noutate, nu m-am uitat pe hartă toată ziua.

Ah, ia uite, chiar spune despre „teatrul în aer liber”, dar Treen este pe jumătate în afara hărții.

Am urmat drumul la capătul căruia se afla locul de cam pare. Era aproape de miezul nopții şi majoritatea corturilor erau pe întuneric; ne-am furişat şi noi şi am instalat cortul în linişte.

— De ce suntem aici? Nu mai avem niciun ban.

— Nu ştiu, pur şi simplu am intrat în joc. Acum facem un duş şi mâine plecăm devreme?

— Neapărat.

La primele raze ale dimineții, vrăbiile se ciondăneau în tufişuri şi o lumină blândă aurie conferea norilor fragmentați o strălucire incandescentă. Pâcla uşoară se risipea, însă totul era acoperit de rouă, iar iarba era înghețată cu picături care reflectau lumina. Canalul Mânecii se întindea în depărtare; acum, frontiera de care se izbeau valurile nu mai era Canada, ci Franța. Aşezată pe marginea unei mese de picnic, în sacul de dormit, fiindu-mi mai cald acum decât îmi fusese toată noaptea, simțeam că s-a schimbat anotimpul. În celălalt capăt al campingului, un bărbat blond, cu dreaduri strânse în vâr ful capului, îmbrăcat în haine decolorate din bumbac, mergea cu bicicleta de la un cort la altul ca să controleze chitanțele de plată agățate de frânghii. Se apropia din ce în ce. N-aveam unde să ne ascundem.

— Unde e chitanța voastră?

— Nu avem; am ajuns la miezul nopții. Plecăm într-o oră.

— Nu puteți instala cortul fără să plătiți înainte, nu ați citit afişele?

— Nu le-am văzut şi era târziu...

— Camparea fără plată este furt de spațiu. Mergeți şi plă

tiți acum, 15 lire.

Furt de spațiu? Ce...?

— Tocmai împachetam, plătim când ieşim.

— Sunt cu ochii pe voi.

A plecat pe bicicletă, în aparență un tip hippy relaxat şi calm, în realitate însă un birocrat frustrat.

Era locul de campare perfect; într-o altă viață, am fi fost încântați să instalăm un cort sub formă de iglu şi să

campăm acolo o lună întreagă. Însă, în viața asta, am sărit zidul şi am plecat în grabă spre stânci.

Stâncile au lăsat locul unui amestec de pietre, rădăcini de copaci şi o vegetație de junglă. Pădurea umedă şi plină de in secte era preferabilă zonelor deschise, unde temperatura în cepea să crească. Nu era la fel de cald ca în zilele caniculare de pe coasta nordică, însă vântul nu mai bătea deloc şi aerul devenise sufocant. Am transpirat, am băut toată apa, am um plut sticlele din pârâu şi iar am transpirat. Apoi, am luat-o de la capăt. Cărarea a coborât printre bolovani până

la nivelul mării, apoi iar a urcat şi iar a coborât. Am rămas la adăpostul copacilor cât de mult am putut, însă muştele deveniseră în suportabile. Ne îndreptam din nou spre căldură, când am zărit o femeie stând jos, rezemată de o creangă căzută. Era palidă, încinsă şi într-o stare mult mai proastă decât noi.

— Bună ziua, vă simțiți bine?

— Da, doar mă odihnesc. Era o doamnă corpolentă, pro babil în jurul vârstei de 70 de ani, cu un puternic accent ame rican. S-a ridicat şi s-a sprijinit de copac. Căutam casa unui vechi prieten, John le Carré. Am fost împreună în tinerețe; ne petreceam verile aici, scriind şi înotând. Ce zile minunate. Eu vin să fac traseul vostru în fiecare an şi mereu l-am căutat pe prietenul meu, însă nu reuşesc să-mi amintesc unde era casa.

— Dar cu siguranță aveți trasee grozave şi în America, mult mai bune decât aici, în mijlocul naturii sălbatice, traseul din Munții Apalaşi, Pacific Crest...

— Da, dar nu scapi niciodată de copaci. Drumeţiile de la noi sunt doar prin pădure.

— Oamenii de aici visează să parcurgă marile trasee americane.

— Asta pentru că niciodată nu apreciem ce avem, indife rent de care parte a oceanului ne-am afla. Suntem la fel din punctul ăsta de vedere. Am să merg pe cărarea care urcă

dea lul; poate că David e acolo, sus.

— David? Credeam că-l căutaţi pe John.

— John e un pseudonim, prostuţo. Toată lumea ştie că

numele lui adevărat este David.

Doamna a pornit iar la drum, în căutarea verilor de mult apuse, aflate mereu după colţ. În esenţă, poate că toţi cei care parcurgeam acest traseu ne asemănam; poate că toţi căutam ceva. Ne uitam în urmă, ne uitam înainte sau pur şi simplu căutam ceva ce lipsea. Ajunşi la limită, o fâşie de natură să-l batică unde puteam fi liberi să lăsăm răspunsurile să vină, sau nu, liberi să găsim o cale de a accepta viaţa, viaţa noastră, indiferent cum ar fi fost ea.

Oare eram în căutarea acestei muchii înguste dintre pământ şi mare pentru a găsi un alt mod de a fi, devenind, pe parcurs, oameni care trăiesc la limi tă? Captivi între două

lumi. Mergând pe linia fină dintre natu ra îmblânzită şi cea sălbatică, între ceea ce e pierdut şi ceea ce e găsit, între viaţă şi moarte. La limita existenţei.

— Calmează-te, Ray, te transformi într-o nouă înţeleaptă

din Cornwall.

— Poate că acesta e răspunsul.

— Eu credeam că mergem pentru că nu avem nimic mai bun de făcut.

De la Porthcurno, atmosfera de pe coastă se schimbase,

fie că era efectul căldurii asupra vegetației umede, fie pur şi simplu din cauza lipsei vântului. Era greu de spus, însă

aerul părea încărcat de o melancolie tăcută. Aşezaţi pe un afloriment de piatră la Carn-du, primul nostru apus pe Canal era şi el dife rit. Nicidecum globul auriu ce se scufunda în mare, ci doar o lumină care atingea uşor apa în diferite nuanțe. Ne-am insta lat cortul pe o pajişte şi ne-am uitat la navele care brăzdau orizontul. Nopțile deveneau mai reci, mult mai reci. Moth avea spatele şi umerii tot mai rigizi şi mai dureroşi, găsind alinare numai la căldura soarelui.

O ploaie uşoară a început să cadă pe când ne îndreptam spre Mousehole, care se pronunță Mousle, cel puțin aşa ne-a spus femeia de la oficiul poştal. Am descoperit un sătuc liniştit unde, odată cu finalul verii, se închidea totul. Am verificat contul din bancă şi am ridicat cele 30 de lire pe care ni le-a oferit, însă ne-am agățat de speranța că

mâncarea avea să fie mai ieftină la Penzance. O casă micuță

şi veche, construită din bucăți de granit şi orientată spre mare, avea pe peretele din față un anunț pe care scria „De închiriat”. O bătrână ce trecea cu sacoşa de cumpărături a văzut că ne uitam.

— Cer 1.000 de lire pe lună pentru căsuța aia. Aberant...

A rămas goală tot anul. Dar nu vor să scadă prețul, au spus că, dacă nu vor găsi un chiriaş, o vor transforma într-o casă de vacanță. La fel cum fac toți ceilalți, presupun. Nimic n-a mai fost la fel de când cu barca de salvare. Toată presa a fost aici, prea mulți străini au văzut satul şi au vrut să vină.

În timpul călătoriei inaugurale, cu puțin înainte de Cră

ciunul din 1981, motoarele cargoului Union Star s-au oprit în apropierea coastei. Bătea un vânt de forță 12 pe scara Beau fort, adică un uragan, iar valurile aveau peste 18 metri înălțime.

Ambarcațiunea de salvare, Solomon Browne care avea coca din lemn, a plecat de la Mousehole, însă, după ce au

transmis prin radio că au salvat patru oameni de pe cargou, nu s-a mai ştiut nimic nici de echipajul ambarcațiunii de salvare, nici de cel al cargoului Union Star. Un apel public a avut drept conse cință donații uriaşe, dar s-a stârnit un val de furie împotriva guvernului care a încercat să impoziteze fondurile adunate, în timp ce, de-a lungul coastei, încă erau găsite trupuri şi bu căți din epavă. Micul sat a devenit ştire la nivel mondial timp de mai multe săptămâni, în vreme ce locuitorii plângeau moartea a 16 oameni, opt din echipajul bărcii de salvare şi opt de pe Union Star printre care se număra şi familia căpita nului. În ziua în care se comemorează dezastrul, luminile de Crăciun se sting, iar în sat pluteşte o atmosferă încărcată, ca şi cum locuitorii ar vrea să închidă uşa în fața oricărei intruziuni.

Newlyn se baza pe industria portuară. Bărcile de pescuit ale uneia dintre cele mai mari flote din țară erau în nisipul noroios, aşteptând revenirea mareei înalte. Camioanele erau în stradă, aşteptând să fie încărcate cu lăzile de plastic pline de peşte. Lăzile de plastic erau pe marginea drumului, aştep tind să fie umplute cu peşte. Pescăruşîi se învârteau în număr mare pe deasupra străzilor impregnate de mirosul puternic de peşte crud. Am continuat să mergem până când Newlyn a devenit Penzance.

Aprovizionați cu mâncare, am căutat prin magazinele de bricolaj un tub cu gaz. Nu aveau ce căutam noi, aşa că am cumpărat două covoraşe izolatoare cu 4 lire, după care am căutat gaz în tot oraşul, găsind în cele din urmă un singur tub într-un colț întunecat al unui magazin care tocmai închidea.

Am cumpărat o plăcintă de la un magazin, care era probabil cel mai vechi magazin de plăcinte din lume, şi am luat-o îna poi spre coastă prin Grădinile Bolitho, un petic de verdeață în mijlocul betonului. Începea să se însereze şi următorul spa țiu verde se găsea la kilometri întregi de mers

pe o alee de beton, dincolo de Marazion. Era greu de spus până unde ar fi ajuns apa când creştea mareea; după

furtuni, deşeurile aduse de valuri erau împrăştiate peste tot pe nisip şi depăşiseră stă vilarul până la drum, aşa că ar fi fost prea riscant să campăm

pe plajă. Ne-am aşezat pe o bancă din grădină şi am aşteptat să se întunece. Un bărbat cu părul cărunt şi rar şi cu un ruc sac plin s-a aşezat pe banca de lângă noi.

— În drumeție, nu-i aşa?

— Da, şi dumneavoastră?

— Nu, eu trăiesc pe coastă.

— Pe coastă?

Avea un rucsac mare, însă nu exagerat.

— Chiar şi iarna? Cum vă încălziți?

— Nu, odată cu vara termin cu coasta, rămân peste noap te aici în grădină, iar mâine am plecat cu trenul.

— Unde mergeți?

— În Thailanda.

— În Thailanda?

— Da. E mereu cald, plajele-s grozave, iar fetele sunt minunate.

— Serios?

L-am lăsat pe bătrân să-şi petreacă noaptea în grădină şi am continuat să mergem pe alee, dar până la urmă am renunțat şi ne-am instalat cortul pe asfalt. Noile covoraşe izolatoare, pe care le-am pus sub saltelele pneumatice, s-au dovedit a fi surprinzător de confortabile, nu făceau cute şi nici nu ne-a mai fost atât de rece. Fără îndoială, asfaltul era mai cald decât nisipul. Poate acela era motivul pentru care cei care dormeau pe stradă rămâneau în oraşe. Probabil că, pe timpul iernii, cutiile de carton din spatele pubelelor nu erau o idee chiar atât de rea. Sau poate că ar fi trebuit să

mergem în Thailanda.

Păcat că nu l-am întrebat cum î

şi plătise biletul de avion.

La primele licăriri ale zorilor, Moth a ieşit din cort, mişcân du-se mai uşor după o noapte mai caldă. Ar trebui să adău găm şi „nu sta în frig” pe lista deja lungă a lucrurilor de făcut pentru a încetini degenerarea corticobazală. Ce spusese me dicul cu numai trei luni în urmă? „Nu vă

obosiți, nu mergeți prea mult, şi fiți atent la scări. Nu căraţi greutăți şi nu vă fa ceți planuri cu prea mult timp înainte”.

Dar cum aş fi putut să nu-mi fac planuri cu prea mult timp înainte, când întregul meu „înainte” îl cuprindea pe el? Nu-i puteam accepta boala; o biruiam, sau dacă nu o biruiam, cel puțin o țineam la dis tanță. Nu, medicul ar fi trebuit să-i spună să meargă în fiecare zi, să facă exerciții cu greutăți, să lupte, să îşi țină mintea ac tivă, să privească înainte, să

lupte. În felul ăsta, dacă te înfrânge, când te înfrânge, vei şti că ai făcut totul, că nu te-ai întins în fața trenului. Moth a mai luat nişte ibuprofen şi ne-am conti nuat drumul, în timp ce soarele răsărea ca într-o dramă medi evală din spatele insulei St Michael Mount. Mareea se retrăgea în linişte, eliberând muntele de existența lui insulară, atacân du-l din nou pe uscat prin strada pavată, construită de om.

Ne-am petrecut ziua în portul de lângă munte, după care am traversat înapoi grăbiți strada pavată înainte să crească

mareea, am trecut de Marazion, îndepărtându-ne de zona ur bană, şi am ajuns la Stackhouse Cove şi la micul promontoriu cu iarbă deasupra mării. Scoicarii de pe stânci au strigat toată noaptea, însă nu avea importanță; voiam să

simt nopțile şi zilele, să absorb toate momentele pe care le aveam înainte ca realitatea de gheață a iernii să ne copleşească.

La Cudden Point, Land’s End era doar o amintire ascunsă

de un nor tot mai negru. Curbura peninsulei Lizard se îndrepta spre sud-est, prin Prussia Cove, în trecut patria contraban diştilor şi a gărzilor de coastă, cu cabane pitoreşti

pe coasta dealului. Acum, cabane de vacanţă, dintre care jumătate erau goale. Aş fi putut trăi acolo, cel puţin peste iarnă. A venit ploaia, la început o burniţă uşoară, apoi o răpăială densă ce cădea vertical. O ploaie care bătea atât de tare în hainele noastre neimpermeabilele, încât era asurzitoare, ne lovea în cap şi ne uda până la piele. În cele din urmă şi-a făcut apariţia şi Porthleven, după ceea ce ni s-au părut a fi două ore sub ploaia torenţială, cu străzile pline de apă până la glezne, astfel că noi nu mai aveam picioarele doar ude, ci efectiv scufunda te în apă. Locul era pustiu.

Reclamele descriau Porthleven drept un paradis în devenire al amatorilor de gastronomie, iar zvonurile anunţau sosirea unor maeştri bucătari celebri.

Am cumpărat o plăcintă şi ne-am adăpostit lângă uşa unui magazin. Apoi a început ploaia adevărată. Mai întâi a dispă rut zidul portuar, apoi portul cu totul, apoi cealaltă

parte a drumului. Când s-a potolit suficient cât să ne putem vedea picioarele, am plecat, găsind în cele din urmă adăpost la baza stâncilor, pe plaja de pietriş din Loe Bar.

Dimineaţa a adus o brumă rece, însă ploaia încetase, lăsând promontoriul învăluit în ceaţă. O auzeam bâzâind ca aerul umed în preajma unui cablu electric, şi am înaintat prin pâclă aşteptându-ne să dăm peste un transformator electric, însă în faţa noastră au apărut bărbaţi înarmaţi cu maşini de tuns iarba, care retezau desişul ud. S-au oprit ca să ne lase să trecem.

— Mulţumim, băieţi.

— Pentru puţin.

Primul dintre ei şi-a scos casca şi şi-a scuturat părul lung până la umeri, decolorat de soare, apoi cel cu accent australi an a făcut acelaşi lucru. Ai fi zis că făceau reclamă

la şampon – trebuia doar să înlocuiască pescăruşii cu nişte papagali şi o cascadă. Merita din plin.

— Cum se face că aţi ajuns aici, să vă ocupaţi de treaba

asta?

— E iarnă acasă; aşa că venim aici pe timpul verii, cu contract de muncă sezonieră: tundem iarba, facem surf în timpul liber, şi când vine vara la noi ne întoarcem acasă, la şcoala de surf.

— E o viaţă frumoasă.

— E o viaţă grozavă. Fără obligaţii, fără probleme.

Surferii tăietori de iarbă au pornit maşinile, iar noi ne-am continuat drumul prin ceaţă, de la un golf la altul: Gunwalloe Cove, Church Cove, Poldhu Cove, Polurrian Cove, Mullion Cove. Ceaţa nu se ridica; promontoriile erau cenuşii, marea tot cenuşie. Am intrat într-o cafenea aglomerată din Mullion Cove şi am comandat un singur ceai cu două căni. Extenuaţi şi uzi, perspectiva unui scaun într-o cafenea uscată fusese mult prea atrăgătoare. Un tânăr de aproximativ 20 de ani servea clienţii, debarasa mesele, se ocupa politicos de cei morocănoşi, tăia prăjiturile, mătura pe jos, ajuta doamnele în vârstă să se aşeze, încasa plăţile. Am băut ceaiul încet, fiind prea plăcut ca să ne grăbim. A intrat proprietarul.

— Ce naiba faci? Sunt două mese nedebarasate acolo.

Pentru ce te plătesc? Eşti un leneş nenorocit.

Tânărul a debarasat mesele fără să protesteze. Proprieta rul a plecat, urmat la scurtă vreme de majoritatea clienţilor.

Mai erau câteva minute până la ora închiderii, când tânărul a ieşit din bucătărie cu două sandviciuri pe care ni le-a pus pe masă.

— Îmi pare rău, amice, dar noi nu le-am comandat.

— Ştiu, dar păreți să aveți nevoie de ele. Numai că va trebui să le mâncați afară, eu închid aici.

— Regret, dar nu ni le permitem, nu putem să le luăm.

— Ba da, puteți, nu vă cer bani pe ele.

— Nu poți face asta!

— Ba pot, pentru că plec. N-are decât să-şi bage undeva

slujba asta.

Am ieşit şi ne-am aşezat afară; tânărul a ieşit după noi, a închis uşa şi a pus cheile în cutia poştală.

— Ce o să faci acum?

— Încă nu ştiu, dar trebuie să existe ceva mai bun decât asta. Cunosc nişte tipi care tund iarba prin împrejurimi, aş

putea să plec în Australia cu ei.

— Mult noroc.

Din uşurința cu care îşi părăsise slujba transpărea sigu ranța tinereții. Convingerea că poți renunța la orice astăzi, în credințat că poți găsi altceva în ziua următoare. Oare această convingere dispare odată cu vârsta, pe măsură ce privim la orizont şi vedem cum se scurge timpul? El şi surferii cu maşina de tuns iarba m-au făcut să mă gândesc la Tom. Ar fi trebuit să se lase purtat de val către cel mai bun loc de surfing, dar el era hotărât să îşi găsească o slujbă şi un apartament. Oare pierderea casei îi zdrobise visurile? Iată un nou strat de vino văție pe care să-l adaug la restul.

Soarele a apus dincolo de Land’s End, îmbrăcând marea în culori intense de început de toamnă, iar noi am dormit zece ore, în sfârşit uscați, la Predannack Head.

Rezervația Naturală Națională Lizard a fost înființată în anii ’70 şi protejează o mare parte a peninsulei. Am mers pe creştetul neted al falezei, străbătând întinderi pline de plante care l-au făcut pe Moth să cadă în extaz. Alți drumeți de pe Coasta de Sud-Vest vorbesc despre câți kilometri au parcurs într-o zi, despre recorduri stabilite, despre obiective îndeplini te. Drumul nostru, dimpotrivă, încetinea tot mai mult. Poate din cauză că am stat un ceas să studiem o orhidee rară de toamnă numită „Tresele doamnei”, sau fiindcă după-amiaza am încercat să fotografiez un fluture, sau fiindcă seara am stat pe Kynance Cliffs să ne uităm la focile din golful de dede subt, cert este că, atunci când a

început să se întunece, ne-am dat seama că nu am mers nici cinci kilometri, aşa că ne-am în stalat cortul la mică

distanță de locul în care îl demontaserăm.

În lumina dimineții, stăncuțele planau şi plonjau între stânci şi insula Bellows, cu ciocul şi picioarele roşii conturându-se clar pe fundalul pietrei negre. Ciocârliile se ridicau sus pe cer, plutind în afara câmpului nostru vizual, şi cântau fără oprire până veneau din nou în picaj spre pământ, unde respirau pro fund. Câțiva pescăruşi cu trei degete se ciorovăiau pe margine.

Oare n-ar fi trebuit să plece deja, să traverseze Atlanticul?

Oare vremea caldă ar fi putut să-i deruteze? Nu-şi dădeau seama că vara se terminase?

Am coborât fără tragere de inimă spre Kynance Cove şi ne-am aşezat pe stânci ca să fierbem nişte apă. Acum, stânci le nu mai erau blocuri cenuşii de granit, ci de serpentinit în nuanțe de verde închis şi roşu, un golf pitoresc din piatră ca pielea de şarpe, cu apa calmă de culoarea turcoazului şi nisip alb. Cel puțin până la miezul zilei. Apoi au început să vină. Se revărsau de pe fiecare pantă, fiecare potecă, fiecare cotlon.

Bătrâni, tineri, copii preşcolari, copii care ar fi trebuit să

fie la şcoală, cu găletuşe, şezlonguri, cărucioare pline cu diverse lucruri, şi toți şi-au revendicat un loc lângă stânci, apoi fiecare centimetru până la linia

țărmului, oameni la fel de derutați de vreme precum pescăruşii cu trei degete. O

invazie de di mensiuni biblice; oare ce căutau? Presupun că

era vorba doar de ultimele raze ale soarelui de vară; dacă

era ceva spiritual, veniseră prea târziu: după ora zece şi jumătate, dimensiunea spirituală nu mai era disponibilă.

Am pus plita în rucsac şi am luat-o în sens contrar valului de oameni. Am traversat o landă23 spre Lizard Point şi 23 Şes întins situat pe țărmurile Atlanticului, format din nisipuri marine

stâncile aflate în punctul cel mai sudic de pe uscat.

Era capătul, însăşi baza: ca să mergi mai departe spre sud, trebuia să înoți. Oriunde am fi mers de aici, trebuia să

o luăm spre nord. Să o luăm în sus. Un loc pentru alegeri, pentru stabilirea direcțiilor, fotografii şi luarea deciziilor. O

anume Phoebe Smith a scris cartea Extreme Sleeps (Locuri extreme de dormit), despre camparea în natură la cele patru extremități ale Angliei: Nord, Sud, Est şi Vest. În punctul cel mai me ridional, a aşteptat până s-a lăsat întunericul, şi-a desfăcut sacul de bivuac şi, aşa cum era de aşteptat, a dormit cât se poate de prost pe o stâncă deasupra valurilor, apoi s-a trezit cu ciocârliile, sau probabil cu pescăruşii, a urcat rapid pe coastă şi înapoi în maşină, spre următorul afloriment stâncos extrem. Mi-aş fi dorit să iau o masă

bună, apoi să-mi desfac sacul de bivuac fără nicio grijă pe lumea asta, ştiind că oricât de rece sau de umed ar fi fost, nu avea să dureze. Însă aceea nu era calea noastră; era calea lui Phoebe Smith. Calea noas tră cotea spre nord şi impunea să luăm o decizie în privința iernii.

Nu aveam să ne mai întoarcem niciodată, ştiam asta. Nu aveam să mai intrăm niciodată pe uşă, să ne lăsăm bagajele pe gresie, să dăm de mâncare

pisicilor, să tundem iarba, să

ne plimbăm prin grădină într-o noapte înstelată şi să vedem Carul Mare la nord, deasupra munților. Acum nu mai era niciodată deasupra munților. Era tot la nord, însă

perspectiva mea se schimbase; îmi pierdusem direcția.

Ținutul se înălța deasu pra mea, un spațiu gol ce nu avea nimic pentru noi. Un singur lucru era real, mai real pentru mine acum decât trecutul pe care îl pierduserăm sau viitorul pe care nu-l aveam: dacă puneam un picior în fața celuilalt, cărarea avea să mă ducă înainte, iar o fâşie de pământ, adesea nu mai lată de 30 de centimetri, devenise casa mea.

neproductive fixe sau mişcătoare. (n. Red.)

Nu era doar aerul mai rece, soarele mai jos la orizont, roua mai apăsătoare sau țipetele păsărilor care nu mai erau imperioase, ci faptul că şi în mine se schimba anotimpul. Nu mai depuneam efort, nu mai luptam să schimb ceva ce nu se putea schimba, nu mă mai agățam plină de anxietate de viața pe care nu fuseserăm în stare să o păstrăm, nu mai eram furioasă pe sistemul autoritar mult prea birocratic ca să vadă adevărul. Un nou anotimp lua ființă în mine, un anotimp mai blând al acceptării. Ars de soare, mânat de furtuni. Simțeam cerul, pământul şi apa şi mă bucu ram că

eram parte din aceste elemente fără ca în mine să se deschidă un hău de durere la gândul că ne-am pierdut locul în mijlocul tuturor acestor lucruri. Eram parte din întreg.

Nu era nevoie să dețin o bucată de pământ pentru asta.

Puteam să stau în bătaia vântului şi eram vântul, ploaia, marea; eram toate acestea şi nu eram nimic totodată.

Esența mea nu era pierdută. Era diafană, impalpabilă, însă

era acolo, şi devenea tot mai puternică cu fiecare promontoriu.

Farul, cocoțat în cel mai sudic punct al continentului, era plin de sute – poate mii – de rândunele care ciripeau, coborau în picaj şi se înălțau iar în zbor. Era ca şi cum gravitația le şi lise să se oprească aici, o ultimă clipă de ezitare înainte să se avânte spre cer şi să înceapă călătoria spre sud. Oare erau aici şi rândunelele de la ferma noastră?

îşi petrecuseră vara lângă cocina porcilor şi acum se aflau aici, împreună cu noua lor familie, aşteptând momentul în care o forță irezistibilă avea să le deschidă aripile şi să le îndrume spre căldură?

Moth s-a ridicat în picioare, cu membrele înțepenite, în vreme ce eu îi țineam rucsacul şi îl ajutam să şi-l pună în spate.

Ne-am îndreptat din nou privirea spre potecă şi i-am urmat chemarea spre nord.

17

Frig

Când reuşeşti să accepți că persoana pe care o iubeşti este bolnavă? Atunci când îți spune medicul sau când vezi cu ochii tăi? Şi dacă până la urmă accepți, ce faci după

aceea? Majoritatea oamenilor sănătoşi la minte vor avea grijă instinctiv de bolnav, vor încerca să-i uşureze durerea, să-i aline suferința.

Eu nu puteam face nimic din toate acestea. Nu puteam accepta, aşa că pur şi simplu mi-am spus că nu era adevărat. Moth ar fi putut să stea într-un hostel: într-un mediu uscat, în siguran ță. Când colo, ne aflam într-un cort pe promontoriul Carrick Luz, un alt fort din Epoca Fierului, cu vântul care lovea cu putere dinspre Canal, urmărindu-i pe oamenii cu detectoare de metal cum se furişează pe întuneric, în timp ce farul de la Lizard Point lumina ritmic marea la fiecare câteva secunde.

Am fi putut sta cu cortul în grădina unui prieten, în apropie rea unui spital şi în proximitatea unei toalete. Însă

făceam pipi pe întuneric, printre porumbari piperniciți, uzi de la stropii aduşi de vânt şi prefăcându-ne că Moth nu va avea niciodată nevoie de un medic. Am fi putut să stăm la căldură. Când colo, ne aflam într-un cort, pe un promontoriu, în nişte saci de dormit subțiri ca foaia de hârtie, şi era aproape octombrie.

În lumina dimineții, cu cerul dungat de nori albi care alu necau rapid pe lângă coastă şi cu un grup de delfini care tră

iau acolo şi mâncau sub ochii noştri, ne-am pus rucsacurile în spate şi am plecat.

Adăpostiți în observatorul Pazei de Coastă, la Black Head, am citit un panou despre geologia din acea zonă şi despre

diversitatea uimitoare de straturi de roci ce formau Peninsula Lizard. Se pare că ne-am petrecut noaptea pe peridotit ser pentinizat încorporat în

gabro, însă în vecinătatea peridoti tului, gnaisului, troctolitului şi bazaltului, iar şistul Old Lizard Head Series se întreţăia cu melanjul Meneage; era o limbă străină sau pornografie geologică, în funcţie de direcţia în care te ducea fantezia. Am continuat să mergem în timp ce intonam numele formaţiunilor de roci, până când s-au ames tecat într-una singură, iar cărarea a început să coboare spre Coverack. Cu 25 de lire în buzunar, provizii de orez, ton şi batoane de ciocolată, şi cu un bol de cartofi prăjiţi luaţi de la cafenea, am mers mai departe. Bazalt, troctolit, gnais, până când am ajuns în interiorul teritoriului făcând un lung ocol ca să

evităm un obstacol, o alunecare de teren sau un fermier irascibil, nu era prea limpede. Peridotit, gabro, cărarea a lăsat în urmă câmpurile şi a intrat şerpuind în pădure.

Nu merseserăm prea mult în interiorul teritoriului, şi totuşi nu mai era Cornwall-ul pe care îl cunoşteam.

Luxuriant, cald, adăpostit, primitor. Nu ne permiteam să ne oprim la Fat Apples Café, însă numele ne-a convins, aşa că

am urmat o să geată ce indica un loc de campare în pădure.

Ne-am instalat cortul pe o terasă acoperită cu iarbă.

Protejaţi de vânt, copa cii î

şi atinseseră înălţimea maximă, păsările zburau printre ramuri, fazanii râcâiau pe jos, iar frunzele începeau să

capete nuanţe de galben şi arămiu. După stânci, era un pământ străin; o clipă de linişte într-un biom24 înfrunzit, pentru numai 5 lire.

Nu intenţionam să mâncăm la cafenea, însă tentaţia a fost mult prea mare şi am cedat în faţa a două furculiţe şi a 24 Biom – complex ecologic care se formează în raport cu un anumit mediu ambient. (n. Red.)

unei farfurii uriaşe cu bunătăţi vegetariene.

—

Patronul spune că sunteți drumeți. Încotro vă

îndreptați?

Doi australieni s-au aşezat la masa noastră, împreună cu două porții uriaşe de mic-dejun care se servea toată ziua.

Una pentru fiecare. Miroseau atât de bine, încât am încercat să nu inspir prea profund.

— Deocamdată nu ştim sigur, să zicem că depinde de vreme. Voi?

— Noi am ajuns aici stând când cu cortul, când la hotel.

Dar începe să fie frig, aşa că de-acum o să stăm la B&Buri.

Următoarea destinație e Falmouth, o să lăsăm cortul unui magazin caritabil, după care eu merg la coafor, trebuie nea părat să-mi vopsesc rădăcinile.

— Oho, ce lux. Eu nu mi-am mai văzut părul de zile întregi.

— Ştii ceva, drăguță, e mai bine să nu te uiți. Uau, uite câtă mâncare! Dacă aş mânca atât de mult acasă, aş fi grasă cât un porc. Dar în excursia asta nu vreau decât să

mănânc, să mănânc şi iar să mănânc. Va trebui totuşi să

mă opresc când ajung acasă.

Îi invidiam pentru cât mâncau şi pentru perspectiva unui pat şi a unei băi în fiecare seară? Pentru mâncare cu siguranță, aş fi dat bucuroasă foamea constantă pe o masă

regulată, însă puteam supraviețui fără o baie şi un pat. Deşi n-aş fi refuzat un sac mai bun de dormit. Era greu să

părăsim adăpostul ca fenelei Fat Apples; aş fi putut să-mi petrec iarna în pădurea lor, folosind apa rece de la toaleta exterioară, însă probabil că nu ar fi fost profitabil pentru afacerea lor.

La poalele dealului, pe plaja de la Porthallow, se găseşte un uriaş bloc de piatră sculptat: marchează jumătatea traseului de pe Coasta de Sud-Vest: 506 kilometri parcurşi,

alți 506 ki lometri de parcurs.

Nu mergeți prea mult şi fiți atent la scări.

Chiar reuşise Moth să străbată 506 kilometri? Şi eu la fel?

Paddy Dillon, supereroul mersului pe jos, trecuse de acest punct în ziua cu numărul 24. Noi, în ziua cu numărul 24, ple cam din Tintagel, în urmă cu o viață, într-o altă lume.

Aceasta era pentru noi a 48-a zi. În cea de-a 48-a zi, Paddy a ajuns la Poole, a luat trenul spre casă, şi-a agățat ghetele în cui, a fost la pub, a plictisit pe toată lumea cu poveştile lui, a tuns iarba şi a început deja să planifice următoarea călătorie. În ritmul ăsta, noi aveam să ajungem la Poole când se aprindeau lumi nițele de Crăciun, dacă nu cumva muream cu o noapte înainte de hipotermie sau de epuizare.

Mareea era înaltă, aşa că am luat feribotul să traversăm Gillan Creek. Mult spus feribot, mai degrabă o barcă de lemn cu vâsle, care părea ieşită dintr-un tunel al timpului.

Căldura verii indiene zăbovea deasupra apei nemişcate; copiii cu pla se de pescuit se bălăceau în chiloți; cabanele ciobanilor de pe malul râului; câinele cârmaciului, lângă

cârmă. Un fel de pa radis. Moth era obosit, aşa că ne-am aşezat pe o bancă şi am absorbit soarele după-amiezii. În zilele următoare, urma să luăm alte trei feriboturi. Nu ar fi trebuit să ne oprim la Fat Apples; acum, tăițeii păreau inevitabili. Ne-am instalat cortul la marginea unui câmp cu napi, deasupra Râului Helford.

Peisajele sălbatice şi dezgolite din nord erau departe în urma noastră, aproape uitate în atmosfera sudică a ruralului domesticit.

Dimineața era luminoasă, aerul blând de început de toamnă vibra de rouă şi pânze de păianjen, iar ceața uşoară

se ridica în vreme ce noi înaintam printr-o dumbravă plină

de arbuşti, către un punct de belvedere care dădea spre Râul Helford, unde ne-am făcut un ceai. Iahturile alunecau în larg pe fâşia de albastru închis, îndreptându-se spre

Falmouth într-o linişte tăcută şi fragilă. Liniştea a fost spartă de un foşnet energic care venea din tufişuri, urmat de apariția unui dalmațian care, mârâind, s-a oprit brusc la marginea stâncii.

— Fir-ar să fie, Buster, ŞEZI!

Câinele s-a îndepărtat de margine părând pe cât de tul burat poate arăta un câine cu pete.

— O, bună dimineața. Vă deranjăm?

Stăpânul câinelui era din Liverpool.

— Întotdeauna venim aici, priveliştea e minunată. Venim în fiecare an, însă prostănacul ăsta de câine nu-şi aminteşte niciodată. Voi ce faceți?

— Bem o cană cu ceai.

— O idee a naibii de bună.

— Doriți şi dumneavoastră una?

— Chiar două, dacă nu e prea mare deranjul, cu două lin gurițe de zahăr fiecare.

Era un bărbat corpolent şi, împreună cu soția lui, umplea micul spațiu.

— Nu avem lapte.

— Eh, o să ne descurcăm. Ar fi trebuit să campați lângă

colibele ciobanilor de pe țărm, nu cred că s-ar fi supărat.

— Îi cunoaşteți?

— Nu.

Trei căței Jack Russell au ajuns hârjonindu-se la locul de belvedere, târând după ei un alt cuplu.

— Ce se petrece aici, o reuniune?

Bărbatul din Liverpool a răspuns înainte ca noi să apu căm să deschidem gura.

— Bem o cană cu ceai. Vreți şi voi una? Dar va trebui să

aşteptați până terminăm noi. Aceşti doi oameni merg pe tra seul de pe coastă.

— De unde ați plecat, din Falmouth?

— Nu, din Minehead.

— Unde-i asta?

— În Somerset.

— Nu se poate. E prea departe.

Le-am întins două căni cu ceai; au băut din ele.

— Ba da, de acolo am venit.

— Nu se poate.

— Ba se poate.

— Şi cum se face că aveți atâta timp pentru asta?

L-am auzit pe Moth suspinând şi ridicând din sprâncene.

— Pentru că nu avem slujbă şi nici casă.

S-a auzit un târşâit de picioare; câinii s-au dat înapoi, fe meile au făcut un pas în spate.

— Păi, noi trebuie să plecăm, mulţumim pentru ceai.

— Da, şi noi la fel, mulţumim.

În câteva secunde s-au făcut nevăzuţi, iar Moth s-a reze mat din nou de spătarul băncii.

— Mai faci puţin ceai?

— Nu pot, nu mai avem apă.

Am pus plita înapoi în rucsac şi am luat feribotul ca să

traversăm râul Helford.

Estimând complet greşit ora sosirii noastre la Falmouth, era deja întuneric când am ridicat în grabă cortul lângă

Castelul Pendennis, prea obosiţi ca să ne pese de grupul de adolescenţi care beau cidru pe stânci. Tinerii au rămas pe loc, bând şi râzând, prea prinşi în lumea lor plină de hormoni ca să ne bage în seamă.

— Crezi că asta fac Tom şi Row?

— Fireşte, sunt studenţi. Adică, au fost.

— I-am abandonat? Le-am spus că am pierdut casa, dar nu şi despre boala ta şi ce ar putea însemna asta. Am vorbit despre orice cu ei, întotdeauna. Despre fiecare căzătură şi zgî rietură, despre fiecare mică supărare din viaţa lor. Dar nu des pre asta, nu despre cel mai important lucru, nu despre efectul pe care îl poate avea asupra noastră, a

tuturor. E ca şi cum ar fi prea dureros şi doar să aducem vorba; ca elefantul din cameră.

Dar niciunul dintre noi nu poate vorbi despre asta. M-am în tors cu fața spre Moth, în întunericul cortului. Crezi că

ceea ce se întâmplă cu noi, cu familia noastră, le va face rău? Nu suport gândul că le-ar putea provoca cicatrici permanente.

— Ei nu vorbesc cu tine despre asta, fiindcă tu eşti cea care are o problemă, nu ei. Cu mine vorbesc. Am vorbit deschis despre toată povestea. O să fie greu, este greu, dar sunt puter nici. Ne schimbă pe toți, dar dacă ai încerca măcar să înfrunți situația, atunci poate că i-am putea ține piept cu toții. Nu există niciun elefant. Nu are cum, fiindcă

nu avem nicio cameră.

— Girafa din cort, atunci.

— Ray, culcă-te şi gata.

Studenții se întorseseră la Universitatea Falmouth pentru se mestrul de toamnă. Oraşul era plin de tineri care se plimbau pe străzi cu un aer boem studiat, revenind la şcoala de artă cu o nonşalanță atent exagerată. Comparați chiar şi cu studenții, arătam de parcă am fi fost pe drumuri de foarte multă vreme.

Pantalonii de camuflaj ai lui Moth erau ținuți de cureaua strânsă la ultima gaură şi făceau cute în talie. Tricoul negru devenise maro şi avea urma rucsacului pe spate, părul argin tiu i se decolorase, devenind de un alb impresionant, iar părul de pe față i se preschimbase în barbă. Eu purtam aceeaşi pereche de şosete de la St Ives, colanții scurți peste cei lungi, puloverul de la magazinul caritabil, care devenea tot mai larg pe zi ce trece, şi un cuib de păsări în vârful capului. M-am gândit la prietenii noştri australieni aflați undeva în Falmouth, ducându-se la coafor să se vopsească

şi mâncând copios, şi mi-am dat seama că nu-i invidiam deloc. Mă lăsa indiferentă şi, în timp ce străbăteam străzile

aglomerate, mă simțeam puternică şi detaşată, într-un fel pe care nu mi l-aş fi putut imagina cu nici două luni înainte; drumul nostru trecea prin tr-o țară cu totul diferită de a lor.

— Şase lire de persoană? Dar noi nu avem maşină.

— Păi, ăsta-i prețul, vreți sau nu.

Am plecat de la feribot şi am rămas să ne plimbăm prin port, încercând să găsim o ambarcațiune particulară care mergea la St. Mawes, însă nu era nimic de găsit, aşa că ne-am întors în oraş şi am cumpărat tăiței pentru patru zile, tăind rațiile de hrană în aşa fel încât să ne putem permite feribotul.

N-ar fi trebuit să mergem la Fat Apples.

St Mawes era înțesat de cream teas şi viespi, iar aşteptarea pentru feribotul de legătură spre Place Creek a părut nesfârşită. Când am coborât pe celălalt mal, ne-am făcut nevăzuți printre copaci, asemenea iepurilor în vizuini, simțindu-ne mult mai adăpostiți prin desiş decât pe străzile oraşului.

Terenul cobora treptat spre Greeb Point, cu iarbă moale imediat sub creastă, ascuns vederii de la casa cea mare de deasupra. Luna se ridica pe cerul senin, aproape plină, poleind peisajul în tonuri de gri şi argintiu. Apa calmă şi întunecată clipocea uşor la atingerea stâncilor ude. Ne-am scos hainele murdare şi am intrat în apa rece a mării. În timp ce ne înde părtam de stânci, curenții ne împingeau înapoi şi a trebuit să înotăm ca să putem rămâne pe loc o vreme. După aceea, Moth a înotat şi mai departe, scufundându-se în apă înainte să se întoarcă.

— Trebuie să vii cu mine, vreau să-ți arăt ceva.

— Nu pot, e prea adâncă apa.

— Trebuie să vii.

Departe de stânci, în apa luminată de lună, frigul te cu prindea mult mai repede.

— Scufundă-te şi deschide ochii.

— Nu pot, sarea...

— Ba poți.

Am tras adânc aer în piept; apoi, sub apă, luptându-mă

cu toate instinctele, am deschis ochii. În locul unei întunecimi tulburi, am văzut şuvoaie de alb şi argintiu dansând prin apă, fiecare răsucire sclipind în irizații şi raze cristaline de lumi nă. Luna, sursa acestei privelişti, se mişca, se legăna, se re fracta prin apă pe nisipul şi pietrele de pe fundul mării. Am scos capul ca să respir şi, la nivelul ochilor, apa strălucea în aceeaşi culoare. Moth m-a luat de mână şi m-a condus şi mai departe. Apoi, din nou, în adânc.

Nisipul se afla la adâncime mai mare, dar încă era vizibil, şi Moth mi-a dat drumul, deschizându-şi larg brațele. Corpuri solzoase pluteau abia mişcându-se în apă şi reflectau lumina ce sclipea pe pielea lor, întruchipând marea luminată de lună. Am întins mâna spre unul dintre ei; a țâşnit, alunecos şi rece, îndepărtându-se o clipă înainte să-şi reia locul în micul banc de peşti. Au plutit nemişcați, până când simțurile le-au spus că se aflau prea aproape de țărm şi s-au întors deodată spre apele mai adânci, tulburând lumina într-o spumă sclipitoare.

Am ieşit din apă tremurând, dar tăcuți, impresionați de sentimentul aproape imperceptibil de apartenență, ca să dor mim între mare şi cer, uscați, dar sărați.

Mergând prin Portscatho, înțesat de turiştii de toamnă –

cu pluri tinere cu copii mici, găleți, cizme de cauciuc şi paltoane – eram indiferenți, cumva în afara tuturor acestor lucruri, trecând ca şi când am fi urmărit filmul altcuiva şi întorcân du-ne în tunelurile de porumbar şi ghimpoasă. Pe plaja Pen dower, am luat în considerare posibilitatea de a mânca alge, însă am fi consumat prea mult gaz ca să le gătim. Vremea în cepea să se schimbe, se pornise un vânt umed, iar la sud şi la vest cerul se întuneca. Aveam pe noi puloverele şi hanoracele de lână, vântul aducea un nou frig,

care pătrundea prin haine, ne pişca de faţă, ne biciuia rucsacurile şi ne împingea de la spate. Mergem înainte, mergem tot înainte. Era încă devre me, însă ne uitam deja după un loc de campare, imposibil de găsit de vreme ce drumul cobora în pantă şi era mărginit de arbuşti spinoşi.

În cele din urmă, nevoiți să ne abatem de la traseu ca să

căutăm un loc potrivit, ne-am făcut loc printre porumbari şi rugi până la un câmp de lângă dependințele unei ferme abandonate. În timp ce găteam tăiței, o burniță uşoară s-a aşternut peste cort, însă o luaserăm înaintea ploii.

A venit în timpul nopții, izbindu-se de folia cortului şi scuturând frânghiile. O ploaie torențială şi abundentă, în ropote interminabile. Băgați cu totul în sacii de dormit şi cu pătura trasă peste noi, tot tremuram de frig. Temperatura scădea drastic noaptea, senzația fiind accentuată de căldura din timpul zilei. La patru dimineața, eram ghemuiți ca nişte pârşi în mijlocul cortului. Moth dormea agitat, gemând în somn. Frigul ne ducea înapoi, ne cobora de pe înălțimile de la Portheras Cove; se chinuia din nou. Efortul fizic îi era, fără îndoială, aliat, însă frigul îi era cel mai de temut duşman.

L-am învelit cu pătura, am întins peste ea impermeabilele, şi a căzut într-un somn profund. N-ar fi trebuit să alegem nişte saci de dormit atât de inutili. Renunțaserăm la confort pen tru mai puțină greutate: ar fi trebuit să fie invers. Însă

trebuia să reducem cât mai mult bagajul, şi în plus aceşti saci de dor mit fuseseră foarte ieftini. Acum nu puteam cumpăra alții; abia dacă ne ajungeau banii ca să mâncăm.

Am rămas trează, întinsă pe spate, în timp ce vântul mugea deasupra, privind bețele cortului cum se îndoaie sub puterea rafalelor, recunos cătoare când şi-a făcut apariția o rază de lumină cenuşie şi vijelia a început să se liniştească.

Partea cea mai urâtă trecuse, şi am pornit la drum pe o burniță deasă; rafalele de ploaie cădeau orizontal şi spre

sud-vest se transformau în furtună, în timp ce din cer se lăsa în mare o perdea cenuşie, ciclul apei devenind vizibil.

Pro montoriile erau învăluite în ceaţă şi dispăreau. Cu ochii aţin tiţi la drum, concentraţi pe poteca îngustă plină de pietre şi de noroi, am ratat drumul care ducea în localitate, între West şi East Portholland, şi ne-am pomenit pe un dig marin care făcea legătura între cele două. Şfichiuiţi de vânt, prinşi pe marginea prăpastiei în timp ce marea se izbea de ţărmul de pietriş de la picioarele noastre, am mers ca pe o sârmă de piatră şi beton, înfruntând vremea. Într-un final, am ajuns pe un drum de asfalt ce trecea prin faţa unui şir de căsuţe, şi o femeie a ieşit în pragul unei uşi.

— Intraţi, repede. Nu mă faceţi să stau aici cu uşa deschisă.

— Suntem prea uzi.

— Lăsaţi-vă lucrurile jos, pe gresie. V-am văzut venind de pe dig. De ce n-aţi cotit spre localitate? Putea să vă ia vântul.

În casă era foarte cald, iar mormanul de plastic ud a transformat rapid încăperea într-o adevărată saună. Nu era o casă, ci un mic magazin. Femeia ne-a condus în ceea ce ar fi fost salonul, însă acum era o micuţă sală de servire a ceaiului.

Cum de reuşeam să ajungem mereu într-o ceainărie, ca şi cum în spatele fiecărei uşi era cineva care ne aştepta cu un ceainic şi un registru de casă, iar gesturile de amabilitate cos tău cel puţin 4, 20 lire? Ploaia bătea în fereastră; până

şi pes căruşii găsiseră o stâncă în spatele căreia să se adăpostească, aşa că am acceptat ceaiul. Moth şi-a lăsat capul pe o pernă de lângă fereastră şi a adormit pe dată, în timp ce un braţ i se contracta ritmic şi faţa i se încorda într-o grimasă. Frigul şi umezeala îi provocau mult mai multă

durere decât ar fi vrut să recunoască, însă, când dormea, nu mai putea să se prefacă.

Fără Pregabalin, simțea fiecare înțepătură în umăr şi în cap, o durere anchilozantă în picior şi o senzație de furnicături bizare pe piele. Nu era tot ce avea de oferit degenerarea cor ticobazală, nu încă, însă era deja suficient pentru a-i strica somnul şi a-i umbri zilele.

Orele s-au scurs în căldura acelei încăperi, până când ploaia s-a preschimbat în ceață, iar noi am pornit din nou pe poteca noroioasă, până am ajuns, aproape de lăsarea serii, la promontoriul vast şi înalt de la Dodman Point. Ne-am aşezat la picioarele unei cruci uriaşe de granit în timp ce se crea o deschizătură în ceața groasă, transformată în fuioare de aer umed, lăsându-ne să vedem spre sud, până la Peninsula Lizard, şi departe spre răsărit, înainte să le ascundă iute din nou.

Adăpostită de vânt printre tufele de ghimpoasă şi copacii pi perniciți, s-a ivit din ceață o căsuță veche care era un post de supraveghere; o construcție micuță din piatră lângă

un turn ridicat pentru a supraveghea trecerea vaselor franceze pe canal în timpul războaielor napoleoniene. Un zid dărăpănat ne pro teja cortul, în timp ce noi eram în coliba de piatră şi fierbeam tăițeii. Ne jucam de-a casa, de-a vagabonzii, sau de-a ambele.

Întunericul s-a lăsat devreme, ultimele raze de lumină

dispă rând imediat după ora şapte.

— Trebuie să fie deja sfârşitul lui septembrie.

— Crezi?

Pornind de la ultima dată pe care o cunoşteam, Moth a numărat zilele cu ajutorul ghidului.

— E aproape octombrie. În câteva săptămâni o să dăm ceasul înapoi.

— Ce o să ne facem când se întunecă de la cinci?

Ne-am întors la cruce, luminile se mişcau încet de-a lungul orizontului; vântul se oprise, făcând loc zgomotelor nopții.

Pescăruşîi coborau pe stânci; un stol de scoicari se ciorovăiau undeva pe stâncile de dedesubt. Marea se spărgea de pietre cu un muget profund. Tăcută, ca şi când ar fi plutit, o căprioară, cenuşie în lumina slabă a lunii, a trecut pe lângă noi, strecurân du-se în desiş fără să mişte nici măcar o frunză. Am urmat-o, ca să ne culcăm, împresuraţi de noaptea de un verde închis.

Stăteam întinşi pe jos, lângă băncile de pe cheiul Gorran Haven, ca să absorbim căldura din ciment, şi priveam pescăruşii care se adunau deasupra noastră.

— La Gorran Haven nu se fac lucrurile astea, să ştiţi, aici nu există oameni beţi care stau întinşi pe jos. O să vină

poliţia după voi.

M-am ridicat în capul oaselor, aşteptându-mă ca vocea aceea puternică să-i aparţină unui bărbat voinic, cu o ancoră tatuată, însă am zărit un cuplu de vârstnici îmbrăcaţi în hano rac, stând pe bancă lipiţi unul de altul şi mâncând cartofi pră jiţi. Bărbatul cu vocea puternică a aruncat un cartof unui pescăruş, şi trei păsări, aterizând deodată, au început să se certe pe el.

— Nu suntem beţi, vrem doar să ne încălzim puţin.

— Oamenii cumsecade nu stau întinşi pe stradă. Sunteţi vagabonzi?

Vagabonzi? Asta eram acum? În orice caz, nu eram pe stradă.

— Asta nu e o stradă, e un spaţiu unde poţi sta să admiri priveliştea. Şi asta facem şi noi. Voi ce faceţi?

— Mâncăm cartofi prăjiţi, a răspuns soţia, aruncând un alt cartof pescăruşilor.

— Ba nu, hrăniţi pescăruşîi. N-aţi văzut afişul? „Este inter zis să daţi de mâncare pescăruşilor”. Ar trebui să aveţi grijă, nu se ştie niciodată cine vă vede.

Ne-am luat rucsacurile şi ne-am îndepărtat, în timp ce bărbatul striga în urma noastră:

— Vagabonzilor!

Moth s-a întors şi le-a făcut cu mâna:

— Hrănitori de pescăruşi!

Am mers prin acel orăşel cochet, îndreptându-ne spre Me vagissey, şi, la un moment dat, stolurile de pescăruşi argintii din faţa noastră ne-au anunţat că am ajuns. Aveau acelaşi aer viclean al păsărilor din St Ives care vânau în stoluri, înghesuin du-se pe bărcile de pescuit şi pe hornuri, zăbovind în grupuri pe lângă tomberoane, hoinărind printre bănci. Cumpărând cu nesăbuinţă un cornet de cartofi prăjiţi pe care să-l împăr ţim, l-am ţinut strâns, unul mâncând, iar celălalt stând de pază. Câteva doamne în vârstă şedeau pe banca de lângă noi, având fiecare o porţie întreagă de fish and chips. Am tras cu urechea la discuţia lor.

— Îţi zic, am locuit pe toată coasta, şi nu mă mai întorc niciodată la St Ives. Weymouth da, m-aş muta înapoi acolo, aştrăi din nou în Mevagissey, dar niciodată în St Ives.

— Dar încă locuieşti la Mevagissey, a spus cea de-a doua doamnă.

Un pescăruş cu privirea de oţel s-a apropiat din lateral de banca lor, uitându-se cu nonşalanţă în direcţia opusă.

— Ei bine, dacă mă mut, o să mă întorc, dar niciodată la St Ives.

— Dar de ce să pleci dacă ai de gând să te întorci?

Pescăruşul s-a întors cu spatele la ele, privind cu jind spre mare, după care a continuat să se apropie din lateral.

— Teoretic vorbind, Sheila.

Dacă m-aş muta, m-aş întoarce.

— Dar tot teoretic vorbind, Doris, dacă vrei să te întorci, de ce ai mai vrea să pleci?

Pescăruşul a profitat de moment şi a înşfăcat o bucată de peşte pané, făcându-se nevăzut în timp ce cartofii prăjiți ate rizau pe jos.

— Pescăruşi afurisiți! Uite de asta vreau să plec din Me

vagissey. E la fel ca în St Ives.

— Of, Doris, ce dezastru, dar dacă e la fel ca în St Ives, atunci de ce te mai întorci?

— Sheila...

Am ridicat cortul pe promontoriul de la Black Head, lângă

monumentul închinat poetului A.L. Rowse, cu inscripția:

„Acesta a fost pământul împlinirii mele”. Împliniți măcar în suflet, dacă nu în trup, am mâncat tăiței în timp ce pescăruşii graşi, ghiftuiți cu cartofi, stăteau pe marginile stâncii.

— Ciudat, niciodată nu s-au arătat interesați de tăiței.

— Nu sunt atât de proşti.

Regiunea aflată la nord de St Austell este tărâmul caolinului, destinat producției de porțelan. O argilă foarte fină, caolinul a fost extras din această zonă încă de la mijlocul secolului al XVIII-lea, când William Cookworthy a dezvoltat un procedeu prin care puteau fi eliminate impuritățile. Industria produc ției de porțelan fin s-a dezvoltat, însă a crescut şi datorită exportului de argilă în toată lumea, pentru cele mai variate întrebuințări, de la ceşti de ceai până la pastă de dinți. Când minele de cupru şi staniu s-au epuizat ori s-au închis, cele de argilă au continuat să se dezvolte. Din nefericire, fiecare tonă de argilă produsă generează alte cinci tone de reziduuri.

Acestea s-au adunat în zona centrală a ținutului Cornwall, creând ceea ce localnicii numesc cu afecțiune Alpii din Corn wall, însă pentru o privire

neavizată, sunt doar grămezi de deşeuri. Se pare că există o mulțime de oportunități atunci când te confrunți cu o gaură mare şi albă în pământ. O poți lăsa în voia naturii: se va umple cu apă verde şi tulbure, în jurul ei vor creşte tufişuri, după care va primi numele de „tra seu de patrimoniu”; sau poți să

creezi un nou Eden, umplând zona cu plante din toată

lumea, ecosisteme artificiale şi mili oane de vizitatori care

dau 25 de lire de căciulă. Bineînțeles, ai putea să pui tot materialul înapoi în groapă şi să îl reinte grezi în peisaj, însă

asta ar fi mult prea evident şi niciun turist n-ar plăti ca să

meargă pe o luncă, având în mână un pliant pe care scrie:

„N-ai zice, dar pe vremuri aici se afla o mină”.

Charlestown, pe vremuri numit West Polmear, este şi astăzi un port pitoresc, construit, lucru destul de ciudat, de Charles Rashleigh, care, fără niciun strop de egoism, a reuşit să facă să crească populația locală de la nouă pescari, care împleteau coşuri pentru homari şi tăiau țevi, la trei mii de muncitori care încărcau cargoboturile cu argilă mai repede decât ai spune „vrea cineva cataplasmă cu caolin?”.

Dar zecile de mii de tone de argilă care, în secolul XIX, au ieşit în fiecare an din porturile locale nu au fost nimic în comparație cu milioanele de tone din secolul XX. Acum, Charlestown este un port pito resc, care continuă să

prospere grație patrimoniului său istoric şi faptului că este unul dintre locurile preferate ale lui Ross Poldark25.

Pe măsură ce ne apropiam de Par, lumea devenea tot mai albă, o pulbere uşoară acoperind pământul precum o pudră

de talc. Drumul trecea pe lângă fabrica de procesare a argilei, între gardul înalt din sârmă şi linia ferată, traversa un sat, iar apoi o plajă care avea un depozit şi hornurile instalațiilor de argilă într-o parte, un parc întins de

rulote, de cealaltă parte, şi numai alb peste tot. Copacii albi, cărarea albă, plaja albă, oamenii care î şi plimbau câinele, albi şi ei. Am trecut pe lângă

multitudinea de puburi şi cafenele din Polkerris, ignorând mirosul de mâncare, după care am urcat coasta dealului în splendoarea tomnatică a copacilor bătrâni, bucuroşi să reve nim într-o lume a culorilor.

25 Ross Poldark este protagonistul unei saga cu acelaşi nume scrise de Winston Grahaam, precum şi al ecranizării acesteia într-un serial de televiziune. (n. Red.)

Stăteam întinşi în cortul deschis pe iarba din Gribbin Head şi ne uitam la navele şi la stelele care treceau prin faţa noastră. Ne aflam pe pământurile familiei Rashleigh, o fami lie bogată care avea în proprietate domeniul Menabilly de pe vremea când se desfiinţaseră mănăstirile. În locul în care Daphné du Maurier26 fusese locatar şi visase la Manderley, noi, fără casă şi fără bani, dormeam sub cerul înstelat. Pier duserăm totul în afară de copii şi de noi înşine, însă aveam iarba umedă şi ritmul mării ce se izbea de stânci. Puteam su pravieţui cu atât? Ştiam răspunsul, dar nici să renunţăm la toate acestea şi să ne întoarcem în lumea civilizată nu părea să fie răspunsul.

Urmând cărarea pe dealuri molcome, prin păduri îmbră

cate în galben şi portocaliu şi pe ţărmuri stâncoase, în omni prezenţa pescăruşilor, am ajuns la Fowey. Orăşelul, care se dezvoltase în jurul unui port natural pe un estuar adânc, avea străzi înguste ce urcau pe panta abruptă a dealului şi case multicolore. Se zice că aici se găsesc unele dintre cele mai costisitoare case din zona de sud-vest şi, uitându-ne la iahtu rile încă acostate, deşi era începutul toamnei, înţelegeam că banii veniseră de bună seamă pe mare. O altă

ceainărie, un alt ibric cu apă fierbinte şi ocazia de a încărca 26 Daphne du Maurier (1907-1989), romancieră, dramaturgă şi scenaristă britanică, s-a născut la Londra, într-o familie creativă şi de succes. A fost fiica actorilor Sir Gerald du Maurier şi Muriel Beaumont şi a beneficiat de o educaţie privilegiată în Hampstead. Familia a cumpărat o casă de vacanţă în Cornwall, în anul 1920, care a devenit unul dintre locurile ei preferate. Primul roman, The Loving Spirit a fost publicat în 1931, iar succesul său în

această profesie a crescut în timp. În 1932, Daphne s-a căsătorit cu Frederick Browning, militar, şi au avut trei copii. Publicat în 1938, romanul Rebecca s-a vândut în peste trei milioane de exemplare, între 1938 şi 1965, şi a fost adaptat pentru film, televiziune şi scenă. În SUA, cartea a câştigat Național Book Award în 1938. În 1969, a primit titlul de Dame Commander a Ordinul Imperiului Britanic. (n. Red.)

telefonul; uita serăm că îl avem şi nu-l mai verificaserăm de zile întregi.

— Row o să mă certe straşnic că nu l-am încărcat.

Însă, când telefonul a revenit la viață, printre nenumăra tele mesaje din partea copiilor, am găsit un apel pierdut din partea lui Polly, o veche prietenă din şcoală. Ultima dată

când am vorbit cu ea tocmai ne părăsiserăm casa; ideea de a o suna acum mi se părea mult prea dureroasă. „Da, tot fără un acoperiş deasupra capului, tot cu un picior în groapă, tu ce mai faci?”

Am scos banii de la bancă, am cumpărat o pâine şi o supă la conservă şi am luat feribotul pentru pasageri ca să

traver săm râul până la Polruan, care este o imagine în oglindă, dar la scară redusă, a oraşului Fowey. Ne-am aşezat pe chei şi ne-am uitat la scânteile pe care le făcea un sudor ce repara o barcă pe şantierul naval din partea opusă.

Traseul devenea mai blând, mai puțin accidentat, mai puțin lovit de furtuni, mai mult un curs de apă care traversează

lin nisipul încreţit de maree. Iar noi ne schimbaserăm odată

cu drumul, deveni serăm mai puternici, mai calmi, mergeam mai liniştiţi. Un cormoran a zburat razant pe deasupra apei, îndreptându-se în larg. Cerul era cenuşiu, nu amenința să

plouă, era doar un cer cenuşiu ce se amesteca cu marea cenuşie. Scânteile conti nuau să zboare din spatele bărcii.

Mi-am imaginat că sudorul asculta la căşti Flashdance însă

era mult mai probabil să as culte radio Pirate FM.

Am ieşit din localitate urcând panta abruptă deasupra Golfului Lantic, spre Pencarrow Head, unde ne-am instalat cortul în spatele unor tufe de ghimpoasă, urmărind în depăr tare luminile vaselor ce ieşeau din Plymouth.

Dimineața a venit ca o felie de galben-deschis printre straturile de gri. O pasăre s-a ridicat de sub marginea stânci lor, deschiderea largă a aripilor reliefându-se pe fundalul ce rului care se lumina. Plutind în bătaia vântului, şi-a înclinat

spatele cenuşiu arătându-şi pântecul cu dungi palide, după

care a coborât în picaj cu o asemenea viteză, încât s-a făcut nevăzută într-o secundă. Iepurii s-au împrăştiat de colo până colo, iar păsările mici au amuțit.

Un bătrân se plimba pe promontoriu, venind agale în di recția noastră. Era un pic şleampăt, cu hainele murdare, şi se ajuta de un băț de mers şi un baston din lemn de alun; s-a apropiat încet, apoi s-a oprit. Şi când a deschis gura, cuvintele i s-au rostogolit ca nişte biluțe netede de smântână groasă.

— L-ați văzut? Pe şoimul călător? E aici de câteva săptă

mâni. O minunăție, nu-i aşa? Dar înainte nu era, e nou pe-aici.

Voi l-ați mai văzut până acum? Eu nu.

— Noi abia am ajuns aseară, aşa că e prima dată când îl vedem. Magnific.

— Sunteți în trecere, nu? Eu am trăit aici toată viața. Am o căsuță în pădure, cresc câteva găini, tai nişte lemne. E mi nunat şoimul, nu-i aşa?

— Da, minunat.

— Mergeți spre est, nu? Toți merg într-acolo. O să mer geți la Rame Head, Bigbury şi Bolt Tail. Mi-au zis că aş avea chestia aia la ochi, glau... glau...

mi-au zis că s-ar putea să

or bese, mi-au zis că am mâncat prea mulți biscuiți.

— Glaucom.

— Aha, aşa îi zice? Vin aici de fiecare dată când pot, trebu ie să-mi aduc aminte cum arată, pentru când n-o să mai pot vedea.

— Este o imagine minunată de ținut minte.

— Mă bucur c-a venit pe aici, e ceva special, e frumos, nu-i aşa?

— Este, într-adevăr, frumos.

Lumina a sporit, despărțind cerul şi marea. Oare eu văzu sem destule lucruri? Când nu le voi mai putea vedea, oare

mi le voi aminti, iar amintirea va fi suficientă pentru a mă

împlini şi a mă face să mă simt întreagă? Bătrânul s-a îndepărtat, în torcându-se încet pe drumul pe care venise.

Poate cineva să aibă destule amintiri?

Telefonul a sunat, aspru, insistent, tulburător.

— Unde sunteți?

— Tot pe coasta sudică. De ce, ce s-a întâmplat, Polly?

— Nu puteți rămâne acolo iarna. Eu am o baracă, pe vre muri era folosită pentru abatorizare. Au instalat o baie acolo, dar e încă acoperită cu plastic. Puteți să o ocupați voi o vre me, dacă vreți. Însă va trebui să terminați treaba.

— Nu ştiu...

— De voi depinde, dacă vreți, bine, dacă nu, nu.

Cortul avea în spate tufe de ghimpoasă şi era cu faţa spre răsărit, spre drumul pe care îl mai aveam de străbătut.

Golfuri de descoperit, promontorii peste promontorii de traversat, răsărituri spre care să mergem, apusuri sub care să dormim, vreme de care să ne minunăm, frig pe care să-l îndurăm. Însă frigul pe care îl simţeam acum nu era nimic în comparaţie cu iarna ce avea să vină, atunci când furtunile se vor dezlănţui pe coastă, ceea ce însemna că

trebuia să ne mutăm spre inte rior. Dar unde? Polly locuia în centrul ţării, într-un loc pe care abia dacă-l cunoşteam; ce am fi făcut acolo, ce viitor ne-ar fi aşteptat? Decizia părea imposibil de luat.

Am lăsat cortul acolo unde era şi am plecat să explorăm coasta spre Golful Lantivet. Am ajuns la obeliscul din granit vopsit în alb şi la observatorul ascuns în stâncă. Am mâncat ton cu orez, apoi am coborât panta abruptă până la Golful Lantic, plimbându-ne pe plajă de-a lungul liniei de alge. De trei dimineţi, şoimul călător îşi deschidea aripile şi plana în jurul Pencarrow. Aveam nevoie de adăpost, aveam nevoie de căl dură, aveam nevoie de bani. Puteam încerca să ne refacem viaţa într-o lume normală ori puteam înfrunta iarna

pe coas tă. Moth avea nevoie de căldură.

Unele decizii greşite sunt uşor de descoperit şi uşor de reparat; te urci în trenul greşit, cobori la staţia următoare.

De altele, însă, nu ştii că sunt greşite până când nu este prea târ ziu ca să mai dai înapoi.

— Salut, Row. Poţi să ne împrumuţi cu 40 de lire pentru tren?

— Nu am 40, dar pot să vă trimit 20.

— Tom, poţi să ne trimiţi 20 de lire pentru tren?

— Da, vă trimit, dar eu cred că e o greşeală. Instinctul îmi spune că e o greşeală.

Partea a cincea

Alegeri

Lumea are nevoie de pâine, dar şi de frumusețe.

Yosemite

John Muir

18

Oi

Dezorientați, confuzi, dezrădăcinați. Cât se poate de departe de coastă. În timp ce ploaia lovea acoperişul ondulat al abato rului dezafectat, am ridicat cortul în mijlocul podelei şi ne-am cuibărit în el lipiți unul de altul, aşa cum obişnuiam. Eram pierduți; puțina liniște sufletească pe care o găsiserăm se ri sipea rapid.

Rucsacurile noastre, abandonate într-un colț, propteau o bucată de plastic desfăcut de pe perete. Cu toate că cineva locuise deja aici pentru o scurtă perioadă, senzația de

abator era încă prezentă. Soba cu lemne fusese instalată

prea aproa pe de plastic, făcându-l să se topească şi să se încrețească; la ferestre creşteau licheni; panourile termoizolante atârnau de grinzile descoperite; lumina industrială, provenită de la un neon, pâlpâia pe tavanul pătat. Însă aveam un tavan, şi pen tru asta eram recunoscători.

Polly se bucura foarte mult că eram acolo, că ne putea ajuta. Nu, nu voia să-i plătim chirie; dacă îi puteam da o mână de ajutor la refacerea magaziei şi la fermă, era mai mult decât mulțumită. Poate că Moth ar putea începe prin a izola maga zia cu rigips şi a o tencui? Noi două fuseserăm prietene în timpul crizelor din adolescență şi a anxietăților de la vârsta adultă. Putea să funcționeze; ne ajutam una pe alta.

Am mers de-a lungul gardului viu până la pădurea din vârful dealului, pierdută în peisajul străin al Angliei centrale. Ciorile zburau în cerc, ridicându-se în aerul rece al sfârşitului de oc tombrie. Un şorecar plutea prin apropiere, urmând curenții de aer descendenți, iar țipetele lui tânguitoare răsunau în toată valea. Conurile mari ale unei zade căzute erau împrăştiate pe pământ, iarba şi urzicile creşteau printre ramurile demult uscate; un fazan şi-a luat zborul din desiş, deranjat din locul în care se adăpostise, bătând din aripi şi lansând un semnal de alarmă. Veneam în locul acesta ori de câte ori puteam să plec de la ferma lui Polly. Eram profund recunos

cătoare pentru un acoperiş, însă pustie pe dinăuntru, sim țeam un gol care mă copleşea.

Zilele nu mai aveau niciun sens pentru mine, erau doar o trudă repetitivă fără niciun țel pen tru noi, decât acela de a avea căldură şi de a fi uscați. Mă sim țeam singură printre prieteni. Lipsa unui adăpost mă învățase că, deşi oamenii sunt convinşi că vor să te ajute, atunci când intri în casa lor, te transformi pe dată într-un cuc într-un cuib străin, un

musafir care rămâne mai mult decât este binevenit.

Sau decât poate fi de folos. Însă noi eram utili aici, cel puțin pentru o vreme.

După ce Moth şi-a dat jos rucsacul şi a încetat să mai meargă, rigiditatea articulațiilor i-a revenit, iar durerea neu rologică i s-a agravat; dormea câte douăsprezece ore pe noap te şi dimineața abia putea să se mişte. Ne-am dus din nou la medic şi i-am spus cât de bine s-a simțit Moth cât timp a mers, că aproape îi dispăruseră simptomele, cel puțin până

când s-a făcut frig.

— Din contră, n-ați făcut decât să o agravați, să vă accele rați declinul; ar fi trebuit să vă odihniți, să faceți plimbări uşoare din când în când, nu prea departe, şi să aveți grijă la scări.

— Dar nu s-ar putea ca mişcarea constantă, grea şi repe titivă să-i fie de folos? Poate că oxigenul suplimentar primit de organism a putut să oprească într-un fel procesul, să

înce tinească acumularea proteinelor tău? Sau poate că îi provoacă altceva, o altă reacție benefică?

— În niciun caz. Nu faceți decât să negați realitatea; este firesc, cei mai mulți oameni trec prin această etapă.

Ieşeam la plimbare ori de câte ori puteam, însă mersul nu mai avea acelaşi efect ca orele de mişcare repetitivă cu o greutate în spate. Ne-am dus la

sală, însă gimnastica i-a pro vocat dureri agonizante zile în şir. A încercat cu o bicicletă

de fitness; acţiunea repetitivă şi constantă l-a ajutat puțin, însă nu îndeajuns, şi o încetineală paralizantă a pus stăpânire pe el, marcată sporadic de un tremur al brațului.

Odihna nu era o alternativă; ne câştigam acoperişul de deasupra capului prin muncă fizică. Încet, cu mare atenție, Moth a izolat pereții magaziei cu plăci de rigips, mişcându-şi umerii într-un fel care îi provoca o durere nesfârşită. A pus gresie pe jos. A construit un zid din cărămizi de beton, înghe țând în frig. Nu putea să muncească mai mult de patru ore

pe zi, fiindu-i din ce în ce mai greu cu fiecare mişcare.

Iarna a venit în forță, cu un frig muşcător, temperaturi sub zero grade, pământ tare ca piatra şi peste 15 centimetri de zăpadă. Acestea erau momentele în care mă simțeam re cunoscătoare că nu ne aflam în cort, în aer liber. Aveam un acoperiş şi o sobă care ne dădea căldură, deşi trebuia să ne tăiem lemnele ca să o alimentăm.

Ne-am petrecut Crăciunul la fratele lui Moth, dormind pe podea, în confortul şi căldura casei lui, în sânul unei familii fericite, încercând să ne prefacem că nu se întâmplase nimic şi că viața era la fel ca întotdeauna. Sfârşitul lui decembrie ne-a găsit înapoi în pădurile lui Polly, tăind copacii căzuți în bucăți pe care să le transformăm apoi în buşteni. Ne petre ceam zilele prin desişuri şi printre arbuşti, adunând grămezi uriaşe de cherestea, apoi, când se lăsa întunericul, ne întor ceam în baracă, unde Moth se întindea pe jos, înțepenit de durere. Eu am reparat un aragaz pe care l-am pus la noi în baracă, am dărâmat un perete despărțitor, am tapițat cu lemn camera de la intrare, am făcut curat în camerele de vacanță pe care Polly le închiria şi am lucrat la spălătorie.

Nu plăteam chirie, numai curentul electric, însă n-aveam bani. Trebuia să-mi găsesc de lucru, dar voiam să fiu şi alături de Moth; era extenuat, din ce în ce mai slăbit. Oricât de bucuroşi am fi fost pentru acoperişul pe care Polly ni-l oferise, prețul pe care Moth îl plătea la nivel fizic pentru tot acest lux era mare.

— Nu poți continua așa, efortul ăsta te ucide.

— Dar avem un acoperiş şi sunt recunoscător pentru el.

A venit primăvara, iar pădurea a revenit în forță la viață, co voare de clopoței până atunci ascunşi luminând vârful dealu lui ca o coroană albăstrie. O căprioară mergea printre crengile zadei căzute, sărind hotărâtă peste trunchi cu picioarele ei delicate şi ieşind din pădure ca să pască pe păşune, la amurg.

Ne-am uitat la ea din ascunziş, de teamă că va sfârşi într-un con gelator. Era singură, frumoasă, liberă, şi era secretul nostru.

Odată cu primăvara au apărut şi mieii. Am supravegheat sutele de oi din şoproanele mari din tablă ondulată, căutând indiciile care semnalau că intrau în travaliu; oi neliniştite care încercau să găsească un colț izolat, care râcâiau pămân tul şi se întindeau pe o parte, cu gâtul încordat şi cu capul spre cer. Apoi, dintr-odată, viața care se zbate, umedă. O

perioadă de bucurie, speranță şi noi începuturi. Dar eu mă

simțeam departe de toate acestea, o carcasă goală care făcea totul mecanic. Le dădeam mieilor cu iod la buric pentru a preveni infecția. Curățam țarcurile unde fătaseră oile, pregătindu-le un culcuş din paie curate. Acțiuni familiare dintr-o viață fa miliară, însă pe care nu o mai trăiam eu. Nu trăiam viața mea; doar existam în viața altcuiva.

Toate lucrurile pentru care munciserăm în lungii noştri ani împreună dispăruseră. Prima noastră casă, o căsuță în stil victorian care dădea spre o stradă dincolo de care se întindea o pădure, unde ne întorceam în fiecare seară după

muncă, pentru a începe din nou să muncim la renovarea ei.

Puneam tapetul cu dungi în după-amiezile de duminică, stivuiam lem nele pentru foc la două dimineața şi visam să

ne cumpărăm un loc cu puțin teren, unde să scăpăm de programul de la nouă la cinci. Am vândut casa şi am investit toți banii în visul nostru. Chiar şi acela era pierdut, amintirile secate, lipsite de valoare, pentru că totul dispăruse. Eram recunoscătoare pen tru viața pe care am avut-o, ceva la care unii oameni aspiră toată viața şi nu reuşesc. Însă munciserăm foarte mult ca să ajungem acolo, să ne transformăm visul în realitate; tot tim pul nostru, toată energia şi ambiția se duseseră într-acolo.

Însemna totul. În vreme ce prietenii noştri plecau în vacanță în străinătate, noi schimbam acoperişul

hambarului. Copiii noştri mergeau la plajă cu alte familii, pentru că noi trebuia să săpăm şanțurile pentru canalizare.

Ne-am dedicat cu totul, iar acum toți cei 30 de ani dispăruseră. Ce facem acum? Ce naiba facem acum?

Îmi era dor de casa noastră pentru amintirile vieții de fami lie, pentru sentimentul acela de siguranță, pentru faptul că ştiam unde aveam să dorm săptămâna viitoare, anul viitor, pentru deceniile pe care le reprezenta. Însă

acum îmi mai era dor de ceva, la fel de mult. Mă trezeam nopțile cu mirosul de praf încins al cărării aride în nări, cu aroma de citrice a unei ploi pline de sare pe pământul înmuiat. Vie, aşteptând să văd un şorecar rotindu-se prin pădurea tăcută, cu pete de umbră şi lumină, spre promontorii deschise şi luminoase, plină de speranța unui viitor ce aştepta imediat după următoarea vale. Să mă

trezesc într-o noapte în care răsună țipetele pes căruşilor, cu vântul ce străbătea cerurile şi priveliştea unui orizont nesfârşit, care mă ridica şi mă chema spre posibilități infinite. Însă în fața ochilor îmi apărea doar încăperea asta, în întuneric, împreună cu conştientizarea adevărului gol-goluț.

Trăiam viața altcuiva, în vreme ce Moth murea încet.

Timpul se scurgea în sens invers, trecutul devenea viitor, lucrurile care se întâmplaseră deveneau evenimente anticipate, amin tirile curgeau în

şuvoaie, transformându-se în râuri ce aveau să vină. În întuneric, începeam să îi cred pe medici şi să ac cept faptul că negasem realitatea, începeam să-mi dau seama că vorbele lor puteau fi adevărate. Oricât m-aş fi împotrivit, avea să moară, iar eu trebuia să trăiesc cumva fără el. Eram într-un vârtej care mă trăgea în jos. Cărțile, care spuneau că ceea ce simțeam era durerea de dinainte de doliu şi că era perfect normală, nu mă încălzeau cu nimic. Eram bântuită de fantoma lui Moth, care îi urgisea zilele. Un vârtej care mă tră gea în jos.

Am căutat un loc de închiriat prin zonă, însă nu se schim base nimic; oriunde mergeam, purtam cu noi istoricul nostru bancar. Mi-am căutat un loc de muncă, însă, în acea regiune rurală, nu exista nimeni care să plătească mai mult decât cos tul combustibilului pe care îl consumai până la serviciu. Şi cine î

şi dorea o femeie de 50 de ani al cărei istoric în domeniul muncii din ultimii 20 de ani consta în activități independen te? Nu conta că fusesem fermier, constructor, electrician, gră dinar, decorator, designer, contabil, expert în pomicultură şi că administrasem o casă de vacanță. Nu aveam nicio hârtie şi niciun fost angajator care să poată

demonstra toate aceste lucruri. Trebuia să trec printr-o reconversie profesională.

Dar chiar şi aşa, cine î

şi dorea să angajeze o femeie de 50 de ani, proaspăt calificată, atunci când putea alege un angajat în vârstă de 23 de ani, în aceleaşi condiţii? Fără un loc de muncă şi un venit, n-aveam cum să găsim o casă de închiriat. Un vâr tej care mă trăgea în jos, din ce în ce mai jos.

Moth era zidar calificat; pentru corpul lui nu era ceva nou să tencuiască rigipsul, dimpotrivă, era ceva ce făcuse frecvent de-a lungul vieții şi avea memorie musculară. Însă

corpul lui urla ca şi cum n-ar fi ridicat niciodată o mistrie.

Iar eu nu puteam să-l ajut; nu puteai învăța în câteva lecții să realizezi un finisaj perfect, neted ca sticla. Dimineţile deveneau tot mai dificile; îl ajutam să se ridice din pat şi să

îşi mişte mem brele înţepenite până când, încetişor, pe la amiază, era pregă tit să înceapă munca. Se mişca cu greu, transformând abatorul încetul cu încetul într-un spaţiu locuibil şi confortabil. Mai trebuia doar să schimbăm ţeava la aragazul Rayburn restau rat şi să văruim, şi era gata. Ne doream siguranţa pe care ne-o oferea baraca aceasta, dar, în acelaşi timp, aveam nevoie de ceva mai mult: aveam nevoie

de un viitor asupra căruia să deţinem un oarecare control.

— Ştii, Ray, câteodată mă trezesc şi nu pot să-mi amin tesc ce trebuie să fac. Ca şi când corpul meu ar uita cum func ţionează. Trebuie să-mi spun să mănânc, să beau sau să merg la baie, dar asta pentru că trebuie nu pentru vreau să fac toate astea. Oare până aici mi-a fost, sunt pe moarte?

Aprilie se apropia de sfârşit, rândunicile se întorceau, mieii creşteau robuşti pe coasta dealului. În pădurea cea deasă, de după zada căzută, am zărit căprioara care nu mai era singură, ci avea lângă ea patru picioruşe fragile.

Nedorind să pără seascăsiguranţa oferită de copaci, s-a strecurat înapoi în în tuneric. Pescăruşii se adunau gălăgioşi deasupra unui câmp arat mai târziu, îngrămădindu-se şi mai mult decât pe coastă.

Gândurile mi-au zburat spre sud, aşa cum se întâmpla mereu când aveam o clipă de singurătate. Acum, pescăruşii erau ocupaţi să-şi crească puii pe creste şi pe acoperişuri, să zăbo veascăprin porturi în aşteptarea plăcintelor.

Într-o dimineaţă de mai, Polly a intrat grăbită în baracă.

— Ţi-am găsit ceva de lucru, dacă vrei.

Fireşte că voiam.

— Oamenii care tund oile au nevoie de o persoană care să

ambaleze lâna, crezi că te descurci?

— Bineînțeles.

Habar n-aveam dacă eram în stare. Să ambalez lâna după

ce tundeam oile noastre era una. Să fac asta pentru o echipă de trei tunzători profesionişti, din care fiecare putea să tundă o oaie în mai puțin de 4 minute, era cu totul altceva.

Camioneta a oprit în fața magaziei la ora 6.00 dimineața, tră gând o remorcă zgomotoasă construită din scânduri şi metal.

M-am urcat în spate, lângă o harababură de unelte, haine murdare de unsoare, cutii de sandviciuri şi un câine negru

ce gâfâia din greu. Am luat şi alți tunzători în drum spre fermă, unde fuseseră angajați să tundă 800 de oi.

— Ne ia cam două zile, dacă totul merge bine.

Ferma dărăpănată aparținea unui cuplu de vârstnici în hai ne zdrențuite, şorțuri de bumbac şi pantaloni prinşi în talie cu sfoară de legat snopii. Bătrânul, încovoiat şi suferind de artrită, ne-a condus la o văgăună săpată în coasta dealului. În văgăună se găsea o construcție vastă din tablă ondulată, un şopron de ultimă generație plin de ATV-uri, tractoare şi utilaje agricole. Nu mai văzusem niciodată

800 de oi într-un spațiu închis. Erau peste tot, umplând mai bine de jumătate din şopron, curtea din spate şi ajungând până afară, în câmp. Gordon, şeful echipei, a intrat cu remorca în şopron, cu spatele, şi a început să umble la maşinăria din scânduri şi metal, care s-a transfor mat într-o rampă pe care oile urcau în remorcă şi apoi intrau într-un soi de tunel de jumătate de metru lățime, numit „culisă”.

Această culisă avea trei uşi care se deschideau spre platforma unde lucrau tunzătorii, fiecare având agățate de uşă diferitele unelte de tuns. Mici motoare produceau curentul care alimenta maşinile de tuns. Toți trei şi-au scos ghetele şi şi-au pus moca sini din piele groasă, mânjiți de lanolină de culoare închisă. Eu stăteam sub platforma care îmi ajungea până la talie, iar

în spatele meu era un cadru de metal, de care era atârnat un sac împletit din plastic lung de doi metri, pe care urma să-l um plu cu lână. La ora opt eram pregătiți să începem.

Fiecare tunzător deschidea uşa din dreptul lui, înşfăca o oaie şi o trăgea pe platformă, închizând uşa în urma ei.

Cablul de alimentare al maşinilor de tuns era conectat şi începea treaba.

Oaia era pusă în fund şi era tunsă mai întâi pe burtă, apoi în jurul capului şi gâtului. Apoi, pusă pe o parte şi ținută între picioare, era tunsă cu mişcări lungi pe lateral şi

spate; apoi pe cealaltă parte.

Se scotea cablul şi i se dădea drumul oii, care se întorcea şi sărea din remorcă într-un țarc amenajat special pentru oile tunse:

firave, albe, fără lână, cu un cap enorm pe trupul golaş.

Când primul smoc de lână a căzut pe platformă, a început şi ziua mea de muncă. Sarcina mea era să rulez lâna, să o strâng bine de tot şi să o pun în sac. Trebuia să întorc lâna cu părul în jos, cu partea de la cap spre mine, să leg partea de la picioare la spate, să o rulez strâns, în aşa fel încât să

nu fie mai mare de 30 de centimetri, să adun ultima bucată

de pe crupă şi să o îndes în legătură, ca să fac o sferă

compactă pe care o puneam apoi în sac. După care trebuia să curăț platforma de resturi, folosind un soi de scândură

îngustă. În momentul în care cădea lâna, tunzătorul se şi întorcea să ia următoarea oaie de pe pistă, aşa că eu trebuia să-mi desfăşor activitatea într-un spațiu îngust, lângă

următoarea oaie care avea să fie tunsă. Dacă stăteam prea aproape, platforma devenea o grămadă de lână încurcată, care se înfăşura de picioarele oii agitate.

De trei ori.

Prima parte a zilei a fost dificilă, pentru că toți trei tun deau aproximativ la aceeaşi viteză, iar eu alergam de la unul la altul. Însă, odată cu trecerea orelor, timpul în care era tun să fiecare oaie a început să varieze, iar eu mi-am intrat în ritm. Când sacul era plin ochi, luam un fel de țăruş din lemn de 20 de centimetri dintr-o găleată, îl treceam prin ambele laturi ale gurii sacului de două ori şi îl închideam.

Patru astfel de țăruşi şi sacul era închis cum trebuie, după

care unul dintre tunzători sărea de pe platformă şi mă ajuta să îl trag într-o parte a hambarului.

Dat fiind că plecasem de la baraca noastră de la ora şase, dimineața a fost lungă, cu o pauză la zece şi jumătate şi alta la prânz, la ora unu. După-amiaza mi s-a părut şi mai

lungă, cu o pauză la ora patru, după care am continuat până la şapte.

Spre finalul zilei, fermierul a adus ultimul grup de ovine.

Ber becii. Bestii musculoase din rasa Texel. Când erau aşezați pe picioarele din spate, erau aproape cât cel mai scund dintre tunzători. Odată ce am terminat treaba, am despărțit şi oile:

cele tunse pe un teren, cele care urmau să fie tunse, pe altul.

Apoi, drumul înapoi. Era trecut de ora opt când m-am târât cu greu în baraca de plastic.

— Cum a fost?

— A fost bine. Am ambalat azi mai multă lână decât în toată viața mea, dar sunt bine.

Am stat la duş cât să dau jos de pe mine toată mâzga verde de lanolină. Am mâncat un bol de supă şi am adormit înainte de ora nouă. M-am trezit în toiul nopții, cu brațele pulsân du-mi de durere; m-am ridicat şi am luat

câteva pastile de ibuprofeon, după care m-am întors la culcare, întinsă pe spate şi cu brațele pe perne, până când a sunat alarma la ora cinci şi jumătate.

Şi am luat totul de la capăt.

Unele dintre proprietățile la care ne-am dus erau mici ferme de familie, trei generații pe circa 80 de hectare de te ren, afundate în landele unduitoare. Altele erau vaste unități industriale impresionante, cu mii de oi. Tunzătorii formau un grup strâns unit şi rareori mi se adresau, limitându-se să dis cute despre echipament şi rasele de ovine. Însă eu stăteam şi mă uitam; nu simțeam neapărat nevoia să

vorbesc. Zilele s-au preschimbat în săptămâni, şi singurele zile libere erau cele câteva în care ploua, la începutul unei veri calde şi usca te. A fost instalat aragazul, am terminat de văruit, am pus jaluzelele. Am stat de vorbă cu Polly, reconstruind un pic din prietenia care ne legase în tinerețe,

pe vremea când relația noastră încă nu fusese afectată de timp şi de evenimente. Dar nu mai putea fi aceeaşi. Acum, eu eram doar angajata ei fără salariu, o chiriaşă, o beneficiară a spiritului ei filantropic, recunoscătoare, ascultătoare şi mereu conştientă de poziția mea. Ea era o proprietăreasă cu un chiriaş care nu plătea chi rie, angajatoarea unui lucrător care nu primea salariu, şi avea o viață care reprezenta tot ceea ce prietena ei pierduse. Ea deținea controlul. În rarele ocazii când mă invita la ea acasă, ne aşezam în grădina de pe coasta dealului să privim stelele.

Carul Mare î

şi păstra locul la nord, în vreme ce tot ce era în jur se schimba.

— Baraca arată grozav, mai bine decât mă aşteptam. Ră

mâneți oricât vă face plăcere, chiar definitiv dacă vreți.

O casă, un loc în care să stăm, o platformă de unde să

începem să reconstruim. Chiar era adevărat? Oare putea să

funcționeze?

Se crea un pic de haos când încercam toți să prindem oaia înainte să iasă de pe platformă. Asta se întâmpla de cel puțin cinci ori pe zi; oile se înghesuiau atât de mult una într-alta pe pistă în încercarea de a fugi, încât, atunci când una dintre ele era trasă pe uşă, celelalte începeau să se împingă în urma ei, sărind de cealaltă parte a platformei în țarcul oilor tunse.

Asta însemna că pierdeam timp prețios încercând să o prin dem din nou.

Oile gigantice din rasa hibridă Leicester/Suffolk aveau o lână voluminoasă, groasă, ce părea că se destramă, fiind de ajuns doar jumătate față de lâna oilor normale pentru a um ple sacul. În timp ce Gordon scotea o oaie pe uşă, alte două

năvăleau afară, amestecând grămada de lână într-o claie de păr şi mâzgă verde. Nu! Una dintre ele s-a răsucit şi a sărit chiar pe lângă capul meu; instinctiv, am înşfăcat-o de lână

şi am ținut-o strâns. Podeaua şopronului, uscată şi curată

la în ceputul fiecărei zile, era acum umedă de lanolină şi bălegar, iar oaia a început să alerge, trăgându-mă după ea până când mi s-a prins piciorul într-o bucată de beton spart şi ne-am rostogolit amândouă într-o băltoacă de grăsime, două capete şi şase picioare acoperite de mâzgă verde.

— Pe aia o tunzi tu, Gordon, eu nu pun mâna pe ea!

— La dracu'. Cred că e timpul să facem o pauză.

M-am spălat pe mâini şi pe păr la o țeavă de irigație, apoi mi-am deschis termosul cu ceai.

— Ai rezistat, trebuie să recunosc.

Faptul că mă murdărisem de unsoare din cap până în pi cioare mă făcuse una dintre ei? Gordon chiar mi se adresa mie?

— Ați făcut o treabă bună cu baraca cea veche; îmi place.

Îmi place podeaua.

— Ai văzut-o?

— Da, mi-a arătat-o Polly... voi erați plecați. O să stau bine acolo.

— O să stai bine?

— E tot ce-mi trebuie după ce mi-a plecat nevasta. O lo cuință de burlac. Chiria e puțin cam mare pentru ce-i acolo, dar e accesibil şi e exact ce am nevoie.

Am băut ceaiul, în timp ce el îmi povestea cum avea să se mute în baracă, iar în urechi îmi răsunau cuvintele lui Polly: Puteți rămâne definitiv, dacă vreți.

— Ştii că nu are cadastrul făcut.

— Cu atât mai bine, nu plăteşti impozit.

Când m-am întors, Moth termina de tencuit în jurul țevii ara gazului, acum instalat, cu cromul strălucitor şi emailul crem.

— De ce nu mă miră? Trebuie să câştige bani de unde se poate, presupun. Mă întreb când avea de gând să ne spună.

După tunsul oilor, mă gândesc. Trebuie să ne facem un

plan.

— Ştiu, dar ce plan?

M-am uitat la Moth, rigid şi încovoiat, abia reuşind să îşi ridice brațele mai sus de nivelul umerilor, tencuind cu o mis trie mică, stând cât mai aproape de zid. Ce plan puteam să

ne facem?

— M-am gândit mult în ultimele două luni, cât timp tu erai plecată. E clar că nu mai pot să fac muncă fizică, dar mi-am petrecut mare parte din viață în aer liber; am multe compe tențe pe care le pot transmite mai departe. Poate că

aş putea să fiu profesor. Aş putea merge la universitate să-mi iau di ploma, după care să învăț să predau. Să o luăm de la capăt.

Am putea găsi o locuință ieftină în campus...

— Şi crezi că te poți descurca? Dacă o să te simți mai rău?

Deja te simți mult mai rău decât atunci când am ajuns aici.

Credeam că eu sunt cea care neagă realitatea.

— Şi dacă n-o să mă simt mai rău? Am căutat pe internet.

Aş putea să-mi iau licența în Cornwall – e acolo un campus care ține de Universitatea din Plymouth; după care să fac prac tică pedagogică în altă parte. Nu e prea târziu să

mă înscriu; încă mai au locuri libere. Poate creierul meu are nevoie de un impuls. Şi ce dacă mă forțez? Uite ce bine m-am simțit când m-am forțat să merg; poate că funcționează

la fel şi pentru creier. Trebuie să încerc.

— De ce n-ai spus nimic?

— Pentru că erai din nou printre prietenii tăi; am crezut că erai fericită.

— Serios? Mda, într-un fel m-am simțit mângâiată să fim în compania unor oameni pe care îi cunoaştem bine. Dar chiar şi dacă situația asta ar fi durat pe termen nelimitat, tot ar fi fost greu să găsim o cale de a ne construi o nouă

viață aici.

Moth s-a înscris la facultate, a avut un interviu pe Skype şi a fost acceptat. Am depus cerere pentru o finanțare dedica tă studenților – din fericire, istoricul nostru de creditare nu ne împiedica să obținem venitul fix şi sigur pe care acesta ni-l garanta. Puteam trăi amândoi din împrumutul studențesc până când îmi găseam de lucru; trăiserăm şi cu mai puțin. Voiam să aşteptăm să vedem ce se întâmplă cu baraca înainte să luăm o decizie definitivă.

Mi se părea o mişcare contra naturii să renunțăm de bună

voie la siguranța unui acoperiş şi să ne aruncăm din nou în abisul condiției de oameni fără adăpost.

Vara a devenit toridă la începutul lui iulie. Oile care nu fuse seră încă tunse au început să sufere din cauza larvelor.

Muştele î

şi depuneau ouăle în lâna lor murdară, de obicei în zona posteriorului; larvele eclozau şi î

şi croiau drum prin lână până la piele, găurind-o, făcând-o să se desprindă şi provocând răni care se infectau. Dacă

sunt lăsate aşa, larvele pătrund în piele până la coloană, ajungând în cele din urmă să ucidă oaia. Curățând de viermi şi ultima bucată de lână din sezonul acela, am lăsat să cadă la pământ ultima mână verde de lână, piele şi momeli pentru peşte. Două luni şi jumătate de muncă se terminaseră. Am mers la pub, iar Gordon mi-a făcut plata pentru tot sezonul. O singură plată, însă aveam în mână

1.500

de lire. O adevărată avere în comparație cu ziua aceea, în Bude, când aveam numai 11 lire care trebuiau să ne ajungă

o săptămână.

Am pus banii într-o cutie de metal de sub pat şi am con tinuat să muncesc la spălătorie şi să fac curat în camerele de închiriat. Moth avea dureri atât de mari, încât se gândea să înceapă să ia din nou Pregabalin. Oare universitatea era

o idee proastă? Starea lui Moth părea să se înrăutățească

rapid.

Poate că, dacă rămâneam pe loc, Gordon nu s-ar fi mutat în baracă, poate că înțelesese el greşit. Nu i-am spus lui Polly despre înscrierea la facultate, neştiind dacă Moth era în stare să o facă. Până într-o după-amiază toridă când Polly, la ea în bucătărie, sprijinită de blat, cu brațele încrucişate şi cu un aer îngrijorat, mi-a zis că are nevoie disperată să găsească un venit suplimentar pentru fermă, fiindcă banii erau puțini.

Puteam să înțeleg; situația financiară a unei ferme este de cele mai multe ori precară, în cel mai bun caz, şi se vedea că

se chinuia să-mi spună ceva. Trebuia să o spun eu în locul ei.

Venise momentul. Dacă voiam să facem un pas înainte în viața noastră, trebuia făcut acum. Am tras adânc aer în piept şi i-am povestit că Moth se înscrisese la facultate, făcând astfel un salt mental în gol, întinzându-mi brațele în cădere liberă.

— Gordon mi-a zis că i-ai arătat baraca, aşa că, dacă te ajută să i-o închiriezi, o să plecăm cât mai repede posibil.

Ne-am strâns lucrurile, am plătit taxele şi asigurarea fur gonetei, am depus în bancă suficienți bani pentru un avans şi chiria pe o lună şi am înapoiat cheile. Nu puteam să

închiriem nimic deocamdată, căci trebuia să aşteptăm împrumutul stu dențesc, care avea să ajungă undeva la sfârşitul lunii septem brie. Aveam în față mai mult de două

luni în care nu aveam unde să mergem, iar sănătatea lui Moth era în punctul cel mai de jos. Cu 200 de lire rămase în buzunar, ne-am pus ba gajele în furgonetă şi ne-am luat rămas-bun. Dar eu simțeam deja vântul prin păr.

Am plecat, având din nou în față o viață de oameni fără

adăpost, însă, de data asta, ştiam încotro ne îndreptam.

Partea a şasea

Oameni care trăiesc la limită

Să ne întâlnim acolo unde marea întâlneşte cerul, Pierduți, dar în sfârşit liberi.

Inscripție pe o bancă comemorativă,

Mên-y-grib Point

19

Vii

Vântul aducea un aer cald dinspre Canalul Mânecii. De data asta, am ales să stăm pe nisip, cu părul plin de sare.

Apa al băstruie ne scălda uşor picioarele, apa vieții care se ridica cu mareea de neoprit, crescând irezistibilă. Dar nu încă, deocam dată eram deasupra ei, respiram, vii. Din nou fără adăpost, însă, de data asta, cu o posibilă dată de scadență.

Am coborât de pe feribotul luat la Poole şi am făcut o poză

inscripției cu ghinda albă distinctivă: 1.013 kilometri de la South Haven Point la Minehead. Într-o altă viață, una în care am fi supraviețuit miraculos unei ierni de campat în aer liber, aceasta ar fi fost linia noastră de sosire. Dar acum începeam de la sfârşit şi ne îndreptam spre Polruan, la vest, mergând spre punctul unde ne întrerupseserăm brusc drumul, cu aproape un an în urmă. Rămâneau doar 402

kilometri până la final; o infinitate de paşi pe care era posibil să nu-i mai fa cem niciodată. O sculptură din oțel reprezentând o busolă şi pânze de corabie marcau capătul Traseului de Coastă, o sculp tură albastră pe fundalul cerului albastru, un început la final.

Moth se încovoia sub greutatea rucsacului, muşchii cedân du-i în fața durerii. Dezorientarea îl lovea în valuri, făcându-l să se prăbuşească în tăcere, asemenea unui castel de nisip în apa care curge înaintea mareei. Începutul declinului mân tal care însoțeşte degenerarea corticobazală. Apa sărată îmi scălda uşor picioarele, tot mai înaltă, caldă, agățându-se de mine. Fusesem atrasă aici de sudoarea şi lacrimile din anul precedent, borne ale drumului de sare pe care îl urmaserăm, care ne trimiteau înapoi spre mare, unde simțeam fiecare fir de nisip ce se scurgea. Un reflux atât de rapid, încât parapetele deveneau un fundal marin încrețit de maree.

Dincolo de dunele înăbuşitoare, am pornit pe drumul bătătorit cu alge şi iarbă neagră. Cu ochii fixați asupra mării, valuri de uşurare aduceau şuvoaie

sărate ce-mi picurau de pe frunte. După luni de zile în care am fost exilați în centrul țării, sufocându-ne într-un spațiu în care nu ne regăseam, întoar cerea în coconul orizontului de neatins mi-a adus un spasm de bucurie. Ne-am târât din calea căldurii căutând adăpost sub copaci, pe o potecă cu iarbă, pe care oamenii mergeau ca-ntr-un pelerinaj spre arcadele albe de la Old Harry şi spre buza stâncii.

Rândunelele se roteau în aerul fierbinte, prinzând insectele ce zburau pe deasupra tufişurilor pitice, pline de flori galbene. Trăgând adânc aer în piept şi îndepăr tându-ne de grupul de fotografi, ne-am întors cu fața spre vânt, spre cărarea ce se deschidea spre vest, de-a lungul fâşiei de calcar alb a Coastei Jurasice.

Această zonă, care a fost declarată patrimoniu mondial al umanității, începe de la Old Harry şi se întinde circa 150 de kilometri de-a lungul coastei meridionale, până la Orcombe Point, lângă Exmouth. Este o zonă marcată de coroziunea na turală, unde stâncile golaşe înfățişează o istorie a Pământului de peste 185 de milioane de ani, ce traversează

perioadele Triasic, Jurasic şi Cretacic. În piatră şi nămol se găsesc rămăşițe fosilizate de animale şi plante, de la ferigi arborescente la insecte, de la moluşte la mamifere, unele dintre ele fiind des coperite cu resturile ultimei lor mese, conservate în stomac.

Stâncile prezintă drumul parcurs de la sare la sol, prinzând viața în mişcare şi oprind-o pentru veşnicie.

Paşîi mei au redescoperit iarba mică, ciopârțită de vânturi, soarele, vântul, sarea de pe buze, familiaritatea necunoscutului îmblânzindu-ne drumul, atracția magnetică

a cărării ademe nindu-mă tot înainte. Oricare ar fi fost rezultatul, simțeam că asta trebuia să facem. Am campat la Ballard Down, privind cum se întind luminile de la Swanage până în celălalt capăt al golfului, cu reflexii strălucitoare pe marea întunecată.

— Oare am făcut ce trebuie?

Moth luase patru calmante şi se aşezase pe un bolovan, în timp ce eu îi masam umerii cu un gel chinezesc de amelio rare a durerii pe care îl găsiserăm într-un magazin de plante medicinale. Avea miros de varză fiartă şi n-avea niciun efect, dar măcar îmi dădea impresia că făceam ceva.

— Cum ar putea fi greşit? O să plătim o cameră cu banii pe care i-am câştigat, tu o să urmezi un curs de reconversie profesională, iar eu o să-mi găsesc ceva de lucru. Dacă nu, am să urmez şi eu un curs de reconversie profesională într-un domeniu. Dar o să avem un loc al nostru, n-o să mai trăim din „bunăvoința" altora.

— Da, ştiu, asta e evident. Mă referem la faptul că ne-am întors pe coastă.

— Este cel mai bun lucru pe care l-am făcut vreodată.

— Bine. Asta speram şi eu să spui.

Ne-am cuibărit la căldură, în sacii noştri de dormit nou-nouți, potriviți pentru trei anotimpuri. Sacrificaserăm 50 de lire şi spațiu în rucsac pentru ei. Ne puteam descurca fără

farfurii sau fără lanterna de rezervă, însă căldura era esențială.

Spre deosebire de începutul pe coasta de nord, cea de sud era uşoară; numai din când în când văile coborau abrupt şi ur cau din nou pieptiş, urmate de bucăți lungi de drum cu pante blânde acoperite de ferigi şi tufe de ghimpoasă. De aceea am fi vrut, inițial, să ne începem călătoria din sud, înainte să des coperim că, în acest caz, ar fi trebuit să citim ghidurile de la sfârşit. Acum părea mult mai puțin important să le citim invers; ne familiarizaserăm atât de mult cu stilul lui Paddy, încât în țelegeam ce voia să spună

chiar şi aşa. Lângă Dancing Legde, căprioare roşiatice păşteau în linişte pe terasa de deasupra drumului, în vreme ce dedesubt se aflau cățărători atârnați de stânci, niciunul dintre ei părând să nu fie conştient de lumea celorlalți. Între căprioare şi cățărători, mergem invizibili şi pentru unii, şi pentru alții, singurele noastre urme fiind dârele neregulate pe care piciorul stâng al lui Moth, cu pasul greoi şi şchiopătând, le lăsa în praful drumului.

Nori negri se adunau pe cerul de seară, în vreme ce ne ridicam cortul pe o stâncă cu iarbă de pe St Aldhelm’s Head.

Sub promontoriu, curenții marini se întâlneau într-o masă înspumată de apă furioasă. Micile ambarcațiuni ce se îndrep tău spre Poole încercau, una câte una, să treacă de valurile neregulate, înaintând şi fiind trase înapoi de nenumărate ori.

S-a apropiat un vas pescăresc, care a făcut un ocol amplu în larg, pentru a evita punctul de întâlnire al curenților, şi a ajuns în partea opusă cu mult înaintea celorlalte bărci ce se luptau în haosul apelor. Lumina se diminua în tonuri cenuşii şi argintii. Înainte ca întunericul să ne înghită cu totul, o mişcare uşoară pe cărare mi-a atras atenția, iar din întunecime şi-a făcut apariția corpul mare şi negru al unui bursuc, pe al cărui bot dunga albă strălucea în lumina

asfințitului. A rămas țintuit la doi metri distanță, drumul lui de seară fiind acum întrerupt de cortul nostru; timpul a rămas pe loc, suspendat preț de minute ori secunde, în vreme ce toți trei ne uitam în întuneric, fără să ştim ce să

facem. În final, bursucul s-a întors încet şi s-a retras în tufişuri, ca să-şi caute alt drum. Am rămas să privim îndelung în urma lui, vrăjiți de momentul acela de sălbăticie imprimat în amurg.

În dimineața următoare, câteva ambarcațiuni mici încă

încer cau să traverseze învălmăşeala de curenți, sub supravegherea atentă a doi bătrâni aflați într-o cabană a pazei de coastă.

— Fiți amabili, putem să ne umplem sticlele cu apă?

— Vă costă o liră sticla.

— Oh. Cred că ne descurcăm şi fără.

— Să nu faceți fotografii în zonă.

Erau interzise fotografiile? Era puțin exagerat; ştiam că ne apropiem de zonele militare, însă credeam că erau destinate doar antrenamentelor.

— Stâncile se surpă. În urmă cu câteva săptămâni, a venit aici sus un bărbat care a vrut să-şi facă un selfie, a făcut un pas în spate şi a căzut. În clipa următoare, l-am văzut întins jos, pe plajă.

Moth, cu piciorul lui înțepenit, s-a îndepărtat un metru de margine.

Ne-am umplut sticlele gratis la un izvor de la poalele West Hill şi am început urcuşul lent, foarte lent pe Houns-tout Cliff, spre Kimmeridge Ledges, unde alpiniştii se cățărau fără niciun efort, îmbrăcați în lycra şi cu săculeți cu praf de cretă.

Pe când aveam 20 de ani, eu şi cu Moth ne cățăram în fiecare weekend liber pe stâncile de la Peak District, însă

privind acum trupurile acelea suple care se legănau pe peretele de stâncă, aveam impresia că-mi aminteam viața

altcuiva; oricât de mult aş fi încercat, nu reuşeam să-mi aduc aminte cum era să te mişti atât de uşor.

— Noi n-am fost niciodată atât de buni.

— Sunt sigur că am fost; doar că ei au un echipament mai bun decât aveam noi.

Însă aceea era o altă viață, de mult apusă, iar acum părea că ieşim încet din existența noastră actuală ca să intrăm într-o viață necunoscută, în care puteam spera cel mult la un declin subtil. Într-un alt mileniu, cineva avea să

descopere nişte drumeți fosilizați în argilit. Ultima masă

consumată: tăiței.

Umbra târâtoare a viitorului nostru începea să prindă

contur, însă eu mă agățam de amintirea de la Portheras Cove, cu Moth care ținea cortul ridicat deasupra capului, şi speram.

Căldura se întețea în vreme ce mergeam prin câmpurile de grâu. Rucsacurile, părul şi hainele ne erau acoperite cu pă mint şi pleavă, de la praful lăsat în urmă de combinele care secerau grâul. Anul care s-a scurs de când ne-am părăsit pă mântul putea fi măsurat după murdăria pe care o acumulase răm şi puținele zile în care am fost curați.

Noroiul de pe drum, verdele de la oi, praful de la ipsos.

Murdăria devenise o parte normală a vieții noastre. Ieşind de după nori, soarele scânte ia într-o parcare din Gaulter Gap.

Această parte orientală a coastei de sud este mai blândă şi mai populată decât cea din nord, unde luxul de a ne spăla pe cap sub robinetul unei toa lete publice şi de a ne lăsa rucsacurile pe iarbă lângă o rulotă de înghețată fusese doar un vis. Plăcerea de a găsi apă ori când aveam nevoie nu era ceva de subestimat, însă ne-am dat seama că începeam să

căutăm locuri mai sălbatice şi mai izolate.

O femeie stătea întinsă pe iarbă cu pălăria pe față şi un rucsac uriaş la picioare.

— Bună, călătorițicu rucsacul în spate? Nu sunt prea

mulți ca noi pe aici.

S-a ridicat în capul oaselor şi şi-a scos ochelarii de soare: era de vârsta noastră şi călătorea ca noi, cu rucsacul în spate, o privelişte rară. Apoi s-a făcut întuneric. O formă

întunecată de mari dimensiuni a ajuns în fața soarelui; ar fi putut fi o eclipsă însă, până la urmă, siluetele a două

înghețate şi-au făcut apariția din margine şi s-au aşezat.

— Mă să fie, sunteți drumeți? Nu prea vedem drumeți pe aici, nu-i aşa, Ju? De fapt, mint, am văzut doi lângă

Swanage, mergeau în direcție opusă. Ziceau c-au venit de la Minehead.

Nu i-am crezut, nu-i aşa, Ju? Păreau prea curați. Apoi, ceilalți doi, dar ăştia rămâneau în weekend, aşa că nu prea contează, nu-i aşa? Noi am venit din Poole. Mă rog, din Bournemouth.

Voiam să luăm autobuzul până la feribot, dar apoi ne-am zis că mai bine nu, putem foarte bine să mergem, după care am ajuns aici şi-am găsit înghețată, al naibii de bună.

Sunteți cu cortul? Noi campăm unde se nimereşte. Tocmai ne-am spălat pe picioare la toaleta publică. Îmi miroseau picioarele ceva de speriat.

— Dave, mai uşor.

— Ce e? Le povestesc doar ce facem.

— Da, şi noi campăm în natură.

— Ne-am închipuit. Noi am campat lângă St Aldhelm asea că. Şi voi ați trecut prin tot praful ăla? Nu vedeam nimic în fața ochilor, nu-i aşa, Ju? Doamne, ce bună a fost; eu mă

duc să-mi mai iau una.

Soarele a apărut imediat ce omul a plecat spre rulota cu înghețată. Ne-am uitat unul la altul, după care am căutat port moneul în rucsac. I-am simpatizat pe loc, iar entuziasmul lui Dave era molipsitor. Ne-am repezit să ne cumpărăm două în ghețate pe băț şi ne-am întins în iarbă

să sporovăim, ceea ce însemna în mare parte că noi

ascultam şi moțăiam, până când soarele a început să

scoboare dincolo de Tyneham Cap. I-am lăsat pe Dave şi Ju în parcare, bând cafea, şi am plecat să cău tăm un loc în care să ne instalăm cortul.

Coasta dealului din fața noastră părea foarte promițătoa re, până am trecut pe lângă o pompă de extracție a petrolului şi am ajuns în dreptul unui gard de sârmă

ghimpată, înalt de şase metri, ce anunța începutul zonei Lulworth Ranges, unde armata se ascundea în desiş pentru a ataca tancuri vechi şi ruginite, care mergeau până la Lulworth, la kilometri depăr tare, spre vest. Un afiş de mari dimensiuni anunța că erau interzise campingul, focul de tabără, băutura, fotografiile sau respiratul inutil, însă era sfârşit de săptămână, aşa că drumul era liber. Am fi putut să ne întoarcem şi să campăm în parca re, însă am fi fost dați afară fără doar şi poate; sau am fi putut încerca să

ajungem la Tyneham Cap, înainte de lăsarea în tunericului, să ne instalăm cortul într-un loc ascuns şi să sperăm că nu vom fi împuşcați. Am trecut de poarta boltită şi am mers mai departe. Moth stătuse prea mult timp în parcare, iar acum avea muşchii rigizi şi refuzau să-l ducă mai departe.

Aşa că am campat pe la jumătatea dealului, într-un loc unde nu puteam fi văzuți din sat şi de unde puteam pleca devreme, pentru a evita să fim prinşi în ambuscadă de soldați camu flați în oi.

Noaptea nu a fost aşa de liniştită cum am sperat. M-am trezit la auzul unui sunet ciudat, ca de gâfâit şi plescăit, mai întâi în jurul cortului, apoi mişcându-se spre stâncă. Mi-am ținut respirația, aşteptând să văd că se deschide cortul cu o smucitură şi că în fața mea apare o pereche de ghete din piele, lustruite, însă zgomotul s-a stins în depărtare, ghetele n-au intrat, iar Moth, ghemuit în noul sac de dormit, a conti nuat să sforăie. Am plecat de cum s-au ivit zorile, înainte să-şi dea seama cineva că eram acolo. Apoi, imediat ce am

trecut de creasta Tyneham Cap, i-am văzut pe Dave şi Julie stând la o masă de picnic şi bând cafea.

— V-ați trezit devreme, nu-i aşa? La naiba, noi abia ne bem cafeaua. Ce părere aveți de căpriorii de azi-noapte? Am ieşit să fac pipi şi mi-am zis, măi să fie, ce spectacol. Erau de jur-împrejurul cortului vostru, probabil vreo 20 de căpriori, au stat cu secolele acolo, după aceea au venit aici, şi apoi au intrat în tufişurile de lângă creastă. Erau de-a dreptul extraordinari.

— Am auzit nişte sunete ciudate, dar nu i-am văzut.

— Aţi pierdut ceva frumos, vă zic eu. Am crezut că-s că

prioare, dar n-aveau cum, de obicei ele-s solitare, dacă nu cumva sunt în perioada de împerechere şi încep să se adune, deşi e prea devreme pentru asta. Oricum, erau căpriori şi s-au dus în tufişuri, stau ascunşi ziua sau ceva de genul, mă gândesc. Căpriori roşii, cred că aşa erau, dar era întuneric.

Julie îşi bea cafeaua în tăcere, întrerupând numai din când în când turuiala lui David, dar zâmbitoare şi mulţumită să-l lase să vorbească pe acel bărbat cu suflet mare.

I-am lăsat strângându-şi cortul şi ne-am continuat drumul în aerul proaspăt al dimineţii, către Worbarrow Tout, dincolo de satul Tyneham care, în anul 1943, a fost rechiziţionat de armată. Localnicii acuză autorităţile militare că nu li l-au res tituit, deşi, tehnic vorbind, satul aparţinea armatei, de vreme ce aceasta a emis un ordin de expropriere forţată a terenurilor şi clădirilor după terminarea războiului.

În orice caz, localui cii erau în continuare strămutaţi şi î şi pierduseră cu totul sentimentul de apartenenţă, dat fiind că armata le folosea istoria şi amintirile drept ţintă

pentru antrenament. Destul de straniu, dar accesul limitat al publicului, lipsa agriculturii intensive şi focurile ocazionale de armă de calibru mic au per mis dezvoltarea

vieţii sălbatice şi a vegetaţiei în toată zona.

O formă de conservare în tonuri de kaki la care nimeni nu se aştepta când localnicii şi-au părăsit casele ca parte a efortu lui de război.

Stâncile din Worbarrow şi Mupe Bay străluceau cu albul lor orbitor pe fundalul mării, care era de un turcoaz mediteraneean în soarele primelor ore ale dimineţii. Panta abruptă de la Flower’s Barrow ne-a amintit brusc de adevărata natură a drumului de pe coastă. Uscată şi arsă de soare, iarba alune coasă era atât de înaltă, încât ar fi fost mai uşor să ne târâm decât să

mergem. În sfârşit, am ajuns gâfâind pe vârf, uluiți de priveliştea ce se deschidea spre nord printre dealurile on dulate şi văile din Dorset şi spre vest, de-a lungul stâncilor albe de calcar, spre Lulworth.

Coborârea spre Bindon Hill a fost la fel de abruptă ca urcuşul spre Flower's Barrow. Am fi putut să facem o plimbare uşoară, trecând de creastă şi cobo rând încet până

la Lulworth Cove, însă am ratat drumul şi am fost nevoiți să

o luăm pe panta abruptă ce ducea la Mupe Bay, oprindu-ne recunoscători la mijlocul drumului pentru a face loc unei familii numeroase, care urca. Înarmați cu coşuri de picnic, pături, lăzi frigorifice şi câini, au defilat prin fața noas tră: mătuşi tinere bucurându-se de o „duşcă de bere de ghim bir" împreună cu nepoți şi nepoate mult mai în formă, mame şi tați istoviți cu scaune pliante, câini ce îi răsturnau pe copiii care mergeau mai încet, nepoți adolescenți care mormăiau la telefon şi, la final, bunicii care se opreau să-şi tragă sufletul ori de câte ori aveau ocazia: „Mai spuneți-mi o dată de ce facem asta în fiecare an?". Au trecut pe lângă noi în timp ce ne continuam coborârea obositoare, cu articulațiile genunchilor îmbătrânind cu câțiva ani la fiecare pas. Ajunşi jos, ne-am oprit pe o terasă ca să ne uităm la arbuştii fosilizați în stâncile de dedesubt: protuberanțe mai mari de un metru, cu o gaură în mijloc, asemenea unor

coşuri proaspăt stoarse. După spu sele lui Paddy, aceasta nu era fosila unui trol adolescent, ci rămăşițele unor conifere care crescuseră cu 135 de milioane de ani în urmă, în solul lor originar.

Obosiți, cu dureri peste tot şi simțind fiecare pas pe care l-am făcut de-a lungul timpului, ne-am oprit la capătul zonei militare ca să ne scoatem ghetele. Unghia cea mare de la pi cior se vindecase peste iarnă, dar acum se desprindea din nou. Am bandajat-o şi am sperat că va rămâne la locul ei, îna inte să ne aventurăm pe pietrele de la poalele stâncilor.ro tunjite din Lulworth Cove. Stânci de rocă albă

intercalată cu rocă neagră împestrițau golful cu un amestec de pietricele albe şi negre. Deosebit de pitoresc, acest golf este poate unul dintre locurile cele mai fotografiate de pe Coasta de Sud-Vest şi, inevitabil, înțesat de

turişti. Însă, pe măsură ce soarele în cepea să coboare, iar stâncile prindeau nuanțele palide ale razelor după-amiezii târzii, merita riscul să te prăbuşeşti în gol pentru a le fotografia. În sat, am luat un pliant şi am încer cat să ne dăm seama dacă mergeam dinspre Cretacic spre perioada Jurasicului, însă am renunțat şi am cumpărat câteva batoane de ciocolată şi apă

caldă. Am părăsit satul la primele ore ale serii şi am urmat coasta cu bolovani şi stânci ascuțite până la marea arcadă

din piatră de la Durdle Door. Amurgul se lăsa peste acel montagne russe alb când în sfârşit ne-am montat cortul dincolo de Swyre Head şi am văzut cum ulti mele raze de lumină colorează stâncile în roz şi albastru, încălziți nu doar de sacul de dormit cel nou, ci şi de strigătele pescăruşilor şi de ciripitul scoicarilor în puterea nopții. M-a cuprins un sentiment de linişte pe care nu l-am mai simțit de când am văzut şoimul călător la Pencarrow Head, şi am căzut într-un somn lung şi odihnitor, pentru prima dată după săp tămâni întregi.

S-a terminat cu spectacolul stâncilor înalte şi albe când

cărarea a coborât la nivelul mării şi la o gheretă unde se ser vea micul-dejun. Dimineața fusese senină şi luminoasă, însă acum cerul se întuneca, iar o nuanță de purpuriu închis se întindea până dincolo de Insula Portland, cu o strălucire exagerată. Portland nu este tocmai o insulă, ci o bucată de pământ care iese din mare, legată de uscat printr-o fâşie de prundiş şi o şosea. Într-o bună zi şi acestea se vor eroda, iar Portland va deveni cu adevărat o insulă. Rămaşi fără mânca re, am împărțit un sandvici cu cârnați şi un ceainic cu apă fierbinte, disperați să nu ne dedăm luxului de a folosi banii pe care-i mai aveam în rucsac, însă incapabili să rezistăm aro mei micului-dejun. Un grup de scafandri s-a apropiat de pe plajă lipăind ca nişte pinguini, în costume şi cu labele de înot în mână. Cel din apropierea gheretei a început să se dezbrace, având pe dedesubt un costum de baie cât se poate de feminin şi, dându-şi jos cagula de neopren, şi-a eliberat părul lung şaten în bătaia vântului. În timp ce femeia se chinuia să-şi scoată costumul negru mulat, bătrânii pescari de la masa în vecinată au amuțit. Şi când în sfârşit şi l-a rulat de pe coapse scoțând la lumină

un corp perfect în costum de baie roşu, pescarii au fost cât pe ce să cadă de pe bancă, în extaz.

— La naiba, iubito, pune ceva pe tine, altfel o să mori de frig.

Femeia şi-a ridicat privirea către Dave, părând să nu-şi dea seama de efectul pe care îl avea stând acolo aproape goală, cu apa picurându-i de pe trup, în faţa pescarilor care aproape că intraseră în catalepsie.

— Da, mulţumesc, aşa o să fac.

Vocea ei uşor gâfâită era mai mult decât putea să îndure unul dintre bătrâni; şi-a luat capul în mâini şi a început să

se legene. Prietenii i-au întins un pahar cu apă.

— Ia-ţi pastila de inimă, Doug, şi uită-te în altă parte.

— Nu-i problemă, amice, dacă leşini mă pricep la mane

vrele de resuscitare.

Dave şi Julie s-au aşezat de cealaltă parte a mesei de pic nic. Urmaseră acelaşi itinerariu ca noi de când plecaseră din Tyneham Cap, făcând un mic ocol spre Lulworth Cove, dar rămânând mereu la circa un kilometru şi jumătate în urma noastră.

— Fir-ar ea de bătrâneţe. Nu vreau să îmbătrânesc, să mă

pricopsesc cu angină, diabet, artrită şi altele. Nu, o să conti nui să merg şi o să fim amândoi sănătoşi, nu-i aşa, Ju?

— Sper că da.

— Cu toţii sperăm, a spus Moth aruncându-mi o privire.

Să nu spui nimic.

Pentru oricine altcineva, părea că doar face haz şi bea ceai. I-am lăsat pe Dave şi Julie să mănânce un mic-dejun uriaş cu tot felul de chestii prăjite, aşteptându-ne să nu îi mai revedem.

Drumul cobora domol printre copaci şi garduri vii înalte.

Agitate de vânt, semințele de ghimpoasă zornăiau în păstă

ile lor, iar ramurile porumbarului se loveau unele de altele.

Mergând pe sub coroanele lor, n-am observat nuanța purpurie care se întindea spre răsărit, şi nici zidul de apă ce se apropia dinspre mare. Fără niciun avertisment, cerul s-a deschis şi o perdea verticală de ploaie a căzut peste noi, preschimbând cărarea prăfuită într-o mâzgă periculoasă.

Sulițele ploii to rențiale ne loveau în față cu atâta forță, încât abia mai ve deam pe unde mergem. Dintr-odată, n-am mai reuşit să îmi controlez picioarele şi le-am văzut zburând în aer cu încetini torul, în timp ce lumea se învârtea asemenea unui giroscop.

Cerul era mai întâi în fața mea, apoi dedesubt, iar tufişul a apărut de nicăieri. M-am oprit din învârtit şi am încercat să mă ridic în picioare, însă eram țintuită de zeci de ghimpi într-un tufiş de porumbar. Când în sfârşit am reuşit să mă

ridic, Moth mi i-a smuls unul câte unul, lăsându-mi mâinile

şi picioarele pline de înțepături roşii şi pulsânde. Haina non-impermeabi lă era acum şi mai puțin impermeabilă şi eram acoperită din cap până-n picioare de noroi. Ne-am târât mai departe prin Osmington Mills, unde zeci de oameni se adăposteau sub um brele de grădină. Soarele a revenit la fel de repede cum ve nise ploaia, punând stăpânire pe Weymouth Bay şi uscând noroiul de pe mine, care a început să crape şi să cadă. Înțepă turile îmi pulsau îngrozitor. Am scos şi ultimii ghimpi rămaşi şi am urmat luminile serii până în oraş, cu gândul să facem rost de provizii şi să

campăm pe plajă, dacă nu găseam alt loc.

Aşa intenţionam, însă ar fi trebuit să ştim că cel mai bun plan pentru noi era să nu avem niciun plan.

Weymouth era de departe cea mai vastă zonă urbană pe care o văzusem în drumul nostru de la Newquay, cu un an în urmă. Am cumpărat o înghețată de lângă statuia lui George al III-lea şi ne-am plimbat prin oraşul cuprins de agitația pri mei săptămâni de vacanță de vară; familii care mergeau să mănânce la restaurant, copii obosiți care ar fi trebuit să fie deja în pat, soacre şi gineri cărora nu le păsa dacă nu s-ar mai fi văzut niciodată. Aveam o senzație bizară

ce lua proporții în mine, ca şi cum stomacul mi se strângea până ajungea cât un bob de mazăre, după care creştea rapid până devenea cât o minge de fotbal. Poate că eram doar obosită, m-am solicitat prea mult când am căzut sau îmi era foame. Senzația de um flare şi micşorare a stomacului s-a accelerat şi am făcut febră, după care, într-un spasm intens, am vomitat înghețata şi ce mai rămăsese din sandviciul cu cârnați de la micul-dejun.

După o jumătate de oră, stomacul meu nu producea decât bila verzuie în mod ciudat spumoasă, însă eu tot vomitam.

Moth a găsit un taxi şi i-a spus şoferului să ne ducă la un camping.

— N-are rost, amice, sunt toate pline ochi.

Ne-am aşezat pe o bancă pe plajă şi iar am vomitat. După

două ore, nu mai eram în stare să merg nicăieri şi pluteam între starea de veghe şi cea de somn.

— Poți să mergi? Am găsit un B&B.

Nici nu-mi dădusem seama că Moth plecase de lângă

mine.

— Nu putem; o să ne coste tot ce ne-a mai rămas.

— Putem; am rezolvat.

Micul hotel avea un lift, un pat şi o toaletă şi, timp de vreo 36 de ore, asta a fost tot ce am văzut. Am stat întinsă

în pat şi am vomitat în vasul de toaletă, împleticindu-mă

între cele două, fluctuând între somn şi veghe. După care am mai vomi tat puțin. După care am dormit. Era aproape ora cinci dimineața când mi-am dat seama că nu era aceeaşi zi, că de fapt era a doua noapte pe care o petreceam la hotel.

L-am scuturat pe Moth ca să se trezească.

— Ce căutăm aici? Nu ne permitem.

— E-n regulă, am plătit deja tot, culcă-te.

Am dormit şi am visat înghețată verde.

Dimineața următoare, m-am încumetat să ies din cameră

şi m-am dus să stau în salon, unde am mâncat o bucată de pâine prăjită, pe care abia aveam puterea să o duc la gură.

— Te simți mai bine? Nu s-ar zice.

O siluetă uriaşă şi familiară s-a prăvălit în scaunul din fața mea. Dave.

— Moth ne-a povestit despre porumbar. Nu te supăra, dar până acum n-am mai auzit să provoace greață. Artrită, da.

Astăzi o să mergem prin Portland. Îmi place tare mult Weymouth, am făcut nişte cumpărături, am încercat să spă

lăm nişte rufe, dar nu se mai usucă, aşa că ne-am luat şosete şi tricouri noi, am fost la muzeu, ba chiar într-o galerie de artă, nu-i aşa, Ju? Dar n-am stat prea mult. Aşa că mergem să ne plimbăm prin Portland. Cred că ajungem

în două zile, deci nu cred că ne mai vedem.

— Ce faceți aici? Nu cred că a fost din cauza porumbaru lui. Poate de la înghețată.

— Nu aveam unde să ne ducem. Locurile de camping erau toate pline, poliția nu ne-a lăsat să ne punem cortul pe plajă, aşa că şi noi am rămas captivi aici, singurul loc unde era liber. Dar îmi place Weymouth.

După micul-dejun, le-am făcut cu mâna, erau două perso naje ieşite din comun, cu rucsacurile uriaşe şi bețele de mers, complet nelalocul lor printre oamenii veniți în vacanță. A fost trist să ne luăm din nou rămas-bun de la ei.

Faleza ar fi semănat cu oricare alt oraş de pe litoralul britanic dacă n-ar fi fost minunatele clădiri georgiene; pe vremuri, proprietate a casei regale şi a aristocrației, loc de întâlnire şi de mari petreceri organizate de bogații națiunii aflați în vacanță, acum sediu pentru hoteluri şi pensiuni, cafe nele şi magazine de suveniruri. Plaja, care pe vremuri trebuie să fi fost un loc unde persoane discrete şi delicate se plimbau cu umbrela de soare, inspirând aerul sănătos de mare, era acum înțesată de şezlonguri, saltele gonflabile, cartofi prăjiți, pescăruşi argintii şi familii certărețe cu pielea roz. Nu ştiu dacă George al III-lea, de pe soclul lui, era îngrozit de ceea ce devenise locul acesta sau dacă îşi dorea să fi existat şi pe vre mea lui dinozauri gonflabili şi şlapi. M-am aşezat pe o bancă cu capul pe genunchii lui Moth şi am dormit o oră, după care am dormit pe plajă până când s-au aprins luminile.

— Nu puteți dormi aici, să ştiți. Imediat ce se întunecă, o să vină poliția şi o să vă pună să plecați. Mai bine ieşiți din oraş.

Lângă noi apăruseră doi bărbați, încărcați cu rucsacuri şi sacoşe. Erau la fel de murdari ca noi, foarte bronzați şi cu pă rul îndesat sub şapcă. Poate excursionişti; poate oameni fără adăpost. Nu, nu erau excursionişti, după numeroasele

cutii cu mâncare din sacoşe. Nici fără adăpost, cu atât de multă mâncare.

— Locuiți aici?

— Nu, în afara oraşului. Voi încotro vă îndreptați?

— Nu ştim sigur.

Moth era în picioare, însă eu n-aveam voința necesară să

mă ridic.

— Locurile de camping sunt pline, Ray a fost bolnavă, în toxicație cu mâncare, probabil, aşa că astăzi nu putem merge prea departe.

Cel mai vârstnic dintre cei doi şi-a coborât privirea asu pra mea. Fața i s-a relaxat puțin, făcând ca ridurile să i se des tindă şi lăsând la vedere pielea albă de dedesubt, o față

care avuse mult de-a face cu schimbările climatice, luni de zile în care î

şi strânsese ochii din cauza soarelui şi a vântului. S-a aşezat, dar fără să lase sacoşele. Era ceva în felul în care atâr nau hainele pe el, ceva în felul în care ținea mânerele sacoşei.

—

Salut, eu sunt John. Prin urmare, sunteți excursionişti?

Mai era ceva şi în felul în care părul cărunt şi cârlionțat i se ivea de sub căciula de lână zdrențăroasă.

— Da.

— E o decizie bună; când n-ai unde să mergi, e mai bine să continui să te mişti. Statul pe loc îi dărâmă pe oameni.

Da, sunt mulți pe aici care stau nemişcați de prea mult timp

– au renunțat şi au acceptat că strada e casa lor.

— Cum ți-ai dat seama? Eşti voluntar pentru cauze sociale sau ceva de genul?

— Nu, voi v-ați dat de gol. Stând aici, rezemați de rucsacuri, cu brațele încă băgate pe după bretele. Un excursionist şi l-ar fi dat jos, dar nu şi voi; ce e atât de important în el ca să nu-i dați drumul, când sunteți în oraş?

— Serios?

— Haideți cu noi, dacă vreți. Locuim în afara oraşului; o să vă puteți monta cortul acolo. Dar numai în noaptea asta.

E puțin mai departe, însă avem o furgonetă.

Din imprudență, sau poate din instinct, am avut încrede re în ei. Moth m-a ajutat să mă ridic în picioare şi i-am urmat până la o furgonetă parcată la marginea drumului.

Ne-am în tins în spate pe pături, în timp ce furgoneta părăsea luminile străzii şi se îndepărta de mare, luând-o pe cărări de țară, în întuneric. Am moțăit o jumătate de oră, poate chiar mai mult, până când furgoneta s-a oprit pe pietriş. Am coborât şi ne-am pomenit într-o parcare în pădure, cu nişte pini uriaşi ce se agitau deasupra capului nostru în vântul puternic.

I-am urmat pe John şi Gav printre copaci, pe întuneric, adâncindu-ne în pădure, la lumina slabă a lunii. Copacii au început să se rărească, lăsând să pătrundă mai multă

lumină pe cărarea acoperită cu ace de pin. Apoi, în fața noastră, slab luminate de lanterne cu putere redusă, printre pini, şi-au făcut apariția nişte forme. Corturi, prelate, colibe construite din crengi căzute. Un sat de oameni care locuiau în pădure, stând liniştiți laolaltă, sporovăind şi gătind. John ne-a arătat un petic de pământ unde ne puteam instala cortul, după care ne-am dus lângă ei, în vreme ce Gav golea sacoşele de cum părături, pe care le făceau de două ori pe săptămână. În timp ce ceilalți î

şi luau cumpărăturile şi mergeau la culcare, John s-a aşezat să ne povestească despre căminul lor.

— Nu puteam locui la oraş; când ai viața la țară în sânge, nu poți sta în locurile acelea, te secătuiesc de viață.

Era un muncitor la fermă, asta fusese toată viața lui.

Locuise într-o căsuță rustică pe care proprietarul i-o pusese la dispoziție pe pământul unde lucra, însă, când ferma s-a vândut, casele au fost separate de teren şi

vândute ca reşe dințe secundare, iar el a rămas fără un acoperiş deasupra ca pului. A găsit alte slujbe, însă

niciodată ceva care să-i asigure şi o locuință, iar din salariu nu-şi permitea să achite chiria ridicată din mediul rural.

Aşa a început să campeze în pădu re. În scurtă vreme, i s-au alăturat şi alții, până când tabăra s-a transformat într-un sat în continuă schimbare, cu oameni care veneau şi plecau, în funcție de nevoi.

— Cel mult suntem 30 de oameni, dacă ne adunăm toți odată, însă, de obicei, suntem în jur de 18.

Cei mai mulți dintre ei lucrau; slujbe precare, cu jumăta te de normă şi venituri mici, ocupații sezoniere cu care era greu să-şi permită chiria unei locuințe.

— Dar putem trăi aici, putem să ne păstrăm respectul de sine. Unii pleacă atunci când lucrurile le merg bine şi se întorc când merg prost. Însă trebuie să rămânem „curați”; nu suntem dependenți de substanțe ca mulți alții de pe stradă, suntem doar oameni de la țară; zona rurală este căminul nostru, însă ne depăşeşte posibilitățile.

Aveau grijă să rămână ascunşi, nu aprindeau niciodată

focul, de teamă să nu îi dea fumul de gol. Iarna, foloseau radia toare pe gaz şi plăpumi groase, punând pe jos ramuri de pin ca să țină noroiul la distanță. Vara, viața era mai uşoară; dor meau sub coroanele copacilor în nopțile calde, înconjurați de mirosul de pin.

— Sunt sigur că unii oameni ştiu de prezența noastră

aici, însă avem grijă să nu fim văzuți în grup; există câteva căi de intrare şi de ieşire. Dar nu ştiu câtă vreme vom mai putea rămâne aici. Se zvoneşte că ar vrea să taie pădurea; puriştii vor să facă să revină bărăganul autohton, ca pe vremea lui Thomas Hardy. Deşi aveau păduri şi pe atunci; nu a scris el cartea aia, Pădurenii? Se pare că nu reuşesc să

vadă frumusețea a ceea ce avem acum.

— Acelea erau păduri de foioase, înainte de împăduriri.

Şi mie îmi plăcuse cartea aceea.

— Însă pinii sunt aici de multă vreme. Acum fac parte din peisaj în aceeaşi măsură ca vechile păduri. Ştiu că aici e prea puțină lumină ca să prospere viața, însă sunt şorecarii, care î

şi fac cuibul în fiecare an, şi mai sunt vulpi, bursuci, sitari, năpârci şi vipere care trăiesc pe câmpul de la marginea pădu rii şi în luminişuri. Unde se vor duce şorecarii? Asta e casa lor.

E casa noastră.

Am dormit în întunericul cortului, ascultând vântul bă

tind printre ramuri, însă eram la căldură şi protejați pe patul moale de ace de pin.

În dimineața următoare, John ne-a lăsat la Ferrybridge, în drum spre muncă.

— Veniți înapoi dacă aveți nevoie să stați undeva. Mă rog, anul ăsta, cel puțin, după aia s-ar putea să nu mai existe pădurea.

— Sper că veți găsi alt loc, dacă se va întâmpla asta. Ai grijă de tine.

— Şi voi la fel.

În timp ce John se îndepărta cu furgoneta, noi am rămas pe trotuar uitându-ne la lunga fâşie de drum ce făcea legătu ra între Insula Portland şi uscat. Părea să se întindă la nesfârşit.

— Lăsăm baltă Portland? Am putea rămâne câteva zile la Chesil. Sunt istovită.

— Bineînțeles. Nu e ca şi cum am fi într-o misiune de pu rişti, nu-i aşa?

Chesil Beach nu este deloc o plajă, ci un banc de pietre înalt de 15 metri şi lung de 29 de kilometri, ce se întinde de la În sula Portland spre est, până dincolo de West Bay în partea de vest. Această întindere de pietre, despre care se crede că s-a format într-una din perioadele de creştere a

nivelului mării, şlefuită la perfecție de-a lungul mileniilor de forța apelor, este cunoscută ca barieră sau tombolo27.

În apropiere de Portland, pietrele sunt cât un pumn de mari, însă la West Bay sunt doar cât un bob de strugure, ceea ce demonstrează, pro babil, că au fost aduse din două

surse diferite şi apoi depozi tate aici de către apele crescute, în punctul în care se sparg valurile. La interiorul acestui banc se află Fleet Lagoon, o la gună separată de mare, însă

supusă în continuare fluxului şi refluxului acesteia, la fel cum este Portland față de uscat. La Ferrybridge, la est, unde marea avansează, apele lagunei sunt sărate, însă în celălalt capăt, la vest, unde laguna este alimen tată de râuri cu apă

dulce, salinitatea este redusă la jumătate.

În această zonă întinsă, pământul şi marea se mişcă

laolaltă, într-un parteneriat nesfârşit în care fiecare pierde şi câştigă în egală măsură, însă niciunul nu poate exista în lipsa celuilalt.

Era uşor să mergi de-a lungul lagunei, iar lumina uşor cețoasă a soarelui şi slăbiciunea de după boală făceau ca ziua să pară ireală. Căsuțe mici erau împrăştiate pe partea dinspre coastă a bancului de pietre şi, din când în când, lângă ele se vedeau bărci cu vâsle trase pe uscat. Cărarea era mărginită de un gard lung din sârmă ghimpată, pe care se aflau corbi, peste

50 de păsări negre şi tăcute cocoţate la circa un metru una de cealaltă, de-a lungul unui teren arabil. Ne-am oprit, nevoind să trecem prin faţa acelor santinele. În Mabinogion o culegere de poveşti mitologice galeze, corbul este mesagerul morţii, dar şi pasărea în care se transformă cei care au puteri magice, reuşind să fugă din calea pericolului. În alte culturi, se crede că sunt vestitori ai schimbării. Sau doar nişte păsări negre, aliniate în chip 27 Tombolo – limbă de nisip care uneşte o insulă litorală de ţărm. (n.

Red.)

bizar pe un gard. Încă doi paşi, şi păsările s-au ridicat în zbor într-un nor negru, croncănind.

— Bine că nu suntem superstiţioşi, a zis Moth râzând şi continuând să meargă, în timp ce silueta îi licărea în ceaţa toridă ridicată din pământul uscat şi lăsând urme ferme în praful de pe drum.

Cărarea şerpuia printre poligoane şi stufăriş, până când am ieşit la un drum cu o singură bandă şi o sumedenie de barăci vopsite în nuanţe de albastru şi verde, care se scoro jeau de la aerul sărat şi fierbinte. Pe o bancă din scânduri, la umbra unei magazii, stăteau trei bătrâni încovoiaţi, uscăţivi şi zbârciţi la fel ca vopseaua, cu veste, pălării de paie, pantaloni largi din bumbac şi în picioarele goale. O, nu, alţi prezicători!

Unul dintre ei a vorbit:

— Încotro vă îndreptaţi?

— Spre vest.

— E cale lungă.

— Aşa-i.

— E un hotel, ceva mai încolo, după lebede.

Gardul viu şi terenul arabil prăfuit se întindeau mai depar te, plane şi uşor de parcurs, astfel că picioarele noastre au prins ritmul unui metronom, mişcându-se fără să ne mai gin dim. O ceaţă albicioasă se adunase la

cotitura lagunei, după care s-a limpezit şi a scos la iveală un stol de lebede albe, peste o sută de păsări care înotau, îşi curățau penele şi veneau la mal.

— Am crezut că vorbea metaforic, ca atunci când spui

„veți merge cu o broască țestoasă”; nu mă aşteptam la lebede adevărate.

— Da, nici eu... ziua asta devine tot mai ireală.

Şi, dincolo de lebede, a apărut şi hotelul, Moonfleet Manor, după titlul unui roman de John Meade Falkner, o poveste des pre contrabandă şi fapte necurate.

— Hai să aruncăm o privire. Am citit cartea în copilărie; nu ştiam că există un loc şi în realitate.

Ne-am aşezat în gradină cu un ibric de apă fierbinte şi un plic de ceai şi ne-am închipuit aproape toată după-amiaza nopți luminate de lună şi întâmplări mişeleşti. Înainte de plecare, am mers la toaletă, ca să mă bucur câteva momente de luxul apei curente. Când am ieşit din cabină, Julie ieşea din cea alăturată.

— Cum? Şi mai ireal!

Ne-am spălat pe mâini cu apă caldă şi ne-am dat pe pie lea arsă de soare cu o cremă care mirosea fantastic, ca şi cum am fi fost prietene vechi care se cunoşteau de o viață.

Am mers împreună în linişte, în aerul dulceag al unei seri perfect nemişcate. Soarele apunea, luminând cerul de sfârşit de iulie în culorile blânde ale sudului. În umbrele care se lă

sau, pământul dinaintea noastră a prins culori albăstrii, iar peste lagună s-a aşternut tăcerea, glasurile păsărilor scăzând în intensitate pe măsură ce apa se retrăgea, fără

valuri ori vreo mişcare, lăsând doar pâraie în nisipul mâlos.

O barcă de mici dimensiuni se întorcea la țărm, o umbră

întunecată care şerpuia în tăcere printre pârâiaşele unui cer lichid şi care a dispărut acolo unde nămolul şi piatra se împreunau, în razele joase ale ultimelor reflexii de lumină. O

pâclă a început să se ridice în timp ce aerul prindea nuanțe de argintiu şi albas tru-închis, iar mănunchiurile de stuf s-au preschimbat m şi luete întunecate pe fundalul bancului de pietre şi al cerului de seară. Ne-am instalat cortul printre ierburile de mlaştină, auzind doar țipetele de noapte ale păsărilor de baltă şi foşne tul florilor pline de semințe, agitate de briză.

Am mers împreună şi în ziua următoare şi am campat lângă West Bexington, pe pietrişul de pe plajă. Țărmul era plin de pes cari de macrou, luminile lanternelor lor se legănau în noapte, iar zgomotul pietrişului mişcat

încontinuu de mare accentua întu nericul într-un mod sinistru. La primele raze de lumină, şi-au strâns lucrurile şi au plecat, cu gălețile pline de peşte.

Pe când demontam cortul, primul țăruş s-a rupt, găurind manşonul de plastic în punctul în care intra în inelul de me tal. Dave a scotocit prin rucsacul lui imens, de unde a scos un cleşte, un mic fierăstrău şi o rolă de bandă adezivă. Am tăiat plasticul rupt, am lipit despicătura şi am plecat la drum.

I-am lăsat pe Dave şi pe Julie la West Bay, ca să ia autobu zul cu care se întorceau acasă. Pe când îi îmbrățişam de că mas-bun, ştiam că de data asta chiar era ultima oară. Fusese o alinare să împărțim drumul cu ei, o distragere încântătoare de la problemele noastre, iar acum, fără ei, lumina soarelui părea mai slabă. Am cumpărat o rolă de bandă adezivă şi ne-am văzut de drum, continuând să ne uităm înapoi kilometri în tregi, aşteptându-ne ca ei să-şi facă din nou apariția.

Mai jos de Thorncombe Beacon, pe un vânt rece specific zonei de sud-vest, ne-am aşezat ca să examinăm bețele cor tului. Aproape toate capetele tuburilor din plastic începeau să se despice; doar câteva zile sau un vânt mai puternic ne mai despărțeau de momentul în care cortul nostru devenea de neutilizat. Era aproape întuneric când am reuşit să lipim cu bandă adezivă fiecare capăt şi să forțăm bețele, mai groase acum, să intre în manşoanele prea înguste, aşezându-l pe fie care la locul lui.

— Ar trebui să țină; să sperăm că nu va trebui să-l insta lăm niciodată în mare grabă.

I-am masat lui Moth umerii cu gelul care mirosea a varză

fiartă în timp ce vântul a început să se întețească, după care ne-am pus toate lucrurile în rucsac, în caz că banda adezivă

nu rezista.

A rezistat, însă odată cu zorile a venit o ploaie torențială

cu un vânt puternic, ce ne-a împins la vale şi de-acolo tot îna inte, printr-un lan de porumb; vântul mugea, smucind tulpi nile înalte înainte să treacă mai departe, agitat şi nerăbdător să plece la fel de repede cum a sosit, lăsând în urmă o ceață densă. Am urcat încet pe Golden Cap, printr-o pâclă atât de groasă, încât nu înțelegeam de ce se numea golden (auriu), în afară de faptul că trebuia marcat drept cel mai înalt punct de pe coasta sudică.

Borna se afla printre tufişuri de grozamă, iar de acolo se ramificau alte poteci care duceau în toate direcțiile, fiind im posibil să vezi încotro. Casa noastră din Țara Galilor se găsea în inima unei zone rurale montane şi, ori de câte ori aveam o clipă liberă, urcam pe dealuri. Copiii încă nu mergeau la şcoală când au urcat prima oară pe munte, însă, când au mai cres cut, aveam nevoie adesea de ceva mai multă imaginație ca să îi încurajăm să iasă în frig, la o plimbare obositoare. Ori de câte ori ajungeam la o bornă, Moth sărea să-i fac poză, întin zându-se pe burtă pe coloană

şi prefăcându-se că zboară, orice numai să-i amuze pe copii, care erau gata să renunțe.

Acest lucru a devenit o tradiție de familie, aşa că borna de la Golden Cap a fost mult prea ispititoare, cu sau fără

degenera rea corticobazală.

— Crezi că poți să o faci fără să-ți rupi ceva?

Şi-a dat rucsacul jos din spate şi, punându-şi mâinile pe coloană, s-a săltat pe ea. Mă aşteptam să aud un strigăt de durere, inevitabila mustrare de sine pentru că se comportase atât de nesăbuit. Însă nu s-a întâmplat. Şi-a întins braţele şi a zburat printre nori, liber şi uşor, în toate direcţiile, ca şi cum ar fi trăit veşnic. Am alergat în jurul lui să-i fac poze, de parcă ar fi fost pentru prima oară când zbura, sau ultima.

— Poate este de la alifia cu varză.

Avea chipul limpede, nici măcar nu îşi ascundea durerea,

şi râdea. Prin iarba neagră ascunsă în ceaţă, ne-am îmbrăţişat, am sărit, râzând, sărutându-ne şi strigând. Era oare posibil?

De la incapacitatea de a se da jos din pat, ajunsese un om pu ternic, care avea controlul asupra membrelor, în mai puţin de două săptămâni. N-ar fi trebuit să fie posibil. Însă

era. Ar fi trebuit să bag de seamă că urmele de paşi pe care le lăsa nu mai erau târşâite, însă nu observasem.

— Poate pentru că ne-am odihnit la Weymouth. Poate că

mi s-a adaptat mai repede organismul, ca atunci când te acli matizezi la altitudine.

— Dar cum? Cum se poate ca rigiditatea să dispară atât de repede? Pe coasta de nord a durat săptămâni întregi.

— Habar n-am; ştiu doar că de vreo două zile mă simt mai bine, dar n-am îndrăznit să sper.

— Crezi că poate să aibă legătură cu oxigenul? Ştiu că ne-am mai gândit la asta, pentru că mersul te obligă să respiri mai profund. Fluxul ăsta enorm de oxigen... n-ar putea influen ța cumva creierul? Nu, n-are cum. Dacă ar fi fost atât de simplu, atunci spitalul le-ar fi dat oamenilor butelii de oxigen.

— Nu ştiu. E limpede că are legătură cu activitatea de an duranţă. Trebuie că provoacă o reacţie pe care noi n-o înţele gem. Nu ştiu cum funcţionează,

ştiu doar că mă simt excelent.

Am sărit şi am dansat în ceața de pe Golden Cap.

— Aveți grijă la trepte.

— Nu vă faceți planuri pe termen lung.

— Nu trebuie – îl avem pe Paddy pentru asta. Chiar dacă

tot ce scrie el este în sens invers.

20

Acceptare

Să trăieşti cu o condamnare la moarte, să nu ai nici cea mai vagă idee când are să se întâmple, este ca şi cum ai sta în cumpănă deasupra unui hău. Fiecare cuvânt sau gest, fiecare pală de vânt ori picătură de ploaie are o importanță

de-a dreptul dureroasă. Deocamdată, depăşiserăm acest stadiu.

Moth era condamnat la moarte, însă primise dreptul să

facă apel. Era conştient că boala nu dispăruse ca prin farmec, însă, într-un fel sau altul, o ținea în frâu o vreme.

Odată ce am pu tut să gândim limpede, pentru că moartea nu mai plutea în jurul cortului asemenea unui vânător malefic, de care să ne fie mereu teamă, Moth a simțit nevoia să o spună:

— Atunci când va veni momentul, sfârşitul, vreau să mă

incinerezi.

Pe terenul din spatele fermei noastre se găsea un loc, lângă gardul viu ce dădea spre munți, unde spuneam noi că

vrem să fim îngropați, în zilele în care credeam că aceea avea să fie mereu casa noastră. Însă acum nu mai exista niciun teren, nicio religie, niciun loc în care Moth să simtă

că poate fi lăsat în siguranță.

— Pentru că vreau să mă păstrezi într-o cutie, undeva, şi apoi, când va fi să mori, copiii să te pună înăuntru şi pe tine, să ne amestece şi să ne arunce undeva. Împreună.

Gândul că vom fi despărțiți m-a tulburat mai mult decât orice altceva.

Pot să ne arunce pe coastă, în bătaia vântului, că o să

găsim orizontul împreună.

Stăteam agățată de el, incapabilă să scot un cuvânt. O

spu sese; moartea fusese acceptată. Avea să lupte, însă, în cele din urmă, avea să piardă. Moth fusese suficient de puternic pen tru a vedea acest lucru încă din capul locului; iar eu eram acum îndeajuns de calmă să ştiu că era

adevărat şi să las lucrurile să decurgă firesc. Ne-am întins în cort, în imediata apropiere a oraşului Lyme Regis, pe un petic de iarbă, printre cuştile pentru homari şi casele de vacanță, şi am lăsat moartea să ne pătrundă. Și, odată cu moartea, a venit viața. Fragmen tele ciobite, zdrobite şi pierdute ale vieții noastre se adunau încet laolaltă, ca picăturile de mercur.

Lăsând în urmă marea, am intrat în pădure, cu rucsacurile îngreunate de amoniții fosilizați pe care i-am adunat de pe plajă, relicve ale unor alte vieți, ale altor milenii, din vremuri le în care eram peşti. Copacii s-au închis în urma noastră şi am intrat în Undercliff: o junglă

britanică stranie şi umedă, creată în Ajunul Crăciunului din 1839, când opt milioane de tone de teren au alunecat în mare, lăsând în urmă o prăpastie uriaşă. Oi, iepuri, o ceainărie şi o zonă cunoscută sub numele de Insula caprelor au fost luate de-a valma. Un lan de grâu a alunecat, însă a rămas intact, şi în vara următoare a fost sece rat. Lăsat în voia lui, terenul surpat a dat naştere unui nou habitat de peste 11 kilometri de ferigi, iederă şi copaci care picurau şi şiroiau sub o ploaie neîntreruptă. O zonă schimbată pe vecie într-o clipită, iar acum încă prizonieră a acestei clipe.

Plante sălbatice şi neatinse de mâna omului au crescut în legea lor, luând forma pe care au vrut-o, libere să se încovoaie, să se răsucească şi să se înmulțească în voie.

Poteca era singura cale de intrare şi de ieşire şi şerpuia pe o distanță de aproape 13 kilometri, după care am ieşit, în sfârşit, la lumină.

Forțele noastre păreau să crească pe zi ce trece, mergeam fără niciun efort şi kilometrii se scurgeau cu uşurință. Am trecut de Seaton şi Beer într-o clipă, ca într-o distorsiune spațio-temporală a anilor ’50, şi ne-am oprit pe plaja din Branscombe, unde ne-am pus plita pe pietriş, ca să ne facem de mâncare. Branscombe este parte a Coastei

Jurasice, şi deci a zonei desemnate patrimoniu mondial al umanității, deşi în 2007, când cargobotul MSC

Napoli a întâmpinat dificultăți pe Canalul Mânecii, în loc să fie dus la Falmouth Harbour, care era mult mai aproape, autoritățile au decis să fie condus la Portland. Inevitabil, nava nu a reuşit să ajungă la destinație şi s-a oprit la circa un kilometru şi jumătate de plaja din Bran scombe, o zonă

de mare însemnătate pentru păsările marine ce iernează aici şi pentru viața marină pe cale de dispariție.

Nava a început să se încline, iar marfa pe care o transporta a fost adusă de apă la țărm: parfumuri, vin şi motociclete BMW.

În ciuda eforturilor, autoritățile n-au reuşit să îi oprească

pe hoți, chiar dacă ulterior s-a spus că n-au făcut decât să

„ajute la operațiunile de curățare a zonei”. În timp ce mergeam pe plajă, nu am dat peste niciun semn care să

arate ce se petre cuse în urmă cu şapte ani, însă, tocmai când eram pe punctul să plecăm, am observat cromul strălucitor al unei motociclete într-o magazie din spatele cafenelei. Am campat pe un câmp arat perfect plan care, în 1935, fusese donat comunității de Mr. Cornish. Lângă câmp se întindea o fâşie de arbuşti pitici, iar noi ne-am aşezat pe o bancă de sub mestecenii argintii, privind de sus luminile de la Sidmouth. Un bursuc a trecut în linişte, făcându-se nevăzut pe una dintre numeroasele poteci ce se intersectau printre ferigi. Total nepăsător la mirosul oa menilor care nu mai văzuseră de zile întregi un duş, a dispărut în iarbă, apoi a reapărut pentru scurtă vreme pe altă potecă.

După câteva clipe, şi-a făcut apariția pe o potecă mai îndepăr tată, dar până la urmă s-a întors în locul de unde pornise. Ori era foarte rapid, ori erau mai mulți bursuci care alergau printre ferigi. În dimineața următoare, uitându-ne la urmele lăsate în roua abundentă, ai fi zis că bursucii vânau în grupuri orga nizate. Oricum, era minunat că Mr Cornish

şi alții asemenea lui au creat aceste zone protejate pentru animalele sălbatice şi pentru drumeți; cu toții aveau nevoie de un adăpost pe această coastă.

De când am plecat din Dorset şi am pătruns în sudul re giunii Devon, nu doar că stâncile deveniseră roşiatice, însă

părea că există câte o parcare de rulote la fiecare colț, şi ne era din ce în ce mai greu să găsim un loc de campare.

Plecând din Budleigh Salterton la apus, părea ceva aproape imposibil.

Se întunecase şi noi încă mergeam, prinşi între gardurile vii înalte şi un gard de sârmă de netrecut, care împrejmuia un teren de golf.

— Ți-am zis că trebuia să ne întoarcem pe plajă.

— Nu, era prea aproape de oraş.

— Tot era mai bine decât aici... pur şi simplu n-avem unde să stăm.

Am ajuns în vârful unui deal, unde tufele de ghimpoasă şi mărăcinii îți ajungeau până la umăr pe ambele laturi ale potecii înguste. Sub noi, luminile din Exmouth se întindeau până în depărtare, însă, în fața noastră, se vedea o rețea de drumuri, iar luminile ca de stadion scoteau în evidență un sat de vacanță de mari dimensiuni, ce semăna mai mult cu un câmp de încarcerare decât cu un loc pe care l-ai alege pentru vacanță. Nu aveam de ales; am sărit gardul pe terenul de golf.

Gaura cu numărul 16 părea făcută special pentru camping.

Terenul perfect plan era acoperit cu o iarbă joasă şi catifelată, pe care se afla şi o bancă. Ideal. Era un întuneric beznă, între rupt numai de strălucirea

luminilor de jos.

Terenul de golf se întindea spre interior, însă pe partea care dădea spre mare, vegetația dintre noi şi cărare, care se afla la aproape doi me tri dedesubt, era îndeajuns de densă ca să ne ascundă de pri virile celor care ieşeau cu câinii la

plimbare la prima oră a dimineții. Şi, dacă plecam înainte de sosirea primilor jucători de golf, nu aveam probleme.

Bețele cortului au căzut din rucsac cu acelaşi zăngănit fa miliar. Nu era nevoie să păstrăm liniştea; ne aflam la mai bine de un kilometru de cea mai apropiată zonă locuită –

dacă nu cumva se găsea vreo casă ascunsă undeva printre tufele de ghimpoasă, ceea ce părea puțin probabil. În orice caz, nu avu seserăm probleme cu oamenii pe tot parcursul drumului – cu stâncile ce se prăbuşeau, cu furnicile carnivore, cu câinii ex cesiv de prietenoşi, da, însă niciodată

cu oamenii. Cu toate acestea, un zgomot ce venea din desiş

ne-a neliniştit. Am că mas tăcuți şi nemişcați. Poate că era doar un bursuc sau o vulpe; era plin de ei prin zonă şi nu ne dăduseră motive de panică. Am auzit din nou foşnetul, la doar câțiva metri, spre stânga. Se deplasa circular, de-a lungul gardului împrejmui tor, prin desiş, nu pe potecă.

Poate că era o căprioară sau un mic cerb muntiac? Oare acela a fost un cap şi nişte umeri care au apărut şi s-au făcut imediat nevăzuți? Ne-am ghemuit sub tufişurile cu spini. Apoi l-am văzut. O siluetă neagră cățărată pe gard, uitându-se spre terenul de golf, în al cărei păr blond se reflectau luminile de dedesubt. Nu s-a mai auzit niciun zgomot în vreme ce el stătea acolo; speram să fie singur, însă puteau să mai fie şi alții care aşteptau, ascunşi. Am rămas ghemuiți, cu genunchii strânşi, încercând să nu respirăm prea tare. Bărbatul s-a mişcat puțin şi s-a întors la dreapta. Oare se îndepărta, urmând o mică potecă ce ducea spre localitate?

Am aşteptat la nesfârşit, până când n-am mai putut sta ghe muiți şi a trebuit să ne ridicăm. Speriat, bărbatul a sărit din desiş la doi metri în fața noastră, după care a căzut pe spate în tufişuri. L-am auzit împleticindu-se şi apoi alergând pe po tecă. Oare avea să se întoarcă? Avea să se întoarcă

singur?

N-am îndrăznit să instalăm cortul şi am rămas pe bancă, aşteptând să îşi facă din nou apariția, cu întăriri, dintr-o clipă într-alta.

Aproape de miezul nopții, ne-am dat bătuți şi am instalat cortul, înfrigurați şi uzi de la roua care începea să se formeze.

Prea obosiți ca să mai gătim ceva, am mâncat un baton de ciocolată, însă nu ne luase somnul când am auzit un huruit jos, asemenea unui tunet îndepărtat. Nu era doar un sunet, ci şi o senzație care se ridica din pământ. Oare se întorcea cu o armată? Am rămas nemişcați, aşteptându-ne să auzim voci care nu au mai venit. Ieşind din cort în noaptea luminată de stele, nu s-a mai auzit niciun sunet, nicio mişcare, cu excepția unei mici ambarcațiuni care traversa golful, cu luminile legă nându-se ritmic de-a lungul stâncilor.

Înainte de ora şase dimineața, am strâns cortul şi ne-am aşezat pe bancă să facem un ceai. Soarele se ridica, scăldând stâncile roşietice în culori ruginii intense şi luminând gaura cu numărul 16. În afară de roua împrăştiată, era imposibil să-ți dai seama că ne ridicaserăm cortul acolo. Ajunseserăm maeştri ai campării în natură, şi pentru noi devenise o adevărată artă sloganul „nu lăsați urme”. În depărtare, un bărbat traver sa terenul de golf împreună cu câinele lui, mergând şerpuit printre găuri, dar îndreptându-se fără îndoială spre noi. În cele din urmă, a ajuns la gaura cu numărul 16.

— Bună ziua. Ce loc minunat ca să vezi răsăritul, nu-i aşa?

Ca de obicei, Moth a intrat direct în vorbă, punându-şi farmecul la bătaie. Bărbatul s-a uitat la noi şi a mormăit ceva, în timp ce cei doi căței îi alergau printre picioare, iar el veri fica iarba, căutând evident semne de deteriorare. Însă

nu găsea nimic; avuseserăm grijă să aranjăm la loc fiecare

bu cățică de pământ atunci când am scos țăruşii cortului.

— Aşadar, o să plecați imediat după ce vă terminați micul-dejun?

— Bineînțeles, am venit doar ca să vedem răsăritul.

Bărbatul a mai mormăit ceva şi s-a îndepărtat, razele soarelui reflectându-i-se în părul alb. Ne-am uitat în urma lui uşurați, în timp ce fierbeam apa pentru a doua cană de ceai.

Apoi am început să coborâm spre satul de vacanță şi, în scurtă vreme, am înțeles care fusese sursa zgomotelor din timpul nopții. La doar 200 de metri depărtare, avusese loc o mare alunecare de teren. O fâşie lungă de pământ roşu şi pietre alunecase în apă, iar acum bolborosea la baza stâncii, ca o tocană de culoare ruginie. Întreaga întindere de pământ dintre terenul de golf şi Straight Point părea la fel de vulnerabilă ca bucata prăbuşită. În orice clipă, satul de vacanță putea să rămână cu mai puțină iarbă de cosit, iar amicul nostru cu părul alb ar fi trebuit să-şi facă griji pentru lucruri mai importante decât puțin pământ mişcat de la locul lui.

Am trecut de şirurile ordonate de rulote şi case de vacan ță, am străbătut lungul trotuar până la Exmouth şi, până să

ne dăm seama, am lăsat în urmă Coasta Jurasică. Am cumpărat orez, ton şi batoane de ciocolată şi am luat feribotul care tra versează Râul Exe până la Starcross.

Ieşind de pe chei, traseul urma strada şi apoi şerpuia printre liniile ferate şi porțiuni de tufişuri şi beton. În cele din urmă, am ajuns la Dawlish Warren şi am campat în spatele centrului turistic, pe terenul rezervației naturale, pentru că se lăsa întunericul.

— Uitându-mă pe hartă, mai avem încă 50 de kilometri de felul ăsta. Zone urbane, căi ferate şi faleză. N-o să avem unde să campăm. Ce părere ai dacă ne cheltuim ultimii bani şi luăm trenul, apoi autobuzul până la Brixham? Dacă ne în

toarcem în zona rurală, nu mai avem probleme. Altfel, riscăm să ne pomenim în pragul cuiva, şi nu vrem asta, a spus Moth urmărind cu degetul o secțiune din ghid.

M-am gândit la noaptea agitată pe terenul de golf şi mi-am dat seama că probabil nervii noştri nu ar mai fi suportat multe alte nopți asemănătoare.

— Bine. Mi se pare ciudat să sărim încă o bucată de drum, dar poate că ne întoarcem într-o zi să o parcurgem şi să ajun gem la Portland.

— Nu cred că are importanță. Nu este un pelerinaj, nu?

Ne-am dat jos din autobuz la Brixham şi am străbătut un drum întortocheat până pe coastă, la Sharkham Point. Viața revenise la normal. Aveam rucsacurile pline cu orez şi tăiței, 30 de lire în portmoneu, iar eu nasul roşu, care mi se cojea.

Era august, lună de vârf pentru turism, iar oamenii erau pes te tot pe această porțiune de coastă faimoasă. Drumul până la Plymouth trecea prin mai multe oraşe aglomerate şi faleze populate, urmând să includă cel puțin cinci feriboturi.

Dat fi ind că am luat trenul, timp de o săptămână nu ne mai puteam permite nimic în afară de biletele pentru feribot.

— Uite, am o idee. De când am pornit din nou la drum, ne-am cam lălăit, şi a fost destul de uşor.

Dacă spui tu, Moth.

— Ce ar fi să iuțim un pic pasul? Să traversăm bucata asta şi să ajungem la ultimul feribot cât de repede putem.

Nu ştim cât o să coste feriboturile, dar măcar scăpăm de ele şi o să ştim exact câți bani ne rămân ca să cumpărăm de mâncare.

— Cum adică să iuțim pasul?

— Păi, să încercăm să ținem pasul cu Paddy.

— Cred că glumeşti.

— Am putea s-o facem.

— Îmi plăceai mai mult când erai bolnav.

Man Sands, Long Sands, Scabbacombe Sands, Ivy Cove,

Pud combe Cove, Kelly's Cove, Newfoundland Cove, o, uite un pes căruş argintiu, Mill Bay Cove, feribot, Compass Cove, Combe Point, somn. Ploaia biciuia, iar la poalele stâncilor Dancing Beggars, dincolo de promontoriu, făcea marea să se înspu meze, dar apoi, când ne-am montat cortul, s-a preschimbat într-o burniță.

Moth s-a uitat pe hartă.

— Azi ne aşteaptă o zi grea. Crezi că eşti în stare?

— Dacă cred că sunt în stare? Tu eşti cel bolnav. Oricum, e o nebunie; am putea să luăm câteva feriboturi şi apoi să

aşteptăm până când ne mai intră nişte bani.

— Şi apoi, săptămâna viitoare o să fie la fel, nu îndrăznim să mâncăm pentru că nu ştim cât vor costa feriboturile. Hai să terminăm cu asta şi o să ştim cum stăm. E o plajă

minunată după Plymouth; putem sta acolo o săptămână, dacă vrei.

— Da, vreau. Deci, mergem sau ce facem?

Oare ce se petrecea? Era mai rezistent, avea mai multă

energie, mintea i se limpezea. Însă nu îndrăzneam să sper; urma să vină momentul când ne opream, şi atunci aveam să

aflăm cum se simțea cu adevărat.

Ne-am aşezat într-un stufăriş între drumul principal şi rezervația naturală din Slapton Ley: o fâşie lungă de prundiş

care separa un lac de apă dulce, lung de aproape doi kilometri şi jumătate, de apele sărate ale canalului. La marginea lacului, un panou ne informa că aveam ocazia să

vedem o faună să-l batică variată, printre care cufundaci şi vidre. Un cocostârc cu aspect deplorabil stătea şi se legăna într-un picior, iar că teva vrăbii se ciondăneau în vârful trestiei, dar cu siguranță nu erau nici cufundaci, nici vidre.

Poate că animalele sălbatice erau pe celălalt mal, departe de fluxul continuu al traficului de pe drumul principal, care trecea pe deasupra cheiului de pietriş.

La Beesands, ne-am oprit ca să ne bucurăm de o masă

virtuală în fața pubului, unde un cuplu de tineri se înfrupta din farfurii pline cu peşte şi salată, jumătate de pâine crocan tă şi un desert uriaş cu frişcă şi ciocolată. Ne-am ținut respi rația când, la Start Point, drumul s-a îngustat pe o margine stâncoasă, însă, odată ce burnița s-a oprit şi a lăsat să se iveas că o seară senină, în spatele nostru se vedea până la În sula Portland, sau cel puțin aşa ni se părea. La Prawle Point, ne-am instalat cortul într-o vale, feriți de vânt, şi am încălzit nişte orez cu ton.

— Aş fi putut să dau gata toată mâncarea aia de la pub.

— Probabil că n-ai fi reuşit. Mie mi-a dispărut tot apetitul.

— Şi mie; dar arăta nemaipomenit.

În dimineața următoare, ne-a fost stimulată pofta de mânca re, pe o întreagă porțiune de coastă cu denumiri de produse care se vând într-o măcelărie. Gammon28 Head, Ham29 Stone, Pig's Nose30, feribot. Salcombe. Am traversat rapid oraşul, în cercând din răsputeri să nu ne uităm la mâncare, apoi am luat-o împrejurul promontoriului Bolt Head, stâncos şi ex pus. În

final, ne-am instalat cortul pe Bolt Tail şi am stat să ne uităm la luminile vaselor ce se îndreptau spre Plymouth.

Căldura s-a înteţit când am luat feribotul ca să traversăm estuarul de la Bantham la Bigbury-on-Sea. Emanam un miros care aducea a mortăciune. Familia, care era deja aşezată pe micul feribot din lemn, s-a mutat puţin mai departe, spre cât maci, în timp ce avansam încet de-a lungul estuarului. Când am ajuns pe celălalt mal, toţi pasagerii erau atât de aproape de cârmaci, la pupă, încât partea din faţă a ambarcaţiunii în cepuse să se ridice din apă. Am renunţat la cursa cu următorul feribot şi am sărit în mare: părea că pielea mea uscată ab soarbe apa rece, în vreme ce 28 Jambon. (n. Red.)

29 Şuncă. (n. Red.)

30 Nasul porcului. (n. Red.)

valurile ne spălau de straturile de murdărie şi transpiraţie.

Am înotat în cerc, plutind printre valurile blânde, până când am simţit că nu mai miroseam de cât a ozon şi a sare. Ne-am pus hainele murdare la înmuiat într-o băltoacă dintre stânci, în vreme ce noi ne uscam la soare.

Părul meu, care avusese nevoie de toată iarna ca să-şi revină, arăta din nou ca un cuib de păsări, iar pielea, care încet-încet scăpase de straturile uscate şi crăpate, î şi recăpăta aspectul de piele tăbăcită, părând că se mişcă

independent de muşchii de dedesubt.

Am pornit din nou la drum imediat ce după-amiaza a în ceput să se răcorească. Împrospătaţi şi revigoraţi, cu hainele ude atârnate de rucsacuri. Când lumina a început să scadă, ne-am oprit pe Beacon Point să vedem soarele coborând din colo de orizontul ondulat al regiunii Dartmoor, înainte să se cufunde în punctul unde se varsă fluviul Erme. Începuse re fluxul, însă apa era mult prea mare ca să o putem traversa, aşa că ne-am aşezat sub copaci să mâncăm ultima porţie de orez. S-a lăsat întunericul şi a început să răsară luna, lucind pe apele ce se retrăgeau. Am fi putut să aşteptăm până la mij locul dimineţii şi să traversăm atunci, însă am intrat în râu, cu apa care ne ajungea până la pulpe, mergând încet în lumi na lunii, pe când o bufniţă

țipa din copacii aflați de-a lungul malului. Am campat pe o pajişte de dincolo de pădure şi am ascultat bufnița care zbura în sus şi în jos pe malul râului.

Dimineața a venit cu o ploaie fină şi uşoară, o perdea de apă ca de muselină care îmi mângâia obrajii în briza mării.

Am scuturat cortul şi l-am rulat, ştiind că avea să fie ud leoarcă mai târziu, când trebuia să-l redesfacem.

Conversația s-a stins şi fiecare s-a adâncit în gândurile lui, mergând în tăcere prin ploaie. Plymouth se întindea înaintea noastră şi ni se părea o barieră, un uriaş prag urban pe care aveam să-l trecem, după care intram într-un viitor

necunoscut. La vest de Plymouth, la distanță de câteva zile, se afla Polruan şi capătul drumului nostru. Următoarele două traversări cu feribotul deveniseră un simbol al ultimei părți a călătoriei noastre.

Drumul parcurs ne oferise siguranță, un sentiment de securi tate care venea din faptul că ştiam că mâine, şi în ziua urmă toare, şi în zilele care veneau după ea aveam să

strângem cortul, să punem un picior în fața celuilalt şi să

mergem. Îmi era teamă şi, cu toate că nu îmi spusese, ştiam că şi lui Moth îi era. Nu doar de un viitor necunoscut într-un loc străin, printre oameni pe care încă nu îi cunoşteam, de dificultățile financiare pe care aveam să le întâmpinăm sau de aspectele practice ale unui nou început. Era o teamă

mult mai mare şi mai terifiantă. Când aveam să ne oprim din mers, în final, ca să începem să trăim din nou în lume, ce avea să se întâmple cu Moth? Întrebarea ne urmărea ca un stol de pescăruşi care simțeau mirosul de ton pe care-l mâncam. Am campat mai sus de Wembury, nedorind să

cotim şi să ne apară Plymouth în fața ochilor.

La Mount Batten, am avut de înfruntat şi alte întrebări cotidiene. Genul de întrebări care deveniseră probleme fireşti ale vieţii noastre. Să luăm feribotul ca să ajungem la Barbican cu trei lire şi de-acolo să facem lunga traversare până la Caw sand cu opt lire, sau numai cea scurtă până la Mount Edgcumbe cu trei lire? Sau să ne păstrăm banii în portmoneu şi să mergem pe jos opt sau nouă kilometri prin oraş, sperând să ajungem la feribot înainte de ultima cursă?

Cawsand era mai aproape de un promontoriu deschis, unde era mai uşor de găsit un loc de campare, însă biletul costa mai mult. Cu toate acestea, să trecem seara prin Parcul Regional Mount Edgcumbe, chiar dacă era mai ieftin, ar fi însemnat să ne întâlnim cu inevitabi lele patrule din parcul cu căprioare şi să fim nevoiți să mer gem pe întuneric ca să

găsim un loc de campare. Sau, dacă am fi traversat oraşul

ca să economisim banii de bilet şi nu ajun geam la timp ca să luăm ultimul feribot, ar fi trebuit să găsim un loc în oraş

unde să dormim. Prea multe opțiuni. Mai aveam 15 lire, o pungă cu tăiței şi jumătate de tub de bomboane gu mate.

Am ales să luăm feribotul până la Barbican, apoi pe cel de legătură până la Mount Edgcumbe, având timp între ele două să cheltuim cele 9 lire rămase pe mâncare care să ne ajungă în următoarele două zile.

Am coborât de pe feribot şi ne-am plimbat prin zona cea mai frumoasă şi mai prosperă din Plymouth, găsind într-un sfârşit un magazin unde se vindea mâncare pe care nu ți-o dădeau direct în farfurie; am cumpărat ce am putut şi ne-am întors agale la feribot, ajungând cu o jumătate de oră

înainte de ultima cursă. Am aşteptat pe pasarela de metal împreună cu un grup de persoane şi am mâncat chifle şi banane. Feri botul nu mai venea. Oamenii de pe chei au început să se ener veze. Feribotul tot nu venea. În cele din urmă, a andocat o navă şi toți am dat să ne urcăm în ea, însă un operator a pus bariera care bloca intrarea.

— Nu, acesta nu merge la Mount Edgcumbe. Nu se mai pleacă până mâine.

— Dar unde este cel care merge? Aşteptăm aici de o oră.

— Blocat într-un banc de nisip. N-a calculat bine mareea.

Nu mai pleacă nicăieri în seara asta.

Ceilalți oameni care stăteau la coadă s-au îndepărtat, bombănind nemulțumiți despre cât de lung era drumul cu autobuzul şi cât de mari tarifele taxiurilor, numai noi am că

mas pe pasarela din metal care se legăna.

— Ce porcărie!

— Vrei un baton de ciocolată? m-a întrebat Moth aşezân du-se pe rucsac.

— Şi acum ce facem? Aminteşte-mi de ce nu ne facem niciodată planuri dinainte. A, ştiu, pentru că întotdeauna se termină aşa.

Simțeam că mă cuprinde panica; nu îmi doream să fiu acolo.

— Facem turul oraşului Plymouth? N-avem nimic mai bun de făcut.

— Am crezut că o să reuşim întotdeauna să evităm să

dormim în oraş. Sunt prea mulți oameni... se poate întâmpla orice.

— Hai să ne plimbăm prin zonă; am putea pierde câteva ceasuri.

Lăsând în urmă cartierul înstărit Barbican, plin de turişti şi amatori de distracții nocturne, care sporovăiau, râdeau şi se aprovizionau cu băuturi înainte de petrecere, ne-am plim bat fără țintă, pomenindu-ne în centrul oraşului pe când se aprindeau luminile stradale. Am trecut de zona comercială

şi am ajuns printre clădirile universității.

— Luna viitoare o să fac parte din această universitate; iar acum mă plimb pe aici fără să am nici măcar bani de autobuz.

— Dar o să fii student şi tot n-o să avem bani de autobuz.

Pe când se lăsa întunericul, sub un pasaj, un om fără adă

post î

şi pregătea culcuşul pe ciment, aranjându-şi cartoanele şi sacul de dormit. Un sac de dormit decent; m-am întrebat de unde îl avea. Era de calitate mult mai bună decât cei pe care îi avuseserăm noi anul trecut, şi cu toate acestea omul părea să fie de mult timp sub cerul liber.

— Ai ceva bani, amice? Aş avea nevoie de nişte mâncare în seara asta. N-am mâncat nimic toată ziua.

— N-am nici eu, îmi pare rău. Parcă îl simţeam pe Moth căutând în minte prin geanta cu mâncare. Dar am nişte pâine şi o conservă de ton.

— Mersi, amice, eşti foarte generos.

Am ieşit din pasaj, ne-am întors pe stradă şi ne-am aşe zat pe o bancă să ne uităm la oamenii care treceau grăbiţi,

acaparaţi de viaţa lor. Apoi a venit un bărbat care s-a aşezat pe banca din faţa noastră şi a început să ne fixeze cu privirea.

Am încercat să îmi mut privirea în altă parte, însă el continua să se uite fix la noi. Părea să aibă în jur de 50-60

de ani – era greu de spus; viaţa pe stradă îi îmbătrâneşte pe oameni altfel decât atunci când stau pe canapea, în faţa televizorului.

Pantalonii murdari cu multe buzunare, adidaşii de duzină

şi cardiganul zdrenţuit tras peste un hanorac îi dezvăluiau con diţia, însă şapca de baseball Carhartt nou-nouţă era o incon gruenţă căreia nu-i găseam locul. Poate că şi el se uita la noi cu aceleaşi gânduri.

— Nu-mi dau seama cine sunteţi. Ce faceţi pe aici? a în trebat el ridicându-se, traversând aleea şi venind să se aşeze pe banca noastră.

Am avut un uşor sentiment de teamă şi mi-a fost greu să

identific motivul. Venea oare dintr-o anxietate irațională pe care o aveam în cealaltă viață, cea în care aveam un acoperiş deasupra capului? Sau poate depindea de faptul că

acum ne găseam într-un oraş, şi indiferent cine ne-ar fi abordat m-aş fi simțit neliniştită?

— Sunteți excursionişti? Aşa păreți, dar mai e ceva la voi care-mi spune că se petrece şi altceva.

— Excursionişti fără adăpost. Stăm aici doar o noapte, a răspuns Moth, care nu părea să se simtă deloc amenințat.

— Excursioniştii fără adăpost – îmi place asta. Păi, n-o să

fiți singuri la noapte; mai suntem destui pe aici. Unde o să

dormiți? Aveți grijă să nu ocupați locul cuiva. Sunt cam suspi cioşi în privința asta. Eu sunt Colin. Vreți o bere?

— N-avem niciun ban, ne pare rău.

— Nu, am eu bere; vreți una?

Moth a luat cutia, a băut o gură, după care mi-a întins-o şi mie.

— Am berile astea fiindcă astăzi a trecut fiica mea pe aici.

E ziua mea de naştere; mi-a adus berile şi şapca asta drăguță, foarte drăguță.

— Ai familie şi nu locuieşti cu ea?

— Nu, păi, am avut de toate, nevastă, copii, casă. Şi toate s-au destrămat. Sunt o ruşine pentru ei acum.

N-am mai scos o vorbă. Ce era de spus? Nu trebuia să ne explice nouă cât de uşor se destramă o viață. Un bărbat mai tânăr a traversat aleea, cu căciula

trasă pe față şi cu un hano rac zdrențuit atârnând pe el.

— O, la dracu', uite-l, aveți grijă ce spuneți. Seară bună, Dean, prietene, ce faci?

Dean era mai tânăr, avea o anumită aroganță în mişcări, însă silueta lui firavă şi fața suptă dezvăluiau că viața lui era o luptă.

— Bei deja, omule? Fără mine?

— Da, păi, e ziua mea. Am primit cadouri, nu?

Dean a luat ultima doză de bere, sigur că-i revenea de drept.

— Bei cu străinii în loc să bei cu mine, omule, nu se face aşa ceva. Şi voi cine dracu' sunteți?

— Nu-ți face griji, omule, sunt drumeți fără adăpost, şi tocmai plecau, nu-i aşa?

— Bei cu străinii, omule, ce dracu'?

Bărbatul din pasaj şi-a rulat cartonul, şi l-a pus sub braț

şi s-a dus mai spre fundul tunelului. Dean şi-a lipit apăsat fața de cea a lui Colin, care ne-a făcut semn cu mâna să

plecăm.

— Voi doi, plecați dracu', nu pricep la ce mai stați aici.

Ne-am îndepărtat încet, deşi aş fi vrut să o iau la fugă.

Când ne aflam la circa 50 de metri distanță, cei doi bărbați se băteau pe bancă.

— Mi se pare că e vina noastră, şi l-am mai şi abandonat.

Îmi dorisem să plec, dar acum mă simțeam responsabilă.

— Nu e vina nimănui. Se vede din felul în care a reacţio nat Colin. Probabil că e la fel în fiecare seară.

Ne-am plimbat prin oraş, invizibili pentru petrecăreţii nocturni, apoi am pornit spre parcul Hoe, în speranța că

vom găsi un loc liniştit. Însă fiecare stradă laterală şi fiecare bancă părea să aibă deja un rezident. Într-un sac de dormit, ghemuit sub o pătură sau pur şi simplu pe jos, în poziție fetală, încer când să rețină căldura. Cifrele oficiale privind toamna anului 2014 spun că, în Plymouth, erau 13

persoane fără adăpost.

Dacă e adevărat înseamnă că, la fel ca şi în Newquay, noi i-am întâlnit pe toți în acea seară, pe lângă mulți alții.

Am găsit un petic de iarbă lângă Smeaton's Tower, am desfăcut saltelele şi sacii de dormit în cel mai ascuns colț, ne îndrăznind să instalăm cortul, care ar fi fost mult prea vizibil.

Nu s-a făcut întuneric, pentru că luminile stradale creau un amurg continuu. Mă simțeam expusă, vulnerabilă, cum nu mă simțisem niciodată pe drum. Sălbăticia naturii nu mă agi tase niciodată, însă aici, pe pământul dens populat al oame nilor, am simțit frică pentru prima oară în viața mea de om fără adăpost; fiecare pas, fiecare voce ridicată ori portieră de maşină trântită mă făcea să tresar şi îmi provoca o descărcare de adrenalină.

De cum a început să se crape de ziuă, ne-am strâns sacii de dormit şi ne-am aşezat pe o bancă să încălzim nişte apă, uşurați că noaptea trecuse.

— Cum pot oamenii să trăiască aşa? E extenuant.

—

Aşa cum se întâmplă cu orice, presupun; se obişnuiesc.

Hoinărind pe străzile pustii în timp ce se lumina de ziuă, am văzut oameni ieşind de sub grămezi de zdrențe şi întinzându-se la soare. Viața mergea înainte; aceeaşi rutină, la nesfârşit.

Trecând prin dreptul unui bancomat, ne-am oprit ca să

verificăm contul, neştiind exact ce zi era şi dacă aveam să gă

sim sau nu bani, apoi, plini de recunoştinţă, am scos cele 30 de lire pe care ni le-a pus la dispoziţie. Am găsit o cafenea des chisă, am intrat şi ne-am aşezat la fereastră, unde am împărţit un sandvici cu cârnaţi, în timp ce priveam oraşul care înce pea să prindă viaţă. Printre proprietarii magazinelor de hai ne hippy şi angajaţii restaurantelor, am văzut un bărbat care mergea târşâindu-şi picioarele pe strada îngustă, cu gluga trasă, fără să reuşească să-şi ascundă prea bine faţa plină de vânătăi. Moth a mai cumpărat un sandvici şi l-a cerut la pachet.

— Colin! a strigat în urma bărbatului de pe stradă, care s-a oprit şi s-a întors ezitând.

— O, Doamne, bine că eşti tu, omule. De obicei nu prea vin pe aici, dar aseară a trebuit să dispar din calea lui Dean.

E puţin cam nervos acum. Nu prea se controlează.

— Te simţi bine? Arăţi groaznic. Uite, ţi-am cumpărat un sandvici.

— Poftim? Mi-ai cumpărat un sandvici? O, Doamne, mul ţumesc. Cu cârnaţi, preferaţii mei.

— Noi plecăm, trebuie să prindem feribotul. Ai grijă de tine, amice.

— Şi voi la fel, drumeţilor fără adăpost. Poate că o să fac şi eu asta într-o bună zi: să plec într-o drumeţie. Da, într-o bună zi.

21

Săraţi

Cortul tremura scuturat de vântul puternic ce se dezlănţuise în jurul promontoriului Penlee Point şi în Plymouth Sound.

Sub zidul de piatră al Capelei Queen Adelaide, furtuna ne-a lovit din plin. Ar fi trebuit să avem mai multă grijă cu ţăruşii fragili ai cortului, prinşi cu bandă adezivă, însă, după Plymouth, eram fericiţi să ne aflăm din nou lângă

coastă.

Devon rămăsese în urmă, eram înapoi în Cornwall şi foarte aproape de Polruan, linia noastră de sosire. Pânza se smucea şi ţăruşii scârţâiau, iar noi ne uitam la o ambarcaţiune uriaşă, plină de lumini, care se îndrepta spre ieşirea din canal, plu tind într-un bazin de un galben strălucitor. Într-o altă viaţă, fuseserăm pasageri pe acel feribot, navigând toată noaptea până la Santander, în nordul Spaniei. Copiii erau mici, noi aveam puţin peste 30

de ani, şi viaţa părea să se aşeze. Lumi nile navei au devenit tot mai mici şi mai slabe, până când, în cele din urmă, au dispărut. Vechea noastră viaţă îşi ridicase ancora şi plecase din port, iar noi am lăsat-o să plece, întor cându-ne privirile spre vest cu o urmă de speranţă.

La Rame Head, vântul se ridica din mare în ambele părţi, întâlnindu-se şi formând un vârtej în care pescăruşii erau luaţi şi învârtiţi înainte să fie azvârliţi cu toată viteza.

Bancuri de nori albi străbăteau cerul, lăsând stropi din marea albas tră şi nesfârşitele plaje ale Golfului Whitesand care se întin deau în faţa noastră. Ne mai rămâneau doar câteva zile de mers, aveam timp să ne oprim şi să ne odihnim, să stăm pe loc, un moment de linişte înainte de a începe o viaţă nouă.

Coasta stâncoasă a dealului acoperit de ferigi, porumbar şi ghimpoasă cobora abrupt până la mare şi, distribuite neuni form pe întinderea de

kilometri întregi, erau cabane şi căsuțe din lemn ridicate pe terase tăiate în coastă. Un bătrân a trecut pe lângă noi în timp ce traversam un desiş

de arbuşti cu spini, aşa că ne-am oprit să comentăm ceea ce vedeam.

— E un lucru foarte neobişnuit, toate cabanele acestea, răspândite aşa; n-am mai văzut nimic de genul ăsta pe tot parcursul drumului.

— Au fost loturi de pământ date oamenilor în perioada interbelică. Fermierii din zonă le-au închiriat la prețuri de nimic şi aşa au venit oamenii, au tăiat în stâncă construind aceste terase şi au ridicat corturi şi cocioabe. Apoi, după al Doilea Război Mondial, au venit şi alții care şi-au pierdut casa în bombardamentele din Plymouth. Tot aşa a venit aici şi fa milia mea, şi a rămas; de ce n-ar fi făcut-o? Aceste case sunt moştenite din generație în generație, au fost mărite şi conso lidate de-a lungul anilor. Acum, terenul este proprietatea Consiliului Local. Au încercat să ne alunge, însă am câştigat dreptul de a rămâne. Chiria e mult mai mare acum. Aproape toate sunt case de vacanță, bineînțeles, la fel ca peste tot.

Cărarea continua şerpuind prin vegetația joasă, până am coborât la plajă şi ne-am lăsat rucsacurile pe pietre. Stânca se înălța semeață în spatele nostru, înspre vest era o întindere nesfârşită de nisip, iar marea de un albastru deschis se spăr gea la țărm, transformându-se într-o spumă

albă şi acoperind cu zgomotul ei orice alt sunet. Există un citat, despre care se crede că aparține unui scriitor islandez, Thorbergur Thor darson, care spune aşa: „Când valurile erau mari, marea sco tea un muget continuu, puternic, profund, sumbru, grav, cu tot felul de variațiuni, iar când ajungea la apogeu, aveai im presia că vine şi din pământul de sub picioarele tale”. Aceasta era marea islandeză, parte din aceleaşi ape care învăluiau emisfera nordică într-un muget continuu, asurzitor, făcând ca pământul să se cutremure sub picioarele mele.

— O să găsim noi un loc deasupra liniei mareei înalte; hai să mergem spre vest, pare promițător.

N-avea rost să urlăm ca să acoperim zgomotul, aşa că am

mers pe nisip în tăcere, în vreme ce gândurile mi s-au întors la cabanele de pe stâncă şi la familiile care au venit aici în faţa mării, căutând un loc, distruse de război, luând lemne şi un fierăstrău ca să-şi construiască un adăpost şi să

înceapă o nouă viaţă. Cum era posibil ca atât de puţine persoane să înţeleagă nevoia oamenilor de a avea un loc al lor? E nevoie de o criză ca să vedem în ce situaţie disperată

se află oamenii fără adăpost? Trebuie să fugă dintr-o zonă

de război ca să aibă nevoie de ajutor? În calitate de oameni, răspundem la nevoie numai dacă o considerăm validă? Dacă

oamenii fără adăpost din ţara noastră ar fi adunaţi într-o tabără de refugi aţi sau ar traversa disperaţi marea cu barca, oare i-am primi cu braţele deschise? Oamenii fără

adăpost autohtoni nu co respund acestui model; preferăm să credem că s-au adus sân guri în această situaţie disperată şi că numărul lor e mic, deşi, în Marea Britanie, peste 280.000 de familii declară că nu au locuinţă, iar procentul celor care ajung în această condiţie din cauza unei oarecare dependenţe este mic. Dacă ei – dacă noi – am sta laolaltă cu toţii, bărbaţi, femei şi copii, am lăsa o impresie foarte diferită faţă de cea pe care o lasă un singur om ghemuit la intrarea unui magazin, dependent de ceva ce îl ajută să fugă de realitate. Cum am fi văzuţi atunci? Două

sute optzeci de mii? Mai mulţi, mai puţini? Cifrele reale nu se cunosc. Refugiaţi ai civilizaţiei occidentale, rupţi de viaţă, lă saţi în derivă pe o barcă ce rareori găseşte un port.

— Îţi imaginezi cum ar fi dacă Consiliul Local i-ar da lui Colin o bucată de pământ pe deal?

— Sau dacă ne-ar da nouă?

— Aş construi o cabană pe o stâncă. Cred că aş putea lo cui acolo pentru totdeauna.

Era greu de spus până unde ajungea apa când creştea mareea; diferitele niveluri de resturi marine indicau că ma rea lovea golful fără reţineri, oprindu-se numai când era pre

gătită să o facă. Ne-am cățărat pe o mică bucată de pământ stâncos şi am găsit un petic relativ plat în mijlocul vegetației joase, unde ne-am instalat cortul cu fața spre Canal şi am tras adânc aer în piept.

Când s-a luminat de ziuă, am mers pe plajă şi am străbă

tut-o de la un capăt la altul. Apoi, imediat ce refluxul a ajuns în punctul maxim, ne-am apucat să căutăm alge, adăugând câteva făşii lipicioase la tăiței şi făcând o mâncare alunecoa să, cu o spumă verde deasupra. Gustul nu s-a ridicat la nivelul aşteptărilor, aşa că ne-am limitat să

culegem doar alge brune, pe care le-am încălzit împreună cu conserve de ton şi scoici cu carnea tare care, de pe stânci, au ajuns direct în tigaie. Sco icarii se adunau în grupuri ca să alerge pe nisipul plat, cobo rându-şi capul ritmic într-un dans de picioare portocalii. Am înotat în spuma mării care creştea, prin valurile puternice de apă sărată care scăldaseră, poate, coastele Islandei, Spaniei sau Americii, un tumult zgomotos ce străbătuse mii de kilo metri sau numai doi. Ne-am întins pe spate pe nisipul fierbin te şi ne-am încălzit la soare. În crustă de sare, conservați. Mai târziu, în întunericul domului verzui, am simțit mâna lui Moth mângâindu-mi coapsa şi, odată cu ea, acelaşi impuls electric al dorinței care existase dintotdeauna. S-a aşternut tăcerea; totul s-a oprit; am rămas nemişcată, de teamă să

nu trezesc o dorință ce nu putea fi satisfăcută sau să pierd o spe ranță de care mă agățasem mereu. El a ezitat o clipă

îndelun gată, cu mâna fierbinte pe pielea mea rece, un moment ce a rămas suspendat între noi ca o întrebare fără

răspuns.

Zilele treceau. Norii veneau dinspre sud-vest, ghemotoace albe ondulate ce dispăreau în centrul continentului. Vântul î şi schimba direcția: umed şi uşor

dinspre apus; uscat şi răco ros dinspre răsărit; mai rece dinspre nord-vest, purtând indi cii că un alt anotimp avea să rămână curând

în urmă; apoi mai blând din sud: vara încă nu se terminase.

Căldura era re flectată de stâncile plate, mai puțin crestate decât cele care împrejmuiau golful. Pe ele ne-am uscat hainele, ne-am pus plita ca să gătim scoicile şi am spart un ou în speranța că se va prăji, dar, pentru că nu s-a întâmplat, l-am luat şi l-am bătut, scoțând din el firele de nisip. Ne-am întins pe nisip, rumenin du-ne la soare până

când ni s-a făcut pielea maronie. Trupu rile noastre încovoiate şi obosite, moi şi palide, în urmă cu 14

luni, acum erau suple şi bronzate, cu o musculatură pe care o credeam de mult pierdută. Aveam părul uscat şi ne cădea, un ghiile rupte şi hainele aproape deşirate, însă eram vii. Nu nu mai că respiram în cele aproximativ 30.000 de zile câte există între viață şi moarte, ci eram conştienți de fiecare minut ce trecea, rotindu-ne într-o explorare a timpului.

Stâncile resti tuiau căldura urmând arcul soarelui pe cer, pescăruşii țipau în tonalități diverse, când apele se retrăgeau şi când reve ne-au; mâinile mi se zbârciseră odată

cu vârsta, iar şoldurile î

şi schimbaseră forma odată cu kilometrii parcurşi, însă

când Moth m-a tras spre el şi m-a sărutat cu o stringență

care nu lăsa loc de îndoială, cu o fervoare care nu putea dezamăgi, timpul a dat înapoi. Eram cu 10 milioane de minute şi 19 ani în urmă, eram în stația de autobuz, pregătită să merg la el acasă, ştiind că părinții lui erau plecați, eram o mamă cu copii mici care fura câteva clipe de intimitate în dressing, eram noi, fiecare secundă din noi, un ghiveci din ingredientele vieții.

Eram tot ceea ce ne doream să fim şi tot ceea ce nu ne de ream. Şi eram liberi, liberi să fim toate aceste lucruri şi mult mai puternici datorită lor.

Piele pe pielea dorită, viața putea să aştepte, timpul putea să aştepte, moartea putea să

aştepte.

Această secundă dintre milioanele de secunde era unica,

unica în care puteam trăi. Eram acasă, nu mai era nimic de căutat, el era casa mea.

Zilele treceau. Dinspre apus a venit o ploaie torențială, cu ban curi de nori purpurii furioşi; fulgerele dansau pe mare; apoi o ploaie uşoară din sud, ca o mantie gingaşă de umezeală ce cădea din cerul cenuşiu impenetrabil. În nopțile întunecate străluceau nesfârşite puncte de lumină, sclipind odată cu ne număratele stele căzătoare, Perseidele de la finalul verii, o ploaie de meteoriți din altă lume. Am luat apă

dintr-un izvor ce se scurgea de pe peretele stâncii după

ploaie, bând în voie şi spălându-ne de sare pe gât şi pe pielea uscată. Prin vegeta ția joasă se agitau scarabei mari şi negri, iar fluturi albaştri împestrițau aerul odată cu întoarcerea soarelui, care aducea o căldură mai blândă

decât înainte. Mereu conştientă de faptul că Moth nu trebuia să stea nemişcat prea mult timp, mer geam şi înotam în fiecare zi, însă ne simțeam odihniți. Puter nici, dar liniştiți, îmbrățişați la țărmul oceanului, rupți de timp, dar mai aproape de el ca niciodată. Un om venea de două ori pe zi să-şi plimbe câinele şi se uita la noi de pe pote ca de deasupra. Eram acolo de mai bine de o săptămână, proviziile de mâncare se epuizaseră, iar scoicile nu ne mai atrăgeau: era timpul să plecăm.

Drumul şerpuia blând, apropiindu-se şi îndepărtându-se de şosea, până am ajuns la zona betonată din jurul Fortului Tregantle. Construit în secolul al XIX-lea pentru a ține france zii la distanță, a devenit o „şcoală de gaz” în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, unde soldații erau pregătiți să reziste la ororile atacurilor cu gaz. Am inspirat adânc aerul curat şi cristalin şi am continuat să mergem, recunoscători că nu am trăit în acele vremuri.

Dincolo de sătucul Portwrinkle, stânci le au devenit mai abrupte şi mai colţuroase, asemănătoare celor din Cornwall, acoperite de o vegetaţie deasă. Cățărân du-ne printre mărăcini şi sărind un

gard rupt, în timp ce se întețea vântul şi norii începeau să

se adune, am găsit un petic de pământ relativ plan pe un câmp, în cel mai înalt şi mai expus punct posibil. Nu există

o metodă optimă de a instala cortul pe un vânt ce se învârte în spirală în toate direcţiile. Ne-am lipit unul de altul şi ne-am încleştat pumnii când ploaia s-a dezlănțuit cu forța unei furtuni, biciuind materialul sintetic subțire şi ţăruşii prinşi cu bandă adezivă, lovind cortul din lateral cu un muget asurzitor de forță sălbatică. Am rămas treji, aşteptându-ne să se rupă ţăruşii care se deformau în unghiuri eliptice bizare. Însă au rezistat, şi, la ivirea zorilor, vântul s-a potolit, iar noi am dormit până când soarele era în înaltul cerului, printre norii care goneau. Cortul fusese lovit de furtună, smucit, îndoit, însă nu se rupsese.

Au urmat golfulețe albăstrii, verzi şi negre, culorile Corn wall-ului, mereu luminate de linia de apă albă ce se spărgea la poalele stâncilor întunecate. Capătul drumului era atât de aproape, încât parcă îl zăream. În curând, aveam să fim din nou la Pencarrow Head, după care trebuia să începem să

căutăm o cazare pentru studenți, în speranța că ni se va acor da un împrumut studențesc, în ciuda ratingului nostru jalnic de credit. Dar dacă nu-l primeam?

Drumul cobora până la Looe, un sat de pescari împărțit în două de un râu, cu străzile înguste pline de turişti. Ne-am strecurat cu greu printre autocarele pline de doamne în vârstă şi copii care plângeau după înghețatele pierdute. Luând-o de-a curmezişul unei alei, în speranța că vom evita aglomera ția, am ajuns într-o fundătură, în fața unei mici cafenele care avea doar trei mese. Chelnerița poloneză cu părul roşcat ne-a adus un ibric cu ceai pentru o persoană şi două ceşti.

— Aveți nişte rucsacuri foarte mari pentru nişte oameni de vârsta voastră. Încotro mergeți?

— Spre vest, pe drumul de pe coastă.

— Şi de unde veniți? Pe aici trec mulți excursionişti; de obicei, pornesc din Seaton; şi voi la fel?

Moth i-a aruncat o privire şi a ridicat din sprâncene: era vorba de Seaton de la circa şase kilometri spre est sau de una dintre multele alte localități pe nume Seaton de pe coasta su dică? Începeau să fie învăluite în ceață.

— Nu, de la Poole, din Dorset.

— Dar asta-i altă regiune.

— Exact, şi la mijloc e Devon.

— Şi unde dormiți, la pensiune?

— Nu, în cort, campăm în natură.

— E cel mai uimitor lucru pe care l-am auzit până acum.

Şi ați mers pe jos tot drumul, la vârsta voastră? Trebuie să-i povestesc prietenei mele – mereu spune că vrea să facă

ceva aventuros, dar nu are bani. Am să îi povestesc despre voi.

Oameni bătrâni care merg şi dorm în cort, sunteți o sursă

de inspirație.

— Nu chiar atât de bătrâni.

Am ieşit din sat, murdari, jerpeliți, dar în mod ciudat sim țindu-ne mai uşori. Sursă de inspirație? Ce gând plăcut. O

fe meie tânără de pe celălalt trotuar ne-a făcut cu mâna şi a traversat strada în fugă, cu părul roşu fluturându-i rebel în bătaia vântului.

— M-a sunat prietena mea. Mi-a spus să ies în grabă şi să

îi văd pe bătrânii cu rucsacurile mari. Chiar dormiți în cort?

Cât de mult ați mers?

Era limpede că ea şi chelnerița de la cafenea împărțiseră

aceeaşi cutie de vopsea de păr.

— Venim de la Poole, însă anul trecut am mers de la Mine head la Polruan. Într-o zi sau două o să terminăm tot traseul.

— Tot traseul? Şi cât e de lung?

— O mie treisprezece kilometri, dar am sărit vreo 65 din

ei. Într-o zi, o să ne întoarcem şi o să parcurgem şi porțiunile pe care le-am sărit, dar nu anul ăsta.

— E extraordinar! Şi eu vreau să fac ceva important, care să îmi schimbe viața, dar e înfricoşător şi mă descurajează.

— Înfricoşător? Ai venit într-o țară străină să munceşti –

cum poate fi înfricoşător să mergi pe jos comparativ cu asta?

— Suntem un grup, am venit împreună să facem un fel de an sabatic. Ceea ce faceți voi este o expediție, o aventură, o încercare. Asta îmi doresc şi eu; vreau să văd de ce sunt în stare. Un an sabatic de muncă aici nu mi-a oferit ce am nevo ie. Am nevoie de ceva... de ceva lăuntric.

— Atunci trebuie s-o faci. Dacă simți că ai o întrebare în sufletul tău, trebuie să îi găseşti răspuns. Fă-o înainte să te întorci acasă.

— Am s-o fac, am s-o fac, şi atunci am să mă gândesc la voi. Doi bătrâni plecați în drumeție.

Drumul urca abrupt pe un şir nesfârşit de trepte cu pri velişti largi albastre; în spate se vedea mai departe de Golful Portnadler, până la Insula St George şi dincolo de ea. Ne-am aşezat în vârf, încercând să ne recăpătăm suflul.

— Oare îmbătrânim? De câte ori ne-au spus oamenii asta?

Am încercat să-mi trec degetele prin păr, însă era prea încurcat şi mi-au rămas blocate.

— Păi, nu mai suntem tineri, nu-i aşa? Cred că am nevoie de o gură de aer.

— Ştii ce vreau să spun.

— Şi ce dacă îmbătrânim? Ce contează? Nu e ca şi cum n-am fi trăit, nu-i aşa? Oricum, ce era prostia aia cu „trebuie să găseşti răspuns la întrebarea din sufletul tău”?

— Nu e o prostie. Dacă n-am fi făcut asta, ar fi existat mereu lucruri pe care nu le-am fi cunoscut, o parte din noi pe care n-am fi găsit-o, o reziliență pe care n-am fi ştiut că o

avem. La fel ca procesul de la tribunal. Dacă n-am fi încercat să ne apărăm, am fi fost urmăriți de întrebarea „ce-ar fi fost dacă”? În final am pierdut, dar măcar am descoperit adevă rul, iar acum suntem aici ştiind că am făcut tot ce ne-a stat în putință, aşa că n-avem regrete.

Dacă n-am fi pornit la drum, am fi stat să aşteptăm o casă

de la consiliul local, ne-am fi retras într-un colț şi ne-am fi lăsat înfrânți. Cine ştie cât de mult ți s-ar fi înrăutățit starea? Am fi fost supărați, furioşi şi am fi bombănit mereu

„ce-ar fi fost dacă”, cu nasul în ceaiul cu lapte. Sau am fi putut să renunțăm la tot şi ne-am fi pome nit pe stradă, pierduți, cum era Colin. Cei mai mulți oameni trec prin viață

fără să găsească un răspuns la întrebările lor: cine sunt eu, ce am în mine? Chestiile importante. Ce pierdere!

— În regulă, Yoda, doar glumeam.

— Cum crezi că mi-ar sta roşcată?

— Te rog, nu.

Promontoriul devenea mai lin pe măsură ce înaintam; era mijlocul după-amiezii şi se simţea răcoare în aer. Nu era sen zaţia de umezeală a unei ploi iminente, ci o aluzie blândă şi răcoroasă de sfârşit de august, când căldura nu mai e la fel şi pluteşte un miros de nopţi înrourate şi de dimineţi cețoase.

Capătul drumului era aproape, la doar o zi distanță. Moth avea să înceapă cursurile la facultate în mai puțin de trei săp tămâni; trebuia să găsim o cameră într-o locuință

comună, deşi gândul unei camere într-o casă plină de adolescenți mă făcea să mă cam cutremur. Trecusem deja prin asta şi, din fericire, au crescut. Singura alternativă era să găsim un loc pe termen lung într-un camping care ținea toaletele deschise şi pe durata iernii. Încercam să nu mă

gândesc la asta, însă am scos ghidul lui Paddy Dillon şi i-am mângâiat familiara copertă din plastic. Secțiunea dintre

Minehead şi Polruan era legată cu un elastic de păr, la fel şi cea dintre Poole şi Looe, numai două pagini rămânând libere, nelegate. În scurtă vreme, toa te paginile ghidului The South West Coast Path: Minehead to South Haven Point aveau să fie legate cu un elastic negru ros; nu ne mai rămânea nicăieri de mers decât spre viitor, oricare ar fi fost acela.

Pe trepte în jos, la fel ca toate treptele, abrupte şi nemiloa se, până la micul golf din Talland Bay, drumul şerpuia printre băncile unei cafenele, la marginea unui sat de vacanță. Am lăsat rucsacurile şi am găsit un pliculeț de ceai pe care să-l punem într-un alt ibric cu apă fierbinte pe care l-am căpătat cerşind.

— La naiba, iar nu porneşte maşina.

O femeie micuță şi delicată, cu un pronunțat accent din Nord, s-a aşezat pe banca de lângă noi.

— Abia am luat-o de la service şi iar s-a stricat... cum se întâmplă mereu când eşti într-un loc uitat de lume ca ăsta.

Oh, mă scuzați, sunteți cumva dintre cei de la rulote?

— Nu, noi mergem pe jos, pe coastă.

— O, drumul de coastă, ar fi trebuit să bag de seamă ruc sacurile. Zilele se vor scurta în curând... încotro mergeți?

Acasă, mă gândesc, că doar nu vreți să parcurgeți tot drumul în perioada asta a anului, nu-i aşa?

— Deocamdată mergem spre vest. Ca să fiu sincer, nu avem o casă la care să ne întoarcem.

Moth nu se mai prefăcea că am vândut casa şi începuse să spună adevărul oricui întreba, amuzându-se de reacțiile oamenilor. Am strâns bretelele rucsacului, pregătindu-mă

de plecare, fiindcă asta era urmarea firească după ce Moth spu nea că eram fără adăpost şi că stăteam cu cortul. De obicei, oamenii începeau să se simtă încurcați, iar noi porneam la drum.

— Aşadar, chiar sunteți oameni fără adăpost?

— Da, asta suntem.

Mi-am pus rucsacul în spate, gata de plecare.

Uimitor, însă femeia nici n-a clipit.

— Hai să intrăm în cafenea, e răcoare aici. Am să iau nişte cafele şi aş vrea să-mi povestiți mai multe despre excursia voastră.

— Şi maşina?

— M-am săturat de rabla aia. O să iau un taxi.

În cafenea era cald, uscat şi mirosea a alge de mare şi a sos dulce de chilli, iar de la fereastră se vedea marea, dincolo de întinderile de alge brune. Cu ceştile aburinde de cafea în față, Moth a povestit despre veri aurii petrecute

în cort, des pre vremea schimbătoare ce se desfăşoară în jurul a doi oa meni ce trăiesc în mijlocul naturii. Despre o cărare îngustă, lângă o lume ocupată, dar separată de ea ca şi când s-ar fi găsit într-o altă dimensiune. Femeia, Anna, asculta fermecată, captivată de poveştile lui, vrăjită aşa cum sunt întotdeauna oamenii. Putea să-i citească din Beowulf că era acelaşi lucru.

— Dar acum, că se termină vara, unde veți merge?

— Trebuie să ne oprim. Eu merg la facultate de luna vii toare, aşa că va trebui să găsim un loc unde să stăm.

— Poftim, eşti student? La vârsta ta?

— Ştiu, e un început tardiv, dar unul nou, sper.

—

Oamenii în vârstă pot să primească un credit studențesc?

— Da, deşi s-ar putea să mor înainte să-l achit.

Anna a tăcut preț de o clipă, mutându-şi privirea de la Moth la mine, şi înapoi la el.

— Uitați, am un apartament la Polruan. Chiriaşii mei se mută chiar mâine, dar încă nu l-am pus din nou pe piață; voiam să fac nişte poze după ce pleacă ei.

Moth a rămas perfect nemişcat pe scaunul de lângă mine.

— Aş putea să vi-l închiriez vouă, dacă vreți. Ar fi perfect

pentru voi: drumul de pe coastă trece chiar prin fața uşii.

Era adevărat? Chiar se întâmpla asta? Rămâi calmă şi continuă să respiri.

— Ne dai apartamentul cu chirie, după ce ți-am povestit care este situația noastră?

— Sigur că da. Dacă eşti student şi primeşti un împru mut, o bursă sau ce-o fi, sunt convinsă că va fi suficient pen tru plata chiriei. Este un loc mic; nu e cine ştie ce.

— Chiar vorbeşti serios?

— Da, a spus Anna, râzând. Îmi place de voi, aşa că, de ce nu?

A venit taxiul şi a ieşit din cafenea, făcându-ne cu mâna.

— Ne vedem mâine seară.

Am strâns în mână şervețelul pe care scrisese adresa.

Adresa noastră.

Şocul pe care-l ai când ceva merge bine este aproape la fel de puternic ca atunci când ceva merge prost. Ne-am uitat unul la altul fără să ştim ce să spunem, ca şi cum, dacă vor beam, ne-am fi trezit dintr-un vis şi am fi descoperit că nu era real. După aceea, am ieşit în fugă din cafenea şi am început să țopăim şi să strigăm de bucurie pe straturile de alge maronii.

Tânărul proprietar costarican al cafenelei a ieşit să ni se ală ture şi am dansat împreună în cerc, asemenea unor copii.

— De ce dansăm?

— Pentru că avem un acoperiş.

— Şi ăsta e un lucru bun?

— Cel mai bun.

— Atunci trebuie să mai dansăm.

Am fi vrut să ajungem dincolo de Polperro dar, în timp ce treceam, s-au aprins luminile pubului, aşa că în seara aceea am intrat şi am luat două beri, câte una de căciulă. Aveam bani pentru garanție şi pentru chiria pe prima lună. Aveam

tăiței în rucsac şi un credit studențesc care avea să vină în câteva săptămâni. Şi un acoperiş deasupra capului. Putea să fie viața mai bună de atât?

Ne-am montat cortul pentru ultima oară, ghemuiți printre tufişurile de pe coasta stâncii, cu vederea spre Canal. La est, coasta se întindea în întuneric: n-o vedeam, însă îi sim țeam prezența. Drumul nostru lung se apropia de final, plin de trecutul pe care îl târâserăm după noi. Vântul rece şi umed îmi uda fața şi am ştiut că, în sfârşit, puteam să mă întorc şi să privesc spre vest, la un viitor care se afla la mai puțin de o zi de mers.

— Nu poate fi o coincidență că o să locuim tocmai unde ne încheiem drumul. Nu doar anul ăsta, ci şi anul trecut.

Trebuie să fie soarta.

— Sunt de acord că e bizar. Dar rămân la ideea că este doar o coincidență.

Am închis cortul pentru ultima oară în fața vântului me ridional. Eram euforică datorită finalului brusc şi neaşteptat al vieții noastre de oameni fără adăpost, însă ce avea să se întâmple când mă trezeam şi nu mai trebuia să îmi iau rucsa cul ca să merg încă o zi pe coastă? Ce aveam să fiu, cine aveam să fiu? Nu ştiam, însă nu era o problemă; trecutul se afla pe alt promontoriu, iar eu eram fericită să îl las acolo. În sfârşit, puteam să privesc spre viitor cu speranță.

Am strâns cortul în lumina strălucitoare a soarelui, pliind cu grijă țăruşii prinşi cu bandă adezivă, şi am întors ultima pagi nă din ghidul lui Paddy, trecând-o pe sub elasticul de păr. Nu mai existau pagini libere. Ultimul carusel ne-a purtat în sus şi în jos într-o vâltoare de dealuri, văi şi golfuri. O bornă vopsită în alb indica sub noi o platformă

perfectă, acoperită de iarbă.

Locul ideal pe care îl căutam mereu la ora şapte seara, însă pe care îl descopeream ca de obicei la miezul zilei.

Nu se vedea nimeni, cu excepția unui bărbat pe fâşia cu iarbă de pe stânci. Era îmbrăcat ca pentru un safari din anii

’50: bermude gri şi o vestă asortată, plus pălărie cu boruri largi. Stătea şi se uita la mare, cu mâna stângă în buzunar, iar în cea dreaptă, care era întinsă, ținea o sfoară de care părea să fie legată o piatră. Din când în când făcea câte un pas în față, iar piatra îl urma la mică distanță, prin iarba culcată de vânt. L-am urmărit circa 10 minute, timp în care a înaintat vreo trei metri, pas cu pas.

— Nu rezist, trebuie să văd ce face.

Când ne-am apropiat, a fost limpede că nu era o piatră.

— Bună ziua. Ce zi frumoasă, numai bună să-ți scoți țes toasa la plimbare.

Trecuse mai bine de un an de la întâlnirea din pădure, în cea de-a doua zi de mers de la Minehead; uitaserăm de mult profeția care spunea că aveam „să ne plimbăm cu o broască

țestoasă”. Şi totuşi, legată cu o lesă pentru câini personaliza tă, pe când ne apropiam de finalul călătoriei noastre, ne-am întâlnit exact cu o țestoasă. Mânca iarbă şi buruieni, înain tind încet, pas cu pas.

— Lăptucă.

— Poftim?

— O cheamă Lăptucă.

Am făcut cu toții un pas înainte.

— Şi ce faceți aici cu el... cu ea?

Bărbatul s-a uitat la lesa pe care o ținea în mână, apoi la noi, de parcă eram proşti, de parcă ceea ce făcea era cel mai evident lucru din lume.

— Am scos-o la plimbare.

— La plimbare? îi plac plimbările lungi, nu-i aşa? Nu cred totuşi că aveți nevoie de lesă, doar n-o s-o ia la goană.

Am făcut cu toții încă un pas.

— Nu vă lăsați păcăliți; pare înceată, însă, dacă întorc capul, pac, a dispărut. Şi atunci trebuie să scot lăptuca şi

să aştept; în cele din urmă, o să îi simtă mirosul şi o să

vină, dar poate să dureze ore întregi.

A ridicat clapeta buzunarului şi ne-a arătat înăuntru un miez de lăptucă.

— Deci, de aceea o cheamă Lăptucă. Dar n-ar fi mai sim plu să o duceți în grădină?

Bărbatul şi-a dat ochii peste cap, în timp ce mai făceam un pas în față.

— Nu, nu pot face asta. Trebuie să iasă şi să-şi dezmorțeas că picioarele. Nu pot s-o țin captivă; este un animal sălbatic.

O aduc aici în fiecare zi.

— Corect.

Am urcat pe următorul promontoriu, înainte ca vreunul din noi să îndrăznească să vorbească.

— Ce e?

— Să nu îndrăzneşti să-mi spui că a fost doar o coincidență.

Când ne-am oprit din râs şi ne-am uitat înapoi, Lantivet Bay era la picioarele noastre, iar dincolo de el, priveliştea familiară a Pencarrow Head. Am mers foarte încet, oprindu-ne ca să privim în jur la fiecare câteva minute, entuziasmați să ajungem la final dar, totodată, dorindu-ne să nu se întâmple.

În seara aceea, nu într-o seară nedefinită dintr-un posibil viitor, ci chiar în seara aceea, aveam să ne despachetăm rucsacurile şi să ne desfacem sacii de dormit pe o podea necunoscută. În următoarele câteva săptămâni, urma să

vindem mare parte dintre lucrurile care ne mai rămăseseră, ca să închiriem o furgonetă şi să aducem puţinul de care aveam nevoie la Polruan. Moth urma să înceapă studiile, fără nicio speranţă concretă de a supravieţui până la finalul lor. Eu urma să-mi caut o slujbă şi să încep să scriu. Şi din senin, din colo de sentimentul pierderii, de durere şi teamă,

aveam să fim fericiţi ca la 20 de ani.

Când n-am mai putut să amânăm, am traversat Pencarrow Head. Drumul nostru de oameni fără adăpost se încheiase.

Ne-am aşezat pe o bancă cu faţa spre Lantic Bay, cu rucsacu rile rezemate unul de altul, şi am împărţit ultimul pachet de bomboane gumate. Şoimul călător s-a apropiat în picaj, ur mând linia stâncii în jos, spre golf, înainte să urce din nou şi să dispară din faţa ochilor noştri.

Dintre tufele de ghimpoasă şi-a făcut apariţia o siluetă; purta aceeaşi haină şi aceeaşi pălărie ca în urmă cu un an, şi mergea cu acelaşi baston.

— S-a întors de o săptămână. A plecat în aceeaşi zi cu voi, anu' trecut. Ştiam că veniţi, le-am spus la toţi că veniţi, că

şoimul o să v-aducă înapoi. E un semn, nu-i aşa?

A luat-o încet către drum, în timp ce soarele începea să

coboare la orizont, iar ceaţa se ridica în văi.

Nu ne fusese îngăduit luxul de a aştepta ca undele de şoc ale trecutului să se atenueze şi apoi – ca în orice poveste bună despre izbăvire datorită naturii – să mergem în sălbăticie ca să ne regăsim drumul în viaţă. Relele ne-au izbit direct în faţă asemenea unui tsunami şi ne-ar fi luat pe sus dacă nu ne-am fi regăsit de-a lungul drumului.

Călătoria noastră ne-a stors de orice emoţie, ne-a măcinat puterea şi voinţa. Dar apoi, asemenea copacilor bătuţi de vânt, am fost remodelaţi de elementele naturii într-o nouă

formă, care putea să reziste oricărei furtuni care s-ar fi putut abate asupra noii mări luminoase. M-am gândit la cei doi adolescenți învăluiți unul în esența celuilalt, la pasiunea care a durat aproape toată viața mea, la ploile torențiale şi la soarele arzător, la şoimul călător ce plutea liber deasupra stâncilor dus de curenți, la două molecule ținute laolaltă de puțin mai mult decât o sarcină electrică, o sarcină care fusese îndeajuns de puternică pentru a crea o legătură

solidă, care totuşi într-o zi, în curând, s-ar putea rupe. Şi am înțeles, în cele din urmă, ce făcuse pentru mine viața de om fără adăpost. Îmi luase orice lucru material pe care îl aveam şi mă lăsase aproape goală, o pagină albă la sfârşitul unei cărți scrise doar în parte. Îmi oferise şi o alegere, fie să

las pagina aceea goală, fie să continui să scriu povestea cu speranță. Am ales speranța.

Nu ştiam ce avea să ne aducă viitorul, cum avea să fie influențat de lunile petrecute în natură, pe coastă. Tot ce ştiam era că eram nişte mure uşor sărate, suspendate în soarele de sfârşit de vară, iar momentul acesta perfect era singurul de care aveam nevoie.

Mulțumiri

Mulțumiri infinite merg către doi oameni extraordinari: Jennifer Christie, incredibila mea agentă de la Graham Maw Christie, şi Fiona Crosby, talentata editoare de la Michael Joseph.

Fără aceste două femei vizionare, cartea de față nu ar fi văzut lumina tiparului.

De asemenea, îi mulțumesc lui Jane Graham Maw pentru ajutorul şi ospitalitatea ei. Nu îi pot mulțumi îndeajuns lui Richenda Todd pentru redactarea meticuloasă, a fost o ade vărată plăcere să lucrez cu ea, şi Angelei Harding, ale cărei abilități artistice au creat această copertă minunată. Mă

simt extraordinar de norocoasă pentru că am avut ocazia să

lucrez cu mulți alți oameni nemaipomeniți de la Michael Joseph; entuziasmul lor este înălțător.

Pentru toată răbdarea şi generozitatea, în timp ce locuiam temporar pe canapeaua lor, am să le fiu mereu îndatorată

lui Adi şi Cara, lui Sue şi Steve, lui Janette şi, firește, lui Polly. Îmi cer scuze tuturor pentru că am stat prea mult în baie şi pen tru că v-am consumat toate pliculețele de ceai.

Am întâlnit mulți oameni binevoitori, interesanți şi sen sibili în drumul nostru, multora dintre ei nu avem cum să le dăm de urmă, însă ei ştiu cine sunt. Mulțumiri speciale lui Dave şi Julie, pentru prietenia lor constantă, şi Annei, care ne-a oferit ceea ce aveam nevoie cel mai mult: un acoperiş

deasupra capului. De asemenea, există un prieten pe care ni l-am făcut pe drum şi fără de care nu am fi putut face această călătorie. Viziunea lui, înțelepciunea şi judecata au făcut ca zilele imposibile să fie posibile şi ne-au încurajat în cele mai dificile clipe. Fără Paddy Dillon, prietenul nostru din buzu n-ar, nu am fi putut face drumul până la capăt.

Scriind această carte, am descoperit că este un om la fel de entuziast şi de încredere în viața reală, ca şi în scris.

Însă, cel mai important, vreau să-mi exprim toată

dragostea pentru copiii mei, Tom şi Rowan; vă mulțumesc fiindcă ați crezut că sunt în stare să merg 1.013 kilometri şi să scriu o carte, atunci când nici eu nu credeam în mine. Şi, bine înțeles, lui Moth. Bunului, perseverentului şi sursei mele de inspirație, Moth. Iubirea vieții mele. Mulțumesc.

Cuprins

Prolog

Partea întâi – În lumină

1. Colbul vieții

2. Înfrânți

3. O schimbare seismică

4. Pungaşi şi vagabonzi

Partea a doua – Traseul Coastei de Sud-Vest 5. Fără adăpost

6. Mersul

7. Flămânzi

8. Cotitura

Partea a treia – Calea vântului

9. De ce?

10. Verde-albastru

11. Supraviețuire

12. Dansatorii mării

13. Epiderme

14. Poeți

Partea a patra – Mure uşor sărate

15. Promontorii

16. Căutarea

17. Frig

Partea a cincea – Alegeri

18. Oi

Partea a şasea – Oameni care trăiesc la limită

19. Vii

20. Acceptare

21. Sărați

Mulțumiri